

საქართველო

& მსოფლიო

www.geworld.net

გეოგრაფიის მთხვევათმობით

ფონი | ლაჩი.

ხელ.ფოსტა: info@geworld.net

რისთვის ჩადის ოზამა თურქეთში და რატომ ემუქრება აჭარას ანკარის პროტექტორატი?

4-5

ასე ჭრიან ისინი საქართველოს!

14 მარინა ბალიაშვილი:
გაჩვილების
გამოსვლებს
ინტელექტუალური
დონე აკლია

16 ENTER PASSWORD
ანუ
ამერიკის
ფაქტორიტი
ალაპარაკდა...

სააკაშვილი ასეა ომს დაინფუებს?

სააკაშვილი ახალ ომს დაიწყებს?

მიხეილ სააკაშვილი ახალ ომს დაიწყებს. ამის შესაძლებლობაზე ბოლო დროს არა მხოლოდ სეპარატისტთა ლიდერები და რუსი ჟურნალისტები საუბრობენ; თემას ქართველი პოლიტიკოსები და ექსპერტებიც ავითარებენ. რამდენად რეალურია საფრთხე? ეს აზრი არ თავსდება ჩვეულებრივი ლოგიკის ჩარჩოებში. თუმცა, ვინაიდან ვსაუბრობთ სააკაშვილზე და არა არისტოტელეზე, ლოგიკის ნაცვლად საქმე, სავარაუდოდ, გვაქვს სუბიექტური შეხედულებების, პოლიტიკური ფობიებისა და (ვინ იცის, ვის წინაშე) ნაკისრი ვალდებულებების ფეთქებადსაშემ ნაზავთან, რომელთან შედარებით „მოლოტოვის კოქტეილი“ უწყინარი შუშუნაა. ფაქტია — ხელისუფლების მოქმედება ავგისტოში არაადეკვატური იყო, და მომავალში რატომ იქნება სხვაგვარი? ამგვარად, თავსატეხში „რა დაუშლის სააკაშვილს ომის დაწყებას: ა) ჭკუა; ბ) გონება; გ) სხვა რამ“ — ჩვენ მხოლოდ ბოლო ფაქტორს განვიხილავთ. ბუნებრივია, ომის დასაწყებად ერთი ადამიანის სურვილი საკმარისი არ არის. ეს დამატებითი ფაქტორია, რომელიც ობიექტურ წინაპირობებს ემატება. არსებობს თუ არა ისინი, ვუახლოვებით თუ არა ახალ ომს, რომელიც საქართველოს ყოფნა-არყოფნის ზღვარზე დააყენებს?

რომისა (უპირველესად, გერმანიის) და რუსეთის დაპირისპირება და მოქმედება ერთის ან მეორის წინააღმდეგ საქართველოს მიხედვით. საქართველოს ამ კონფიგურაციაში ოდნავ განსხვავებული ფუნქცია მიენიჭა.

საქართველო უნდა გამხდარიყო ზემოქმედების ინსტრუმენტი, ერთი მხრივ, რუსეთზე (მის ყველაზე მგრძობიარე ზონაზე კავკასიიდან ვოლგო-დონამდე), მაგრამ, მეორე მხრივ, არა იმდენად ძველ ევროპაზე, რამდენადაც თურქეთსა და ირანზე, მათი შესაძლო მომავალი მისწრაფებების შეზღუდვისათვის. მარტივად რომ ვთქვათ, ერთგვარი სახელმწიფო-პლატფორმა. ტრანზიტული ფუნქცია ამ მიდგომის ჭრილში შედეგია და არა მიზეზი, რომელიც უფრო გეოპოლიტიკური პროექტის ლეგენდირებას ემსახურება. ჩვენი უდრეტივიანი ელიტა ამ თამაშში მონაწილეობას დათანხმდა.

XX საუკუნის მაგალითზე ჩვენ ვნახეთ, რომ „სანიტარული“ სარტყელის გამყარება მეტნაკლებად მშვიდობიანი ექსპანსიის ლოგიკაში თავსდება, ხოლო მისი განადგურება-გლობალური ომის ლოგიკაში. საქართველოს დანაწევრების შემთხვევაში რუსეთი, თურქეთი და ირანი (გავლენის ზონებით) პირისპირ აღმოჩნდებიან, გაჩნდება არა მხოლოდ თანამშრომლობის, არამედ დაპაუზების ველიც, რომელიც ვილაცას, შესაძლოა, დასჭირდა ამ პერიოდში, ამ მონაკვეთზე. დანარჩენი კი ტექნიკის საქმეა; კავკასიაში დაძაბულობის ისეთივე კერა გაჩნდება, როგორც ახლო აღმოსავლეთში ან ავღანეთ-პაკისტან-ინდოეთის ზონაში ფეთქავს. ესეც მხოლოდ ვარაუდია, შესაძლოა, საქმე ისევე დასავლეთის დროებით დასუსტებასთან ან რუსეთთან ურთიერთობების დათბობასთან გვაქვს, ფაქტია კი ისაა, რომ თბილისიდან 50 კმ-ში ტანკები დგანან.

ცეკვები უფსკრულის პირას

ძალიან გვიანდა, გვეჯროდეს, რომ სადღაც იქ, გაეროში, სკივრში, საერთაშორისო სამართლის ნათელი პრინციპები ინახება, თუმცა რეალობა სხვაგვარია: თუ მეზობელი სახელმწიფოები შეთანხმდებიან საქართველოს დანაწევრებაზე, ხოლო აშშ დროებით დასუსტებიდან ან, სულაც, გრძელვადიანი გეგმებიდან გამომდინარე, მას დაუშვებს, კატასტროფა გარდაუვალი გახდება (გამართლებას და კონტროლის საერთაშორისო სამართლის ჩარჩოებში, ასე თუ ისე, მოქცეული ფორმებს როგორმე მოძებნიან). თავის წილს მოითხოვს ყველა; 1938 წელს, როდესაც დასავლეთმა ჩეხოსლოვაკია განირა, მას არა მხოლოდ გერმანია, არამედ მეზობელი პოლონეთი და უნგრეთიც დააცხრნენ.

1921 წლის ამბებს თუ გავიხსენებთ, არა მხოლოდ ერთი სახელმწიფოს აგრესიას, მეზობელთა შეთანხმებას და საქართველოს დანაწევრებასაც დავინახავთ. თუ რით ვუპასუხებთ ამ გამონვევას, ამის შესახებ კარგად წერს ზურაბ ავალიშვილი: „როდესაც, საქართველო მიიყვანეს (ეს სიტყვა ავალიშვილს ხაზგასმული აქვს) შეტაკებამდე საბჭოთა რუსეთთან, უკანასკნელის არცთუ დიდ ძალებს თითქმის არანაირი წინააღმდეგობა შეხვედრია. ყველაფერი გაკეთდა იმისთვის, რომ საბჭოთა არმიას დახვედროდა არა „შეიარაღებული ხალხი“, არამედ პარტიულ ბელადთა ჯგუფი, ადამიანები, რომელთა ხელი ერა ხელისუფლების ექსპლუატაციაში, მცირერიცხოვან დამქაშებთან ერთად... საქართველოს მთავრობამ ისეთ მდგომარეობაში ჩაიყენა თავი, რომ მისი ჩამოგდება ერთი ნკიპურტით გახდა შესაძლებელი“ (არაფერს გაგონებთ?).

დროში ასე შორს რომ არ წავიდეთ, შეგვიძლია იუგოსლავიის მაგალითიც განვიხილოთ. სწორედ იმ იუგოსლავიის, რომლის შექმნას (ვერსალის კონფერენციაზე) საფუძველი დასავლურმა დემოკრატებმა ჩაუყარეს, რომელსაც მხარს უჭერდნენ კრემლთან დაპირისპირებაში „ცივი ომის“ დროს. იუგოსლავიის დაშლის ობიექტურ წინაპირობებთან ერთად, არსებობდა (ისევე, როგორც ჩვენთან) დამატებითი ფაქტორიც მთლიანად რეჟიმის სახით, რომელზეც შეიძლება ამ ცინიკური გეოპოლიტიკური ოპერაციის ყველა ექსცესის ჩამოწერა. სხედან ახლა ზოგიერთები

ბელგრადში და სევდიანად იმეორებენ: „ეს რა გვიქენი, სლობოდან, ეს რა გვიქენი“. გვიანია. მაგრამ ბევრს მაინც უნდა სჯეროდეს, რომ ანგლოამერიკელები არ გაგვნირავენ, რადგან უნიკალური, მათთვის თითქოს და სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი გეოპოლიტიკური ფუნქცია გვაკისრია. იმაზე, თუ როგორ ჩნდება და შემდეგ ქრება მსგავსი ვირტუალური ფუნქცია, ალბათ, ჯობს, ოდნავ დანვრილებით შევჩერდეთ.

მისი უდიდესი უფსკრულის სამსახურში

ბრიტანეთის (მოგვიანებით კი აშშ-ს) ევრაზიაში გატარებული პოლიტიკის ერთ-ერთი მიზანი ყოველთვის მდგომარეობდა მძლავრი კონტინენტური სახელმწიფოების ან ბლოკების შეზღუდვაში, მათ დაპირისპირებასა და იზოლაციაში. პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ ლონდონისა და ვაშინგტონის (პარიზი აიყოლიეს) წინაშე რთული ამოცანა დადგა — გერმანიასა და რუსეთს შორის ბარიერის აგება, რომელიც დასავლეთის კონტროლს დაექვემდებარებოდა და

ნენ. ევროპის შუაგულში მცირე სახელმწიფოების ზღუდე აიგო. დღევანდელი გადასახედიდან, კარგად ჩანს, რომ ის, რაც ალიზიანება მაკინდერს ვერსალის მოლაპარაკებებზე, იყო უბრალოდ რიტორიკა, გეოპოლიტიკური ფორმულების გადაყვანა საერთაშორისო პოლიტიკის ენაზე. ჩვენს დროშიც არ შეიძლება პირდაპირ თქვა (მაგალითად) შემდეგი: „კოსოვო გვჭირდება, რათა გავაკონტროლოთ მორავა-ვარდარის ქვაბული, რომელიც ერთადერთი ბუნებრივი გასასვლელია ცენტრალური ევროპიდან სრუტეების რეგიონში, უფრო ფართოდ კი — ევროპიდან წინა აზიაში. უნდა დავბლოკოთ როგორც გერმანული (ევროპული) წინსვლა სამხრეთისკენ, ისე რუსული — დასავლეთისკენ. ამიტომ (და არა მხოლოდ) კოსოვო ჩვენ უნდა გვეკუთვნოდეს“. ასე ვერ იტყვი, ისევე როგორც ვერ ისაუბრებ სიყვარულზე ბიოლოგია-ფიზიოლოგიის, ხოლო სპორტზე სტატიკა-დინამიკის ტერმინების გამოყენებით. ვერ გაგიგებენ.

მთავარია, რომ ამოცანა შესრულდა. ბალტიიდან შავ ზღვამდე

„ცივი ომის“ დასრულების შემდეგ ვაშინგტონმა კვლავ დაიწყო ევრაზიაში მისი გავლენის ქვეშეყოფი სახელმწიფოებისა და ზღუდის აგება ბალტია-შავი ზღვის რკალზე, პერსპექტივაში კი, რუსეთის საზღვრების თითქმის მთელ პერიმეტრზე

გამოყენებული იქნებოდა, როგორც ერთის, ისე მეორის შეზღუდვისათვის. მთელი რიგი ერების (ავსტია-უნგრეთში, რუსეთში) ლტოლვა დამოუკიდებლობისკენ ხელს უწყობდა ამ მიზნის მიღწევას. ევროპის შუაგულის პირდაპირი კონტროლი ანგლოამერიკელებს არ შეეძლოთ, თუმცა ახალი სახელმწიფოების მხარდაჭერა, მათი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა ალიანსების სისტემის შექმნით სავსებით შესაძლებელი იყო.

ამ ამოცანის გადაწყვეტას ცდილობდნენ მოკავშირეები ომის შემდეგ, ვერსალის კონფერენციაზე, რომელსაც ყურადღებით (ხანდახან ბრაზით) ადევნებდა თვალს ბრიტანული გეოპოლიტიკის არქიტექტორი სერ ჰელფორდ მაკინდერი. იდეები, რომელიც მან 1919 წელს გამოქვეყნებულ წიგნში „დემოკრატიული იდეალები და რეალობა“ (აქტუალური სათაურია) გამოთქვა, ვერსალში რეალობად იქცა-

მცირე სახელმწიფოების რკალი გაიჭიმა, რომლის უსაფრთხოებასა და განვითარებას დასავლური დემოკრატები უზრუნველყოფდნენ. ამ სახელმწიფოების მოქალაქეებსაც სჯეროდათ საკუთარი ქვეყნების სიმყარისა და უნიკალური გეოპოლიტიკური ფუნქციის. მერე დაიწყო მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი, შემდეგ კი მეორე მსოფლიო ომი.

რატომ განირჩა ჩინოსლოვაკია?

ვინ გაანადგურა ეს ზღუდე? სსრკ-მ და ფაშისტურმა გერმანიამ (ცოტა ხნის წინათ, შემხვდა ბაკალავრი, რომელსაც მოლოტოვ-რიბენტროპი ერთი პიროვნება ეგონა)? არა მხოლოდ მათ. ყველაფერი დაიწყო 1938-ის შემოდგომაზე მიუნხენის მოლაპარაკებებზე, სადაც დასავლეთმა განირა ჩეხოსლოვაკია. ნამდვილად შეიძლება ამ ქვეყნისთვის უსაფრთხოების მყარი გარანტიების მიცემა, რო-

დესაც ჰიტლერმა მისგან ტერიტორიის დათმობა მოითხოვა. მითუმეტეს, რომ ჩეხოსლოვაკიის არმია, მობილიზებული და კარგად შეიარაღებული, თითქმის უნაკლო პოზიციებს იკავებდა. გენერალ-ფელდმარშალი ვილჰელმ კეიტელი წერდა: „ძალიან გაგვიხარდა, რომ საქმე ოპერაციის ჩატარებამდე არ მივიდა. სამხედრო თვალსაზრისით, სუდეტების გამაგრებული ხაზის გარღვევის შესაძლებლობა არ გვექნა“. ვერმახტს 1938-ში არ შეეძლო, ერთდროულად ჩეხოსლოვაკიასთან, ინგლის-საფრანგეთთან (და შესაძლოა, საბჭოეთთანაც) ეომა.

მაგრამ ჩეხოსლოვაკია, არა მხოლოდ მიატოვეს, არამედ დაარწმუნეს წინააღმდეგობის უაზრობასა და დათმობის აუცილებლობაში. ისეთივე პათოსით, როგორც კრემლში დევნილი დაარწმუნეს პოლონეთი, მოკავშირეთა იმედით, წინააღმდეგობა გაენია. რა იდგა ამ, თითქოს და, ქაოტური მოქმედებების მიღმა?

საქმე, შესაძლოა, ის გახლავთ, რომ საბჭოეთის და გერმანიის შესვლა უშუალო შეხებაში ამ დროს ისეთივე აუცილებელი გახდა, როგორც იქამდე ათი ან ოცი წლით ადრე არასასურველი იყო. მომავალი მსოფლიო ომის ლოგიკა მოითხოვდა ამ სახელმწიფოების დაჯახებას, ამისთვის ბრძოლის ველის განმედი და მხარეთა ირიბი ნაქეზება იყო საჭირო. თუ არა და, ჰიტლერი განუხრელად დასავლეთისკენ ივლიდა. მიუნხენის შეთანხმებამ მწვანე შუქი აუთო მოლოტოვ-რიბენტროპის პაქტს და აღმოსავლეთ ევროპის სუსტეს სახელმწიფოების დანაწილებას ორ იმპერიას შორის. ეს მხოლოდ ვარაუდია, შესაძლოა დასავლეთმა უბრალოდ ნამიერი სისუსტე გამოავლინა, თუმცა ფაქტია: მსოფლიოს ისტორიაში არავინ უღალატია ასე ცინიკურად, როგორც დასავლეთმა 1938-ში ჩეხოსლოვაკიას უღალატა. ჩეხებს კი საკუთარი უნიკალური გეოპოლიტიკური ფუნქციისა და ხალხთა დემოკრატიული ერთობის ბოლო ნუთამდე სჯეროდათ.

რა გვინდოდა წვინებაში

„ცივი ომის“ დასრულების შემდეგ ვაშინგტონმა კვლავ დაიწყო ევრაზიაში მისი გავლენის ქვეშეყოფი სახელმწიფოებისა და ზღუდის აგება ბალტია-შავი ზღვის რკალზე, პერსპექტივაში კი, რუსეთის საზღვრების თითქმის მთელ პერიმეტრზე. მისი ფუნქცია იგივე იყო: ძველი ევ-

ცულ დროს ჩავიგდებთ სელადა

მართლა მისწერა თუ არა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერიილი თურქ კოლეგას, რომელშიც თითქოსდა ამცნო, რომ კრემლი თანახმაა, ანკარამ ყარსის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ღონისძიებები განახორციელოს, მარტივად რომ ვთქვათ, აჭარა დაიკავოს (ლავროვ-ბაბაჯანის პაქტი, როგორ უღერს?)

ნამდვილად განიხილება თუ არა ევროკავშირის კულუარებში სამხრეთ კავკასიის სახელმწიფოების ნაფლეთებიდან კონფედერაციის შექმნის გეგმა? ვინ უნევს რეკლამას ენ. „ტუშინის გეგმას“, რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს დროებით დესუვერენიზაციას და მის გაკონტროლებას გაეროსა და საერთაშორისო (სავარაუდოდ, მეზობელი სახელმწიფოების მიერ დაკომპლექტებული) ადმინისტრაციისა და პოლიციური ძალების მიერ? ემზადება თუ არა ომისთვის სომხეთი? რამდენად ემოქრება საქართველოს ლიბანიზაცია? საერთოდ, ბოლო დროს მედიაში ბევრი დამაქვებელი ცნობა ვრცელდება, რომელიც მსგავს კითხვებს ბადებს.

ნერილები ახალგორიდან

ჩავთვალოთ, რომ ეს ყველაფერი სიცრუეა. რომ არსებობს კვამლი ცეცხლის გარეშე (კვამლი კი არა, ბულია უკვე). მაგრამ ყურადღება მივაქციოთ სხვა გარემოებას, მედია და პოლიტიკური კომენტატორები მეზობელ (და არა მხოლოდ) ქვეყნებში ამ ამბებს საკმაოდ მშვიდად განიხილავენ, ისე, თითქოს საუბარი რაღაც ბუნებრივზე მიდის. ისე, საქართველოში კიდევ ერთხელ თუ გავარდა ტყვია, ზოგიერთი, დღევანდელი გადასახედის, მანიაკური, გეგმა შეიძლება სანატრელი გაგვიხდეს.

არავინ გამოიკვამლავს წინააღმდეგობასა და ბრძოლას. იბრძოლეს პოლონელებმა 1939-ში, სრულიად არაადეკვატური ხელისუფლებით და იდიოტური სამხედრო გეგმებით, იომეს სერბებმაც იუგოსლავიის დაშლის დროს, მაგრამ ხელისუფლების უთავბოლოებამ ისინიც სრულ კასტროფამდე მიიყვანა.

დავუბრუნდეთ სააკაშვილის ფაქტორს. პოლიტიკოსები და ექსპერტები, რომლებიც თვლიან, რომ მან შეიძლება ომი დაიწყოს, ყო გარემოებაზე ამხსნალებენ ყურადღებას. 1) **სააკაშვილის მმართველობა სრული კრახით დასრულდა და მას ურჩევნია, ნაპირს რომორც აზრის სიღრმის მიერ დახვდეთ, ან რომორც საპარტიალოდ დახვდეთ. იგი ხელისუფლების შენარჩუნებას ლამობს და პოლიტიკური კრიზისიდან ყურადღების გადატანა უნდა, მიუხედავად იმისა, რომ სასამართლო პროცესების მიღწევის შანსი არ აქვს.**

საერთოდ, ომი ძალიან რთული მექანიზმია, მისი ამოქმედება ერთ-ერთი რამდენიმე არაადეკვატურმა პოლიტიკოსმა რომ შეძლოს. თუ თეთრი სახლი უაზრო ავანტიურის წინააღმდეგი იქნება, ამ პოლიტიკოსების გვერდით, ფიგურალურად რომ ვთქვათ, მისივე განზრახვით კეთილი ნების ადამიანები (წოდებით არანაკლებ მაიორისა) და უბრალოდ გაოცდებიან მათ, ხოლო მათი ბრძანებები დაიბლოკება. მაგრამ ვაშინგტონიდან ერთმანეთისგან განსხვავებული, ხშირად ურთიერთგამომრიცხავი სიგნალები მოდის. რაღაც მომენტში ეს სიგნალები შეიძლება თავისებურად გაიგონ თბილისში, მოსკოვში, ანკარაში, თერაზანში, ერევანში, ბაქოში (შეთქმულების თეორიის მიმდევარი დაამატებდა: შესაძლოა, ასეც არის ჩაფიქრებული. მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი გზას ახალ მსოფლიო წესრიგს უხსნის). მოკლედ, შანსი კარბიჭქსტანაა...

ჩვენ კი კვლავ ვეძებთ მითს, რომელიც დაგვამშვიდებს, „ნაბუქოს“ მაგალითად. ან კიდევ ამ უკვდავ არგუმენტს: „რუსეთი ომისთვის მზად არ არის“. კაცმა რომ თქვას, რუსეთის ისტორიაში არ ყოფილა არც ერთი ომი, რომლის დასაწყისში იგი მზად იყო. მაგრამ ომობდა როგორღაც და ახლაც იომებს როგორმე.

ამგვარად, განხილული პოზიციის გადასახედიდან, ომის დაწყება დიდი ალბათობით შეიძლება ორი ფაქტორის თანხვედრამ განაპირობოს: ობიექტურის (რეგიონული გადაწველების დაწყება) და სუბიექტურის (საკაშვილის მკვეთრი მოქმედება). მეორე ფაქტორის განვითარება ქართულ საზოგადოებას შეუძლია. გააკეთებს თუ არა იგი ამას? დრო ამისათვის, როგორც ჩანს, სულ უფრო ცოტა რჩება.

ლიბიტრი მონიაკა

მას შემდეგ, რაც ახალგორი თითქმის დაიცალა ქართველებისგან, აღარ გასაუგებო მოიხსენია, იმიტომ, რომ ხმისგამცემი აღარავინ დარჩა. სამაგიეროდ, ყურადღებით ადევნებს თვალს რუსული არხების საინფორმაციო გადაცემებს, რადგან ქართული არხების მაუწყებლობა ახალგორში შეწყვეტილია. ტელევიზიით ნანახ და გაგონილ ამბებს კი ნერილობით უყვება კარის მეზობელს, ქართველს, რომელიც კარგა ხანია, აღარ უნახავს და, საერთოდაც, ის მეზობელი ახლა წეროვანის გეტოში ცხოვრობს. მოდი, ასე ვთქვათ: ეს სცენარო რედაქციის ფანტაზიის ნაყოფია. სამაგიეროდ, აღარის ნერილებში მოყვანილი ფაქტები ზუსტი და უტყუარია.

ძმაო, გივი, როგორ გიკითხო? რა ხდება თქვენთან? გუშინწინ შენი დეიდაშვილი შემხვდა, მითხრა, გივის გული სტიკივო და ძალიან მეწყინა. აქ ჯერჯერობით სინყნარეა, აპალჩენცები აღარ არიან, ხალხს მაინც ეშინია, ამბობენ, რუსულ პასპორტებს მოგცემენო. ვინც აიღებს, დარჩება, ვინც არა და...

რავი, რა ხდება, რათ უნდოდან ომი და უბედურება. გუშინ ორტ-მ გადმოსცა სააკაშვილზე იმისთანა ამბები, გაყურდი: რაღაც აგონია ყოფილა და სააკაშვილს დამართნია. ქართველებსაო თავიანთი პრეზიდენტი ყელში ამოუვიდათო, ამერიკაც ყურს აღარ უგდებს და ვეროპასაც გული ერევა მაგის სახელის ხსენებაზედაო. იმანაც რა ქნას და უფიქრია, მოდი, ეს მერი რომ მყავს, უგულვავა, მითომ ვანოსთან ვაჩხუბებ, ისიც გაბრაზდება და ჩემი მტრების ლაგერში გადავაო. მერე ისევ დანიშნავენ ამ არჩევნებს თუ რაღაც ოხრობას და ისევ მაგის ხალხს ექნება ვლასტი. ანდა კიდევ, გააკეთებენ რევილუციასა და სიმპატიჩნი ბიჭი როა, ალასანია, ზასედანიებზე რუსებს რო ეჩხუბებოდა, ის იქნება საქართველოს პრეზიდენტიო.

ეჰ, ვინც გინდა, ის იყოს პრეზიდენტი, ძმაო, მაგას აღარ დავეძებ, ჩვენთვისაა სულერთია, ვინ გამოვა ტელევიზორში, მე ის უფრო მაინარებს, რო ერთი სირჩა ველარ აგვიწვია ერთადა და სადღეგრძელო ვერ გვითქვამს ამ რუსებისა და ამერიკელების გადაამკიდესა. ორტ-მ ისიცა თქვა, რას გვერჩიან ეს ქართველები, ოკუპაცია რო დაგვაბრალებს, გეგონება, ეგენი ისედაც ამერიკის კალონია არ იყვნენო. მოკლედ, ვერ არი კაი ამბები და მაგ მტკივან გულსაც ვერაფრით გაგვიხარებს.

ამერიკის ახალ პრეზიდენტსა კიდევ, აი შავ-შავი ბიჭი რო არის, ეტყობა, მაგასაც მაგრა უქრის თავში ჩვენი მიმსახვიანია. მთელ მსოფლიოში ქალებს ეჩხუბებიან, ბალები გააჩინეთ, ოპერაციები არ გაიკეთოთო და ობამას უთქვამს, ფუ-

ლი ისედაც არ არი, რა დროს ბავშვების გაჩენა და ვინც ქალებს მაგას მააპლევიანებს, იმ ორგანიზაციებს კაი ჯამაგირს მივცემო!

ეს ხომ აფრენს და იმ ამბავმა სუ გული გამიხეთქა, ამერიკას ოქრო და ფული რომ აღარა ყოფნის, ახალ ცივ-ცივ ომს აპირებსო... ხოდა, საფრთხობელად კიდევ რუსეთს გამოიყენებსო. ეგ იმ ხუჭუჭა ბიჭმა თქვა, საღამობით რტვ-ზე ბევრს რომ ლაპარაკობს ხოლმე. თანაცა, ეგ უშველებელი ქვეყანა სუ გალავარებ ბანდებს დაუნანილებიათ. 20 ტიში ბანდა ყოფილა თურმე, პაჩტი მილიონი კაცი. მაგოდენა კრიმინალების გაძღომა არ გინდა? ეგ ამბავი ფე-ბე-ერს ძან ანუხებს თურმე და აღარც კი იციან, რა ქნან. ქვეყანას ხო არ დაატყვევინებენ შვგ სამყაროსა და პრეზტუპნიკებსა? ის კი აღარ გამიკვირდა, ეგ ბანდები ნარკოტიკებს რო ყიდიან, ვერა ხედამ, საქართველო ნაილო ბარგიობამ და მამაძალობამა?!

ხოდა სანამ ამერიკა მაგ ამბებშია, ირანმა დრო იხელთა და ახალ რაკეტის ისპიტანია გააკეთა. მაგით ამერიკასა და ისრაელს უთხრა, — თუ ბიჭები ხართ, ლიშნი რაზ ხმა გამეცითო. ეგ რაკეტა ძან შორს ისვრის, თურმე!

ხო, კინალამ დამავინყდა, წელან ამერიკაზე რო ვიყვებოდი, აბა იქა ჰქონიათ სამუშაოებზე დაჭმა, არა მე უნდა გავხდებ სკოლაში დამლაგებელი, არა მეო, დაუხოცავთ ერთმანეთი ოპაიოში. დახოცამდენ, მა, რა, ერთ საათში 16 დოლარი ჰქონია ჯამაგირი დამლაგებელსა. ვისაც ჰქუა არა აქ, ის კიდევ სამსახურსა კარგამს. მა რა ღორობა იყო, კალიფორნიაში, თურმე, ბულალტერი ყოფილა ერთი, ქალი თანაცა, დიდ დაწვევებში უმუშავია, ავეჯს რო აკეთებდა, იმაში, და გაუტყავებია თავისი უფროსები — 10 მილიონი შეუჭამია, კაცო! სუ სუმკები და ბათინკები უყიდა იმ ფულითა, არკი ამომებდნენ, თვალდახუჭული ენდობოდნენ, თურმე. ნადი ამის მერე და ენდვი ვინმესა! არადა, ეს ჩვენი ხალხი არ მიმდობია, სუ სჯე-

რათ ყველაფერი, რასაც ტელევიზორში იტყვიან...

მაგრამა, იმ ქალისა რა უნდა გამიკვირდეს, ქალია და ჰქუა არ მოეკითხება მაინცა, ამ პრეზიდენტებსა, ამხელა სალიდნი კაცებსა, რა მუცელქორობა შეეყარათ? ჯერა, სააკაშვილმაო მილიონები დაახარჯა თავის რეზიდენციასაო, და ეხლა კიდევ უკრანის პრეზიდენტი როა, იუშჩენკო, ის იშენებს, თურმე, ზუსტად ეგეთნაირსა, ოღონდ ზა 11 მილიონი ევრო! კი ამბობს, მარუქებენო, მაგრამა მე და შენ რატო არავინა გეჩუქნის სახლსა? და ჩუქებასაც თავი რო დანებო, რათ არ გვაყენებენ ჩვენს სახლებში და ნალიოტებს გვიკეთებენ?

და განა მარტო ჩვენა? ნალიოტი იმისთანა უნდა, ამ რამდენიმე დღის წინ ირლანდიაში რომ გაუკეთეს ინგლისის ბაზებსა. ორი კაცი მომკვდარა, თურმე. პოლიცია კი ეძებს ნალიოტიკებს, მაგრამ იპოვის თუ არა, რა გითხრა. იტყვიან თუ არა ტელევიზორში, გაგავებინებ ეგრევე.

ეხლა მე და შენ რატო უნდა გვადარდებდეს, ჩვენ ვინ მოგვაოხრებს და მოგვაშავებს, მაგრამ ამერიკას ძან ცუდად ჰქონია საქმე — მაგათი ფული გრომ-კაპიტალად აღარ ღირებულა. მა, ჩინეთში გიჟები ხო არ არიან, ცენტრალნი ბანკს გამოუცხადებია, აზიაში ყველა ქვეყანას ანგარიშს ჩვენი ფულით გავუსწორებთო, იუანები ჰქონიათ მაგათა. ყაზახეთსა და რუსეთსაც ნდომებიათ რეზერვი ფულის შემოღება — რუბლი იქნებაო. ახლო აღმოსავლეთს ამერიკული ფულის დანახვა აღარ უნდა, თურმე, ისე გაფუყულა ამერიკის სახელმწიფო ვალი, რაღაც ობლიგაციების ბაზარი. თვითონ ამერიკაში კიდევ მაგარი პრობლემები ჰქონიათ ბან-

კებს. შეიძლება ვაფშე გაიხიშტონ ეგენი — ცოტა კი არ არის, 252 ბანკი ყოფილა უფულოდა.

ხოდა, ამ სასწაულ კრიზისზე, მთელ მსოფლიოში რო არის, მუნდელას — ძან მაგარი ეკონომისტი ყოფილა, დაჟე პრემიაც მიუციათ მაგისთვისა, ამერიკისთვის შეუთვლია, სუ შენი ბრალია, ეგეთ დღეში რომ ჩავცვივდითო. სიტყვასიტყვით ეგრე უთქვამს — შექმნილი კრიზისის საფუძველი აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკაშია, 2001-2002 წლებში რომ ატარებდით. სპეციალურად დავიხსომე შენთვისა. ჰქვიანი კაცი ხარ და მიხვდები.

ეს ამერიკა ვერ ისვენებს მაინცა. ეგე, ავლანეთში ორ თვეში გაუფუჟია იმაზე მეტი მშვიდობიანი მოსახლეობა, ვიდრე „თალიბებსა“. რავი, ჩვენზე კი გამოილო დიდის ამბითა თავი და თავის ხალხს მიხედოს, არა ჯობია? ეგ კი არ იკმარა, თურმე, უთქვამს: დაიცა, ჯერ სადა ხართ, ავლანეთში ომი ეხლა იწყება, თუ იწყებაო! აბა, ეგა ჩვენ დაგვიწოდებს?

ეს უკრანია რა მაგრა ჰგავს საქართველოს, გაგვიყვი კაცი. იქაც პრეზიდენტის გადადგომას ითხოვს ბიჭი პრეზიდენტი, კრავჩუკი. როგორც აქ სააკაშვილს, იქაც იუშჩენკოს ისე ეუბნებიან, არჩევნები დანიშნე, გინდა თუ არაო. ზუსტად ეგრე უთქვამს იმ კრავჩუკსაც, როგორც აქ უთხრეს მიმას: ნამდვილი პატრიოტიზმი იმისია, რო სიტუაციას ჩაუღრმავდე და ისეთი გადაწყვეტილება მიიღო, პრეზიდენტს რო ეკადრებაო!

დღეს სუ ეგ იყო. კიდევ მოგწერ საინტერესო ამბებსა. მომიკითხე შენი ოჯახობა. შენი ძმა, ალანი.

ნიკა ჩარკვიანი

იუზჩენკო ყირიმს თურქეთისათვის აწვადებს

არსებობს რეალური საშიშროება, რომ ყირიმი გადაეცეს თურქეთს. ამის შესახებ, როგორც „უკრაინსკიე ნოვოსტი“ იტყობინება, განაცხადა უკრაინის პროგრესული სოციალისტური პარტიის ლიდერმა ნატალია ვიტრენკომ.

„ვიტორ იუშჩენკომ საგარეო საქმეთა მინისტრ ვლადიმერ ოგრიზკოსთან ერთად დადასტურა, თუ რამდენად ხელსაყრელი არიან ისინი ნატოსათვის. ნატოს ქვეყნისათვის — რუმინეთისათვის — მათ გადასცეს უკრაინის

შელფის უმდიდრესი მონაკვეთი... ვიქტორ, ისინი კვლავაც გააგრძელებენ ტერიტორიების დათმობას ნატოს ქვეყნებისათვის. ამიტომ არის საფრთხე ბუკოვინისათვის და, ბოლოს და ბოლოს, გალიჩინისათვისაც. და მე არ გამოვირიცხავ იმის შესაძლებლობას, რომ შემდგომ ისინი ყველაფერს გააკეთებენ თურქეთისათვის, რათა მას გაუკეთონ ყირიმის საჩუქარი“, — განაცხადა მან, როდესაც კომენტარს უკეთებდა გაეროს სასამართლოს გადაწყვეტილებას შავი ზღვის შელფის დე-

მილიტაციის შესახებ უკრაინასა და რუმინეთს შორის.

ვიტრენკოს მიაჩნია, რომ უკრაინის პრეზიდენტი ვიტორ იუშჩენკო ასრულებს ამერიკის შეერთებული შტატების დავალებას, ცდილობს, შექმნას საფუძველი ყირიმის ნახევარკუნძულზე შეიარაღებული კონფლიქტის გაჩაღებისათვის.

„ომი თურქეთსა და უკრაინას შორის გარდაუვალა 10-12 წლის შემდეგ“, — განაცხადა საბჭოთა დაზვერვის ვეტერანმა იგორ ბერკუტმა.

არის თვის ჩადის ობაბა თურქეთში და რატომ ემუქრება აჭარას ანკარის პროტექტორატი?

საქართველო ომის ქარცეცხლში იყო გახვეული, გორსა და მიმდებარე სოფლებში ცოდვის კალო ილენებოდა, თბილისში „ლამის მთველებს“ ვმასპინძლობდით და რუსთაველზე „კუდიანების დავლური“ გაემართათ „დაბომბვის პირდაპირი შეტაკების მიუხედავად“. შარშანდელი აგვისტო კიდევ არაერთხელ შეგვახსენებს თავს. ყურს იქით გავატარეთ ინფორმაცია, რომ ასეთ ვითარებაში ნატოს წევრი ქვეყნებიდან ერთადერთმა მხოლოდ თურქეთმა არ დაგმო რუსეთის მიერ არაპროპორციული ძალის გამოყენება, ანუ აგრესია საქართველოს წინააღმდეგ. არც იმისთვის მიგვიქცევია ყურადღება, რომ იმ დღეებში თურქეთის პრემიერ-მინისტრი ერდოღანი მოსკოვში საგანგებოდ ჩავიდა რუსეთის ხელისუფლების პირველ პირებთან სასაუბროდ. იმავითვე ცხადი იყო, რომ ასეთ სასწრაფო რეჟიმში, როცა ფოთის პორტი იბომბებოდა, ერდოღანს მხოლოდ თავისი ქვეყნის ინტერესები აიძულებდა მედვედევსა და პუტინთან პირისპირ შეხვედრას.

население будет иметь возможность установить в указанных местностях земельный закон, соответствующий его пожеланиям;

2) Турция будет обеспечен свободный транзит всяких товаров, отправляемых в Турцию или из нее, через Батумский порт, безопасно, без учинения каких-либо задержек и без обложения их каким бы то ни было сбором, с предоставлением Турции права прользоваться Батумским портом без внимания за то специальных сборов.

Для проведения в жизнь этос статьи будет немедленно после подписания настоящего Договора образована Комиссия из представителей заинтересованных сторон.

თუ ყურადღებით წაიკითხავთ ყარსის ხელშეკრულების მეექვსე მუხლს, დაინახავთ, რომ ლენინის რუსეთმა და ათა-თურქის თურქეთმა საქართველოში დადებული ბომბის პატრუქთან ადგილები დაი-

ოქტომბრის ყარსის ხელშეკრულებიდან.

ეს ისტორიული ფაქტები მხოლოდ შეგახსენეთ, თორემ პროფესორებს — ვახტანგ გურულს და ბონდო კუპატაძეს, არაერთხელ დაუწერიათ და უსაუბრიათ ამ საკითხზე, მაგრამ მათი მოსმენის სურვილი უნდა გქონდეს და შენი ქვეყნის უახლესი ისტორია მაინც უნდა იცოდე, რათა შლეგივით არ ამტკიცო — საქართველო 2003 წლის ნოემბერში დაიწყეთ. ახალმა წელთაღრიცხვამ უმძიმესი პრობლემები გაგვიჩინა და მათი მოგვარების პერსპექტივა კიდევ უფრო შორს გადაინევს, თუ არც მეცნიერთა განსჯას მოვუხმებთ და ჭკუასთანაც მწყურვალად დავრჩით.

საგულისხმოა ისიც, რომ შარშან რუსეთთან საომარ მდგომარეობაში მყოფი საქართველოსთვის, თურქეთის მსგავსად, არც აზერბაიჯანს თანაუგრძენია და არც სომხეთს. მაშინ, როცა შემოთქმება ვერ მალავდენ ევროპელები და უკიდურეს ალშოვოებას გამოხატავდენ ამერიკელები საკუთარი პროექტის „ჩამოსექენდჰენდობის“ გამო, ჩვენი უახლოესი, ანუ კარის მეზობლები, ქართული ანდაზის მიხედვით, თვალის სინათლედ რომ უნდა მიგვაჩნდეს, თავიანთ ინტერესებს უფროთხილდებოდნენ. მათ ვერც გავამტყუნებთ, სახელმწიფო ინტერესები დროში შეიძლება შეიკუმშოს, მაგრამ არასოდეს იკვეცება.

როგორც კი საქართველოს დასუსტების ნიშნები დაინახეს, ჩვენი მეზობლები მაშინვე ერთმანეთს დაუტკბნენ და საქმეც „განარბეს“. ჩვენი ხელისუფლების უნიათობის, საქართველოსთვის ყოვლად ზედმეტ და სარისკო ავანტიურებში ჩათრევის წყალობით, ექსპერტები უკვე როგორც მოცემულობაზე, ისე საუბრობენ, რომ თურქეთი აჭარას გვართმევს, სომხეთი — ჯავახეთს. აზერბაიჯანიც არ დარჩება უნადავლოდ — თუკი ყარაბაღის ნაცვლად მარნეულს და, თითქმის ასი წელია, თვალდადგმულ ყოფილ ბორჩალოს მაზრას უფუქსაშევენ, ფეხს ფეხზე გადაიდებს და ნელში გამოყვანილი ჭიქებიდან ჩაის წრუპავს ნება-ნება განანგრძობს თვალმინაბული.

აი, რატომ აქვთ ჩვენი ომის ფონზე დიდი მისვლა-მოსვლა თურქებს, სომხებს, აზერბაიჯანელებსა და რუსებს!

მუდროსის ზავით (1918 წლის ოქტომბერი) ბათუმი და მთელი აჭარა დატოვა. აჭარა ინგლისის საოკუპაციო ზონად გამოცხადდა. ინგლისელები იქ 1918 წლის დეკემბრიდან 1920 წლის ივლისამდე დარჩნენ. თურქებიცა და შემდეგ ინგლისელებიც ქართული ორიენტაციის ძალებს სდევნიდნენ. ამ ურთულეს ვითარებაში შემდეგ აბაშიძემ შეძლო ქართველ მაჰმადიანთა ერთ მუშტად შეკვრა და 1919 წლის 31 აგვისტოს ყრილობამ ისტორიული გადაწყვეტილება მიიღო: „ამიერიდან და სამარადისოდ ბათუმი და ბათუმის ოლქი შეუერთდეს თავის ბუნებრივ სამშობლოს საქართველოს რესპუბლიკას სამუსლიმანო საქართველოს ფართე ავტონომიის ნიადაგზე...“

დასუსტებული თურქეთისთვის ძნელი შესაგუებელი იყო ტერიტორიების დათმობა. ამიტომაც აჭარაში უკვე მერამდენედ შემოსულ თურქეთის ჯარებს მხოლოდ გენერალ მაზნიაშვილის შეტევამ დაახვეინა უკან და ფაქტობრივი მდგომარეობა სარფში სახელმწიფო საზღვრად გა-

აშშ-სთვის რეგიონში თავისი ინტერესების განსატარებლად თურქეთი უფრო მნიშვნელოვანი მოთაბაშაა, ვიდრე სუვერენიტეტზე ღულდული საქართველო

დაიქცა თურქეთსა და საბჭოთა საქართველოს შორის.

1921 წლის 23 სექტემბერს ქალაქ ყარსში დაიწყო თურქეთის, საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის მოლაპარაკება. ყარსის კონფერენციაში სრულყოფილებიანი მხარის სახით მონაწილეობდა საბჭოთა რუსეთი. ხელშეკრულება ცა გავფორმდა, რომლის მეექვსე მუხლი აჭარას ეხებოდა:

„Турция соглашается уступить Грузии сюзеренитет над городом и портом Батуми и территорией, лежащей к северу от границы, указанной в ст. 4 настоящего Договора и составляющей часть Батумского округа, при условии, что:

1) население местностей, указанных в настоящей статье будет пользоваться широкой местной автономией в административном отношении, обеспечивающей каждой общине ее культурные и религиозные права, и

გასაგებოც არის ერდოღანის შემოფოთება, თუ გაიხსენებთ 1921 წელს: 11-12 თებერვალს, დამით, დაიწყო საბჭოთა რუსეთის შეჭრა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის წინააღმდეგ. 25 თებერვალს რუსეთის მე-11 წითელმა არმიამ ათა-თურქის ჯარებს შემოასწრო საქართველოში და თბილისი დაიკავა. სომხურ ქალაქ კარალისთან მდგარ თურქებს თოვლიანმა უღელტეხილმა შეუშალა ხელი, თუმცა მთავარი მაინც ის იყო, რომ საქართველო-რუსეთის ომის პარალელურად მოსკოვში მიმდინარეობდა საბჭოთა რუსეთისა და თურქეთის მოლაპარაკება, რაც 1921 წლის 16 მარტს ხელშეკრულებით დასრულდა.

საქართველოში წითელი ვარსკვლავი აინთო და ნახევარმთვარე პორიზონტს მიღმა დარჩა. ალბათ, იმიტომ, რომ წითელ არმიას ქართველები მოუძღოდნენ სამშობლოში, მაგრამ ფაქტია — თურქეთს ერთი წუთითაც არ დაევიწყებია თავისი სახელმწიფო ინტერესები. ნურც ჩვენ დაგვაკინწყდება XX საუკუნის სისხლიანი დასაწყისი, ომები და ფორმაციების ცვლილებები — რუსეთის იმპერიის „სამშობლოარო წინთვები“, საბჭოთა კავშირის დაბადება და მის მესვეურთა მცდელობები, ძველი იმპერიის საზღვრები შეენარჩუნებინათ.

1918 წლის 3 მარტს ბრესტ-ლიტოვსკში ხელმოწერილი სეპარატიული ზავით უმძიმეს მდგომარეობაში ჩავარდნილმა საბჭოთა რუსეთმა გერმანიისა და მისი მოკავშირეების (ავსტრია-უნგრეთის, ბულგარეთისა და თურქეთის) სასარგებლოდ დიდი ტერიტორია დათმო. მათ შორის, სამხრეთ კავკასიის ნაწილიც.

მივყვეთ ისტორიას, რამაც ერდოღანი მედვედევსა და პუტინს ასაუბრა. იქნებ ამ ისტორიული ფაქტების გახსენებამ მაინც აგვიხილოს თვალი, გამოგვაფხიზლოს და დაგვაფიქროს. 1918 წლის 26 მაისს, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის გამოცხადების დროს, აჭარა თურქეთის მიერ იყო ოკუპირებული. მტრული გარემოცვით დასუსტებული საქართველო იძულებული გახდა, აჭარა თურქეთისთვის დაეთმო. მაშინ თურქეთისა და საქართველოს საზღვარი მდინარე ჩოლოქზე გადაიოდა, 1918 წლის 4 ივნისს ბათუმში დადებული ხელშეკრულების თანახმად. მაგრამ მალე თურქეთმა საქართველოსთვის ვედარ მოიცალა და პირველ მსოფლიო ომში დამარცხებულმა

გაიხსენეთ, რომ ყარსის ხელშეკრულებას ყველა მათგანი ხელს აწერს საქართველოსთან ერთად!

სამხრეთ კავკასიის საკითხებზე კონფერენციებსაც მართავენ, მოწველობენ, განიხილვენ, საქართველო კი თითქოს აღარც არსებობს, ჩვენ არავინ აღარაფერს გვეკითხება...

რაც შეეხება რუსეთს, მისთვის საქართველოში ვითარების დამძიმება სულზე მისწრებაა. მაშინ მარტო აღარ იქნება. კარგად იცის, რომ თურქეთი აჭარას ისედაც არ დაუთმობს, სომხებით დასახლებული ჯავახეთიც სომხეთისთვის უპრიანია (თანაც მისი სტრატეგიული პარტნიორია!), აზერბაიჯანისთვის მარნეულის დათმობით კი სომხეთს დიდ პრობლემას მოუგვარებს — ყარაბაღის პრობლემას.

ყველა იქნება ბედნიერი და კმაყოფილი, ხოლო ობოლი საქართველო — დაჩეხილი და გაყოფილი.

მძიმე სურათია, ძალიან მძიმე პერსპექტივა. ნამდვილად არ მინდა, ამ წერილის მკითხველს პესიმიზმი გაფულრმავო, მაგრამ უახლოეს მომავალში რომ ჩვენი ქვეყნის ერთიანობას კიდევ უფრო დიდი განსაცდელი ელის, ფაქტია.

და თუ ასე არ არის, მაშინ რას მივანეროთ გავრცელებული ინფორმაცია რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრისადმი მიწერილი წერილის შესახებ? ჯერ ამ წერილის გაგზავნა და მერე მისი შინაარსის უმალ გახმაურება რას ნიშნავს? საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ასეთ მიმონერას შეუთანხმებლად არ ახმოვანებენ და, როგორც წესი, ხელშესახები შედეგების მიღებაზე სამინისტროს კედლებს არ სცდება.

წერილის მიხედვით, სამხრეთ კავკასიაში უახლოეს ხანში შესაძლოა შეიქმნას ისეთი ვითარება, რომ საქართველომ ვერ შეძლოს ყარსის ხელშეკრულების პირობების შესრულება. თავის მხრივ კი, რუსეთიც უარს იტყვის ამ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაზე. გავრცელებული ინფორმაციით, წერილში მოყვანილია ქართულ-სომხური და ქართულ-რუსული „მძიმე ურთიერთობები“.

დიპლომატიურ ენაზე კი ეს ერთადერთ რამეს ნიშნავს — ქართულ-რუსული ან ქართულ-სომხური სამხედრო დაპირისპირების შემთხვევაში, მოსკოვი პირდაპირ სთავაზობს თურქეთს აჭარას. ქართულ-რუსულ ურთიერთობებს მძიმეც აღარ შეემა, ეს კატასტროფაა. აი, რაც შეეხება სომხეთს, საინტერესოა, რატომ შეაშფოთა რუსული დიპლომატია ქართულ-სომხურმა „მძიმე ურთიერთობამ“, რა ხდება? რა ინფორმაციას ფლობს მოსკოვი ოფიციალური ერეგინისა თუ თბილისის ფარულ გეგმებზე? როგორც ჩანს, სულ მალე ამ „მძიმე ურთიერთობის“ შედეგს, ანუ სამხრეთის ფრონტის გახსნას უნდა ველოდეთ და, ძნე-

თურქეთს აჭარა მიაქვს, სომხეთი ჯავახეთს ითვინებს, აზერბაიჯანი — მარნეულს!

ლი წარმოსადგენი არ არის, ვის მხარეს დაიჭერს ჩვენი ჩრდილოელი მეზობელი. ასეთი ფრონტის გახსნის შემთხვევაში კი თეორიულად სასებით შეესაძლებელია, თურქეთმა განაცხადოს, რომ მოხდა საქართველოს დესუვერენიზაცია და ანკარა „ახორციელებს თავის უფლებებს აჭარაში“.

უცნობია, სანაცვლოდ რას ითხოვს რუსეთი თურქეთისგან, მაგრამ თურმე აშშ-ს შესაბამის სამსახურებში უკვე იციან ამ წერილის შინაარსი. ალბათ, მათ ფავორიტ მიხეილ სააკაშვილსაც გააფთხილებდნენ და იქნებ სულაც მისი ინიციატივაც საქართველოს მოსახლეობის დაზავება? როგორც ახლახან გახდა ცნობილი, მოსკოვში პრეზიდენტ მედვედევთან 2 აპრილის შეხვედრამდე პრეზიდენტი ობამა თურქეთში ვიზიტად ჩადის. ბუნებრივია, აშშ-სთვის რეგიონში თავისი ინტერესების გასატარებლად თურქეთი უფრო მნიშვნელოვანი მოთამაშეა, ვიდრე სუვერენიტეტზე ლუდული საქართველო.

დღეს უკვე ყველასათვის ცხადია, რომ საქართველოს ხელისუფლება ფსიქოლოგიური ზენოლისას ერთობ მყიდვეა და არ არის გამორიცხული, ეს წერილიც ჩვენი ხელისუფლების „შესაჯანჯღარებლად“ დაწერილიყო. თუმცა, ისიც ფაქტია, რომ რუსეთ-საქართველოს შორის სამხედრო დაპირისპირების განახლების შემთხვევაში თურქეთი აჭარას არავის დაუთმობს.

საქართველოს ხელისუფლებაც, როგორც პრეზიდენტი სააკაშვილი აცხადებს, მართალია, „არ ჩამოიშალა“, მაგრამ, სამწუხაროდ, საქართველოს ემუქრება ჩამოშლა. საინტერესოა, თურქეთის სახელმწიფო მინისტრი და თურქი ბიზნესმენი, რომლებსაც ამ ცოტა ხნის წინათ ბათუმში მიხეილ სააკაშვილმა საზეიმოდ გადაცა ოქროს სანმისის ორდენები, სად გადაამალა ამ ჩვენი ქვეყნის უმაღლეს ჯილდოებს.

ოკუპაციის მუზეუმში გამოსვლისას პრეზიდენტმა სააკაშვილმა განაცხადა, რომ „დღეს მსოფლიო დიდ ეკონომიკურ შტორმში იმყოფება. ჩვენი ქვეყანა კი პატარა ნავია, რომლითაც ამ ლელვას უნდა გაუძღოთ“. თურმე, ჩვენ რომ ვართ, იმ მდგომარეობას „არაკომფორტული“ ჰქვია. ამ შტორმსა და უბედურებაში „განსაკუთრებით კი ჩრდილოეთის ერთ დიდ გემს უნდა ვერიდოთ, რომელიც ჩვენთან ახლოს იძირება და ფრთხილად უნდა ვიყოთ, რომ ჩვენც თან არ ჩაგვიტოროს“.

სამწუხაროდ, პრეზიდენტი მართალია: დღეს მსოფლიო შტორმში იმყოფება. ჩრდილოეთით დიდი გემის ჩაძირვის მოლოდინით გახარებული სააკაშვილი კი, გამორიცხული არ არის, პოლიტიკური ოკეანის შტორმში მოყოლილი პატარა ნავიდან (საქართველო), ოკეანისგალმელი „პარტნიორების“ გადასარჩენი გახდეს... მას კი გადაარჩენენ, მაგრამ რა ეშველება თავად საქართველოს, რომელიც ნაცემოდრობის ხუთწლიანი მმართველობის შედეგად რეალურად დადგა მეზობელთა მიერ სადესერტო ულუფებად გაყოფის საფრთხის წინაშე?!

საქართველოში ჯერ კიდევ მკაფიოა აგვისტოს მოვლენების კვალი. ხელისუფლება კი საკუთარ მოსახლეობას დაბეჯითებით „ჰპირდება“, რომ მალე „რუსული“ გაზაფხული მოვა და მოსკოვთან სამხედრო დაპირისპირება გარდაუვალია, რომ ეს, სავარაუდოდ, მაისში მოხდება და რომ ჩვენ ამისთვის მზად უნდა ვიყოთ. ხელისუფლების ერთადერთი წარმომადგენელი, რომელიც ომისთვის მზად არ არის და მოსახლეობასაც არწმუნებს, რომ რუსული აგრესიისა და ანექსიის მსხვერპლნი არ შევიქნებით (ყოველ შემთხვევაში, გაზაფხულზე!), შინაგან საქმეთა მინისტრი ვანო მერაბიშვილია. სავარაუდოდ, მას სწორი ინფორმაცია უნდა ჰქონდეს, რადგან, მისივე უწყების წყალობით, მოგვხსენებთ, საქართველოში კედლებსაც ყურები აქვს. თუმცა, შესაძლებელია, ბატონ მინისტრს აშკარა აგრესია ეგულისხმება, რადგან ფარულზე არაფერი უთქვამს. საქართველოს ფარული ანექსია კი, რომელიც ისევე, როგორც ყველაფერი დაფარული, უკვე თვალსაჩინოა. აბა, სხვა რას უნდა მოასწავებდეს კავკასიაში ამჟამად მიმდინარე მოვლენები:

1. სომხები ჯავახეთში უკვე დრტივინავენ „ქართველების მიმე უღლის ქვეშ“. აკი შემოუთვალეს საქართველოს ხელისუფლებას, რომ თუ არ გადაწყვეტს „ჯავახი მოსახლეობის“ პრობლემებს ნაციონალურ-რელიგიური და ეკონომიკური კუთხით, მაშინ საქართველო დაკარგავს ჯავახეთს, ხოლო სომხეთი შეიძენს გასასვლელს ზღვაზე!

2. თვალსაჩინოა აზერბაიჯანელების უკმაყოფილება იმის გამო, რომ თურმე ჩვენს ქვეყანაში მოსახლე აზერბაიჯანელების უფლებები უხეშად ირღვევა. ამიტომ უპრინაია საქართველოს კონფედერაციის შექმნა, სადაც ერთ-ერთ სახელმწიფო ენად აზერბაიჯანული გამოცხადდება.

3. გავრცელებული ინფორმაციით, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა 28 თებერვალს თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ ალი ბაბაჯანთან წერილი აფრინა. წერილში შავით თეთრზე აღნიშნულია, რომ უახლოეს ხანებში კავკასიაში შესაძლოა, ისეთი ვითარება შეიქმნას, საქართველომ ვეღარ შეასრულოს ყარსის ხელშეკრულების (1921 წლის 13 ოქტომბერი) პირობები, რის გამოც რუსეთი, თავის მხრივ, უარს იტყვის ამ ხელშეკრულების შესრულებაზე! მაგალითად კი ლავროვს საქართველო-სომხეთისა და საქართველო-რუსეთის რთული ურთიერთობები მოჰყავს.

გამოდის, თუ ვანო მერაბიშვილს „ყურთ დააკლდა“ და რუსეთი ხელახლა განახორციელებს საქართველოში ინტერვენციას ან საქართველოსა და სომხეთს შორის ომი განაღდება, ან აზერბაიჯანულ მოსახლეობასთან დაგვიძაბება ვითარება, თურქეთს შეუძლია განაცხადოს, საქართველოს დესუვერენიზაცია უკვე მოხდა და თავისი უფლებები განაგრძოს აჭარაზე, რომელიც, ყარსის ხელშეკრულებით, ისედაც მისი პროტექტორატის ქვეშ იმყოფება.

მოკლედ, ამ წერილით, საქართველოსთან სამხედრო დაპირისპირების განახლების შემთხვევაში, ლავროვმა ბაბაჯანს აჭარა უფეშქაშა... ოღონდ რას მოითხოვს ამის სანაცვლოდ რუსეთი ანკარასგან, ეს ჯერჯერობით არავინ იცის... თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ, გავრცელებული ინფორმაციით, ლავრო-

ვის წერილის შესახებ უკვე იცის ამერიკის დაზვერვამ, ადვილი შესაძლებელია, რომ ამ წერილის გახმაურებაც სწორედ მისი დამსახურებაა და სანამ წერილის შინაარსი საზოგადოებისათვის გახდებოდა ცნობილი, სააკაშვილი სათანადო „გონივრულ“ ინსტრუქციებსა და სამოქმედო გეგმასაც მიიღებდა.

ზოგიერთი მოსაზრებით, გამორიცხული არ არის, რუსეთს ეს წერილი სატყუარად გამოეყენებინა, რათა სააკაშვილის რეჟიმზე ზენოლის მეტი საშუალება ჰქონოდა. ამასთანავე, რუსეთ-საქართველოს შორის ახალი სამხედრო დაპირისპირების შემთხვევაში (რაც, სავარაუდოდ, მთელი ტერიტორიის რუსების მიერ გაკონტროლებით დასრულდება), ყარსის ხელშეკრულებაზე დაყრდნობით, თურქეთი არ დაუშვებს, აჭარა სხვა სამხედრო ძალის კონტროლის ქვეშ გადავიდეს.

ექსპერტები და პოლიტიკოსები იმაზეც ამახვილებენ ყურადღებას, რომ ნატოს წევრი სახელმწიფოებიდან მხოლოდ თურქეთმა არ დაგმო რუსეთის ქმედებები აგვისტოს მოვლენებისას, რითაც, ფაქტობრივად, ჩუმი დასტური განაცხადა რუსეთის თანამოაზრეობაზე. უფრო მეტიც, ომისშემდგომ დღეებში თურქეთის პრემიერი ერდოღანი არა თბილისში, არამედ მოსკოვში ჩავიდა და რუსეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებს შეხვდა.

ყურადღება იმსახურებდაც, რომ, მართალია, სომხეთისთვის ძნელია წარსულის დავინწყება, მაგრამ ის მზადაა, თურქეთთან ურთიერთობა მოაწესრიგოს ყოველგვარი წინაპირობების გარეშე. ამის შესახებ სომხეთის პრემიერ-მინისტრმა ტიგრან სარქისიანმა იტალიის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ალფრედო მანტიკასთან ერევანში შეხვედრისას განაცხადა. სომხეთის მთავრობის ხელმძღვანელის თქმით, მისი ქვეყანა მზადაა ევროკავშირის აღმოსავლური პარტნიორობის პროგრამის ფარგლებში თანამშრომლობისათვის. შეხვედრაზე იმსჯელებს ყარაბაღის კონფლიქტის ირგვლივ მოლაპარაკებების პროცესზე, სომხეთ-თურქეთის ურთიერთობების დარეგულირების შესაძლებლობებსა და კავკასიაში სტაბილურობისა და მშვიდობის დამყარების საკითხზე.

მართალია, სომხეთი რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობის მომხრეა, მაგრამ ეს ხელს არ უშლის ანტიქართული განცხადებების გაკეთებაში. საქართველოს მთავრობა ჯავახეთის მოსახლეობას რომ ავიწროებს, ეს, არც მეტი, არც ნაკლები, რუსეთსა და ირანთან სომხეთის კეთილმეზობლური დამოკიდებულებით ყოფილა განპირობებული.

ოღონდ, ამ კეთილმეზობლური დამოკიდებულების „ფარგლებში“ სომხეთის ინტელიგენციისა და ნახჭევანის სომხების ნაციონალურმა საბჭოებმა 2006 წლის 16 მარტს, ყარსის ხელშეკრულების 85-ე წლისთავზე, რუსეთის მამინდელ პრეზიდენტს ვლადიმერ პუტინს შესჩივლეს, სომხური ოლქები თურქეთის შემადგენლობაში უკანონოდ რატომ დატოვეთ. სომხეთს, თურმე, დასტური არ მიუცია რუსეთისა და თურქეთისთვის მისი ტერიტორიების განკარგვაზე! უფრო მეტიც, ამ ხელშეკრულებით სომხეთმა თავისი მიწების ნახევარზე მეტი დაკარგა!

ახლა კი ის ვინმე კარაპეტიაჩის პირით საქართველოს ემუქრება: ცეცხლს ნუ ეთამაშები, თორემ შეიძლება სამცხე-ჯავახეთში სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის სცენარი განმეორდეს. მით უფრო, რომ ამით რუსეთიც დაინტერესებულიაო!

ყურნალისტ სააკიანის განცხადებით კი, საქართველო შელახული იმიჯის აღდგენას სომხების ხარჯზე ცდილობს და ამას სომხების შევიწროვებით აკეთებს, რომლებიც, თურმე, საქართველოში ისედაც ძალიან ცოტანი დარჩენილან...

ნალკის რაიონს კი სტრატეგიული მნიშვნელობა ჰქონია სომხეთისთვისაც, რადგან აქ გადის ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი. რუსული სამხედრო ბაზების გაყვანამ, რაც ერთადერთი წყარო იყო ჯავახი მოსახლეობის დასასაქმებლად, რეგიონში ტოტალური უმუშევრობა გამოიწვია. სომეხი მოსახლეობა იძულებული გახდა, სამუშაოს საძებნელად რუსეთში იმ სხვა ქვეყანაში წასულიყო. იმავე ყურნალისტის თქმით, ჯავახქო სომხური ანკლავია. აქ წარწერები ქართულ, სომხურ და რუსულ ენებზეა და ამით ამოწურება რეგიონში ქართული გავლენა.

საკიანმა, ისევე, როგორც სააკაშვილმა, ეტყობა, ჯერ არ იცის, რომ ჯავახეთში ეს „გავლენაც“ დიდი ხანია ნულის ტოლია, და წარწერები იქ მხოლოდ რუსულ და სომხურ ენებზეა შემორჩენილი, ჯავახელი სომხები განათლებას სომხეთის უმაღლეს სასწავლებლებში იღებენ, რათა შემდეგ ეს ცოდნა ისევ „სამშობლოს“ მოახმარონ და ქართველები სომხების შევიწროვებასა და დევნაში დაადანაშაულონ, ისევე, როგორც აზერბაიჯანი დაადანაშაულა სომეხი ინტელიგენციის საბჭომ ნახჭევანში მათი კულტურული ძეგლების განადგურებაში!

მოკლედ, მარტივად და ადამიანურ ენაზე ჩვენთვის სავალალო სცენარი ასეთია: აჭარა — თურქეთს, სამცხე-ჯავახეთი — სომხეთს, მარნეულის რეგიონი — აზერბაიჯანს, დანარჩენი საქართველო — რუსეთს!

ამასთან დაკავშირებით 1998 წელს ერთ ქართულ გაზეთში გამოქვეყნებული პუბლიკაცია მახსენდება, სადაც საქართველოში ოდიოზურ ფიგურად მიჩნეული ფირინოვსკი ქართველებს აფრთხილებს: ჭკუით თუ არ იქნებით, უახლოეს მომავალში საქართველო 6 ნაწილად დაიშლება. ფირინოვსკის სიტყვები მაშინ სერიოზული მსჯელობის საგნად არავის მიუჩნევია, თუმცა გამოდის, რომ ლდპრ-ის ლიდერს რალაქ ნოსტრადამისეული ნიჭი ჰქონია. მართალია, მის მამინდელ მუქარას საფუძვლად ის გარემოება ედო, რომ ფირინოვსკის ახალგაზრდობაში საქართველოში უხეირო ხინკლით გაუმასპინძლდნენ და, თანაც, სომეხმა ანჟელამ „სერიოზულ ურთიერთობაზე“ ცივი უარი სტკიცა, მაგრამ ეს ხომ პოლიტიკური არგუმენტი არ არის სხვა ქვეყნის ტერიტორიების ანექსირებისთვის?

თუმცა, როგორც თავად რუსები იტყვოდნენ, ნა ნეტ ი სუდა ნეტ!

შესაბამისად, საქართველო ან უნდა შეეფოს იმას, რომ უახლოეს მომავალში მისი ადგილი მსოფლიო რუკაზე აღარ იქნება, ან გაარკვევს რუსეთთან ურთიერთობას და პირველ რიგში საკუთარ თავს დაუმტკიცებს, რომ, როგორც სახელმწიფო, შედგა!

დღეს არა სააკაშვილის, არამედ საქართველოს ყოფნა-არყოფნის საკითხი წყდება

უკვე აშკარად ჩანს, რომ სახელისუფლო სავარძლებისთვის ბრძოლაში გართულ ჩვენს პოლიტიკოსებს სამშობლოზე ფიქრისთვის დრო ნაკლებად ემეტებათ. ქვეყნის წინაშე მდგარი სერიოზული პრობლემები მათ საქმიანობაში სულ უფრო მცირე ადგილს იკავებს. ამ ფუჭ და უსაგნო ორომტრიალში ახლანდელ ერთი შემამოფოთებელი ინფორმაცია გაიზნა. საქმე ეხება 3 მარტს გაზეთ „რეზონანსში“ გამოქვეყნებულ მასალას, რომელიც აჭარის მომავალს უკავშირდება. როგორც ირკვევა, კრემლი აჭარის თემზე თურქეთის მთავრობას მოლაპარაკების დაწყებას სთავაზობს. თუკი თბილისი ვერ შეძლებს ყარსის ხელშეკრულებაში ჩამოთვლილი პირობების შესრულებას, მოსკოვი მზადაა, უარი თქვას ამ დოკუმენტზე. წინასწარმეტყველებს რა საქართველოს დესუვერენიზაციას, მინისტრი ლავროვი ვარაუდობს, რომ შესაძლოა, აჭარას თურქეთი დაეუფლოს. ეს განცხადება თურქეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში 28 თებერვალს შესულა, რასაც ანკარის მხრიდან მხოლოდ ორპირი და ბუნდოვანი რეაქცია მოჰყოლია.

ცნობილია, რომ ყარსის ხელშეკრულება 1921 წლის 13 ოქ-

ტომბერს რუსეთ-თურქეთის მიერ იქნა ხელმოწერილი. 1992 წელს კი შევარდნაძე-დემირელის თანხმობით მას ვადა გაუგრძელდა და დღემდე მოქმედებს. ხელშეკრულების მე-6 მუხლის შესაბამისად, დღევანდელი აჭარის ტერიტორიაზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ამ რეგიონში მცხოვრები მოსახლეობის როგორც ადმინისტრაციული, ასევე კულტურული და რელიგიური ავტონომია. ამასთან, თურქეთის მხარეს უფლება ეძლევა, ყოველგვარი შეზღუდვის გარეშე თავისუფლად გამოიყენოს ბათუმის საზღვაო პორტი.

ქართველი ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ ყარსის ხელშეკრულებასთან დაკავშირებით გაკეთებული ზემოხსენებული განცხადება უფრო პანიკის დათესვას ემსახურება და დღესდღეობით რეალურ საფრთხეზე საუბარი მათ ნაადრევად მიაჩნიათ. თუმცა, არ გამოირიცხავენ, რომ ამით რუსეთს ნამდვილად შეუძლია ქართული მხარის შანტაჟირება. ისიც შესაძლებელია, რომ ევროკავშირის იგნორირებით განაწყენებულმა თურქეთმა „აჭარული კოზირი“ სათავისოდ გამოიყენოს და ამ მიმართულებით საკუთარი ძალების ერთგვარი დემონსტრირება მოახდინოს.

ასეა თუ ისე, ფაქტია, რომ ჩვენი ბედის ბორბალი კვლავ

უკუღმა ტრიალებს და გარშემო მხოლოდ ახალ-ახალი საფრთხეები ისახება. სხვათა შორის, მათ შესახებ ზუსტად თორმეტი წლის წინათ სკრუპულოზურად მიუთითებდა ჩემ მიერ არაერთხელ დამონმებული ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია. ამჯერად გთავაზობთ 1997 წელს გამოქვეყნებული მისი ერთ-ერთი პუბლიკაციის მეტად საგულისხმო ამონარიდს, რომელიც, ალბათ, დღესაც სერიოზულად დააფიქრებს ქართულ საზოგადოებას:

„ჩვენ ვცხოვრობთ მსოფლიოს ახალი, ძალზედ სასტიკი განაწინების პერიოდში, როცა წყდება არა მხოლოდ ძლიერი ქვეყნების სუსტებზე გაბატონების საკითხი, არამედ ამა თუ იმ ხალხისა თუ ქვეყნის არსებობის მიზანშეწონილობის საკითხიც კი. იმის შესახებ, თუ როგორ მიიღწევა ეს ტექნიკური თვალსაზრისით, ჩვენ, სამწუხაროდ, არ გვჭირდება განსჯა სხვა ქვეყნების მაგალითზე (თუმცა მსოფლიოში ამის მაგალიტი საკმაოდ არის); ჩვენ გვქონდა საშუალება, დავრწმუნებულიყავით ამაში: აფხაზეთი და „სამხრეთ ოსეთი“ საქართველოს უკვე აღარ ეკუთვნის, თანაც,

აფხაზეთი ზუსტად ის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რეგიონია, რომელიც საქართველოს გეოპოლიტიკურ მნიშვნელობას განაპირობებს. აფხაზეთის გარეშე ეს მნიშვნელობა განახევრებულია. მეორე ასეთივე მნიშვნელობის რეგიონი არის აჭარა... აი, თურქეთში უკვე გამოიცემა წიგნები, იბეჭდება სტატიები, რომლებშიც გვიმტკიცებენ, რომ „აჭარელი ხალხი“ თურქულ ეთნოსს მიეკუთვნება, ისმის მონოდებები, შეწყდეს „აჭარელთა ასწლიანი ძალდატანებითი გაქართველება“, პარალელურად გამოიქვლია XIX საუკუნის რუსეთ-თურქეთის ხელშეკრულების გადახედვის ძლიერი კამპანია. ლაპარაკია იმ ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვით, თურქეთმა დაუთმო რუსეთს ტერიტორია, მათ შორის, ჯავახეთიც და აჭარაც. არგუმენტი მოჰყავთ სერიოზული: თურქეთმა დაუთმო ეს ტერიტორია რუსეთის იმპერიას, რომლის უფლებათა მემკვიდრე იყო საბჭოთა კავშირი. დღეს არ არსებობს არც რუსეთის იმპერია, არც სსრკ, საქართველო კი დამოუკიდებელი ქვეყანაა. ამით უკიდრებელი ქვეყანაა. ამიტომ ის ხელშეკრულებები

ძალას კარგავენო. თურქეთს საქართველოსთვის აჭარა არ დაუთმიაო... აჭარაზე კონტროლის დაკარგვასთან ერთად საქართველო კარგავს მეორე (აფხაზეთის შემდეგ) რეგიონსაც, რომლის გარეშე გეოსტრატეგიული მდგომარეობის მნიშვნელობაზე ლაპარაკიც კი ზედმეტია“.

თუკი გავითვალისწინებთ, რომ ბ-ნ ალ. ჭაჭიას ყოველი ანალიზი მუდამ მყარ კომპეტენტურ არგუმენტაციას არის დამყარებული, ჩვენი ახლანდელი მდგომარეობა მშვიდად ყოფნის უფლებას ნამდვილად არ იძლევა. უფრო მეტიც: შესაძლოა, არც მხოლოდ პრეზიდენტის კი არა, საქართველოს ყოფნა-არყოფნის საკითხიც წყდებოდეს.

თეიმურა ჰორიძე

თურქებს საქართველოს ნაწილის მიტაცება სურთ

კრასნოდარის მხარის თურქი-მესხების ერთობის აქტივისტებმა ევროსაბჭოს მოუწოდეს, ზენოლა მოახდინოს საქართველოს ხელისუფლებაზე, ისტორიულ სამშობლოში — საქართველოში ამ ხალხის დაბრუნების მიზნით.

კრასნოდარის მხარის თურქ-მესხთა ერთობის ლიდერების მიმართვის ციტირებას გაზეთი „ვზგლიადი“ ახდენს.

„ახლა რუსეთში 72 ათასი მესხი ცხოვრობს, მათგან 17 ათასი — ყუბანში. ამ ხალხს ტრაგიკული ისტორია აქვს. ქართული მიწა — მესხეთი XVII საუკუნეში ოსმალების იმპერიის თავდასხმის მსხვერპლი შეიქნა, ხალხს იძულებით მიადებინეს ისლამი, რის შემდეგაც რეგიონი სამი საუკუნე თურქების უღლის ქვეშ იმყოფებოდა. ეს კი ადგილობრივი მოსახლეობის ეთნიკურ მენტალიტეტზე აისახა. ამიტომ ამ რეგიონის მესხი მოსახლეობა „თურქ-მესხებად“ გადაიქცა.

1944 წლის 14 ნოემბრის ღამეს სტალინის პირადი განკარგულებით საქართველოს სსრ-ის ახალციხის, ადიგენის, ასპინძის, ახალქალაქისა და ბოგდანოვკის რაიონების 100 ათასამდე მცხოვრები ყაზახეთსა და უზბეკეთში გადაასახლეს. პირველ წლებში შიმშილისა და სიცივისაგან გასახლებული თურქების 20 პროცენტი დაიღუპა.

1956 წელს თურქი-მესხების რეაბილიტაცია მოახდინეს, თუმცა ისტორიულ სამშობლოში დაბრუნების უფლება არ მისცეს. 1989 წელს, ფერდინანის დაბლობ-

ში გამართული სასაკლავო შემდეგ, სსრკ-ის ხელისუფლებამ უზბეკეთიდან 20 ათასი თურქი-მესხი რუსეთის ცენტრალურ რაიონებში დაასახლა.

სსრკ-ის დაშლის შემდეგ თურქი-მესხების უმეტესობამ რუსეთის მოქალაქეობა მიიღო, მაგრამ კრასნოდარის მხარის ხელისუფლებამ მათ ლეგალიზებაზე უარი განაცხადა. პრობლემის გადასაჭრელად საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩარევა გახდა საჭირო.

„20 წელია გრძელდება ჩვენი ხალხის დაბრუნების ეპოქა ისტორიულ სამშობლოში — საქართველოში, — ამბობენ კრასნოდარის ერთობის აქტივისტები, — 1989 წელს ამის უფლება — საქართველოს სსრ-ის კომუნისტურმა რეჟიმმა, ხოლო 1991 წლიდან — გამსახურდია-შევარდნაძე-საკაშვილის დემოკრატიულმა რეჟიმებმა არ მოგვცეს.“

პრობლემას ისიც ამწვავებს, რომ მესხების დაბრუნებას ყველანაირად აბრკობებს საქართველო. ჯერ ერთი, რომ სამცხე-ჯავახეთის პროვინცია დიდი ხანია, მჭიდროდ არის დასახლებული სომხებით, ხოლო თურქებისა

აზერბაიჯანელები კონფედერაციას ითხოვენ

თურქეთის დედაქალაქ ანკარაში საქართველოში მოსახლე აზერბაიჯანელების ნაციონალური ასამბლეის მეორე საერთაშორისო ფორუმი გაიმართა. ფორუმის მუშაობაში მონაწილეობდნენ ნაციონალური ასამბლეის აქტივისტები და თურქეთსა და ჩრდილოეთ კვიპროსის თურქეთის რესპუბლიკაში მცხოვრები ასამბლეის წევრები, თურქ-მესხთა წარმომადგენლები.

ფორუმზე საქართველოში მცხოვრები აზერბაიჯანელების ძირითადი პრობლემები, საქართველოს ამჟამინდელი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარება, თურქი-მესხების საქართველოში დაბრუნების პროცესი, საქართველოს მისწრაფება ნატოსკენ, სამხრეთოსური და აფხაზეთი კონფლიქტები განიხილეს. გამომსვლელებმა აღნიშნეს, რომ საქართველოში მცხოვრები აზერბაიჯანელების ძირითადი პრობლემები გადაუჭრელი რჩება, ქვეყანაში აზერბაიჯანელებით დასახლებული რაიონების სოციალ-ეკონომიკური და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური პრობლემების მოგვარების უნარი საქართველოს ხელისუფლებას არ შესწევს. ფორუმის მონაწილეთა განცხადებით, გაერომ, ეუთომ, ნატოს საპარლამენტო ასამბლეამ და ევროსაბჭომ ეს საკითხი უნდა განიხილონ როგორც შოვინიზმისა და აზერბაიჯანელების ნაციონალური დისკრიმინაციის ფაქტი. ფორუმზე სიტყვით გამოსულმა ნაციონალური ასამბლეის პრეზიდენტმა დამგინ გიულამედოვმა აღნიშნა: „საქართველოში მოსახლე აზერბაიჯანელები საქართველოს ხელისუფლების ფარული შოვინიზმის პირისპირ აღმოჩნდნენ. მათ ჩვენი

გაძევება სურთ საქართველოდან. სურთ ჩვენი მიწების მითვისება, უნდათ, ნაგავრთვან ჩვენს სახლებში ცხოვრებისა და მშობლიურ ენაზე სწავლის უფლება. ამ ფარულ პოლიტიკას ვერ მიხვდება მხოლოდ შემოღობიანი ბრძოლის გზითა და კონსტიტუციური მეთოდებით. საქართველოს ხელისუფლების დისკრიმინაციული პოლიტიკის ნეიტრალიზებისთვის ჩვენ უნდა მივალნიოთ აზერბაიჯანული ენის მესამე სახელმწიფო ენად გამოცხადებას საქართველოში. თუ რომელიმე აზერბაიჯანელი ამის წინააღმდეგ გამოვა, ის თავისი ერის მოლაპლაცე და ხალხის მტერია.“

გაიზიარებს თუ არა სააკაშვილი ჟუან ბერნარდუ ვიერას ბედს?

სმენა იყოს და გაგონება!..

„ფრანს პრესისა“ და „ასოშეიტედ პრესის“ ცნობით, გვინეა-ბისაუს პრეზიდენტი ჟუან ბერნარდუ ვიერა აჯანყებულმა სამხედროებმა და ხალხმა თავისი რეზიდენციიდან გაპარვის მცდელობისას მოკლეს. ვიერას ქვეყნის გენერალური შტაბის ყოფილი უფროსის — გენერალ ტაგმეს ერთგულმა ჯარისკაცებმა შეუტიეს და შური იძიეს, რადგან, როგორც უცხოური საინფორმაციო საშუალებები იუწყებიან, გვინეა-ბისაუსი ეჭვი არავის ეპარება, რომ გენერალი ტაგმე სწორედ პრეზიდენტმა ვიერამ მოაკვლევინა; დაზუსტებული ცნობით, ტაგმე თავისსავე შტაბში ააფეთქეს, რასაც აჯანყება მოჰყვა...

არც „ასოშეიტედ პრესი“ და არც „ფრანს პრესი“ არაფერს ლაპარაკობენ იმაზე, თუ როგორ, რა ფორმაში გამოწყობილი ცდილობდა პრეზიდენტი ვიერა ცხასხლიდან გაქურნვას და სად დაენია ცხელი ტყვია გენერლის მკვლელს... ერთი რამ ცხადია, გვინეა-ბისაუს სამხედროები და ხალხი ქართველ სამხედროებსა და ქართულ საზოგადოებაზე უფრო თავმოყვარეები და ღირსეულები გამოდგნენ, რადგან მათ არ იგუეს მკვლელი პრეზიდენტი და ჟუან ვიერა, ილია ჭავჭავაძეს თუ დავესესებთ, თავის უნაშუალოებას წააკლეს...

საქართველოს ასეთი ღირსეული სამხედრო ელიტა და თავმოყვარე საზოგადოება რომ ჰყოლოდა, ორი ნაგებული ომის ორი უნიჭო და ფეთხუმი მთავარსარდალი, — შევარდნაძე და სააკაშვილი — ერთი პრეზიდენტისა და მეორე გა-

დაყენებული პრეზიდენტის რანგში, გაძლიერებული დაცვით თავისუფლად ვერ ივლიდა და ვერც იმას გაბედავდა, რომ ხალხისთვის საჯაროდ ჭკუა დაერიგებინა.

როგორც გვინეა-ბისაუს მოსახლეობას სჯერა, რომ გენერალი ტაგმე პრეზიდენტმა ვიერამ გამოასალმა წუთისოფელს, მთელმა საქართველომ ასევე დარწმუნებით იცის, რომ ედუარდ შევარდნაძის რეჟიმმა ჯერ ზვიად გამსახურდიას მოუსწრაფა სიცოცხლე, ხოლო შემდეგ გამსახურდიას თოფიან თუ უთოფო ოპონენტებს — ჭანტურას, გია გულუას, მხედრიონელ „ბუღას“ და ა.შ. ადამიანებისა და მითუფრო პოლიტიკური მონინალმდეგების გაუვნებელყოფის საქმეში, როგორც მონაფე, სააკაშვილი თავის მასწავლებელზე — შევარდნაძეზე უფრო წარმატებული გამოდგა;

„ვარდების რევოლუციის“ გამარჯვებიდან ერთი წლისა და ორი თვის შემდეგ, ოფიციალური ვერსიით, საბურთალოს ქუჩაზე „გაზმა გაგუდა“ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ჟვანია, რომლის ერთი ფეხსაცმელიც დღემდე ვერ იპოვეს... ეტყობა, პრემიერის ფეხსაცმელმა ხელისუფლების უსინდისობა ვერ აიტანა და ქვეყნიდან გაიქცა... ორი ტყვიით „თავი მოკლა“ ექსპერტიზის ბიუროს ყოფილმა უფროსმა ლევან სამხარაულმა, რომელსაც ჟვანიას სიკვდილის გამომწვევი მიზეზები უნდა დაედგინა; 2006 წლის მარტში ე.წ. ციხის ბუნტის დროს სააკაშვილის სპეცრაზმმა ორთაქალის ციხის საკნებში დაახლოებით 27 პატიმარი დახვრიტა; საიდუმლოებით მოცულ ვითარებაში სიცოცხლეს გამოსალმეს ბადრი ჰატარაკიშვილი; სიკვდილს შემთხვევით გადაურჩა შალვა ნათელაშვილი; სააკაშვილის საიდუმლო სამსახურის მსტოვრებმა საშინელი წამებით მოკლეს და სამშობლოს ღალატი დააბრალეს უმაღლესი კვალიფიკაციის მებრძოლს როინ შავაძეს, რომელიც წაგებული ომიდან დაბრუნებული მშობლიურ აჭარაში, ოჯახში იმყოფებოდა; ხოლო რაც რუსეთ-საქართველოს

შორის აგვისტოს ომში მოხდა, ამაზე ქვეყნის სამხედრო ტრიბუნალმა მაშინ უნდა იმსჯელოს, როცა ამ ქვეყანაში პრეზიდენტი სააკაშვილი არ იქნება, შინაგან საქმეთა მინისტრი — ვანო მერაბიშვილი, ხოლო გენერალური შტაბის ფაქტობრივი უფროსი — ბაჩო ახალაია!.. გვინეა-ბისაუს პრეზიდენტი ჟუან ბერნარდუ ვიერა ერთი კაცის, გენშტაბის უფროსის — გენერალ ტაგმე ნა ვაიეს აფეთქებისთვის, სავარაუდოდ, ქალის კაბაში ყვარყვარე თუთაბერივით გადაცმული შეიპყრეს და მიახვრიტეს მაშინ, როცა საქართველოს ორმა პრეზიდენტმა თავიანთი სულელი და მოღალატური პოლიტიკის წყალობით მთელი ქვეყანა ააფეთქა, 100 ათასამდე კაცი მიწაში ჩაღალა, ტერიტორიები დაკარგა, მილიონ-ნახევარი ქართველი ქვეყნიდან გადაკარგა და ნახევარი მილიონი გააღტოვლილა, თუმცა

კაცი პატრონი არსაიდან გამოტყვევრა, ვინც ან ერთს, ან მეორეს თავის უსინდისობას წააკლავდა...

ძნელია იმის გამოცნობა თუ რა მოხდება საქართველოში, სადაც სააკაშვილის ყოფილი ნაზირ-ვეზირები სტაჟიან ოპოზიციონერებს სააკაშვილის სიძულვილში ფეხობრიან და მიტინგებისთვის ემზადებენ; ისიც ძნელი დასადგენია, ფიქრობს თუ არა მიხეილ სააკაშვილი ავლაბრის რეზიდენციიდან გაპარვაზე და პრეზიდენტ ჟუან ბერნარდუ ვიერასავით იზომებს თუ არა ყვარყვარე თუთაბერის კაბას...

გვინეა-ბისაუს შესახებ რა ინფორმაციებიც გაავრცელა, ვნახეთ, საინტერესოა, რას იტყვის უახლოეს მომავალში „ასოშეიტედ“ თუ „ასოშეიტედ პრესი“ საქართველოს შესახებ.

ლევან ჭარბაძე

გამოსატვის თავისუფლებას უზღუდვა დაუზვეჯელია!

ორიოდ დღის წინათ საერთაშორისო პრესცენტრ „რია-ნოვოსტის“ ოფისში გაიმართა ერეკლე II საზოგადოების გაზეთის „ერეკლეს გზის“ პრეზენტაცია. მონაწილე სტუმრებსა და ჟურნალისტებს გაზეთი გააცნო და საზოგადოების მიზნების შესახებ ესაუბრა მისი თავმჯდომარე არჩილ ჭყიძი. მან ყურადღება გაამახვილა ქართულ-რუსული ურთიერთობების ნორმალიზაციის აუცილებლობაზე. ამ მიზნით აქტიურად იღვწის ახლად დაარსებული ერეკლე II საზოგადოება და ფიქრობს, ჩვენი გაზეთის მკითხველისთვისაც საინტერესო იქნება ბატონი არჩილ ჭყიძის გამოსვლა, რომელსაც აქვე გთავაზობთ:

„დიდ მადლობას მოგახსენებთ მობრძანებისთვის. ჩვენი ორგანიზაციის პრეზენტაციიდან ზუსტად ორი თვე გავიდა და დღეს აქ შევიკრიბეთ, რათა წარმოგიდგინოთ ერეკლე მეორეს საზოგადოების გაზეთის პირველი ნომერი. გაზეთის სახელწოდება — „ერეკლეს გზა“ ძალზე სიმბოლურია და იგი კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს ჩვენი საზოგადოების უმთავრეს მიზანს, კერძოდ, საქართველოს სოციალურ-პოლიტიკურ განვითარებაში ჩრდილოეთის ვექტორის გათვალისწინების აუცილებლობას.

სანამ უშუალოდ გაზეთის როლსა და ფუნქციას ვისაუბრებდეთ, მინდა, თქვენი ყურადღება შევამჩნიოთ იმ ვანდალურ ფაქტზე, რომელიც განხორციელდა გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქციის წინააღმდეგ. ამა წლის 26 თებერვალს უცნობმა პირებმა დაარბიეს რედაქციის ოფისი და გაიტაცეს კომპიუტერები. ჩვენმა საზოგადოებამ დაგმო ეს ქმედება და იმედი გამოთქვა, რომ სამართალდამცავი ორგანოები ობიექტურად გამოიძიებენ ამ დანაშაულს.

სიტყვის, აზრისა და პრესის თავისუფლება ჩვენს ქვეყანაში

დაცულია, უპირველეს ყოვლისა, საქართველოს კონსტიტუციითა და იმ მრავალი კონვენციითა და პაქტით, რომელიც მონაწილე მხარესაც საქართველო წარმოადგენს. არსებობის უფლება აქვს ნებისმიერ აზრს და მისი შეზღუდვა დაუშვებელია. ასევე დაუშვებელია გამოხატვის თავისუფლების შეზღუდვა. გაზეთის რედაქციას უფლებაა ამ თავისუფლებათა უხეში ხელყოფა. ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ მომზადებულ 2008 წლის ანგარიშში საქართველოს შესახებ ხაზგასმითაა აღნიშნული, რომ 2008 წელს შემცირდა მასმედიის თავისუფლების ხარისხი, ასევე მისი მრავალფეროვნება. ამ ფონზე მით უფრო დაუშვებელია თავისუფალი აზრის წინააღმდეგ ასეთი მეთოდებით ბრძოლა.

დღევანდელ ეპოქაში ბექდვითი მედია საკმაოდ დიდი სიროთულების წინაშე დგას. ეს განსაკუთრებით იგრძნობა ჩვენს ქვეყანაში. ტირაჟი საკმაოდ მცირეა. მოშლილია გაზეთების დატარების სისტემა. ჯიხურებში გაზეთების გაყიდვის აკრძალვა კიდევ უფრო დიდ საფრთხეს შეუქმნის ბექდვურ მედიას. მოსახლეობის

უდიდეს ნაწილს გაზეთის ყიდვის საშუალება არ აქვს, რადგან ლარზე ნაკლები თითქმის არც ერთი გამოცემა არ ღირს. ასეთ სიტუაციაში ჩვენმა ორგანიზაციამ ერთ-ერთ უპირველეს ამოცანად დაისახა უფასო გაზეთის გამოშვება, რომლის პრეზენტაციისთვისაც ჩვენ დღეს აქ შევიკრიბეთ.

გაზეთი „ერეკლეს გზა“ ორენოვანია. მისი ქართული და რუსული გვერდები აბსოლუტურად იდენტურია. იგი საინტერესო იქნება როგორც ქართველებისთვის, ისე საქართველოში მცხოვრები ეროვნული უმცირესობებისთვის, რომელნიც რუსულენოვან საზოგადოებას მიეკუთვნებიან. გაზეთი ასევე საინტერესო იქნება რუსეთში მცხოვრები ჩვენი თანამემამულეებისთვის და საქართველოსადმი მეგობრულად განწყობილი რუსეთის მოქალაქეებისთვის.

გაზეთი დიდი ტირაჟით არ გამოდის, მაგრამ მისი უდიდესი ნაწილი რეგიონებში გავრცელდება და ჩვენ ვიმედოვნებთ, რომ მკითხველთა ფართო წრე გაცნობა. გაზეთის შემდგომ ნომერებში აუცილებლად დაეთმობა ადგილი ქართული და რუსული ლიტერატურისა და პოეზიის შედევრების პოპულარიზაციას. საბედნიეროდ და ღვთის ნებით, ორივე ერს მსოფლიო მნიშვნელობის ნაწარმოებები აქვს შექმნილი და, ასევე საბედნიეროდ, ორივე ენაზე არსებობს შესანიშნავი თარგმანები.

გარდა ამისა, გაზეთი დაგვეხმარება, ფართო მკითხველს გავაცნოთ ჩვენი საზოგადოების მიზნები და ამ მიზნების განხორციელების გზები. დღევანდელი

პრესა გაჯერებულია რუსეთის შესახებ ნეგატიური ინფორმაციით. არც რუსეთის პრესა გამოირჩევა საქართველოსადმი დიდი დელიკატურობით. ამ ფონზე ჩვენ შევეცდებით, რომ ჩვენი გაზეთის მეშვეობით მკითხველს ვაუწყოთ იმ პოზიტიური მოვლენების შესახებ, რომელსაც ადგილი ჰქონდა და კვლავ აქვს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში.

ჩვენი ორგანიზაციის პრეზენტაცია მხოლოდ ტელეკომპანია „ალანია“ გააშუქა, რისთვისაც მათი მადლობელი ვართ. ინფორმაცია გავრცელდა ასევე „ნიუსჯორჯიასა“ და „რიანოვოსტის“ მეშვეობით. მასმედიაში ეს მცირე გამოჩენაც კი საკმარისი აღმოჩნდა იმისათვის, რომ ჩვენს საზოგადოებას მრავალი მხარდამჭერი და გულშემატკივარი შესძენოდა, სხვათა შორის, რუსეთშიც კი. დღე არ გავა, რომ საზოგადოების ელექტრონულ ფოსტაზე რამდენიმე შეტყობინება არ მოვიდეს. ეს კი იმის მიმანიშნებელია, რომ ერეკლეს გზას საქართველოში აქტიური მხარდამჭერები ჰყავს.

ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე აუცილებლად გავაშუქებთ რუსულ მასმედიაში გაფლერებული ისეთ ფაქტებსაც, რომლებიც ხელს უშლის საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობების დათბობას. ვინაიდან ჩვენი სამშობლო თავის გეოგრაფიულ მდებარეობას ვერ შეიცვლის, თითოეულმა ჩვენგანმა ყველაფერი უნდა ვილოოთო რუსეთთან კეთილმეზობლური ურთიერთობების აღსადგენად. მიამიტობაა იმაზე ოცნება, რომ რუსეთი დაინგრევა და ამით საქართველოს

ემველებს. გაზეთმა „საქართველო XXI“ თავის ბოლო ნომერში რუსეთის დაშლის ვრცელი გეგმაც კი გამოაქვეყნა. ასეც რომ მოხდეს, რატომ უნდა უხაროდეს მართლმადიდებელ ქრისტიან ერს სხვისი დაშლა და განადგურება, ეს ხომ პირდაპირ ეწინააღმდეგება მართლმადიდებლობის დოქტრინას. რაც დრო გადის, ურთიერთლანძღვისა და ურთიერთდაპირისპირების ფორმები სულ უფრო მრავალფეროვან სახეს იღებს, უხამსი სიმღერების შექმნითა და რუსული სიმღერების ეთერში გაშვების აკრძალვით დამთავრებული. ეს ყველაფერი ზიანის მომტანია ორივე მხარისთვის და, რაც მთავარია, მას დაძრული ზვავის ეფექტი აქვს.

აქვე მინდა, აუდიტორიას შევახსენოთ ის მართლაც ქრისტიანული და ეკლესიური ნაბიჯი, რომელიც რუსეთის სამოციქულო ეკლესიამ გადადგა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარებისას. მან არცნო სეპარატისტული რეგიონების ეპარქიების დამოუკიდებლობა. ნაცვლად იმისა, რომ ქართულ მასმედიას ჯეროვნად შეეფასებინა რუსეთის საპატრიარქოს ეს გადაწყვეტილება, პირიქით, მასში იმაზე პასკვილებმა რუსეთის ახალი პატრიარქის თუ სხვა მღვდელთმთავართა მიმართ.

მართალია, ჩვენი გაზეთის ფორმატი და ტირაჟი ვერავითარ შემთხვევაში ვერ იქნება იმის საპირსონე, რაც ხდება დღევანდელ მასმედიაში საქართველოსა თუ რუსეთში, მაგრამ მან უნდა შეასრულოს იმ პირველი მერცხლის როლი, რომელიც აუცილებლად მოიყვანს გაზაფხულს რუსულ-ქართულ ურთიერთობებში“.

ბასილ მკალავიშვილი:

სააკაშვილს პრეზიდენტად არ ვხედავ, ის არის მართლმადიდებლობისა და საქართველოს უპროტესტო მტერი

ზუსტად ხუთი წლის წინ, წელიწადის ამ დროს, თითოეული ჩვენგანი საზარელი კადრების მონაწილე გახდით — გლდანის ეკლესია სპეცრაზმმა დაარბია, უმოწყალოდ სცემდნენ მრევლს, ანგრევდნენ ტაძარს... რასაც ტაძრის მოძღვრის, მამა ბასილის (მკალავიშვილის) დაკავება მოჰყვა. თითქმის ხუთწლიანი პატიმრობის შემდეგ ბასილ მკალავიშვილი ეკლესიის დამარბელებისა და ხელისუფლებაში მოკალათებულ მართლმადიდებლობის მტრებს საუბრობს.

— ციხიდან გათავისუფლების შემდეგ თავს როგორ გრძნობთ?

— სახელითა მამისათა და ძისათა და სულითა წმიდისათა, ჩვენთან არს ღმერთი! ოთხწლიანდანი ხევარი ვიყავი გამომწყვდეული ციხეში, ჩემს სულიერ შვილებსა და ათასობით მრევლს მონყევტილი. ყოველივე ამან ჩემზე ძალზე მძიმედ იმოქმედა. ციხიდან, ფაქტობრივად, შერყეული ჯანმრთელობით გამოვედი და დღესაც მკურნალობის კურსს გავდივარ.

— როგორც ვიცო, სასჯელის მოხდა ბოლომდე მოგინათ, ვადამდელი გათავისუფლება არ შეგეხებო?

— პრეზიდენტის შეწყალებაზე ხელის მოწერა ბევრჯერ შემომთავაზეს, მაგრამ ამაზე ყოველთვის უარს ვამბობდი, რადგან მე მას პრეზიდენტად არ ვცნობ. თამამად შეიძლება ვთქვათ, რომ სააკაშვილი არის მართლმადიდებლობისა და საქართველოს უპროტესტო მტერი.

— წლების განმავლობაში ვის წინააღმდეგაც ილაშქრებდით, სწორედ ისინი მოვიდნენ დღეს მთავრობაში. ალბათ, ამიტომ მოხდა თქვენი დაპატიმრებაც...

— გული მტკივა და განაწყენებული ვარ საქართველოს მოსახლეობაზე, რადგან გამუდმებით ვაფრთხილებდი, რომ მთავრობაში აუცილებლად მოვიდოდნენ თავისუფლების ინსტიტუტის მესვეურები, მართლმადიდებლობის ამერიკაში გამრავლებული მტრები. ესენი არიან: გიგა ბოკერია, გივი თარგამაძე, ლევან რამიშვილი, გივი უგულავა, კახა ლომია, დარჩიშვილი და სხვანი. ისინი ხომ ჯორჯ სოროსის შვილობილები არიან. სამწუხაროდ, ქართველებმა ჩემი გაფრთხილება ყურად არ იღეს, პირიქით, დამცინოდნენ კიდევ. მეუბნებოდნენ, როგორ შეიძლება მთავრობაში ისეთი პიროვნებები მოექცნენ, როგორებიც არიან გიგა ბოკერია და გივი თარგამაძე. სწორედ ამ პიროვნებების უმუშალო დავალებებით უნდა მოხდინათ ციხეში ჩემი ფიზიკური ლიკვიდაცია. ამის მცდელობა ხუთჯერ იყო, მაგრამ ხუთივეჯერ სასწაულებრივად გადავრჩი.

— როგორ შეაფასებდით დღევანდელ მოვლენებს საქართველოში?

— მთავრობაში მოქცეული ახალგაზრდების ეს ჯგუფი ქვეყანას რომ უფსკრულის პირას მიიყვანდნენ, ჩემთვის წინასწარ იყო ცხადი. ყველაფერი კი იმიტომ მოხდა, რომ ისინი გამოცდილი და ჭკვიან ადამიანებს არ უსმენენ. მეტიც, „ჩარეცხილებსაც“ კი უწოდებენ. მინდა, ისტორიიდან შეგახ-

სენოთ მაგალითები ჩვენი დიდებული მეფეების მიერ ქვეყნისათვის განეული ღვანლის შესახებ: როდესაც ქართველ მეფეებს შაჰ-აბასი თავისთან იხმოზდა, ისინი ამაზე თანხმდებოდნენ, იცოდნენ რა, რომ სიკვდილი ელოდათ, მაგრამ სანაცვლოდ მამულს აოხრებისგან იცავდნენ. აი, ასე ეწირებოდნენ სამშობლოს და მართლმადიდებლობას. დღეს კი რა გვემართება? მიხეილ სააკაშვილს უებნებოდა, გადადექი და საზღვარგარეთ წადიო, თანაც იქ მშვიდი ცხოვრების გარანტიასაც კი აძლევდნენ, მაგრამ მას ქართველი ერის მოთხოვნა არ ესმის. დღეს რომ რუსეთმა აფხაზეთი და სამაჩაბლო წაგვართვა, ყველაფერი სააკაშვილის ბრალია, რადგან თავისი უტაქტო გამონათქვამებით აღიზიანებს რუსეთის პრეზიდენტს. ამიტომ საქართველოზე შემოტევა მოსალოდნელი იყო.

— თქვენი აზრით, შემდგომში როგორ განვითარდება რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობა?

— როგორი სამწუხაროც უნდა იყოს, სიმართლე უნდა გითხრათ. რუსეთი სულ მალე კვლავ განახორციელებს საქართველოზე შეტევას, რადგან სააკაშვილი ახლა უფრო მეტად განაგრძობს მის გაღიზიანებას. ამას კი ნამდვილად განზრახ აკეთებს, რადგან მის გეგმებში შედის ის, რომ რუსეთმა კვლავ განახორციელოს უფრო ფართომასშტაბიანი შემოჭრა საქართველოში. ასე შეძლებს სააკაშვილი საქართველოდან გაქცევას,

რუსეთი სულ მალე კვლავ განახორციელებს საქართველოზე შეტევას, რადგან სააკაშვილი ახლა უფრო მეტად განაგრძობს მის გაღიზიანებას

ასე მიბაძავს იგი ნოე ჟორდანიას და დევნილობის სტატუსს მიიღებს. სხვა გზით სააკაშვილი პრეზიდენტის პოსტს არ დათმობს, ქართველ ერს კი ის ნამდვილად აღარ სჭირდება, მან ხომ უფსკრულში გადააჩეხა ქვეყანა.

— თუ არ ვცდები, პირველი სპეცოპერაცია თქვენი დაპატიმრების დროს მოხდა, როცა ეკლესია დაგირბიეს...

— 2004 წლის 10 მარტს გიგა ბოკერიამ შეკრიბა ძალოვანი სტრუქტურის წარმომადგენლები, მისცა მითითება, რათა შემოეტანათ ჩვენი ეკლესიის ტერიტორიაზე დიდძალი იარაღი, ვითომდა ასლან აბაშიძისთვის გადასაცემად, ანუ მის დასახმარებლად. ეს ამბავი მე საიდუმლოდ შემატყობინეს და 11 მარტს სახალ-

ხო დამცველის ოფისის ეზოში გაემართე პრესკონფერენცია და საჯაროდ, ყველა ტელეარხისა და პრესის წარმომადგენელს გავანდე მათი მზაკვრული გეგმა. ვსვამ კითხვას: თუ მათ მიერ ძებნილი ვიყავი, რატომ არ დამაპატიმრეს ოფისის ტერიტორიაზე? თანაც შევთავაზე — თუ დაპატიმრებას მიპირებთ, აქვე ამიყვანეთ-მეთქი, მაგრამ სხვა მიზანი ჰქონდათ, რაც იმ ღამეს ვერ მოახერხეს და მთელი ღამის განმავლობაში „რაფის“ ტიპის მანქანიდან იარაღი ეკლესიის ტერიტორიაზე ვერ შემოვიდნენ, რადგან მრევლი იცავდა ტაძარს. 12 მარტს, გამთენიისას, კი განახორციელეს ყველასათვის ცნობილი ის საშინელი „შტურმი“ ჩვენს ეკლესიაზე ჟანდარმერიის სპეცდანიშნულების ათასამდე კბილებამდე შეიარაღებული რაზმების მეშვეობით. მათთან ერთად ნიღბებში იყვნენ გიგა ბოკერია, თარგამაძე, კირკიტაძე, კალანდაძე, ხოლო ღიად, უნიღბოდ სცემდნენ მრევლს და აქტიურობდნენ ახალაიები და სანოძე. ამით მათ გაფრთხილება მისცეს მოსახლეობას — ვინც ჩვენს წებზე არ ივლის, ასე გაუფსკრდებიოთ. და მართლაც, ყველა სფეროს ასევე გაუფსკრდნენ და მრავალი ალალ-მართალი ადამიანი ციხეში გამოამწყვდიეს.

— მართალია, რომ თქვენს მრევლში ბევრი ე.წ. ზვიადის-ტია?

— მართლაც ბრძანებთ. მას შემდეგ, რაც 1991-92 წლებში მოხდა სახელმწიფო გადატრიალება და მართლმორწმუნე პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას დაატოვებინეს საქართველო, მერე კი უმოწყალოდ მოკლეს, ზვიადის მომხრეებს საშინელი ჟამი დაუდგათ. ისინი გამოდევნეს სამსახურებიდან, ბევრი მათგანი ციხეში ჩასვეს. ყველაზე სამწუხარო კი ის არის, რომ თბილისის ყველა ეკლესიიდან მოძღვრებმა დაითხოვეს ისინი, აუკრძალეს ტაძარში შესვლა. ერთადერთი, გლდანის წმინდა ლომისის ეკლესიაში შეიფარა თავისი ნიაღში ეს ხალხი საქართველოს ყველა მხრიდან. დღეს ძალიან ბევრ პიროვნებას მოაქვს თავი ზვიადისტად და მის სახელს არის ამოფარებული.

— ბევრმა ზვიადისტმა საზღვარგარეთს შეაფარა თავი, თქვენს მრევლს არ ეშუქრებოდნენ? როგორ გადაურჩნენ ისინი შევიწროებას?

— აქ დარჩენილმა ზვიადისტებმა ჭეშმარიტად გმირულად გაუძლეს განსაცდლებებს, არ მიატოვეს სამშობლო და შიშველი ხელეებით დაუპირისპირდნენ შეგარდნადის რეჟიმს. მინდა, ერთ მტკივნეულ საკითხს შევეხო და მოვახსენო ფინეთში მყოფ ბესარიონ გუგუშვილსა და სოსო დუმიშვილს, რომლებიც სისტემატურად შეურაცხმყოფენ, ინტერნეტის მეშვეობით ცილს მწამებენ, მოლაღატეს მინოდებენ და მიბიძგებენ, რომ საჯაროდ დაეუპირისპირდე და ვლანდო ილია მეორე. მათ გასაგონად ვამბობ: თავის დროზე, რაც სამხელი იყო, ყველაფერი გავაკეთე. ამჟამად კი, როდესაც ანტიქრისტიანული მთავრობა დაუპირისპირდა საქართველოს ეკლესიას, ილია II წინააღმდეგ გალაშქრება ზედმეტად მიმართა. ბესარიონ გუგუშვილი, ნუთუ ხმა ამოგებდა, როდესაც შენ გვერდით მიხინავე პრეზიდენტს ზვიად გამსახურდიას საიდუმლო ვითარებაში კლავენ, თქვენ კი დუმიშვილი და ხმას არ იღებთ?! მე კი, სამშობლოსა და მართლმადიდებლობის სიყვარულისთვის დაპატიმრებულს, მაკრიტიკებთ — რატომ ახსენებ გურამ შარაძეს და ილია ჭავჭავაძეს როგორ ადარებთ. გურამ შარაძე მართლმადიდებლობის ჭეშმარიტი დამცველი იყო, მან გაილაშქრა სხვადასხვა კრიმინალური სექტის წინააღმდეგ. უამრავი სიკეთე აქვს

გაკეთებული საქართველოსთვის. ბატონო ბესარიონ, თქვენც დღევანდელი ოპოზიციონერებივით იქცევით, ისინიც არასოდეს ახსენებენ ბატონ გურამს, რომელიც დღისით-მზისით ქალაქის ცენტრში მოკლეს. თქვენგან ნამდვილად არ ველოდი ჩემზე ასეთ შემოტევას. თავის დროზე მეც შემომთავაზეს საბერძნეთში, ქ. ათენის ცენტრში ეკლესიაში მოღვაწეობა, სადაც აქედან ჩასული უამრავი ქართველი ივლიდა, მაგრამ ამ შემოთავაზებაზე უარი ვთქვი, რადგან საქართველოსა და ჩემს სულიერ შვილებს იმ გაჭირვების ჟამს ვერ მივატოვებდი.

— როგორც ვიცო, საბერძნეთის ეკლესიას ემორჩილებით. როდის აპირებთ, დაუბრუნდეთ საქართველოს ეკლესიას?

— აი, ეს გრანდიოზული ტაძარი, რომელსაც ხედავთ, ჩემს მრევლთან ერთად ავაშენე საქართველოს მოსახლეობისთვის და არა საბერძნეთისთვის. პირობას ვდებ, მაშინ დაუბრუნდები, როგორც კი საქართველოს ეკლესია განიწმინდება უღირს სასულიერო პირთაგან, რომლებსაც ეკლესიები ფულის საჭრელ „ცეხებზე“ აქვთ ცეკული, დასერილობენ „ჯიპებით“ და მართლმადიდებლობა სულ არ ანადგულებთ. ასეთ მღვდლებთან ერთად ვერ ვილოცებ. ველოდები საეკლესიო კრებას, რაც, „დიდი სჯულის კანონის“ თანახმად, უნდა ჩატარდეს და ყველა განდგომილმა ჩვენ-ჩვენი სიტყვა ვთქვათ. საქართველოს ეკლესიის ზოგიერთ სასულიერო პირს მღვდლად არ მივანიჭებ და „განკვეთილად“ მომისხენიებს, მაშინ, როცა ერთხელაც არ დამირღვევია „დიდი სჯულის კანონის“ წესდებები და ყველაფერს ალვასრულებ დოგმატების მკაცრი დაცვით. მე დროებით ვემორჩილები სხვა სინოდს, რომელსაც მსოფლიოს თითქმის ყველა მართლმადიდებლურ ქვეყანაში აქვს ეპარქიები, ამიტომ ჩემი გადასვლა უნდა მოხდეს ერთი სინოდის დაქვემდებარებიდან მეორეში. მთავარია, საქართველოს საპატრიარქოში ცნოს და ავტომატურად მიერ ჩატარებული ყველა საეკლესიო რიტუალი. წინააღმდეგ შემთხვევაში საპატრიარქოსთან შეერთება უაზრო იქნება. ყოველივე ამით თავად საქართველოს ეკლესია უნდა იყოს დაინტერესებული. ღმერთმა დაგლოცოთ!

ესაუბრა **ბანანა ჭაჭიძე**

რატომ მიჩნიათ სასამართლოებში იელოველებს დეჰერტიზაციის გასამართლებელ არგუმენტად?

„ბათილად იქნეს ცნობილი თბილისის ისანი-სამგორის რაიონის გამგებლის გ. ქორქაშვილის 2007 წლის 20 აპრილის №1941/03. თბილისის ისანი-სამგორის რაიონის გამგეობის სამხედრო განყოფილების უფროსის დ. დავლაშვილის 2007 წლის 24 აპრილის №154 და 2007 წლის 7 ივნისის №204 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები სამხედრო სავალდებულო განწვევის გადავადებაზე უარის თქმის შესახებ.“ ეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსამართლის ინგა კვაჭანტირაძის გადაწყვეტილებაა. მოსარჩელები და სამხედრო სამსახურისგან გათავისუფლებული კი — იელოველები.

საქართველოში იელოველთა რაოდენობა საგანგაშოდ იზრდება. ამისთვის აღნიშნული სექტა არა თუ ძალისხმევას არ იშურებს და ქუჩებსა თუ სახლებში „მქადაგებელთა“ არმიას ასაქმებს, მილიონებსაც ხარჯავს. საინფორმაციო სააგენტოს ინფორმაციით, იელოვას მონმეთა 2006 წლის ანგარიშში მითითებულია, რომ საქართველოში რელიგიური სექტის წევრთა რაოდენობა 1.6%-ით გაიზარდა და იელოვას მონმებმა სპეციალური პიონერების, მისიონერებისა და ზედამხედველთა შენახვისთვის 111 მილიონი დახარჯეს. მათი მომრავლების მომავალი წლის მაჩვენებლები ჩვენთვის უცნობია, თუმცა ცნობილია, რომ 2006 წელთან შედარებით, იელოველებს ახლა უფრო მეტი რესურსი აქვთ ქრისტიანთა გადაბირებისთვის, რადგან მათ არასამთავრობო ორგანიზაციათა და სახელისუფლებო წრეების მთელი ნაკადი იცავს და ანებივრებს. იმიტომ, რომ სამხედრო ვალდებულებისგან საქართველოს მოსახლეობას თავი ადვილად არ დაეფერინა, ხელისუფლებამ „სამხედრო სამსახურის გადავადების მოსაკრებლის შესახებ“ კანონში ცვლილებები შეიტანა. საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის სხდომაზე პირველი მოსმენით მიიღეს კანონპროექტი და ბიუროს სასწრაფო წესით წარუდგინეს, რომ სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გასანწევ ვეფეამდელს, სურვილის შემთხვევაში, სამხედრო სავალდებულო სამსახურიდან განწვევისგან გადავადების უფლებით მხოლოდ 2-ჯერ და მხოლოდ 25 წლის ასაკამდე ესარგებლა. 18 თვით სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადებისთვის მოსაკრებელი 2000 ლარი გახდა. ასეთი ცვლილება იმით ახსნეს, რომ მანამდე დადგენილი მოსაკრებელი ყველასთვის ხელმისაწვდომი იყო, თანხის გაზრდის შემთხვევაში ცოტა თუ შეძლებდა მის გადახდას. ასე ცდილობდა ხელისუფლება საქართველოს ყველა მოქალაქის ჯარში წასვლის უზრუნველყოფას. ამასი საგანგაშო არაფერი იქნებოდა, რომ არა აგვისტოს ომის მიმე შედეგები, როცა რეზერვისტებს ჯერ ომში უკრეს თავი, შემდეგ კი — ციხეში დეჰერტიზაციისთვის. არადა, რეალურად ისინი ისეთივე მეომრები იყვნენ, როგორც დეჰერტიზირებული არიან. ეს მხოლოდ მართლმადიდებელ რეზერვისტებს თუ სამხედრო პიონერებს შეეხოთ, ხოლო, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, იელოველების უფლებები საქართველოში მეტადაა დაცული და უჩინარი მფარველი ხელის წყალობით, სამხედრო ვალდებუ-

ლებისგანაც უპრობლემოდ გათავისუფლდნენ. 2008 წლის 1 ივლისს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსამართლე თეა თადაშვილმა ერთპიროვნულად, ღია სასამართლო სხდომაზე განიხილა მოსარჩელე შოთა რაზმაძის №3/714-08 ადმინისტრაციული საქმე აღძრული მოსარჩელის — შოთა რაზმაძის სარჩელისა გამო მოპასუხეების, ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამგეობის სამხედრო განყოფილების, ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამგეობის გამწვევი კომისიის მიმართ, „ადმინისტრაციული აქტის არარა აქტად აღიარების, ინდივიდუალური ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის დავალდებულების შესახებ.“

სასამართლო გადაწყვეტილებაში ვკითხულობთ: „მოსარჩელე შოთა რაზმაძემ 2008 წლის 27 მარტს სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას და განმარტა შემდეგი: მოსარჩელე შოთა რაზმაძე 2005 წლიდან არის რელიგიური ორგანიზაცია იეპოვას მონმეების მიმდევარი, სადაც 2007 წლის 31 იანვრიდან მსახურობს მღვდელთმსახურად, კერძოდ, მომსახურედ (დაიკვანად). მოსარჩელე უწყებით გამოძახებული იქნა სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გასანწევად, რის გამოც მან 2007 წლის 19 თებერვალს განცხადებით მიმართა თბილისის ვაკე-საბურთა-

ლოს რაიონის გამგეობის სამხედრო განყოფილებას და მოითხოვა სამხედრო ვალდებულებისა და „სამხედრო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 30-ე მუხლის, „ლ“ პუნქტის თანახმად, სამხედრო სამსახურის გადავადება. მოსარჩელის წერილის პასუხად, მოპასუხემ — თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამგეობის სამხედრო განყოფილებამ 2008 წლის 21 მარტს იეპოვას მონმეთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარის სახელზე ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამგეობის წერილით ფაქტობრივად არ დააკმაყოფილა შოთა რაზმაძის მოთხოვნა იმ მოტივით, რომ იეპოვას მონმეთა კავშირი საქართველოს სახელმწიფოს მიერ არ არის რეგისტრირებული (აღიარებული) როგორც საეკლესიო კავშირი. მოსარჩელის აზრით, მისი მოთხოვნის სამართლიანობა დასტურდება შემდეგი მსჯელობით: იეპოვას მონმეების არარეგისტრირებულმა კავშირმა 2008 წლის 18 თებერვალს გაცემული №02/08 ცნობით დაადასტურა, რომ მოსარჩელე შოთა რაზმაძე არის მღვდელთ-

მსახური. იეპოვას მონმეების რელიგიური ორგანიზაცია, როგორც კავშირი, რეგისტრირებული იქნა საქართველოში 1988 წლის აპრილიდან. ვინაიდან საქართველოში არ არსებობს კანონი რელიგიური ორგანიზაციების შესახებ, საქართველოს მოსაზრებების, ინფორმაციის, იდეების მიღებისა და გავრცელების, მშვიდობიანი შეკრებების ან სხვებთან გაერთიანების უფლება. ვინაიდან კერძო სამართლის იურიდიულ პირად სასამართლო რეგისტრაციის გაუქმება არ ნიშნავს გაერთიანებების შეჩერებასა და გაუქმებას, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2001 წლის 22 თებერვლის განჩინების შემდეგ იეპოვას მონმეების რელიგიურმა ორგანიზაციამ თავისი საქმიანობა განაგრძო არარეგისტრირებული ორგანიზაციის სახით.“

სასამართლომ გაიზიარა მოსარჩელის მტკიცება. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამგეობის სამხედრო განყოფილების ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი — 2008 წლის, 21 მარტის №117 წერილი, არარად ცნო იმ მოტივით, რომ იგი არაუფლებამოსილი პირის მიერ იყო გაცემული და გადაწყვიტა, რომ მოპასუხის უარი — გამოსცეს ინდივიდუალური, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი მოსარჩელე შოთა რაზმაძისთვის სავალდებულო სამხედრო სამსახურის გადავადების თაობაზე, უკანონოა, ეწინააღმდეგება „სამხედრო ვალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 30-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტს, 24-ე და 25-ე მუხლებს, საქართველოს კონსტიტუციის მე-14 და მე-19 მუხლებს და ასეთი უარი პირდაპირ და უშუალო ზიანს აყენებს მოსარჩელის უფლებას, გადაუვადდეს სავალდებულო სამხედრო სამსახური. ასე დააკმაყოფილა სასამართლომ იელოველი დიაკვნის სარჩელი და მისი გადახდილი ბაჟის — 100 ლარის ანაზღაურება მოპასუხეების დაავალა. შინაარსი იგივეა, განსხვავება მხოლოდ მოსამართლესა და მოსარჩელეებშია. მოსარჩელების: ერეკლე მალრადის, გიორგი მეზერიშვილისა და მალხაზ საღიანის სარჩელიც ასევე დაკმაყოფილებულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციული კოლეგიის მიერ. მოსარჩელე იეპოვას მონმეების უზუცესი (ეპისკოპოსი) ყოფილა და ქართულ ჯარში წასვლას როგორ ვაკადრებდით. დღეს ციხეში არა ერთი სამხედრო მოხელე ზის დეჰერტიზირების ბრალდებით, მათი ადვოკატები ვერ ამტკიცებენ, რომ ბრალი ზოგ შემთხვევაში არასწორადაა წარდგენილი, ზოგ შემთხვევაში კი მათი დასაცავი პირი ციხეში უკანონოდ ზის. სამაგიეროდ, სექტების წარმომადგენლებისთვის სასამართლო ობიექტურობის ეტალონად გვევლინება. დაცვის სწორედ ასეთ ფაქტორებს იყენებენ თავიანთ რიგებში ხალხის გადასაბირებლად სხვადასხვა სექტის წარმომადგენლები და მართლმადიდებლობას აქტიურად უტყვენ.

ურჯუკული საზოგადოებები

ტელეფონმა დარეკა. ყურმილი ავიღე და გავიგონე: „გსურთ, ღმერთი შეიცნოთ?“ „იელოვას მონმეების“ წარმომადგენელი რეკავდა. მანამდე ჩემს გამოჭერას ცდილობდნენ სუპერმარკეტის რიგში, აფთიაქში, ბინაშიც კი მიცივიდებოდნენ. აბეზარი სექტანტებისგან გასაქანი აღარ არის. მათთან შეხვედრის გამოცდილება რუსეთის თითქმის ყველა მოქალაქეს აქვს. და, შესაბამისად, ბევრ მათგანს ებადება კითხვა: „როდემდე?“ როდემდე შეიძლება ქვეყანაში „საგუშაგო კოშკის“ („იელოვას მონმეების“ მეორე სახელწოდება) პარპაშის მოთმენა? ცნობილია, რომ ბევრ სახელმწიფოში ეს სექტა აკრძალულია. სულ ცოტა ხნის წინათ სვერდლოვსკის ოლქის უშიშროების სამსახურის სამმართველოს ექსპერტებმა ამ რელიგიური ჯგუფის ლიტერატურის ექსპერტიზა დაასრულეს. ხუთი ექსპერტიზის შედეგების მიხედვით სპეციალისტებმა იელოველთა მასალები ექსტრემისტულად მიიჩნიეს. პროკურატურა განიხილავს სასამართლოსთვის განცხადებით მიმართვის შესაძლებლობას სხენებული რელიგიური ლიტერატურის ექსტრემისტულად აღიარების თაობაზე. მაგრამ არსებობს ერთი „მაგრამ“: სისხლის სამართლის საქმეს ჯერჯერობით ფიგურანტი არ ჰყავს. რთულია დამტკიცება, რომ მასალების გამავრცელებლებმა იციან მათი ექსტრემისტული შინაარსი. „დღეს თუ სასამართლო ლიტერატურას ექსტრემისტულად ცნობს, შეგვიძლია, მისი გავრცელება

აკრძალოთ. მაგრამ ავტორებს ვერ დავსჯით — ისინი აშშ-ში იმყოფებიან და ჩვენთვის, პრაქტიკულად, მიუწვდომლები არიან“, — განმარტავენ ქალაქ ასბესტის პროკურატურაში. პროკურატურის აზრით, რელიგიური ჯგუფის გამოცემები უკიდურესად უარყოფითად განაწყობენ თავიანთ ადვოკატებს მართლმადიდებელთა მიმართ. მაგრამ, როგორც ჩანს, „იელოვას მონმეები“ ამ სიტუაციიდანაც დაიძვრენენ თავს. არადა, სექტების პრობლემა თანამედროვე რუსეთისთვის იმდენად აქტუალურია, რომ ექიმებიც კი განგაშს ტყვენ. მათთვის სექტები იგივეა, რაც ეპიდემიის კერები, ოღონდ უფრო საშიში, ვიდრე, ვთქვათ, ქოლერა, რადგან ზომბირების კვალი სიკვდილამდე რჩება. გასაგებია, რომ თანამედროვე სექტების ლიდერებს ეს ოდნავაც არ ანაღვლებთ — მათთვის მნიშვნელოვანია მხოლოდ ფულის მოვნა და ადამიანებზე ძალაუფლების განმტკიცება. ისინი უზარმაზარ სახსრებს ფლობენ და ამიტომ საუკეთესო სპეციალისტებს ქირაობენ თავიანთი „უნყინარობის“ დასამტკიცებლად. მიუხედავად იმისა, რომ სექტათა მოძღვრებები ერთმანეთისგან განსხვავდება, მათ შეუძლიათ მყისვე გაერთიანდნენ მართლმადიდებლობასთან საბრძოლველად და საკანონმდებლო ორგანოში ნებისმიერი მათგანის საქმიანობის ლეგალიზაციას გაუწიონ ლობირება.

გაღვრია ნოვოდგორსკაია: არ არსებობს პალესტინა, ჩვენ ვხედავთ მხოლოდ პალესტინელი პარაზიტების ბრბოს

რედაქციისათვის:

ქართული არმიის უახლესი შეიარაღებით მომმარაგებელთა შორის ერთ-ერთი მთავარი მომწოდებელი ისრაელი გახლდათ. თუ გავითვალისწინებთ, რომ თელ-ავივს პალესტინასთან და არა მარტო ამ ავტონომიასთან ჭიდილში სადავო ტერიტორიებთან ურთიერთობის მრავალწლიანი გამოცდილება დაუგროვდა, მათგან მიღებული შეიარაღება თუ საკონსულტაციო ხასიათის დახმარება საქართველოსთვის მართლაც ძვირფასია. თუმცა მედალს ორი მხარე აქვს... „ლაზას სექტორთან“ ისრაელის ურთიერთობას უამრავი შუქჩრდილი ახლავს... დარია ასლამოვას წერილის ნაკითხვის შემდეგ, ბრალდება, რომ ცხინვალის გრადით დაბომბვა არაპროფესიონალი აქტი იყო, მსუბუქად რომ ვთქვათ, გაზვიადებული მოგეგმვებით...

სანახაობა სულისათვის

ისრაელის პატარა ქალაქი სდეროთი ტიპური პროვინციული ხვრელია, ადგილობრივთა გამონათქვამებით, „სოფლიოს ბოლომდე და მარცხნივ“. მსოფლიოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში ქალაქი მოხვდა კულტარული რაკეტების „კასამის“ წყალობით, რომლებთანაც რეგულარულად ბომბავენ მის მოსახლეობას და „სამარცხვინო მწვერვალზე“ აგზავნიან მას (ასე უწოდებენ უცხოელი ჟურნალისტები გორაკს, საიდანაც შესანიშნავი ხედი იხსნება ლაზას სექტორზე, და სადაც ასობით ისრაელი მოდის, რათა დატყვენ პალესტინელთა სამკვირიანი სასაკლავოს მხერით).

ჩემი თანამოქალაქენი ჭკუიდან შეიშალნენ, — ხმის კანკალით მეუბნება სდეროთის მცხოვრები ნომიკა ზაიონი. — მთელი სდეროთი მოფენილია დროშებით, მხარდაჭერის ჯგუფები ქუჩებში არიგებენ ყვავილებს, მანქანები იძლევა საყვირებს, რომ იზემონ თითოეული ტონა ბომბი, ჩვენს მეზობლებს რომ ეცემათ თავზე ლაზას სექტორში. მე მაშინებს ეს საშინელი ეიფორია, ეს ურისიძიება ხელი-სუფლებსათვის. მათ დაივიწყეს ებრაული ჭეშმარიტება: „ნუ გიხარია, როდესაც შენი მტერი დამარცხებულია“. მე მათ ვეუბნები: „ეი, ბიჭებო! ეს ომია და არა — ფესტივალი!“

ნომიკა ზაიონი, ლამაზი და მგზნებარე ქალი, ისრაელის ნამდვილი შვილია. იგი კიბუცში დაიბადა, პოლიტიკური აქტივისტების ოჯახში, იმ რომანტიკულ ატმოსფეროში, სადაც ბავშვებს უნერგავენ: სამოქალაქო უფ-

ლება — ეს ისაა, რაც არ უნდა წაართვა ადამიანებს, თუ საკუთარ თავს არ უზრუნველყოფ ბოლომდე. „ბრძოლა არსებობსათვის ჩემს სისხლში“, — ამბობს იგი. თავის კიბუცში ნომიკამ მოაწყო ჯგუფი „სდეროთის მეორე ხმა“ და ინტერნეტში გამოაქვეყნა სტატია, რომელშიც განაცხადა: „ლამაზი სისხლისღვრა ლაზაში — ეს გაკეთდა არა ჩემი სახელით და არა ჩემი უშიშროების სახელით. მე არ მიყვია მშვიდობა და სიმშვიდე ამ ომში. იცით, ლაზაში არ არის დრო, რომ დავასაფლაოთ გარდაცვლილები, ცხედრები ერთმანეთზე აწყვიტოთ მორგების მაცივრებში, ვინაიდან შეუძლებელია მათი ყველგან შენახვა. „ჰამასის“ ყოველი სხენების შემდეგ მედია გვიხატავს უზარმაზარ დემონის სურათს უსახურად, უსხეულოდ და უხმოდ — პალესტინელთა მილიონნახევარი ლაზაში უსახელოა“. ამ სტატიის შემდეგ ნომიკა და მისი მეგობრები განწირულნი გახდნენ, მათ აფურთხებენ და შეურაცხყოფას აყენებენ, როგორც გამყიდველებს.

„მზად ვარ, გადავიხადო იზოლაციის საფასური, — გადაჭრით ამბობს იგი. — შენ ფიქრობ, მე არ მეშინია „კასამის“ რაკეტებისა, რომლებიც სდეროთს ეცემა? — რასაკვირველია, მეშინია“. ნომიკა მიჩვენებს ბნელ ოთახს ბეტონის კედლებით — ეს მისი პერსონალური დაცვაა. „სდეროთში ყველაზე ბედნიერი დღე იყო ნახევარწლიანი დაზავება, — განაგრძობს მან. — მაგრამ ბლოკადა ლაზაში მაინც არ მოიხსნა და ნოემბერში ისრაელმა დაარღვია შეთანხმება: შევუღმფრენებმა გადალახეს საზღვარი და მოკ-

ლეს ხუთი ჰამასელი. გული მერევა ამ ისრაელური „კლიშეებისაგან“: „ჩვენ არჩევანი არ გავაჩნია“, „ჩვენ არ გვყავს პარტნიორი“, „კიდევ ერთი დარტყმა და ჩვენ მათ ბოლოს მოვუღებთ“, „მიეცით არმიას საშუალება, დაასრულოს თავისი სამუშაო“. ეს ყველაფერი სიცრუეა. ლაპარაკი შეიძლება და საჭიროა ყველასთან. ჩვენ თუ გავანადგურებთ „ჰამასს“, ვინ მოვა მის ნაცვლად? ისრაელი ფუნდამენტალისტები იქნებ „ალ-ყაიდა“?

ჩვენ, ებრაელებს, მუდმივი მსხვერპლის კომპლექსი გვაქვს. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ მსხვერპლი შეიძლება ვიყოთ მხოლოდ ჩვენ და გადავეჩვიეთ სხვისთვის ნუხილს. მინდოდა, გამეგო იმ ხალხის სახელები ლაზიდან და შევედი იქ ინტერნეტის მეშვეობით: თოთხმეტი წლის გოგონა, რომლის სკოლაც დაბომბეს, ხოლო მეგობარი თვალმინი მოუკლეს, ახალგაზრდა ბიჭი, რომელმაც მოთხრა, რომ არასოდეს მოიყვანს ცოლს და არ ეყოლება ბავშვები, იმიტომ, რომ ბავშვებს იქ მომავალი არ გააჩნიათ. სხვაობა ჩემსა, რომელიც შიშში ცხოვრობს, რომ არ მომკლანო, და ლაზას მცხოვრებთა შორის ისაა, რომ მე თავისუფალი ვარ, ისინი კი — ტუსალები. ლაზიდან არ შეიძლება წასვლა და იქ არ შეიძლება შესვლა. ლაზა მსოფლიოში ყველაზე დიდი ციხეა! თუ იცი, რა არის ლაზა?

„მე დუმილით ვუქნევ თავს. რა არის ლაზა?! დედამინის პატარა ზოლი ზღვის გასწვრივ, რომელიც ყველა მხრიდან შემოღობილია მავთულხლართებით, სადაც მილიონნახევარი კაცი ერთიმეორეს აზის თავზე. სიურუალისტური საკონცენტრაციო ბანაკია პალესტინელებისათვის, რომელიც შექმნილია, ბედის ირონიით, იმ ებრაელების მეგვიდრეთა მიერ, ვისი ბაბუებიც იხოებოდნენ საკონცენტრაციო ბანაკებში. თუ შენ დაიბადე ლაზაში, შენ ხარ ადამიანი უპასპორტოდ, უქვეყნოდ, მოქალაქეობის გარეშე, გადაადგილების უფლების გარეშე. შენ განწირუ-

ლი ხარ სამუდამო პატიმრობისათვის მხოლოდ დაბადების ფაქტით. შენ წინ შესანიშნავი პლაჟებია, მაგრამ შენ გეშინია ზღვაში შესვლისა — ისრაელი რეგულარულად ისერის მოცურავეების მისამართით. შენ გაქვს ნავსადგური, მაგრამ იქ ვერ შემოვა გემები — ისრაელი უტევს ნებისმიერ გემს, რომელიც გაბედავს, დაარღვიოს ორმოცწლიანი (!) ბლოკადა. აქ არის აეროდრომი, მაგრამ არასოდეს იქიდან ცაში არ ადის თვითმფრინავი. ისრაელმა დიდი ხანია დაბომბა ასაფრენი ზოლები, შენ იცი, რომ წყალი, გაზი, ელექტროენერგია, პროდუქტები, ნამალი — აბსოლუტურად ყველაფერი — დამოკიდებულია ისრაელის სურვილზე, რომელმაც შეიძლება გადაგიკეტოს ცივილიზაციის სიკეთე ნებისმიერ მომენტში. და შენ სწავლობ გვირაბების თხრას ქვიშაში, გინდა, გადარჩე, როგორც ვირთხა. ლაზაში შენ გაქვს უფლება, აირჩიო ცხოვრების წესი, რომელიც არაფრით იქნება ტუსალის ცხოვრებაზე უკეთესი.

გასული წლის იანვარში, როდესაც ისრაელმა გაამკაცრა ბლოკადა და შიმშილმა დაისადგურა ლაზაში, სასონარკვეთილი ხალხი გაიქცა. მათ ააფეთქეს ლითონის კედელი საზღვარზე ეგვიპტესთან და ლაზის ათეულობით ათასი მცხოვრები ტირილითა და ნამებით გაიჭრა თავისუფალ სივრცეში. ჟურნალისტებმა ამას უწოდეს „ყველაზე მასობრივი გაქცევა ციხიდან კაცობრიობის ისტორიაში“.

სამი დღის განმავლობაში ისრაელელები გაცხარებით იძენდნენ ეგვიპტეში პროდუქტებს, ნამალს, ბენზინს და საშენ მასალებს. მაგრამ ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ეგვიპტისაგან მოითხოვა, სასწრაფოდ გადაეკეტა საზღვარი, რათა ლაზაში არ შეეღწათ „სახიფათო ელემენტებს“. ადამიანები, როგორც ნახირი, კვლავ შეყარეს ციხეებში, ხოლო ყველა შესასვლელი და გამოსასვლელი ამოქოლეს.

მასხოვს, თუ როგორ ტიროდა პატარა მასწავლებელი — მოხალისე, რომელიც რამდენიმე წლის წინათ ასწავლიდა გაეროს სკოლაში (სწორედ იმ სკოლაში, რომელიც ახლახან დაბომბა ისრაელის ავიაციამ, და სადაც ნანგრევებში დაიმარხა ორმოცი კაცი). მე მესმის თორმეტი წლის ბიჭისა — გენიალური პიანისტი, რომლისთვისაც გაეროს თანამშრომლები ამოად ცდილობდნენ, მიეღოთ ისრაელისაგან ნებართვა ეგვიპტეში გამგზავრებისათვის, მაგრამ ბიჭს აღმოაჩნდა „საეჭვო ნათესავეები“. მაშასადამე, ის შეიძლება გამხდარიყო პოტენციური ტერორისტი.

არ მახსოვს ლაზას ცა ისრაელის შევლამფრენების გარეშე, რომლებიც სექტორს თავს ყოველთვის დასტრიალებენ, როგორც აბეზარი ბუზები ბისკვიტის ნაჭერს. შემდეგ შენ გესმის

მოკლე განწირული ხმა, ადამიანები გარბიან, ეცემიან მიწაზე, სალამოს ახალ ცნობებში კი ჩნდება ღარიბი სტრიქონები: „დღისით ისრაელის შევლამფრენებმა გაანადგურეს ტერორისტების ჯგუფი ლაზას სექტორში“ (გაოცებს, როგორ ახერხებენ ეს მეცნიერები იმის გარჩევას, თუ რა ხდება ქვევით, ლტოლვილთა — ტერორისტების(!) ბანაკში). სწორედ ისე, როგორც ეს აღწერილია ცნობილი ისრაელელი დრამატურგის ხანიოხ ლევიანის მახვილგონივრულ ნაშრომში: „სამხედრო გუბერნატორის მუდმივად მოქმედი ბრძანება ჯარების მიმართ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე: ნერვიული ფეხითმოსიარულე ეჭვმიტანილია იმაში, რომ იგი არააბი ტერორისტი. მშვიდი ფეხითმოსიარულე ეჭვმიტანილია იმაში, რომ იგი ცივისსხლიანი არააბი ტერორისტი. ფეხითმოსიარულე, რომელიც ზევით იმზირება, ეჭვმიტანილია იმაში, რომ იგი არის რელიგიური არაბი ტერორისტი. ფეხითმოსიარულე, რომელიც ძირს იმზირება, ეჭვმიტანილია იმაში, რომ იგი მორიდებული არააბი ტერორისტი. ფეხითმოსიარულე დახუჭული თვალავით ეჭვმიტანილია იმაში, რომ იგი არის მძინარე არაბი ტერორისტი. სახლში ჯდომის მოყვარული ეჭვმიტანილია იმაში, რომ იგი ავადმყოფი არაბი ტერორისტი. ზემოთ ხსენებული ეჭვმიტანილები უნდა იყვნენ და-პატიმრებული და გამაფრთხილებელი გასროლის შემდეგ — მიყვანილი მორგში“.

რით არის სისხლი ძვირფასი

ძველით ახალ წელს მე შევხვდი იერუსალიმის ცენტრში რუსულად მოლაპარაკე ისრაელელთა კომპანიაში. ეს სასიამოვნო ინტელიგენტები მშვიდი მანერებით შესანიშნავად ხუმრობდნენ და ღიღინებდნენ საბჭოთა სიმღერებს გიტარის თანხლებით.

ყველაფერი შეიცვალა, როდესაც საუბარი ლაზას შეეხო. „დაალპეთ!“, „გასრისეთ!“, „ჩვენ ვერ ავიტანთ!“, „უკვე დროა!“, ნილაბი უკვე ჩამოხსნილია. „ბიჭებო! იქ ხომ ხალხია! — სასონარკვეთით გავიძახოდი მე. — ნუთუ თქვენთვის, როგორც ფილმ „მიუნხენის“ გმირებისათვის, მნიშვნელობა აქვს მხოლოდ ებრაელთა სისხლს?!“ „აბსოლუტურად! — მეუბნება ვინმე ხაიმი ლოვოვიდან. — ჩემთვის პირადად და ისრაელის სახელმწიფოსათვის მნიშვნელობა აქვს მხოლოდ სისხლს, რომელიც დაღვარეს ებრაელებმა!“

(მე აქვე გავიხსენე ისრაელელი გენერალი დან ხალუცი, რომელმაც ჟურნალისტის შეკითხვაზე: — „რას განიცდით, როცა ბომბებს უშენთ მჭიდროდ დასახლებულ პალესტინის კვარტალებს?“ — მშვიდად მიპასუხა: —

ლეონიდ რაძიხოვსკი: რატომ ბოიკოვს ისრაელი ღაზას? — თუ არ მოკლავენ, ერთის ადგილზე მოვა ასი სხვა

„მცირე ბიძგს მარცხნიდან, როდესაც რაკეტა ტოვებს თვითმფრინავს“.

ამ სტენდა მწარე ირონიას სძენდა ჩემი ებრაელი მეგობრის ქმრის იქ ყოფნა, რომელიც პალესტინელი ქრისტიანი არაბია ლამაზი ბიბლიური სახელით — ნოე (ხომ არსებობს ასეთი ფანტასტიკური ქორწინებებიც!). ყველა ამ შეურიგებელმა ოლიამ ვორონევიდან და იაშამ ოდესიდან, რომლებიც ისრაელში ჩამოვიდნენ ათი წლის წინათ, დაუყოვნებლივ მიიღო მოქალაქეობა, ფინანსური დახმარება და სამსახური. ნოე, რომელიც დაიბადა და გაიზარდა იერუსალიმში, და ვისი ოჯახური ფესვებიც ღრმად არის გამჯდარი წმიდა მიწაზე, არ არის ისრაელის მოქალაქე, მას არ აქვს უფლება, მიიღოს მონაწილეობა არჩევნებში და არ შეუძლია ხმა მისცეს. იგი მეორეხარისხოვანი არსებაა, ადამიანი მოქალაქეობის გარეშე, რომელიც უსასრულოდ დამცირებულია თავის საკუთარ სამშობლოში. ნოეს თვალსაზრისით, მთელი ეს მილიონიანი ბანდა ყოფილი საბჭოთა მოქალაქეებისა არის ბობოქარი, მყვირალა და თავხედი — ხროვა ოკუპანტებისა, რომლებმაც მათ წაართვეს ყოველგვარი უფლება (რომ წარმოვიდგინოთ ოკუპაციის მასშტაბი, საქმარისია, ვიცოდეთ უბრალო ფაქტი: 1917 წელს არაბები შეადგენდნენ პალესტინის მოსახლეობის 93%-ს, მაშინ, როდესაც ებრაელები — მხოლოდ 7%-ს).

„ღაზას სექტორში ისრაელელთა მიერ სრულად მონონებული სასაკლავო ტვირის მრავალწლიანი გამორეცხვის შედეგია, — ამბობს ნოე მეუღლე ალიონა მოსკოვიდან. — მიმდინარეობს მტრის დეჰუმანიზაციის პროცესი: არაბები ადგილობრივ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში წარმოდგენილი არიან არა როგორც ჩვეულებრივი ადამიანები, არამედ როგორც გარეული მხეცები, რომლებიც უნდა განადგურდნენ. სახელმწიფოს სჭირდება გარეშე მტერი, წინააღმდეგ შემთხვევაში იგი დაიშლება. ყველა ამ რეპატრიანტს, სხვადასხვა კულტურისა და ტრადიციის ხალხს, ერთად ამყოფებს მხოლოდ ერთი გრძნობა: „ჩვენ ალყაშემორტყმულ ბანაკში ვიმყოფებით და ყველას წინააღმდეგი ვართ!“. როდესაც წერენ ასეულობით ათასი რაკეტა „კასამის“ შესახებ, რომლებიც იყრება ისრაელის ქალაქებზე“, არავინ ამბობს, რომ 2001 წლიდან რვა წლის განმავლობაში რაკეტებისაგან დაიღუპა 18 კაცი, მათ შორის, ისინიც, ვინც გულის შეტევითა და შიშით გარდაიცვალა. იმავე რვა წლის განმავლობაში კი ყოველგვარი ომის გამოცხადების გარეშე ისრაელის შვეულმფრენებმა ღაზას სექტორში გაანადგურეს რამდენიმე ათასი პალესტინელი, მე უკვე აღარაფერს ვლაპარაკობ საახალწლო

მისცეს მთელ კაცობრიობას ოქროს სტანდარტები“.

ჩვენ ვსხედვართ სამზარეულოში და მშვიდად ვსვამთ ყავას. და მე ვიგებ, რისგან შედგება იუდეველთა ტომის სული. რაბინი შულევიჩი უკიდურესად ქარიზმატული პერსონაჟია და მე ადვილად ვვარდები მისი მჭევრმეტყველების მაგიის ტყვეობაში. ეს „ჰიპერსიონისტი“ (ასე უწოდებს იგი თავის თავს) და ლიდერი ისრაელელთა მოძრაობა „სამშობლოსათვის!“ აღმინერს შესანიშნავ სურათს მომავალი ებრაელთა იმპერიისა, რომელიც ვრცლად გადაიჭიმება ნილოსიდან ევფრატამდე. „ჩვენ ავიღებთ ეგვიპტის პატარა მონაკვეთს, ლიბანის, სირიის ტერიტორიას, ერაყის ტერიტორიის ნაწილს და რაღაცას ჩამოვაჭრით კუვეიტსაც — ეს არის სწორედ ის მიწა, რომელიც ღმერთმა უბოძა ებრაელ ხალხს, — ამბობს რაბინი შულევიჩი და მიჩვენებს მომავალი ებრაული იმპერიის რუკას. — მათრახით გავათავისუფლებთ ჩვენს მიწას, და იქ მცხოვრებთ მიგვემთარხევენ: ან დაიხოცონ, ან იცხოვრონ ჩვენი წესებით. თუ თქვენ გააკეთებთ „კასამებს“, ჩვენ თქვენ დაგვბოცავთ, თუ გსურთ, იმსახუროთ ისრაელის არმიას, მობრძანდით, ბატონო“.

— „იდეა გასაგებია. თქვენ გსურთ, იყო ტვინი, დანარჩენები — ხელები. მაგრამ როგორ შეხედავს ამას მსოფლიო საზოგადოებრიობა?“ — „არანაირად. საერთაშორისო კანონით, ესაა ძლიერთა უფლება. კანონებს იყენებენ, რათა თავს მოგახვიონ თავისი ნება, ვისაც ძალა აქვს. ისინი კანონებს აფურთხებენ“. — „მაგრამ ამ ტერიტორიაზე ცხოვრობს 250 მილიონი კაცი და სულ რაღაც ექვსი მილიონი ებრაელი“. — „რამდენი იყო ბერძენი, როდესაც მათ შექმნეს თავიანთი იმპერია საბერძნეთიდან შუა აზიამდე და ინდოეთამდე? ვაცილებით უფრო ნაკლები, ვიდრე ებრაელები“.

ბი. რა გააკეთა ალექსანდრე მაკედონელმა? მან შეკრიბა მთელი ელიტა და თავი მოჰკვეთა მათ. შემდეგ აიყვანა ადგილობრივი ბიჭები და ჩარიცხა ისინი თავის გვარდიაში. ვინც დათანხმდა, მიეღო ბერძნული კულტურა, მიიღო ბერძნების თანაბარი უფლებები და ელინიზმი გავრცელდა მთელ ტერიტორიაზე. როდესაც ისრაელი გააკონტროლეს ახლო აღმოსავლეთის სივრცეს, იგი მოიქცევა ისევე, როგორც ალექსანდრე მაკედონელი — ვინც არ ეთანხმებოდა, ანადგურებდა, დამონებულ ხალხებს კი რთავდა იმპერიის სისტემაში“.

„მაშინ რით განსხვავდებით თქვენ ჰიტლერისაგან?“ — ვეკითხები მე. — „არ არის საჭირო გადახრის მაგალითების მოყვანა. იმპერიის იდეა მიმზიდველია თავისი სტაბილურობისა და აყვავების დაპირებით“. — „მაგრამ ისტორია გვასწავლის, რომ ყველა იმპერია, ადრე თუ გვიან, კრახს განიცდის“. — „არა უშავს, რვაასი წელი გვეყოფა. შემდეგ დაიწყება სამყაროს დასასრული და ამისათვის აღარავის ეტლება“. — „თქვენი აზრით, როდის დადგება ისრაელის იმპერიის საათი?“ — „იმ სიჩქარეს თუ მივიღებთ მხედველობაში, რა სიჩქარითაც მოვლენები ხდება, — 10-15 წლის შემდეგ, როდესაც სისტემა ჩიხში შედის, ნებისმიერი მოქმედება მხოლოდ აუარესებს სიტუაციას. ამჟამინდელი ომი არაფრით არ დამთავრდება. ისრაელი მიზნად ისახავს, გაანადგუროს „ჰამასი“ და მის ადგილზე დასვას „ფახტი“. ჯერ ღაზაში შევა ეგვიპტის არმია (ამის შესახებ უკვე მიღის მოლაპარაკება), მასთან ერთად კი „ფახტის“ რაზმები. ეს მიგვიყვანს სამოქალაქო ომამდე. მაგრამ ეგვიპტეს ეშინია, აიყვანოს ღაზა თავის კონტროლქვეშ. მუბარაქის რეჟიმის მთავარი პრობლემაა ორგანიზაცია

„ქმები მუსლიმანები“. მთელი ეგვიპტელი ახალგაზრდობა, რომელიც ამჟამად უყურებს ტელევიდეოცემებით ღაზას, მხარს უჭერს „ჰამასს“. მაშასადამე, გარდაუვალია ეგვიპტის რადიკალიზაცია. მუბარაქის რეჟიმი დაეცემა. ეგვიპტის ქაოსი ადრე თუ გვიან გადავა საულის არაბეთზეც, სადაც იფეთქებს შიიტულთა აჯანყება. მუდმივი საქმის გარჩევები: შიიტები და სუნიტები. ამერიკელები ნავლენ ერაყიდან, მთავრობა ველარ შერჩება ხელისუფლებას. ააღდება მთელი რეგიონი, აფეთქდება მუსლიმანური ევროპა. ამ სიტუაციაში ისრაელს მოუწევს, აილოს პასუხისმგებლობა თავის თავზე“.

„ამისხენით: რატომ არის, რომ ებრაელები მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყანაში ყველაზე აშკარა ლიბერალები არიან, მაგრამ არა თავიანთ სახლში, ისრაელში?“ — „ლიბერალიზმი იყო ებრაელთა გადარჩენის მეთოდი უცხოელთა ბატონობის დროს, ხოლო ბრძოლა ადამიანთა უფლებებისათვის — ებრაელთა დაცვითი რეაქცია. გაისხენით, როგორ იყო რუსეთში 1917 წლამდე? ებრაელებს არ შეეძლოთ ჰქონებოდათ მიწა, ისინი ცხოვრობდნენ ბინადრობის ზღვარს მიღმა, მათ არ შეეძლოთ უნივერსიტეტში შესვლა, თუ პირველად არ გადაინერდნენ. რატომ იყო კომუნისტებს შორის ამდენი იუდეველი? მარქსიზმი გვირდებოდა ეროვნული საკითხის გადაჭრას და ადამიანები, რომლებიც იტანჯებოდნენ ათასობით წლის განმავლობაში დიქტოინიზაციისაგან, იწყებენ ბრძოლას. უარყოფთ ყველა ერი, ამიერიდან ყველა ადამიანი თანასწორუფლებიანია! თუ კაცობრიობა ნებას არ მისცემს ებრაელებს, იცხოვრონ საკუთარ მიწაზე, იგი მიიღებს ყველგან ებრაულ ლიბერალიზმს“. „გაისხენით როგორც შანტაჟი. ებრაელებმა უკვე მიიღეს თავიანთი სახელმწიფო, მაგრამ ებრაული ლიბერალიზმის ხელისუფლება არ შემცირებულა“, — შევნიშნე მე. „იმიტომ, რომ ებრაელებმა გაიმარჯვეს იდეების პატიოსანი კონკურსში. დამეთანხმე: უფრო სასიამოვნოა ცხოვრება ლიბერალურ საზოგადოებაში, ვიდრე ფეოდალურში. ოდესღაც სიონიზმი სახავედა ვიწრო ამოცანას იუდეველებისათვის — ისხდნენ ბომბსაცავეებში, რასაც ერქვა ისრაელი. მაგრამ დრო გავიდა: ებრაელები უნდა დაუბრუნდნენ თავიანთ ისტორიულ მისიას. ორკესტრს სჭირდება დირიჟორი. ჩვენ ვართ კაცობრიობის პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც ათასობით წლის განმავლობაში სარგებლობს ებრაული იდეებით. სხვა ხალხები გაქრნენ, ჩვენ კი რატომღაც ვარსებობთ. არის ასეთი ანგელოტი: იყვნენ ეგვიპტელები და ებრაელები; ეგვიპტელები გადაშენდნენ, ებრაელები დარჩნენ. იყვნენ ბაბილონელები

ჩვენ ავაშენებთ ებრაელთა დიდ იმპერიას!

„ყველაზე მთავარი ფასეულობა კაცობრიობამ მიიღო ებრაელთა მეშვეობით, სწორედ ჩვენი მეშვეობით მისცა ღმერთმა გოიებს (არაებრაელებს) უმაღლესი ჭეშმარიტება, — ამბობს რაბინი აბრამ შულევიჩი (ყოფილი ნიკიტა დიოპინი სანკტ-პეტერბურგიდან). — ყველამ იცის, რომ ებრაელები რჩეული ხალხია, მაგრამ რჩეული რისთვის? იმისათვის, რომ

აპრიკელა ოფიციალურად აპრიკელა და ერაყისათვის გათვალისწინებული თანხა მიითვისა

ბრალდების ვერსიით, 28 წლის ამერიკელი კაპიტანი მაიკლ დუნ ნგუენმა, რომელსაც 2007 წლის აპრილიდან 2009 წლის თებერვლამდე ეკავა ოფიცის თანამდებობა სამოქალაქო ადმინისტრაციასა და მოსახლეობასთან კავშირის დარგში, მიითვისა 690 ათასი დოლარი. იგი გათვალისწინებული იყო ერაყსა და ავღანეთში ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო სარდლობის სასწრაფო საჭიროებისათვის. ოფიცერი თანხას ავღანეთის სახელმწიფო, აგრეთვე ხარჯავდა ძვირფას მანქანებზე, ელექტრონიკასა და ავეჯზე.

თავად ოფიცერი ბრალდებას უარყოფს. თუ მისი ბრალდება დადასტურდება, მას 30 წლამდე ციხე და 500 ათასი დოლარი ჯარიმის გადახდა ემუქრება.

შეგახსენებთ, რომ ერაყში უფროს სამხედრო ოფიცერთან დაკავშირებით დაიწყო გამოკვლევა 125 მილიარდი დოლარიდან მნიშვნელოვანი ნაწილის გაფლანგვის თაობაზე, რაც რამდენიმე წლის განმავლობაში გამოიყოფოდა ბიუჯეტიდან ერაყის აღსადგენად.

გამომძიებლები უბრალოდ ამერიკელი ბიზნესმენის დილ სტოფელის ჩვენებას, რომელიც ერაყში მოკლეს 2004 წელს. იგი დაკითხვებზე ახსენებდა ქრთამებს, რასაც კომპანიები სისტემატურად აძლევდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენლებს, რომლებიც ანაილებდნენ კონტრაქტებს ბაღდადში. ათეულობით ათასი დოლარის ქრთამი გადაეცემოდა ფხიან სამხედროებს პიცის კოლოფებით. და როგორც ახლა გაირკვა, ფული ერაყის აღდგენისათვის ხშირად გადაიცემოდა ნაღდად, ხელმოწერებისა და აღრიცხვის გარეშე. ხშირად მოიჯარებენ ამერიკის მთავრობისაგან მიღებულ შეკვეთებს არ ასრულებდნენ, ზოგჯერ მშენებლობას არც კი იწყებდნენ. ბრალდებაზე უკვე შეძლო კორუფციის 35 შემთხვევის დადასტურება.

ამას გარდა, გამოკვლევების ფედერალური ბიუროს (ფბი) აგენტები, რომლებიც იგზავნებოდნენ ერაყში, ზოგჯერ იღებდნენ ფულს ზეგანაკვეთური სამუშაო დროისათვის, რასაც ახმარდნენ დასვენებას. როგორც გაირკვა, ერთი მილიონისათვის აგენტი უკანონოდ იღებდა საშუალოდ 5,6 ათას დოლარს.

ტელეკორპორაცია „ბი-ბი-სი“

გუანტანამოს ყოფილი პატიმარი ბრიტანულ და ამერიკულ დაზვერვის ნაგებობაში აღივსებულა

აშშ-ის სამხედრო ბაზა გუანტანამოზე განლაგებული ციხის ყოფილმა ტუსაღმა ბრიტანეთის დაზვერვა M15-ს დაკითხვების დროს წამების გამოყენებაში დასდო ბრალი.

მან განაცხადა, რომ ბრიტანელები „ცეცხრუსთან“ ერთად მუშაობდნენ და ამერიკული დაზვერვის თანამშრომლებს „საჭირო ინფორმაციის მისაღებად ყველაზე ეფექტიანი მეთოდების გამოყენებას“ სთავაზობდნენ.

„ქაბულის საიდუმლო ციხეში მთელი დღე-ღამე 160 ფატის სიმძლავრის დენით მანამებდნენ. მთელი ეს ხანი ჯაჭვებით ვიყავი დაბმული“, — ყვება მოჰამედი.

ამ ბრალდებების საპასუხოდ დიდი ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ბრიტანულ დაზვერვას არასოდეს მიუმართავს დაკავებული წამებისთვის და რომ მოჰამედის ყველა განცხადება სერიოზულად იქნება გამოიძიებული.

(30-11 გვირდინა)

და ებრაელები: ბაბილონელები გადაშენდნენ, ებრაელები დარჩნენ. იყვნენ რომაელები და ებრაელები: რომაელები გაქრნენ, ებრაელები გადარჩნენ. იყვნენ ინკვიზიტორები და ებრაელები და სადღა არიან ის ინკვიზიტორები? იყვნენ ნაცისტები და ებრაელები: ნაცისტები ჩამოახრჩვეს, ებრაელები გადარჩნენ. იყვნენ კომუნისტები და ებრაელები: კომუნისტები გაქრნენ, ებრაელები დარჩნენ. რა გამოვიდა შედეგად? — ებრაელები გავიდნენ ფინალში“.

როგორ მოვკლათ საკუთარ თავში ებრაელი

„აჩრდილი დადის პლანეტაზე, აჩრდილი ებრაელების რჩეულობისა. ეს აჩრდილი აგვიყვება ადამიანებს... სულიერი ავადმყოფობის ამ ფორმითაა დღეს დაავადებული ისრაელის მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი. ავადმყოფობა საშუალებას აძლევს ისრაელის წამყვან ტელევიზიებს, ილაპარაკონ, რომ კლავენ ებრაელ ბავშვებს საზიზღარი მკვლელები, გოიელი კი იღუპება არმიასთან შეჯახების დროს. იგი საშუალებას იძლევა, აღვშოთ დეო, თუ ავტობუსი აფეთქდება ხედერში და აღფრთოვანება გამოვხატოთ ღაზას და ბომბებით. იგი საშუალებას გვაძლევს, დავასაფლავოთ რუსი ოლიგები (იმიგრანტები) სასაფლაოს ღობის გარეთ და წავართვათ პალესტინელებს მინდვრები და ხეობები. ეს ავადმყოფობა მივიდა იმ პუნქტამდე, როდესაც ჩვენ მასთან, როგორც ამბობენ, დაგვრჩა მხოლოდ ერთი უთანხმოება, და ისიც მხოლოდ მინის საკითხთან დაკავშირებით: ან ისინი დაგვმარხავენ, ან ჩვენ დაგვმარხავენ მათ“, — ასე წერს თავის ნიგნში „ხელისუფლების კაბალა“ ცნობილი ისრაელი რუსი მწერალი და პუბლიცისტი ისრაელ შამირი.

ჩვენ ისრაელთან ერთად ვსხედვართ ქალაქ იაფეში შენანიშნავ გრილ დარბაზში, სადაც მოდის ზღვის ნიავი და მშვიდად ვსვამთ არაყს. „მე ჩემს თავში მოვკალი ებრაელი“, — მშვიდად ამბობს ეს პატარა მოლიმარი ადამიანი. — „როგორ?“ — გავოცდი. — „გავხდი მართლმადიდებელი ქრისტიანი. მე მომნათლა პალესტინელმა არქიებისკოპოსმა. დადვიდარ არაბეთის მართლმადიდებელ ეკლესიაში და ვლოცულობ პალესტინელებთან ერთად...“ ხოლო თუ იგონებ, რომ ებრაელი კვლავ იღვიძებს თქვენში, მაშინ? — ვეკითხები ირონიით. „მე მას ისევე მოვკლავ, — იცინის ისრაელი. „არ გეშინიათ, რომ ბრალს დაგდებენ ანტისემიტის შიშში?“ — „ანტისემიტს უწოდებდნენ ტ.ს. ელიოტს და დოსტოვესკის, ყენეს და ჰამსუნს, წმიდა იოანეს და იეტს, მარქსსა და უდი ალენს — და მე მირჩევნია ვიყო მათ კამპანიაში“.

ყოფილი საბჭოთა დისიდენტი ისრაელ შამირი ისრაელში ჩავიდა 1969 წელს აშკარა სიონისტად, მონაწილეობდა მსჯავრობის დღის ომში 1973 წელს. სამოცდაათიანი წლების

ბოლოს განიხილა სიონიზმით და მივიდა დასკვნამდე: იუდაიზმი და სიონიზმი რასიზმის სახიფათო ფორმებია. „ებრაელები არ არიან უფრო სისხლს მონყურებულები, ვიდრე დანარჩენი კაცობრიობა. მაგრამ უგუნური აზრი რჩეულობის შესახებ — რასობრივი და რელიგიური რჩეულობის შესახებ — ნებისმიერი გენოციდის მამოძრავებელი ძალაა, — წერს იგი თავის ნიგნში „ხელისუფლების კაბალა“. — როდესაც იაპონელები დაავადდნენ ამ ავადმყოფობის ვირუსით 1930 წელს, მათ გაძარცვეს ნანკინი და მიირთმევდნენ ტყვეთა ღვიძლებს. გერმანელებმა, რომლებიც შეპყრობილი იყვნენ არიული უპირატესობის კომპლექსით, აავსეს ბაბი იარი ცხედრებით. ჭკვიანმა მკითხველებმა ბიბლიური ნიგნებისა იისუს ნაწილისა და სასამართლოების შესახებ, ამერიკის შეერთებული შტატების მამადამფუძნებლებმა მოიგვეს რჩეულობის გვირგვინი და თითქმის მთლიანად გაანადგურეს ინდიელები“.

„მე ჩამოვედი ისრაელში ახალგაზრდა ნაციონალისტად მათგან, რომლებიც პალესტინელებში ხედავენ მხოლოდ სამიზნეს, — მისხნის ისრაელ შამირი, — შემდეგ დაიწყო კორექცია. ებრაელები ამჯერად განიცდიან ნაციონალიზმით თრობის ტალღას. მაგრამ ეს მუდმივად არ იქნება. გერმანელებმა გადაიტანეს მძიმე ნაციონალისტური უბედურების ტალღა. პრობლემა ისაა, რომ ებრაელებმა შეძლეს, მოეხერხებინათ შეგნების მანიპულირების სასახლის აგება. შეიქმნა პროპაგანდისა და გამოშტერების უზარმაზარი აპარატი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების მეშვეობით. მაგრამ ამასაც შეიძლება მოველოს. ბოლოს და ბოლოს, ეს არის ინტერნეტი“. — „თქვენ ხომ არ გრძნობთ თავს საბრალი ცხვრად ჩვენს ტომში?“ — „მე უნდა ვიყო იქ, სადაც სისწორეა. და სწორია არა მხოლოდ ჩემი გვარტომებისათვის, არამედ ყველასათვის. XXI საუკუნეში გვარტომობითი მიდგომა მოძველდა“.

არაფარი უბედურება არ არის ამაში — დასოცავინ და დაგვიძლია

რა არის „გვარტომობრივი მიდგომა“, ეს მე გავიგე, როდესაც წავიკითხე რუსეთისა და მსოფლიოს პრესა ღაზას ხოცვა-ჟლეტის შესახებ. ჩვენი ლიბერალები, ჩვენი ერის სინდისი და სიამაყე, მგზვნება-

რე მეტროლები ადამიანის უფლებებისათვის, ჰუმანისტები, რომლებიც ცრემლს ღვრიან ჩეჩენი და ქართველი ბავშვების გამო, ავლენენ იშვიათ დაუნდობლობას და გვარტომობრივ სოლიდარობას, როდესაც საქმე ეხება პალესტინელი ბავშვების სიცოცხლეს. აი, ციტატა ვიქტორ შენდეროვიჩის სტატიიდან: „საბრალო პალესტინელი, რომელიც საავადმყოფოში შერბის გასისხლიანებული ბავშვით ხელში, ეს ომია, როგორც ყველა ომი, და პიროვნული საშინელება და ისტორიული ანგარიშგება. განა ეს სამართლიანია? პერსონალურად — არა, ისტორიულად — ვაი რომ კი. ის უბედური პალესტინელი, ეჭვი მეპარება, ხმას აძლევდა „ჰამასისათვის“... ხალხი იხდის საზღაურს „გადადებული ჯარიმისათვის“. ზოგჯერ არც თუ ისე შორს გადადებული ჯარიმისათვის, როგორც პალესტინელი ხალხი — დღეს...“

ვალერია ნოვოდვორსკაია: „ინტერესი კი კაცობრიობას

აზრით, მხოლოდ იმისათვის, რომ გააფუჭონ სიცოცხლე, ავონ უბედურს, სრულიად უდანაშაულო ადამიანებს. და შექმნან მსოფლიო პრობლემა“.

ლეონიდ რადიხოვსკი: „როდესაც ამბობენ: რატომ ბომბავს ისრაელი მათ? — თუ არ მოკლავენ, ერთის ადგილზე მოვა ასი სხვა. რატომ იჭრი ფრჩხილებს? არ მოიჭრი, კვლავ გაგებრდება. რატომ იკვებ თმებს? რატომ მუშაობს საერთოდ მილიცია? დავუშვათ, დასვამენ ადგილზე ერთ დასასჯელს, გამოჩნდება ორი სხვა... არის დროებითი გადაწყვეტილებანი: მიიღებ სათანადოდ, ცოტა დაგამშვიდებენ, დაგაკარგვინებენ გარკვეული დროით სურვილს — იცხოვრონ ნორმალურად, რამდენიმე წნის შედეგ ყველაფერი თავიდან დაიწყება. ჯერჯერობით სწორედ ასეთი ჩიხური სიტუაციაა. არაფერი ამაში უცნაური არ არის — დასოცავენ, ისინი ცოტა დამშვიდდებიან“.

არტემი ტროიკი: „მიმამჩნია, რომ ისრაელი იქ აკეთებს აბსოლუტურად სწორ საქმეს. და ყველა საუბარი იმის შესახებ, რომ ეს პალესტინელი ხალხის გენოციდია დასე შემდეგ, ეს ყველაფერი სისულელეა. ამჟამად იქ, ბუნებრივია, მიმდინარეობს ანტიტერორისტული ოპერაცია. და უნდა მოიყვანო უამრავი არგუმენტი იმის სასარგებლოდ, რომ ისრაელი იქცევა აბსოლუტურად სწორად... როგორ შევუთავსოთ ერთმანეთს ანტიტერორისტული ოპერაცია საყოველთაო კეთილდღეობას? — ვფიქრობ, რომ ეს უბრალოდ შეუძლებელია პრინციპულად... იმიტომ, რომ „ჰამასი“ — ესაა რეალური ტერორისტები, მათდამი არავითარი დათმობა არ უნდა იყოს — ეს არის ტერორისტული, მკაცრი, უფუნური ორგანიზაცია, რომელიც რაკეტებს უშვებს საერთოდ თვალდახუჭული“...

ფრანგი ებრაელი ანდრე გლიუქსმანი, ევროპის მთავარი სამართალდამცავი, ჩეჩენი ბავშვების საუკეთესო მეგობარი, „პუტინის რეჟიმის“ უკიდურესად მოძულე: მაგრამ რა ხდება ღაზაში? „შეჯახებანი ღაზაში სისხლიანია და საშინელი, მიუხედავად ამისა, საშუალებას გვაძლევს, დავინახოთ იმედის ნაპერწკალი, — წერს იგი თავის სტატიის „ღაზა — გადაჭარბებული პასუხი“. — ახლო აღმოსავლეთში იბრძვიან არა მხოლოდ იმისათვის, რომ დაცულ იქნეს თამაშის წესები, არამედ იმისათვის, რომ ეს წესები დამყარდეს. ლოდინისაკენ სწრაფვა არ შეიძლება იყოს არათანაბარზომიერი“.

მე მინდოდა, ყველა ამისათვის ფაშიზმი მენოღებინა, მაგრამ შემდეგ გამახსენდა ახალი სიტყვა: „ნეოლიბერალიზმი“.

სიტყვასიტყვით:

უკვე XXI საუკუნეში ყველაზე ბრძოლისმოყვარული ისრაელის პრემიერი არიელ შარონი საჯაროდ აცხადებს: „ყოველთვის, როდესაც რაღაცას ვაკეთებთ, მეუბნებიან: ამერიკა მოახდენს ასეთ რეაგირებას, ამერიკა გააკეთებს ასე? მე ვეუბნები სრულიად ზუსტად: ნუ ლეღავთ, კონრიკის ისრაელზე შემოქმედების გამო ჩვენ, ებრაელები, კონტროლს ვუწვევთ ამერიკას და ამერიკელებმა იცანა ამის შესახებ“.

დარია ასლაძე
„კომსოლოსკაია პრავდა“

აპრილის თვისებები — პარლამენტის რეპორტი

იყო და არა იყო რა. იყო ერთი მოუსვენარი ჟურნალისტი. ცხოვრობდა თავისთვის, არაფერზე წაღვლობდა, ვიდრე ერთმა აკვირებულმა საფიქრალმა მოსვენება არ დაუკარგა: ეს რა ადგილია — ფსიქიატრიული საავადმყოფო? და ვინ არიან იქ — სულით ავადმყოფები?! აქ კი მეზობელმა მოულოდნელად „ცეცხლს შეუკეთა“ — უამბო, რომ არსებობს პალატა, სადაც მკურნალობენ განსაკუთრებულ „ავადმყოფებს“: მგონი, გიჟებს, მგონი, არც ისე: ისინი საუბრობენ წარსულზე, მომავალზეც, დღევანდელიაზეც იმიტომ, რომ თითქოს ერთდროულად ცხოვრობენ ორ განზომილებაში — რეალურსა და... ვირტუალურში!

ერთი სიტყვით, ჟურნალისტი რა ჟურნალისტი, რასაც ჩაიფიქრებს, თუ არ შეასრულებს! და აი, ჩვენმა ჟურნალისტმა (იბან კი არა, — მე!) გამოიყენა მრავალგზის აპრობირებული მეთოდი (არც თუ უგასამრჯელოდ...) და აღმოჩნდა ამ „ფსიქოპათიაში“ — საავადმყოფოს ხალხსა და ჩუსტებში და გრძელი დერეფნის გავლით მიაღწია პალატა №6-მდე, სწორედ იქ რომ განსაკუთრებული...

მოვიკრიბე გამბედაობა, ღრმად ჩავისუნთქე და შევედი: საწოლებზე ოთხი კაცი ჩამოფეხდარიყო და ერთმანეთში მშვიდად საუბრობდა: „...დრო იცვლება, და ჩვენც ვიცვლებით მასთან ერთად...“ — ჩემი მოულოდნელი გამორჩენილ გაოცებულებმა ამ ლათინური (!) ფრაზით შეწყვიტეს საუბარი (როგორც მოგვიანებით გაირკვა, ამას ამბობდა ავადმყოფი, რომელსაც თავი იულიუს კეისრად წარმოედგინა!).

წინასწარ გამაფრთხილეს, ძალდაუტანებლად მოვქცეულიყავი. ამ „ინსტრუქციის“ შესაბამისად, პალატაში შესვლისას, მეტი რომ ვერაფერი მოვიფიქრე, შევძახე: — „კამპანას გაუმარჯოს!“ და დავნექი იატაკზე... სამარისებური სირიშე ჩამოვარდა. კარგა ხანს ოთხი წყვილი რეველო თვალი მბურღავდა უჩვეულების გამჭოლი სხივებით... სირიშე ერთერთმა პაციენტმა დაარღვია (მაღლე გავიგე, რომ ის, არც მეტი, არც ნაკლები... ლავრენტი პავლეს ძე ბერია იყო, მის ავადმყოფურ წარმოდგენაში, რასაკვირველია): — ვინ ხარ? — შეკითხა მკაცრად.

ჯერაც არ ვიცი, რატომ გადავუხვიე წინასწარ მომზადებულ „ლეგენდას“, მიაბიჭურად გავუღიშე და იატაკიდან წამოუდგომლად თითქმის სიმართლე ვუთხარი: — პოლიტოლოგი!

— პოლიტოლოგი-პროქტოლოგი! — დამიღრინა „ბერია“, — შენ ნადი, ექიმები მოატყუე, ჩვენ ვერ მოგვატყუებ! აკვირებ?! შენ რა, ფიქრობ, მართლა საგიჟეთში მოხვდი?! გიჟები — ეს თქვენა ხართ, გარეთ! — დაცინვით გამოსცრა მან. — ჯაშუში ხარ, აი, ვინ ხარ შენ! — რისხვით წარმოთქვა ლავრენტი პავლეს ძემ, ფეხზე წამოდგა და ჩემკენ წამოვიდა.

— მოიცა, ლავრენტი, აქ არა, პირველად გვიგზავნიან ახალ გიჟს, შენ კი გინდა, ახლავე კედელთან დააყენო (ეს, როგორც შემდეგ გაირკვა, თვით ლუდვიგ ვან ბეთჰოვენი იყო!)?! დარჩეს, ვისაუბროთ აქეთურზე, იქითურზე, — განაგრძო მან და უცერად ბუბა კიკაბიძის მიბაძვით წაიღილინა: „ვოტ ი ესტრეტილის დვა ოდინორესტვა...“

მივხვდი, რომ ინიციატივას ვკარგავდი და ხელი წავავლე „კეისრის“ საწოლის ქვეშ მდებარე ლამის ჭურჭელს, რითაც სახე ავაარად ჩემკენ წამოსულ „ბერიას“ და სასწრაფო კვებითა ვიყვირე: — თქვენ თვითონ ვინა ხართ?! — როგორ თუ — ვინ?! — უცერად დაცხრა „ბერია“: მე ლავ-

რენტი ბერია ვარ, გაგონილი გექნება, მხიარული — ეს ჩვენი კომპოზიტორი ბეთჰოვენი! თავზე რომ ფოთლები აქვს, — იულიუს კეისარი, ის კი — თმაგანწილი, — ჩვენი ალბერტიკია, აინშტაინი! შენ კი, ძვირფასო ჯაშუში, ჩემი ილბიანი ხელდასხმით იქნები შტირლიცი! — უაპელაციოდ დაასკვნა მან.

— „ნე დუმაი ო სეკუნდას ს ვისოკა...“ — აიტაცა ბეთჰოვენმა და საფეთქელთან თითის დატრიალებით „ბერიასაკენ“ მიმითითა, — მაგისი ნუ გეშინია, წამოდექი, ღვთის გულისათვის! და ექოთანი თავის ადგილზე დადე, არაფერს დაგიშავებს (კეთილი „ბეთჰოვენი“, თავისი მუსიკალური ნიჭის წყალობით, აქ გარკვეული ავტორიტეტით სარგებლობდა).

როცა დავრწმუნდი, რომ, ნამდვილი შტირლიცისაგან განსხვავებით, უმაღ „ჩავიჭერა“, მორჩილად ჩამოვჯექი „კეისრის“ საწოლის კუთხეში და ყველაფერი უკუღმა დატრიალდა: ნაცვლად იმისა, რომ მე დამესვა მათთვის შეკითხვები (როგორც ვგეგმავდი!), თავად დაინყეს ჩემი „დაკითხვა“:

„ბერია“: — როგორაა იქ, თქვენთან, საქმე? ცხადია — გადასარევიად არაა, რახან ჩვენთან მოხვედი. და ნუ იცრუებ — შენ ჩვენი რჩევა გჭირდება, ჩვენი აზრის გაგება გინდა! შენ არც პირველი ხარ და არც უკანასკნელი, ვინ აღარ ყოფილა ჩვენთან: ბუშიც, შევარდნაძეც... ყველას ვერ დამიხსოვრებ.

„ბეთჰოვენი“: — „ახ, არლეკინო, არლეკინო...“ — პუგაჩოვას ხმით წაიძვრა „ვენის კლასიკოსმა“.

ვიგრძენი, რომ ლოგიკური აზროვნების უნარს ვკარგავდი და, უბრალოდ, საუბრის გასაგრძელებლად ამოვფიქრე:

— რა, შევარდნაძეც იყო?

„აინშტაინი“: — აბა, როგორ, ედო იყო! დადგენილება თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ გახსოვს? აი, მაგ საწოლზე ვწერდი, შენ რომ ზიხარ! გინდა, გაჩვენო პირველი ვარიანტი? — ამ სიტყვებით „აინშტაინმა“ ბალიშის ქვეშ შეყო ხელი და გამოიღო... ნოუტბუქი! მე საბოლოოდ ჩამოვყარე ყურები...

„კეისარი“: — რაო, შტირლიცი, არასოდეს გინახავს ნოუტბუქი? ასეა, ჯერ რძე არ შეგშრობიათ ტურზე და მოხუცების ლანძღვას იწყებთ, იგივე „შევის“! ის კი არის, პირდაპირ გეტყვი, ნამდვილი „SELF MADE MAN“ (ლათ. „კაცი, რომელმაც თავისი თავი შექმნა“)! „ბერია“: — და რა გამოვიდა?! ორი დღე თავდაუზოგავად ვიმუშავებ, ბაბუს ყველა სურვილი გავითვალისწინებ, თქვენ კი იქ, ჩერჩებებმა, ეს ყველაფერი დაივინყეთ! ამიტომაც კვლავ ნებში ამოყავით თავი! ნეტავ, უკეთესს რას მოიფიქრებთ?! მაშინ ხომ ყველაფერი გვექონდა — ბრძოლაც ნეგატიურ მოვლენებთან, მექრთამეობასთან, პროტექციონიზმსა და ნათლიამობასთან, ყველანაირ გადმონაშთთან... თუმცა არა, თქვენთვის ყოველი-

ვე ზედმეტია: ნახევარი საქართველო დაკარგეთ, ნახევარიც — გაყიდეთ, თბილისი დაანგრეთ... ხან სოროსს მოუხმეთ, ხან — ბალცეროვიჩს, ხან — ბუშს, ჭკუა კი მაინც ვერ ისწავლეთ... გულუბრყვილობა!!! დღეს ვინ რას გაჩუქებთ არაფრისათვის?! ეჰ, ჩვენთან რომ ახლა იოსებ ბესარიონოვიჩი იყოს... „ბერია“: — ჩემი მიაპყრო მზერა და განაგრძო: — ის გიჩვენებდათ სერის!...

„აინშტაინი“: — შენც ნუ მოკლავდი და ახლა ჩვენთან იქნებოდა! სერი კი, ლავრენტი, შემდეგ ხრუშჩოვმა გიჩვენა... „კეისარი“: — „SIC TRANSIT GLORIA MUNAI“ (ლათ. „ასე მიდის მინიერი დიდება“)...

„აი, რა კაცი იყო, ა?! გიგანტი შეცდი, ლავრიკ, მწარედ შეცდი სოსელის წინაშე, სწორად გეუბნება ალბერტიკი... „ბერია“: — წადით თქენი დედაც... თქვენი გიგანტი!!! — იცით კი, თქვე უბედურებო, რას ნიშნავს სიცოცხლე მუდმივი შიშის ქვეშ?! — ყოველდღე!!! ყოველ წუთს!!! არც ნემსისა გეშინოდეს, არც ოყენი, არამედ — ტყვისა! არ იცით!...

— ყველანი ნემსის გასაკეთებლად! — გაისმა დერეფანში მედდის წკრიალა ხმა. — „ოსტალნოე ვსიო იგრა, პოდ ნაზვანიემ — სე ლა ვი!“ — „ა ლა მელაძე“ გამოეხმაურა „ბეთჰოვენი“ და უმაღვე დამივიწყეს: ხელიხელჩაკიდებული გაიქცნენ ნემსის გასაკეთებლად... ვისარგებლე შემთხვევით და „აინშტაინის“ კომპიუტერში შევიქვერი, სადაც „My Documents“-ში ვნახე ფაილები სახელწოდებებით: „შესწორებები „კაპიტალის“ მეორე ტომში“, წერილი ჯონ კენედის, რომელიც სრულდებოდა სიტყვებით: „...ამიტომ ვფიქრობთ, რომ ხვალ შენ მოგკლავენ, ძვირფასო!“, წერილი ლევ ტროცკის — „რჩევები ალბინისტის ალჭურვილობის შესაძენად“, ლენინს — „პარტიის თეზისებიდან — ვარდების რევოლუციამდე“, ხრუშჩოვის — „ფეხსაცმლის წმენდის წესები“, „თეთრი მელა: აბაშისა და ჩერნობილის ექსპერიმენტები“, „კლინტონი — მონიკა: უსაფრთხო სექსის ქრონიკა“; „10 დღე, რომლებმაც შეძრა დედამინა — ჯონ რიდიდან რიჩარდ მაილსამდე“; კომპიუტერული თამაში „ბოკერიას ქართული გამობეტი“, რჩევები თავდაცვის მინისტრ ოქრუაშვილს — „რა არის ყველაზე მთავარი ტანკში“ და სხვები... ხელი შემეშალეს უცერად პალატაში დაბრუნებულმა ფსიქოტროპული პრეპარატით გაბრუნებულმა „აბრის გიგანტებმა“:

„ბერია“: — შეხედეთ, შეხედეთ, შტირლიცი რას აკეთებს! — არაბუნებრივად თბილად (ცხადია, ფსიქოტროპული ინიექციის მოქმედებით!) წამოიყვირა ოდეს-

დაც შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარმა და არანაკლებად მკაცრმა მენეჯერმა, რომელმაც რამდენიმე წელიწადში ააგო სსრ კავშირის ეკონომიკა და მრეწველობა, — შენც მალე წაგიყვანენ, შტირლიცი, შენზე უკვე „ჩაფუკაკლე“: აი, სამ ოყენასა და ხუთ ნემსს როგორც „დაგარჭობენ“, უმაღ გაიგებ, რა არის ფსიქიატრიული საავადმყოფო!

„აინშტაინი“: — სამაგიეროდ, მე მედდას ვუთხარი, რომ შენთვის საწოლი ჩვენთან დადგან! — „დამამშვიდა“ ფარდობითობის თეორიის მომხიბვლელმა ავტორმა, — კომპიუტერთან მუშაობა, ვაჭყობ, გეხერხება, მაშ, რაღა მნიშვნელობა აქვს — აქ იცხოვრებ თუ იქ?! აქ სხვა გიჟები არიან, ლობის იქით — სხვები, ამ ქვეყანაზე ყველაფერი ფარდობითია!...

„ბეთჰოვენი“: — შენ ჩვენი ექთანის უნდა ნახო, — წაიქცევი! მისთვის მივცემდი მთელ წვნიანს და ყარაბაღის ალბის გეგმას დამატებით!

უცერად, თითქოს შეკვეთით, კარი გაიღო და სადილით სავსე ურიკით გავის ქნევით „შემოცურდა“ ექთანის, რომელიც საოცრად ჰგავდა... ოულია ტიმოშენკოს!

— ეს შენა ხარ — ახალი? პროცედურებზე! — მიბრძანა მან, თან წვნიანს იღებდა თეფშებზე.

ისევე „ბეთჰოვენი“ მიხსნა: უკრაინული ხალხური სიმღერის — „ია ჟ ტებე პიდმანულა, ია ჟ ტებე პიდველა“-ს სიტყვებით ხელკავი გამოსდო ექთან „ტიმოშენკოს“ და აცეკვდა! იმპროვიზებული კონცერტი ალბერტიკ „აინშტაინმა“ გააგრძელა, რომელმაც ინტერნეტში იპოვა სომხური სიმღერის — „ოე სირუნ, სირუნ“-ის კარაოკე, მაგრამ დამთავრებაც ვერ მოასწარა, რომ საწოლიდან ველური ყვირით — „ვ კრასნოი საროკე — პროფესორ ხაჩიკიან!“ — წამოხტა „ბერია“ და პალატას ლეკური ჩამოუარა!!! „კეისარი“ ამ დროს ხან ტაშს უკრავდა, ხან თითო ფოთლი აცლიდა თავის დაფნის გვირგვინს და წვნიანში ყრიდა.....

თავბრუ მეხვეოდა და თვალწინ ეპიზოდები კალენდოსკოპიით იცვლებოდა კინოფილმებიდან: „გუგულის ბუდეს ვილაცამ გადაუფრინა“, „კავკასიელი ტყვე ქალი“, „მიმინო“, „მონანიება“... მხიარულება „კეისარმა“ შეწყვიტა: — მორჩა, შაბაშ, წვნიანი გაცივდა! შტირლიცი, აიღე კოვზი, ჭამე და მისმინე, რა უნდა გითხრა: შენ, რასაკვირველია, ცუდი კაცი არ ხარ, სახეზე გეტყობა — არც გიჟი ხარ და არც პოლიტიკოსი... ეს კი არ ვიცი, რისთვის მოხვედი ჩვენთან: თუ რჩევისათვის — ვისთვის?! იმისთვის?! აზრი არ აქვს: აი, ლავრენტიმ ალბერტიკთან ერთად თქვენთვის, ჩათვალეთ, ნამდვილი პროგრამა — 1972 წლის „დადგენილება თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ“ დაწერეს... მერე რა?! მოსპეთ კორუფცია და პროტექციონიზმი?! ვერა! მეც კი, კეისარი, ჯერ კიდევ ჩვენს ერამდე გამოვდიოდი გამოძალვის წინააღმდეგ სულას „გუნდის“ სახით (მყავდა ასეთი არამზადა) და, როგორც თქვენს პრეზიდენტს, მიყვარდა სეირნობა, ყოველგვარი დღესასწაული, ვანკობდი ფოიერვერკებსა და შადრენებს! სხვათა შორის, ცუდი დიქტატორიც არ ყოფილვარ, რისთვისაც დამჭრეს კასიუსმა და ბრუტუსმა: არამიანცის საავადმყოფოს ქირურგები რომ არა, ხელს დაგიქნევდი... და

როგორ სტატიებს ვწერდი?! საუკეთესო ჟურნალისტი ვიყავი რომში! ამიტომ დაიმახსოვრე: „SEGUL IL TUO CORSO, E LASCIA AIR LE GENTI!“ (ლათ. „იარე შენი გზით, ხალხმა, რაც უნდა, ის ილაპარაკოს“!).

დერეფანში ექიმები აფუსფუსდნენ — ალბათ, საღამოს ცვლა მოვიდა და ჩემი წასვლის დროც დადგა: შემოვლისას ჩემთვის აქ რომ მოესწროთ, კარგ დღეში არ აღმოვჩნდებოდი არც მე, არც ჩემი შემომშვები!.. მიუხედავად იმისა, რომ მე მხოლოდ ერთი დღე გავატარე ამ ადამიანებთან, ისინი ჩემთვის ახლობლები გახდნენ და მიმძიმდა მათთან დაშორება...

ბოლოს „ბერია“ მომცა განაწესი:

— მისმინე, შტირლიცი, როდესაც იქ, სადაც შენ ბრუნდები, შეხვედები მიხელი სააკაშვილს, ყველა ჩვენგანისგან გადაეცი დიდიდი სალამი, უთხარი, რომ ჩვენ ის ძალიან გვიყვარს! და კიდევ შეახსენე მას იგავი სუსხიან ზამთარში გზაზე ჩამოვარდნილი ბარტყის შესახებ, რომელსაც შემთხვევით იმ დროს მიმავალმა ძროხამ დაასაკორა. გახსოვს, შემდეგ რა მოხდა?! ნებში შემთხარი ბარტყის ქსოლოზინი გაიგონა მელამ და დაინყო მისი ქება — რა კარგად მღერობო! ხოლო როცა ქებთი გაბრუნებული ბარტყი გამოვტრა ნებვიდან, რათა მთელი ხმით ემღერა, მელამ იგი... შეჭამა! მორალი: ყველა, ვინც თავზე გიშვება (წაიკითხე — გაკრიტიკებს) — შენი მტერი არ არის, და ყველა, ვინც გაქებს — არ არის შენი მეგობარი! ამიტომ კარგად დაფიქრდეს, როდესაც უარს ამბობს ძველებზე და ორჩევს ახალ მეგობრებს... — ვერ გაგიგე?! — დაბნეულმა ვკითხე.

— შენ გადაეცი, ის უმაღ მიხვედება, — დამამშვიდა შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის მოჩვენებითა შეფმა.

დავემშვიდობე ახალ მეგობრებს და მათი გონიერებით გაოცებული გამოვედი პალატა №6-დან (განზრახ ნელა, რომ ეჭვი არ შეჰპარვოდათ დერეფანში აქეთიქით მოსიარულე ექიმებს!) და გასასვლელისაკენ გავემართე. კიდევ ერთი ნაბიჯი და — სამშვიდობოს ვარ!!!

ერთი მხრივ, რასაკვირველია, მიხაროდა, რომ მშვიდობიანად დავტოვე ეს კედლები, როგორც მხრივ კი... მომეჩვენა, რომ ფსიქიატრიული საავადმყოფოდან გამოსვლით ფეხი შევდგი სიცარიელეში, სადაც მელიდობოდნენ გაცილებით ნაკლებად კოლორიტული და გულწრფელი ადამიანები. ცხადია იყო ერთი რამ — ყოველივე წინააღმდეგ მე ველარასოდეს შევძლებ გარე სამყარო ძველებურად აღვიქვა...

ქუჩიდან უკანასკნელად ავხედე ზევით, მეექვსე პალატის ღია ფანჯარას, საიდანაც ისმოდა გულთამაყრობული „ბეთჰოვენის“ ხმა: „ჩტო ტო ს პამიატიუ მოეი სტალო, ტო ჩტო ბილო ნე სო მნოი — პომნიუ...“

P.S. არ ვიცი, ეს ნამდვილად მე შემემთხვა თუ არც არაფერი ყოფილა... მხოლოდ იმის გათვალისწინებით, რომ „VERBA VOLANT, SCRIPA MAMENT“ (ლათ. „სიტყვები მიფრინავენ, დანერვილი რჩება“), გადავიტანე ქალაქზე ყველაფერი, რაც მაშინ თავს გადამხდა.

მარინა ბალიაშვილი:

გაჩეჩილაძის საჯარო გამოცდას ინტელექტუალური დონე აკლია

ლევან გაჩეჩილაძე პოლიტიკურ ლიდერად შარშანდინ აღიარეს. მას უამრავი ადამიანი გაჰყვა. უკვე ერთ წელიწადზე მეტია, იგივე ხალხმა მისი ავტორიტეტი განსჯის საეჭვო სასწორზე შეაგდო. ერთნი ამტკიცებენ, რომ ლევანს არ ეყო გაბედულება და გამოცდილება კარგად დაწყებული საქმის გაგრძელებისა და დავგირგინებისა. მეორენი უფრო მკაცრი არიან და შეუვალად აცხადებენ — ამ პოლიტიკოსის დიდება დროებითი ხასიათისაა. ის, მართალია, ლიდერობის პრეტენზიით აღიჭურვა, მაგრამ ნებით თუ უნებლით მტერმა ის სიცრუის აკვარიუმში შეიტყუა, რითაც ცხადი გახდა ამ პოლიტიკოსის განზრახვა. ასეა თუ ისე, დღეს ქართველი ხალხი ნანობს, რომ დაიკარგა ოპოზიციური ძალების თანადგომის, დასახული მიზნისთვის მონოლითური ბრძოლის მაღალი იდეა, რომლის შესრულება ლევანმა ხალხს პირობად დაუდო.

ფსიქოლოგიის უპირველესი დანიშნულებაა პიროვნების გახსნა, მისი ღირსებისა და ნაკლის პირუთვნელი გამოვლენა, მისი სულიერების შრეებში ღრმად ჩახედვა.

ლევან გაჩეჩილაძის ფსიქოტიპზე გვესაუბრება დიმიტრი უზნაძის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე, ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი მარინა ბალიაშვილი.

ლევან გაჩეჩილაძე უმადგარი პიროვნებაა, მადრამ — უმადგარი პოლიტიკოსი

— ქალბატონო მარინა, ფსიქოტიპების რომელ სახეს მიეკუთვნება ბატონი ლევანი?

— ბატონი ლევანი ფლემმატური ტემპერამენტის მქონე ინდივიდია. ფსიქოლოგიაში ჩაუხედავი ადამიანები ამ ტემპერამენტს სხვა-ნაირად აღიქვამენ, როგორც ზანტ, შენელებული აზროვნების მქონე ჰარმაჯ ადამიანს. ფსიქოლოგები კი ფლემმატიურებს „ინგლისელ ჯენტლმენს“ ვეძახით როგორც მშვიდ, განონასწორებულსა და კეთილგონიერ პიროვნებებს. ზოგადად, ფლემმატური ადამიანები გა-საოიროვნებენ ღრმა სულიერი სიჯანსაღით, აქვთ გარე სამყაროსა და საკუთარი შესაძლებლობების რეალური აღქმა. ინდივიდუალიზმი მათი მთავარი მახასიათებელია. გარე სამყაროსთან ჰარმონიაში ყოფნა ეხმარებათ საკუთარი პოტენციალის რეალიზებაში. შეუძლიათ პასუხისმგებლობის აღება და ყველა სიტუაციაში მინაზე მყარად დგანან. ლევანის ფსიქიკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და ნამყვანი შტრიხია ხასიათის დემოკრატიული სტრუქტურა, ანუ სოციალური სოლიდარობის გრძობა, რამაც ხელი შეუწყო მის ლიდერად წარმოჩენას. იგი უშუალოა, გახსნილი, უბოროტო. ამგვარი ტიპაჟი ხალხის თვალში მუდამ ყოვლადობის მაღალი კოეფიციენტით სარგებლობს. ერთი შეხედვით, შეიძლება ის რბილ, თბილ, დამთმობ პიროვნებად მოგვეჩვენოთ, სინამდვილეში კი თავის მიზანსწრაფვებში ალმასივით მტკიცე და შეუვალია. მისი ნაკლია, რომ გადაწყვეტილებების მიღებას დიდ დროს უთმობს, უთვალავჯერ ზომავს და წონის, მიზანთან მისასვლელ ბილიკებს აკვირდება, დეტალურად ანალიზებს და ზომიერად დიდხანს ყოვნიდება. ქარიზმა აკლია. ამით მან არაერთხელ შექმნა ეჭვის საბაბი და თავის რეპუტაციას ჩრდილი მიაყენა, მაგრამ ეს მხოლოდ და მხოლოდ ფლემმატური ტემპერამენტის ბრალია, რომელიც დროში ძლიერ ჩამორჩება პროფირიკებსა და სანგვინიკებს. მათგან განსხვავებით, ის ერთხელ არჩეული გზის ბოლომდე ერთგულია.

— ქალბატონო მარინა, მისი ფსიქოტიპიდან რომელ შტრიხებს გამოყოფდით?

— მისი, როგორც ლიდერის თვისებებიდან, უპირველესად, გამოყოფთ სიმართლის თქმის მძლავრ

ტენდენციას. ავიღოთ მისი საკუთარი მარცხის ამ შეცდომის აღიარება. ალაღად თქვა, რომ პრეზიდენტის ინაუგურაციის დღეს ვერ აიღო პასუხისმგებლობა საკუთარ „მე“-ზე ამით გვაჩვენა, რომ შეუძლია სიმართლეს თვალეში ჩახედოს უშიშრად და ვაჟკაცურად. ეს ფაქტი მის ძლიერ, შინაგან პრინციპებზე მიგვანიშნებს, შეუძლია სიტუაციის ფლობა და კონტროლი ზომიერი გრძობით. გზას არ აძლევს ემოციური იმპულსების ნაკადს, რომელიც უმრავლეს შემთხვევაში მსხვერპლით მთავრდება. მით უმეტეს, მისი მონიშნულმდევრ იყო ქოლერიკი და არაპროგნოზირებადი. შექმნილ ვითარებაში მან საზოგადოებას ახალი გაროულებანი ააცილა. ამ ფაქტმა აზვირთებული ხალხის გარკვეულ ფენაში მისი იმიჯი მნიშვნელოვნად დაწია, მაგრამ მან საკუთარის „განირვით“ საზოგადოება დაიცვა. ეს, რა თქმა უნდა, პიარის თვალსაზრისით, წამგებანია. რადგან იშვიათია (თითქმის არ არსებობს) ასეთი უშუალო პოლიტიკოსი, რომელიც იმას ამბობს, რასაც ფიქრობს. დიახ, იშვიათია, რადგან პოლიტიკაში გახსნილი კარტით თამაშობს. ხალხის გარკვეული ნაწილი ამით მოხიბლულია, რადგან გრძობს მის ნატურას, მის შინაგან ხმას და უფრო შემწარებლურად ხედება მის შეცდომებს, ვიდრე პოლიტიკაში ნაწრთობთა ლამაზად შეფუთულ პიარს.

ავიღოთ ლევან გაჩეჩილაძის სა-არჩევნო კამპანია. მან გულწრფელად თქვა, რომ არ უნდოდა პრეზიდენტობა, რომ უმოკლეს ხანში ამ პოსტს გააუქმებდა. დაპირებები ხომ საერთოდ არ დაურიგებია. ხმათა უმრავლესობა კი მაინც მიიღო. მისი წარმატება აქაც სიმართლის თქმამ განაპირობა, ხალხურმა სიბრძნემ იცის, რამდენად ძნელი და მძიმეა მართალი კაცის ტვირთი. საჯარო მოხელის სიტყვები კი ქვეყნის დამღუპველი რამაა და ლიდერთა მიმართ ნდობას ანგრევს, ანავე დროს, შლის საზოგადოების მონოლითურობას. პიროვნებათა სულიერ უნარებში სიმართლის სამსახური ყველაზე ძლიერი თვისებაა, ხო-

ლო ტყუილი პიროვნების სისუსტეა. დღეს საზოგადოება ემოციური დატვირთვით სუბიექტს აძლევს ხმას და არა იდეას, ამიტომ არის ასე ძალუმი — „არა ოდენ პურიითა, არამედ სიმართლითა“. ხალხი სიცრუეს, რაც უნდა დახვეწილი პიარტექნოლოგიით იყოს შეფუთული, ლიდერს ვერ აბატიებს.

— ქალბატონო მარინა, რატომ ხვდებოდა საზოგადოება ოვაციებით ლევან გაჩეჩილაძის არცთუ დახვეწილ გამოთქმას — „მიმა, მოვდივარ“?

— საზოგადოების განწყობა, მისი რეაქცია მოცემულ სიტუაციაში, პირადად ჩემთვის, როგორც ფსიქოლოგისთვის, სრულიად გასაგებია. ამ სიტყვებით მთლიანად შიშვლდებოდა ლევანის რაინდული სული, რაც ფლემმატური ტემპერამენტის პოსტულატიცაა. ის ინტრიგით, ფარული ჩასაფრებით, ზურგში მახვილის ჩარტყმით, სანამლაგის ჩაყრით, დისკრედიტაციით, ოპონენტის გიჟად ან პედერასტად გამოცხადებით არ აპირებს ბრძოლის მოგებას, პირიქით — ღირსეულად, ვაჟკაცურად აფრთხილებს მონიშნულმდევრს — მოვდივარ და დამხვდით! ესეც სულიერი სიძლიერის ნიშანია, ერთ-ერთი უძლიერესი უნართაგანი, რომელიც ტრადიციებს ენათესავება და ძირითადად გენეტიკური საჩუქარია. ამას ლევანი ზუსტად მოძებნილი სიტყვიერი განზომილებით, გულისა და გრძობის შესატყვისად გამოხატავდა, რამაც პუბლიკაზე წარმატებით იმოქმედა.

დააკვირდით ლევან გაჩეჩილაძის ჩაცმის სტილს. ეს გახლავთ თავისუფალი სტილი, სპორტული ელემენტები. ბევრი პოლიტიკოსი ამას გაურბის, მაგრამ ინდივიდუალიზმი, თავისუფლებისკენ მიდრეკილი გემოვნება სულიერი კულტურის უნარია, რომელიც მკვეთრად ჩანს პიროვნების სილაღე, უშუალოა, შაბლონზე (ეტიკეტით მიღებული სტილზე) უარის თქმის ტენდენციით. ამით ის ისწრაფვის დოგმების მოშლისკენ და აქვს სურვილი, საზოგადოებამ ისეთი მიიღოს, როგორც არის. მხოლოდ ძლიერი ნე-

ბის ადამიანს შეუძლია მიღებულ ნორმებსა და შემუშავებულ სქემებს წინ აღუდგეს. უფრო მეტიც, ის მშვიდად და ყოველგვარი უხერხულობის გარეშე მიჰყვება გულისა და გრძობის შესატყვისს მოქმედებას. ზუსტად ამ შტრიხში მდგომარეობს მისი მიმზიდველობა და შარმი. მის ლიდერად აღიარებაში უდიდესი როლი ითამაშა მკვეთრად გამოხატულმა ეროვნულმა მენტალობამ. ის არ ცდილობს, თავი მოაწონოს ზესახელმწიფოებს ან დასავლეთს. ყოველფაშს რჩება ერის ნაწილად, „ერთ ჩვენგანად“. არ ცდილობს, ვინმეს მიბაძოს ან შეიცვალოს. ლევან გაჩეჩილაძე დადებითი პიროვნებაა, მაგრამ რამდენად ეფექტური ლიდერი — ეს საკითხავია. ყველა პოლიტიკოსის საქმიანობა ხომ საბოლოო ჯამში შედეგით ფასდება. ობიექტურად ლევანი შემდგარი პიროვნებაა, მაგრამ — უშიშვარი პოლიტიკოსი.

— მისი პოლიტიკური უმნიშვნელობა რაში მდგომარეობს?

— მას სხვა ლიდერებთან შედარებით ქარიზმა აკლია, ეს კი პოლიტიკურ არენაზე უმთავრესია. თუ არა ქარიზმა, ვერაფრით გახდები შემოქმედი პოლიტიკაში. ამ ნაკლს გარკვეულ პერიოდში ლევანი რაინდული და კაცური ღირსებებით კომპენსაციას უკეთებდა. სუსტია ორატორიაში, ელემენტარულად, არ იცის დიპლომატია. უურნალისტის შეკითხვაზე — პრეზიდენტობის შემდეგ რას აპირებთ? — უპასუხა: — „რაც მომეპოვება“. ამ სიტუაციაში მისი თანდაყოლილი უშუალოა უხეშ ფორმას იღებს და უხერხულ გარემოს ქმნის. ხშირად საუბრობს საყველპურო ქართულით, ხოლო აზრი მასში უცენზურ-რო გამოთქმებს ექვემდებარება. გაჩეჩილაძის საჯარო გამოხატვებს, მართლის თქმის მიუხედავად, აკლია ემოციური მუსტი, პათოსი, ინტელექტუალური დონე, რაც სიმართლესთან მიმართებაში „საკაზმის“ როლს ასრულებს. აშკარაა მისი ლექსიკის სიმწიფე, შენელებული ტონი. კარგი იქნება, ამ მხრივ თავის თავზე იმუშაოს, არასოდეს გამოვიდეს სპონტანურად, მოუმზადებე-

ლი. თუ სურს რეიტინგის აწევა, საუბრიდან უნდა გამოიცილოს ჟარგონი, რადგან სიტყვას ძალიან დიდი დატვირთვა აქვს, მით უმეტეს, პოლიტიკოს-ლიდერთა გამოსვლებში. საზოგადოებამ უნდა იგრძნოს მისი პასუხისმგებლობა და პატივისცემა. კარგია, თუ პოლემიკაში სათქმელს შერბილებული ფორმითა და განსჯას დაქვემდებარებული ანალიზით, არგუმენტირებულად ჩამოაყალიბებს. მას, როგორც პოლიტიკურ ლიდერს, კიდევ უნდა გაზრდა, ჩამოყალიბება და სრულყოფა. საამისოდ შესანიშნავი სულიერი უნარები აქვს.

ზოგიერთი მის თიკუნს — „გრეჩიხას“ — ცინიკურად იხსენიებს. მათ მინდა, ვუთხრა, ტოლებშიც და საზოგადოებაშიც ზედმეტ სახელს არქმევენ გამორჩეულს, ინდივიდუალურს, აქტიურ, ინიციატივიან, კონტაქტურ და სუბიექტურ გონების მქონე შემდგარ პიროვნებას, რომელიც თავისი არსით ზემოქმედებს მათზე და შთაბეჭდილებას ახდენს. ეს თიკუნი მონაბობს, რომ მას ლიდერისა და წინამძღოლის მონაცემები ადრეული ასაკიდანვე ჰქონდა. ამ მონაცემებს დახვეწა, აღზრდა და ჩამოყალიბება სჭირდება. მას არ გაუვლია პოლიტიკური „პლაცდარმები“. არაა „დამუშავებული“ პოლიტიკოსისთვის. დამუშავება კი თვითონ თვითნაბად პატიოსან თვლებსაც სჭირდება, რათა განაღდ იქცეს.

ლიდერის, ანუ წინამძღოლის მოვალეობაა, უსასრულოდ განიცდიდეს სრულყოფას, ხვეწდეს ბუნებრივ მონაცემებს, რათა პოლიტიკურ ასპარეზზე წარმატებული იყოს და არა მარტო მოიპოვოს სიმალეზე ყოფნის უფლება, არამედ შეინარჩუნოს კიდევ.

— ამყამად, თუ ვადამდელი არჩევნები ჩატარდა, რას უნდა ველოდეთ ბატონი ლევანის მხრიდან?

— ჩვენ გვაგონებდა, რომ ლევან გაჩეჩილაძე სტიქიური სიტუაციების შედეგად გამოვლენილი ლიდერია. ის უცებ, სპონტანურად, სრულიად მოულოდნელად გახდა გამორჩეული პოლიტიკური ფიგურა. მას წინ დიდი გამოცდა ელის. დიდ პოლიტიკაში თვითდამკვიდრების ურთულესი გზა აქვს გასაწეული, რათა სტიქიურობით მიღწეული „პირველკაცობა“ კანონომიერებაში გადაიტანოს, მიიღოს უკვე მოპოვებული ის პატივისცემა და აღიარება, რასაც დაიმსახურებს.

— მისი პრეზიდენტობის შემთხვევაში რას უნდა ველოდეთ?

— ფლემმატური ტიპაჟის ცენტრალური ხაზი მის თავმოყვარეობაზე გადის. არაა გულბოროტი, ანჩხლი, სკანდალური, გულფიცხი და მიზანთროპი. არასოდეს ჩაიდენს იმგვარ საქციელს, რომელიც ქვეყნისა და ერის აღიარებას შეუღობავს ანდა დაამცირებს მისი დამოუკიდებლობის სტატუსს, პოლიტიკურად, ეკონომიკურად გააღარბებს. ის, მართალია, შეუმდგარი პოლიტიკოსია, რომლის უმნიშვნელობა შეიძლება ხანდახან ყური მოგვჭრას, მაგრამ თავის მოსაჭრელად საქმეს არასოდეს გაგვიხდის.

გვაგები მოგვიდან საქლით „პარპისია 08.08.08-მდე“

ბარაკ ობამას ცნობილი გამონათქვამის თანახმად, სააკაშვილი „სუსტი პოლიტიკოსია, რომელიც უნდა წავიდეს“. ქართული ოპოზიცია ისევე, როგორც უკრაინული, მიმდინარე წლის აპრილში თავისი ქვეყნის პრეზიდენტისთვის გაცილებით მონყობას აპირებს. მაგრამ დღევანდელ ხელისუფლებასთან ერთად უსათუოდ უნდა წავიდეს მთელი ქართული პოლიტიკური ისტაბლიშმენტი — პოლიტიკოსები და პოლიტოლოგები — ეს გვაგები მოგვიდან საქლით „ვარგისია 08.08.08-მდე“: მხოლოდ გვაგება თუ შეიძლება არ იცოდეს, რომ 2008 წლის 8 აგვისტოს მსოფლიომ შეწყვიტა ერთპოლარულობა! თუმცა ეს ახალი რეალობა შეიგნეს უკვე ამერიკამ და ევროპამ:

— მაღლენ ოლბრაიტი, ხავიერ სოლანა, ჰილარი კლინტონი დღეს საუბრობენ იმაზე, რომ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა უნდა განახორციელოს მორალური პოლიტიკა, დაუბრუნდეს დემოკრატიული სახელმწიფოს ჩარჩოებს, გააფართოს ურთიერთქმედება საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, ისწავლოს ისეთი ქვეყნების მოსმენა, როგორც რუსეთი და ჩინეთი, რომ არ არის საკითხები, რომელთაც ამერიკა მარტო გადაწყვეტს და რომ ვაშინგტონი მზადაა მოსკოვთან თანამშრომლობისათვის;

— ისეთმა ფიგურებმაც კი, როგორცაა ბილ კლინტონი და კონდოლიზა რაისი, საჯაროდ აღიარეს შეცდომები, რომლებმაც მიგვიყვანა მსოფლიო ეკონომიკურ კრიზისამდე და კონფლიქტებამდე ახლო აღმოსავლეთში;

— ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნული დაზვერვის ახალმა დირექტორმა დენის ბლერმა განაცხადა, რომ რუსეთს აქვს „თავისი სპეციფიკური ინტერესები, რომლებიც მთელ რიგ სფეროებში შეიძლება ემთხვეოდეს ამერიკისას... აი, რას ვურჩევდი მათ, ვინც განსაზღვრავს პოლიტიკურ კურსს: „ჩვენ შეგვიძლია ის, რაც უნდა რუსეთს, შევეუთავსოთ იმას, რაც უნდა შეერთებულ შტატებს“;

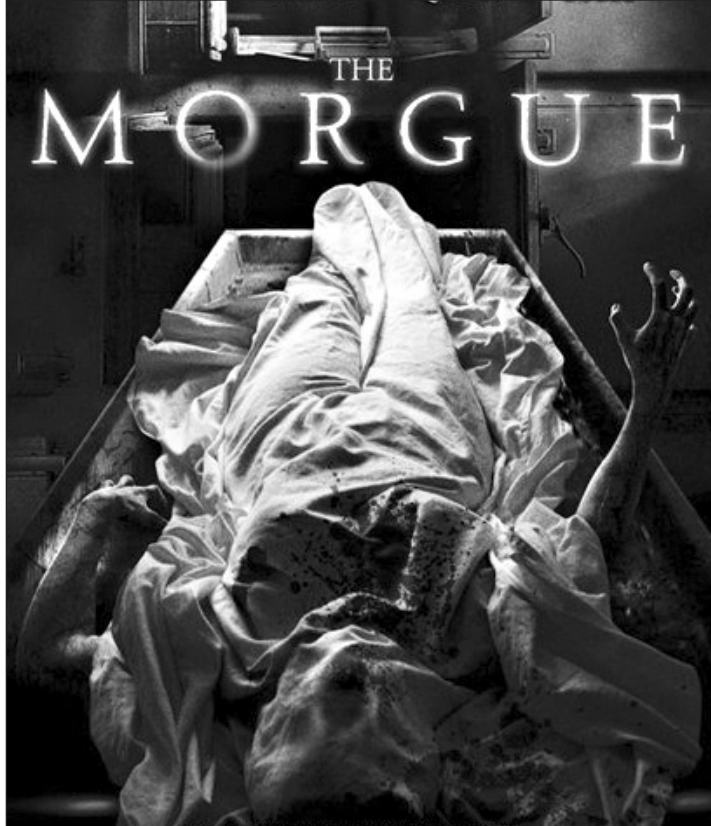
— იტალიის პრემიერ-მინისტრმა სილვიო ბერლუსკონიმ თავის პრესკონფერენციაზე საფრანგეთის პრეზიდენტ ნიკოლა სარკოზისთან განაცხადა: „დასავლეთს სჭირდება რუსეთი!“ და რომ კონფლიქტის ესკალაციის შემთხვევაში (საქართველოში — ა.ბ.) თავს ჩინება ევროკავშირს, ნატოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობათა განწყვეტისა და „ცივი ომისაკენ“ დაბრუნების რისკი“;

— ნატოს გენერალური მდივანი იაპ დე ჰოოპ სხეფერი გადაჭრით გამოვიდა ალიანსის გადარწმუნების მხარდაჭერით — დავინყოთ „ურთიერთქმედებათა (რუსეთთან — ა.ბ.) თანდათანობითი გაახლებვა გარკვეული პირობებით... რუსეთი გეოპოლიტიკის მნიშვნელოვანი ფაქტორია და ნატოს არ გააჩნია მასთან ურთიერთქმედებათა ალტერნატივა“.

მიუხედავად ამისა, საქართველოს საზოგადოება ზომბირებულია „გალვანიზებული გვაგებით მოგვიდან“ — პოლიტიკანებით და ტელეკრანებთან ჩამოუსვლელი ანგა-

ვრებული პოლიტოლოგებით, ექსპერტი-„გრანტიჭამიებით“, რომელთა „ვარგისიანობის ვადა“ საბოლოოდ ამოიწურა გასული წლის აგვისტოში! და ეს არც არის გასაკვირი: „იბერია“, „202“, „მე-9 არხი“, „თრიალეთი“, „ოდიში“, „ერეთი“, „იმედი“, „ივერია“ — ეს ტელეარხები საბოლოოდ დახურეს, სამაგიეროდ დაგვიტოვეს პირველი არხი — „საზოგადოებრივი ტელევიზია“ და ტელეარხი „იმედი“, რომელიც ადრე ეკუთვნოდა განსვენებულ პატარკაციშვილს და რომელსაც ხალხში მოსწრებულად „რუსთავი 1“ და „რუსთავი 3“ უწოდეს სამთავრობო ტელეარხი „რუსთავი 2-ის“ ანალოგიით, „ალანია“, ადრე რომ ჩაფიქრებული იყო, როგორც სამხრეთ ოსეთის დე იურე ხელისუფლების ტელეარხი, და ტელეკომპანია „კავკასია“, რომელიც ანტირუსულ რიტორიკაში არაფერს უთმობს ზემოაღნიშნულებს, მაგრამ განსხვავდება მათგან იმით, რომ იქ ყოველი სიტყვის შემდეგ მიღებულია, გასაგებად დაგინახოთ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი. ისეთი ხელისუფლების მართვა, როგორც ჩვენია, შეუძლიათ მხოლოდ იმ საზოგადოებაში, სადაც გადაკვეთილია მასობრივი ინფორმაციის ყველა უკონტროლო წყარო და სადაც ცენზურას დაქვემდებარებული მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები საზოგადოებას სთავაზობენ პროპაგანდას და საზოგადოება მას მოიხმარს.

შემდეგ კი ჩვენ ვჩივით, რომ ნავაგეთ საინფორმაციო ომი: არადა, როგორ შეიძლება ბოდა, არ ნავაგო, როცა რუსეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების აქტიური ოპონირების ნაცვლად „გავიბუტეთ“ რუსეთზე და ხელისუფლებამ, რეინტეგრაციის მინისტრის იაკობაშვილის ინიციატივით, გადაუკეტა საქართველოს მოსახლეობას და, შესაბამისად, — ქართველ ურუნალისტებს რუსეთის ყველა საიტი და ტელეარხი?! განა შეიძლება ნორმალურად ჩაითვალოს სახელმწიფო და ადევკავტური ხელისუფლება, რომელიც „ებუტება“ სხვა ქვეყანას?! როგორ შეიძლება საინფორმაციო ომის მოგება, თუ სახელმწიფოში საერთოდ არ არსებობს საინფორმაციო პოლიტიკა და ტელევიზორი მთელი დღე-ღამის განმავლობაში ერთი და იგივე სახეობა — ოცი-ოცდაათი „პოლიტმქადაგებელი“?!

განა მათ ზიზღს ყოველივე რუსულისადმი — ენისადმი, კულტურისადმი, უბრალოდ ადამიანებისადმი — არ უნდა ვუმაღლოდეთ დღეს უკვე რეალურად არსებულ ანტირუსულ ისტერიას საქართველოს მოსახლეობის ფართო მასებში (და ეს ხდება საქართველოში, რომელიც ძველთაგანვე ცნობილი იყო თავისი ტოლერანტობითა და სტუმართმოყვარეობით)? ჩვენ დიდად ვაფასებთ რუს ერთან მშობასა და მეგობრობას... არსებობს ახალგაზრდა რუსეთი, რომელთანაც გვინდა ვიართო ხელიხელჩაკიდებულებმა, რათა განვახორციელოთ არა მხოლოდ ეროვნული, არამედ ზოგადსაქოცობრივი იდეალები, ის იდეალები, რომლებსაც ენოდეტა მეგობრობა, ერთიანობა, თანასწორობა! XIX-XX საუკუნეების დიდი ქართველი პოეტის, მწერლისა და მოაზროვნის აკაკი წერეთლის ეს სიტყვები დღეს მივინყებულება... გაბედავს ვინმე, დღეს საქართველოში მოაწყოს „მე ქართველი ვარ!“ აქციის ანალოგიური რამ, რომელიც მოაწყვეს რუსებმა მოსკოვში შარშან რუსეთიდან ქართველების დეპორტაციის დამამცირებელი ფორმის პასუხად? ჩაიცვას მათსური წარწერით „მე რუსი ვარ!“ და გამოვიდეს ქუჩაში, და არ მიათროს უნიტაზი რუსეთის საელჩოსთან?!

განა 5 ათასი ქართველი, რომლებიც მე-18 საუკუნეში ორი დღის განმავლობაში უპირისპირდებოდნენ სპარსეთის 35-ათასიან არმიას, სანამ მათგან 150 კაცი არ დარჩა, მათი მეფე — ერეკლე მეორე, რომელიც მაინც ვერ მოესწრო რუსეთის ჯარების დახმარებას და ამ ომში ხმლით 72 წრილობა მიიღო, და განაგრძობდა ბრძოლას, სანამ ძალით არ ჩამოსვეს უნაგირიდან თავისსავე მეტრობლებმა, და ის ქართველები, რომლებიც ნებას რთავენ გამოუერთონ ინტერნეტი და ტელეარხები 21-ე საუკუნეში, ერთი და იგივე ქართველები არიან?!

და ასე, დღითი დღე, ხმის ამოუღებლად, ლოდინით, დათმობით, უკან დახვევით, ანდა, უბრალოდ, შიშით, ჩვენ — საზოგადოება და ხალხი — ვხდებით მოსახლეობა და მასა, შემდეგ კი — ბრბო და ნახირი, „მწყემსები“ რომ მიერეკებიან — იქნება ეს ხელისუფლება, მასობრივი, ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო (გრუ) ან დაზვერვის მთავარი სამმართველო (გრუ) — ამას უკვე აღარ აქვს მნიშვნელობა... ხელისუფლების შეცდომებმა მიგვიყვანეს იქამდე, რომ საქართველო დღეს დამსგავსა მღერეე მორევეს, სადაც „თევზს იჭერენ“ ყველა ჯურის პოლიტავანტიურისტები, რომლებიც ქუჩის თავგზაბანეული პირების ვულგარულობით სთავაზობენ თავს ნატოსა და ვაშინგტონს — მათი ცოდვილი სულების ერთადერთ მხსნელებს (ამ „პარტიების“ დასახელების გახსენებაც კი არ ღირს — იმდენად ჰგვანან ისინი ერთმანეთს და არ შეესაბამებიან შინაარსს!) მათ რომ უყურებ, ხვდები, რომ საქართველოში ყველაზე მწვავე დეფიციტი — ეს არის არა სამუშაო ადგილები ან იაფი მედიკამენტები, არამედ სახელმწიფო აზროვნების დეფიციტი, რის გამოც გვჭირს ყველა ეს უბედურება... მაგრამ გაზაფხული უკვე მოდის! უბრალოდ, უნდა ვიქქართო, რომ იგი არ იყოს პრალული (ჯერჯერობით კი ყველაფერს ვაკეთებთ პირუკუ სიზუსტით...). ეს თანაბრად ეხება უკრაინასაც, სადაც „პრალის გაზაფხული“ შეიძლება მოვიდეს უფრო ადრე, ვიდრე საქართველოში.

განა მათ ზიზღს ყოველივე რუსულისადმი — ენისადმი, კულტურისადმი, უბრალოდ ადამიანებისადმი — არ უნდა ვუმაღლოდეთ დღეს უკვე რეალურად არსებულ ანტირუსულ ისტერიას საქართველოს მოსახლეობის ფართო მასებში (და ეს ხდება საქართველოში, რომელიც ძველთაგანვე ცნობილი იყო თავისი ტოლერანტობითა და სტუმართმოყვარეობით)? ჩვენ დიდად ვაფასებთ რუს ერთან მშობასა და მეგობრობას... არსებობს ახალგაზრდა რუსეთი, რომელთანაც გვინდა ვიართო ხელიხელჩაკიდებულებმა, რათა განვახორციელოთ არა მხოლოდ ეროვნული, არამედ ზოგადსაქოცობრივი იდეალები, ის იდეალები, რომლებსაც ენოდეტა მეგობრობა, ერთიანობა, თანასწორობა! XIX-XX საუკუნეების დიდი ქართველი პოეტის, მწერლისა და მოაზროვნის აკაკი წერეთლის ეს სიტყვები დღეს მივინყებულება... გაბედავს ვინმე, დღეს საქართველოში მოაწყოს „მე ქართველი ვარ!“ აქციის ანალოგიური რამ, რომელიც მოაწყვეს რუსებმა მოსკოვში შარშან რუსეთიდან ქართველების დეპორტაციის დამამცირებელი ფორმის პასუხად? ჩაიცვას მათსური წარწერით „მე რუსი ვარ!“ და გამოვიდეს ქუჩაში, და არ მიათროს უნიტაზი რუსეთის საელჩოსთან?!

განა 5 ათასი ქართველი, რომლებიც მე-18 საუკუნეში ორი დღის განმავლობაში უპირისპირდებოდნენ სპარსეთის 35-ათასიან არმიას, სანამ მათგან 150 კაცი არ დარჩა, მათი მეფე — ერეკლე მეორე, რომელიც მაინც ვერ მოესწრო რუსეთის ჯარების დახმარებას და ამ ომში ხმლით 72 წრილობა მიიღო, და განაგრძობდა ბრძოლას, სანამ ძალით არ ჩამოსვეს უნაგირიდან თავისსავე მეტრობლებმა, და ის ქართველები, რომლებიც ნებას რთავენ გამოუერთონ ინტერნეტი და ტელეარხები 21-ე საუკუნეში, ერთი და იგივე ქართველები არიან?!

და ასე, დღითი დღე, ხმის ამოუღებლად, ლოდინით, დათმობით, უკან დახვევით, ანდა, უბრალოდ, შიშით, ჩვენ — საზოგადოება და ხალხი — ვხდებით მოსახლეობა და მასა, შემდეგ კი — ბრბო და ნახირი, „მწყემსები“ რომ მიერეკებიან — იქნება ეს ხელისუფლება, მასობრივი, ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო (გრუ) ან დაზვერვის მთავარი სამმართველო (გრუ) — ამას უკვე აღარ აქვს მნიშვნელობა... ხელისუფლების შეცდომებმა მიგვიყვანეს იქამდე, რომ საქართველო დღეს დამსგავსა მღერეე მორევეს, სადაც „თევზს იჭერენ“ ყველა ჯურის პოლიტავანტიურისტები, რომლებიც ქუჩის თავგზაბანეული პირების ვულგარულობით სთავაზობენ თავს ნატოსა და ვაშინგტონს — მათი ცოდვილი სულების ერთადერთ მხსნელებს (ამ „პარტიების“ დასახელების გახსენებაც კი არ ღირს — იმდენად ჰგვანან ისინი ერთმანეთს და არ შეესაბამებიან შინაარსს!) მათ რომ უყურებ, ხვდები, რომ საქართველოში ყველაზე მწვავე დეფიციტი — ეს არის არა სამუშაო ადგილები ან იაფი მედიკამენტები, არამედ სახელმწიფო აზროვნების დეფიციტი, რის გამოც გვჭირს ყველა ეს უბედურება... მაგრამ გაზაფხული უკვე მოდის! უბრალოდ, უნდა ვიქქართო, რომ იგი არ იყოს პრალული (ჯერჯერობით კი ყველაფერს ვაკეთებთ პირუკუ სიზუსტით...). ეს თანაბრად ეხება უკრაინასაც, სადაც „პრალის გაზაფხული“ შეიძლება მოვიდეს უფრო ადრე, ვიდრე საქართველოში.

განა მათ ზიზღს ყოველივე რუსულისადმი — ენისადმი, კულტურისადმი, უბრალოდ ადამიანებისადმი — არ უნდა ვუმაღლოდეთ დღეს უკვე რეალურად არსებულ ანტირუსულ ისტერიას საქართველოს მოსახლეობის ფართო მასებში (და ეს ხდება საქართველოში, რომელიც ძველთაგანვე ცნობილი იყო თავისი ტოლერანტობითა და სტუმართმოყვარეობით)? ჩვენ დიდად ვაფასებთ რუს ერთან მშობასა და მეგობრობას... არსებობს ახალგაზრდა რუსეთი, რომელთანაც გვინდა ვიართო ხელიხელჩაკიდებულებმა, რათა განვახორციელოთ არა მხოლოდ ეროვნული, არამედ ზოგადსაქოცობრივი იდეალები, ის იდეალები, რომლებსაც ენოდეტა მეგობრობა, ერთიანობა, თანასწორობა! XIX-XX საუკუნეების დიდი ქართველი პოეტის, მწერლისა და მოაზროვნის აკაკი წერეთლის ეს სიტყვები დღეს მივინყებულება... გაბედავს ვინმე, დღეს საქართველოში მოაწყოს „მე ქართველი ვარ!“ აქციის ანალოგიური რამ, რომელიც მოაწყვეს რუსებმა მოსკოვში შარშან რუსეთიდან ქართველების დეპორტაციის დამამცირებელი ფორმის პასუხად? ჩაიცვას მათსური წარწერით „მე რუსი ვარ!“ და გამოვიდეს ქუჩაში, და არ მიათროს უნიტაზი რუსეთის საელჩოსთან?!

რუსეთის პრემიერ-მინისტრის პრემიერ-მინისტრმა ვლადიმერ პუტინმა განაცხადა, რომ რუსეთის მკვეთრი დაცემის წინაპირობები არ არსებობს და შესაძლებელია მისი გამყარება. მისი სიტყვებით, რუსეთის ფედერაციის მთავრობას შეუძლია შეინარჩუნოს უცხოური ვალუტებისა და რუსეთის ჩამოყალიბებული შეფარდება ნავთობზე ფასების დაცემის შემთხვევაშიც კი.

რუსეთის პრემიერი სამუშაო ვიზიტით იყო პოდოლსკის დასაქმების ცენტრში და ესაუბრა მოქალაქეებს, რომლებიც მივიდნენ იქ უმუშევრად დარეგისტრირებისათვის. მთავრობის მეთაურმა უპასუხა აგრეთვე რუსეთელების შეკითხვებს. ერთ-ერთმა მათგანმა ჰკითხა მას, თუ განმტკიცდება რუსული რუბლი. „აუცილებლად, — უპასუხა პრემიერმა, — ცენტრალური ბანკი გვარწმუნებს, რომ უახლოეს ხანებში საერთოდ არ იგეგმება არავითარი ცვლილება და ამისათვის ჯერჯერობით არავითარი წინაპირობა არ არსებობს“.

პრემიერი დარწმუნებულია, რომ რუსული რუბლისათვის არ არის საშიში ნავთობზე ფასის მოკლებადიანი დაცემა. ამ შემთხვევაშიც კი რუსეთის ფედერაციის შეუძლია შეინარჩუნოს უცხოური ვალუტებისა და რუბლის ჩამოყალიბებული შეფარდება არსებული რეზერვების ხარჯზე. საუბრის დროს პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა, რომ არ თვლის შესაძლებლად ქვეყანაში საპენსიო ასაკის ცვლილებას. „მიგაჩნიათ, რომ საპენსიო ასაკი გადაინვენს?“ — შეეკითხა ცენტრის ერთ-ერთი კლიენტი ქალბატონი. „არ მიმაჩნია“, — უპასუხა მან. პუტინმა ყურადღება გაამახვილა იმ ფაქტზე, რომ იტალიაში ქალების საპენსიო ასაკმა აინია 65 წლამდე. ამაზე კლიენტმა უპასუხა, რომ „საფრანგეთში უმუშევრობის შემთხვევაში შეადგენს სულ ცოტა 500 ევროს“. პასუხად პუტინმა მას განუმარტა, რომ „შემოსავლებისა და გასაღების დონე აბსოლუტურად შეუთავსებელია და გასაღების სტრუქტურა სხვაა. ამიტომ არ შეიძლება შედარება“.

ვლადიმერ პუტინმა უარყო აგრეთვე ხმები ახალი მსოფლიო ვალუტის შესაძლო გამოჩენის შესახებ. „ამერიკის საფინანსო და პოლიტიკური ხელისუფლება არასოდეს დათანხმდება, დათმონ დოლარის პოზიცია და ბოლომდე იბრძოლებენ მის დასაცავად“, — თქვა რუსეთის პრემიერ-მინისტრმა. მან შეახსენა, რომ დიდი დეპრესიის დროს XX საუკუნის დასაწყისში — 1929-1931 წლებში — მართლაც იყო დიდი ღრმა მასობრივი კრიზისი და მაშინ ამერიკის შეერთებულ შტატებში წარმოებდა მოცულობა შემცირება 40%-ით, ახლა კი შემცირება დაახლოებით 2%-ია. ამასთან დაკავშირებით პუტინმა გამოთქვა რწმენა, რომ მოკლე და საშუალო ვადის პერსპექტივაში ამერიკის ეკონომიკა აღდგება. „აქ ქვეყნი არ არსებობს“, — თქვა მან.

მაგრამ რა მოხდება შემდეგ, იმ შემთხვევაში, თუ ამერიკის ხელისუფლება „განახორციელებს არააკურატულ ეკონომიკურ პოლიტიკას, როგორც იგი ამას აკეთებდა წინა წლებში“, რუსეთის მთავრობამ პუტინის მეთაურობით არ იცის. ამასთან, რუსეთის ხელისუფლება მომავალს ოპტიმისტურად უყურებს. შეგახსენებთ, რომ ხმები იმის შესახებ, თითქოს ამერიკის ხელისუფლებას გათვალისწინებული აქვს ახალი მსოფლიო ვალუტის შემოღება, პრესაში „ტრიანგულს“ დიდი ხანია. ამ ცოტა ხნის წინათ, წინადადებით — შეიქმნას ახალი ფული კრიზისიდან გამოსვლისათვის — გამოვიდა ცნობილი ფინანსისტი ჯორჯ სოროსი. ექსპერტები არ გამოირცხვენ, რომ, თუ უახლოეს ხანებში მსოფლიო ეკონომიკის მდგომარეობაში არ შეინიშნება გაუმჯობესების არავითარი ნიშანი, მაშინ ახალი მსოფლიო ვალუტის შექმნის შესაძლებლობა იქნება უფრო რეალური, ვიდრე ადრე. სხვათა შორის, ერთიანი ვალუტის შექმნა უკვე განიხილეს სამხრეთ ამერიკის ქვეყნების ლიდერებმა.

ამერიკის ფაქტორი „მწყობრი კეთილი“ საქართველოს გადასარჩენად ალასკაში...

საზოგადოების მოლოდინი, რომ გამოჩნდება ახალი გმირი, ახალი მესია, რომელიც შეძლებს ყველა სერიოზული პრობლემის გადაჭრას და ქვეყნის კრიზისიდან გამოყვანას, სამწუხაროდ, გაცრუდა. ირაკლი ალასანიას სატელევიზიო გამოსვლებმა დაადასტურა, რომ სულ ახლახან 35 წელს მიღწეული ამ ახალგაზრდა კაცის სურვილები და შესაძლებლობები ერთმანეთისგან საკმაოდ შორსაა. პოლიტიკურ თანამოაზრეთა გუნდის წარდგენისას ალასანიამ საზოგადოებას ქვეყნის განვითარების ძირითადი პრინციპები გააცნო და აღმოაჩინა რომ, თურმე „სახელმწიფოს ერთპიროვნულმა მართვამ საფრთხე შეუქმნა ქვეყნის პოლიტიკურ განვითარებას. პრეზიდენტის ინსტიტუტში შეუზღუდავი ძალაუფლების თავმოყრა, პრეზიდენტის სახელმწიფოსთან გაიგივება არის უმთავრესი პრობლემა, რომელიც ითხოვს გადაუდებელ გადაჭრას“.

ისეთი სიტყვებია, გეგონება, სულ ახლახან ხელისუფლებაში სხვადასხვა თანამდებობაზე მყოფი ადამიანი კი არა, წლობით ნაწრთობი ოპოზიციონერი ლაპარაკობდეს. „პრეზიდენტის სახელმწიფოსთან გაიგივება“ დღეს არ დანებებულა. სამწუხაროდ, ყველა ის პროცესი, რომლის თაობაზეც ირაკლი ალასანია დღეს ასე გულამოსკენილი მოსთქვამს, ხუთი წლის წინათ — ბოროტების ხუთი დროის მანძილზე ირაკლი ალასანია სახელმწიფო სამსახურში იდგა, იმ სახელმწიფო სამსახურში, რომელიც პრეზიდენტთან იყო გაიგივებული. თუმცა, ეს სულაც არ უქმნიდა მას დსკომფორტს.

ირაკლი ალასანია კვლავაც აქტიურად განაგრძობდა სააკაშვილის ხელისუფლებაში მოღვაწეობას და თავისი ოლიმპიური სიმშვიდით ხელსაც კი უწყობდა პრეზიდენტის სახელმწიფოსთან გაიგივებას, დაახლოებით ისე, როგორც მუხრანის ლექსშია: „ვიცნ დუმს, ის უფრო ტყუის“.

გაოპოზიციონერებული ალასანია კი აცხადებს, რომ „ხელისუფლების მიერ საკუთრების უფლების უხეშმა ხელყოფამ გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენა ქვეყნის როგორც მორალურ, ისე საინვესტიციო იმიჯს“. სააკაშვილის ხელისუფლების მოღვაწეობის პირველი ოთხი წელიწადი სწორედ ამ ნიშნით იყო დაღდასმული. თუ ვინმე შეგვახსენებს, ირაკლი ალასანიას საპროტესტო განცხადებას მაშინდელი მოვლენების გამო, მაღლობელი დავრჩებით.

დღეს ალასანია აცხადებს, რომ „სამართლიანობის აღდგენა ხელისუფლების მთავარი პრიორიტეტი უნდა გახდეს“. რომელ სამართლიანობაზე საუბრობს მისი აღმატებულება ბატონი ელერი? აქვე აუცილებელია იმის აღნიშვნაც, რომ საზოგადოებას ხელისუფლების ცალკეულ წარმომადგენლებთან მისი დაპირისპირების ერთადერთი ფაქტი ახსენდება: **როდესაც სიხისტიითა და სიჯიუტით გამოჩნულ ირაკლი ოქრუაშვილი (ახლა ისიც თავგადაკლული ოპოზიციონერია) მისთვის ჩვეულ ამპულაში შეუპოვრად მიინეცდა აულებელი ციხე-სიმაგრის —**

კოდორის ხეობის დასალაშქრად. თუ რა კატასტროფული შეცდომები დაუშვა ხელისუფლებამ მაშინ, კვიციანის რაზმ „მონადირის“ გაუქმებით, ყველამ კარგად ვიცით. ალასანიას და ოქრუაშვილის მაშინდელმა დაპირისპირებამ შედეგად ის გამოიღო, რომ ალასანია ქვეყანას გაარიდეს, ოქრუაშვილმა კი ხელისუფლებაში პოზიციები განიმტკიცა.

აფხაზეთს ირაკლი ალასანიას პოლიტიკური მოღვაწეობის ნათელ წერტილად წარმოგვიდგინენ მისი აპოლოგეტები და როდესაც ალასანიას პოლიტიკურ ამბიციებზე ამხვილებენ ყურადღებას, ანუ იმაზე, რომ საქართველოს პრეზიდენტობა მისთვის უპრიანია, რადგან შეძლებს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას, ბუნებრივად გვახსენდება 1993 წლის ტრაგიკული სექტემბერი, როდესაც მამამისი — მამია ალასანია აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს მაშინდელ თავმჯდომარესთან ყიული შარტავასთან ერთად მუხანათურად მოკლეს. ეს ის ფაქტია, რომელზე საუბარსაც უარყოფით კონტექსტში ყველა გაურბის და, ბუნებრივია, არც ჩვენ გვინდა გული ვატყინოთ დამწუხრებულ ჭირისუფლებს. მით უფრო, რომ აფხაზეთში დაღუპული გმირების ჭირისუფალი მხოლოდ მისი ოჯახის წევრი კი არა, მთელი ქვეყანაა. **მაგრამ, მხოლოდ ამ ნიშნით პოლიტიკოსისთვის საპრეზიდენტო უპირატესობის მინიჭება, ჩვენი აზრით, დიდი შეცდომაა. ამ მოტივაციით უფრო მეტად გამართლებული იქნებოდა პრეზიდენტის პოსტზე ყიული შარტავას ვაჟი — კახა შარტავა გვეხილა.**

მარტის არჩევნების დროს საპარლამენტო სავარძლებიც დაკარგეს. პარტია, რომელიც პოლიტიკურ ასპარეზზე სარკასტული განცხადებებით გამოირჩევა და 30-წლიანი მოღვაწეობით იკვების, თავის წიაღში ვერ პოულობს საპრეზიდენტო კანდიდატს და ახლა უკვე ასაკით და პოლიტიკური მოღვაწეობით დამძიმებული ადამიანები ხსნას ირაკლი ალასანიამ ხედავენ. მათ იმედს აქვთ, რომ ალასანიას გაპრეზიდენტება ავტომატურად გულისხმობს ახალი საპარლამენტო არჩევნების დანიშვნას და ამ პირობებში კვლავ დაიბრუნებენ პოლიტიკურ წონას და შემოსავალსაც.

არ ვიცით, დაუსვენს თუ არა ახალმა პარტნიორებმა ალასანიას შეკითხვა, რატომ არ გადადგა 2007 წლის ნოემბერში, რატომ არ მიბაძა თავის უფროს კოლეგას ლევან მიქელაძეს, რომელმაც შევიცარიანო საქართველოს ელჩობას პროტესტის ნიშნად ამ თანამდებობის დატოვება ამჯობინა. სხვათაშორის, ამ შეკითხვის დასმისას პარლამენტის ყოფილი თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე და ყოფილი პრემიერმინისტრი ზურაბ ნოღაიდელიც უტიფრად უსწორებენ მზერას ტელეკამერებს და ისეთ განცხადებებს აკეთებენ, თითქოს მათთვის გაუგებარ საკითხებზე ესაუბრებოდნენ.

რაც შეეხება ირაკლი ალასანიას პროფესიულ წარმატებებს, და იმას, რომ რესპუბლიკელების ლიდერი დავით უსუფაშვილი სახელმწიფო სამსახურში ყოფნას და პრეზიდენტის სამსახურში ყოფნას ერთმანეთისგან მიჯნავს, კვლავ ირაკლი ალასანიას სიტყვებს მოვიშველიებთ. მისი თქმით, „პრეზიდენტის სახელმწიფოსთან პირობებმა, რომელიც მოითხოვს გადაუდებელ გამოსწორებას“. რა გამოდის, მთელი ამ ხუთი წლის მანძილზე ირაკლი ალასანიამ იცოდა, რომ პრეზიდენტი სახელმწიფოსთან იყო გაიგივებული და იგი სახელმწიფო სამსახურში მყოფ ირაკლი ალასანიას პრეზიდენტი სააკაშვილი თანამდებობებზე დანიშნავდა, მის ერთგულებაში და ლიბერალიზმში რომ არ ყოფილიყო დარწმუნებული.

დღეს, ირაკლი ალასანიაზე საუბრისას, ხშირად იხსენებენ 2002 წელს პანკისის ხეობის ჩეჩენი ტერორისტებისგან განმედილი

ოპერაციას. რასაკვირველია, მაშინ ირაკლი ალასანიამ გარკვეული და, შეიძლება ითქვას, დიდი როლიც შეასრულა ამ საქმეში. თუმცა, მას ამ საკითხებზე არასოდეს უსაუბრია (საერთოდ არ გამოირჩევა საჯარო განცხადებებით და ამ საქმეში სერიოზულადაც არის ჩამორჩენილი).

რა მოხდა მაშინ პანკისში, ყველა დეტალზე საუბარი შეიძლება საზიანოც კი იყოს ქართული სახელმწიფოსთვის, ამიტომ არც ჩვენ ჩავეძიებთ. მთავარია, რამდენად ნაადგება ირაკლი ალასანია უშიშროების სამინისტროში მიღებული გამოცდებიდან ქვეყანას. ამ ახალგაზრდა კაცის მთელი პროფესიული საქმიანობა სწორედ ამ სფეროს უკავშირდება მიუხედავად იმისა, რომ იგი საერთაშორისო სამართლის სპეციალისტია, თუმცა არც სახელმწიფო უშიშროების აკადემიის დამთავრება და ვინცაა.

ირაკლი ალასანია აცხადებს, რომ ქვეყნის „საგარეო პოლიტიკის უმთავრესი პრიორიტეტი ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში სრული ინტეგრაციაა“. იგორ გიორგაძის დროს უშიშროების სამინისტროში ფუნქციონირებდა საერთაშორისო სამართლის სპეციალისტი ალბათ დღევანდელი საერთაშორისო პოლიტიკური მდგომარეობის შესახებაც არის ინფორმირებული და „ურთულესი პოლიტიკური კრიზისიდან ქვეყნის გამოყვანის გადამწყვეტ ეტაპზე“ უპირველეს ღონისძიებად ნაწილებად დაგეგმილი საქართველოს გაერთიანება უნდა მიიჩნევიდეს და არა ინტეგრაციას იმ სტრუქტურებში, სადაც არავინ გველოდება და, დიდი მცდელობის მიუხედავად, მხოლოდ ტკბილი ტყუილებით გვიმასპინძლებდნენ.

თავის დროზე, მიხეილ სააკაშვილიც ოპოზიციონერის მანტიამი გახვეული მოვიდა, უკაცრავად, მოიყვანეს ხელისუფლებაში. ხუთ წელიწადში მან ქვეყანა უფსკრულის პირას დააყენა და სრულ კატასტროფამდე ხელის განწვედნა და დაგვრჩა. ცოცხალი გამხდელი სჯობს და, ირაკლი ალასანიასგან განსხვავებით, მიხეილ სააკაშვილს არასოდეს ჰქონია ღია და უშუალო შეხება სპეცსამსახურებთან... რაც შეეხება ალასანიას... ლოგიკური იქნებოდა გვევარაუდა, რომ იგი ვილაცის ძლიერ ხელს რაღაცის, უფრო სწორედ მიშას გაფუჭებულის „გასაპრავებლად“ მოჰყავს ხელისუფლებაში. მთავარია, „შენი კაცი“ პრეზიდენტი გახადა, მერე კი... მერე კი, როგორც მეტ დეიმონის კინოგმირს (ცნობილ კინოფილმში „მწყემსი კეთილი“, ირაკლი ალასანიასაც მიუახლოვდება უცნობი და ხმადაბლა ეტყვის პაროლს: „გამარჯობა, დედა“...)

მოდით, ამჯერად ვარაუდები-საგან თავი შევიკავოთ. დანამდილებით კი ერთი რამ შემიძლია გითხრა — არც კეთილი და არც ბოროტი „პაროლიანი მწყემსი“ არ გვჭირდება, ჩვენ არა ვართ ცხვრის ფარა...

იმედია, მეთანხმებით!

საქართველო დემოკრატიის გზაზე ჩარჩა

ამერიკული გამოცემა „ვაშინგტონ პოსტი“ სათაურით „საქართველო დემოკრატიის გზაზე ჩარჩა“ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებზე ვრცელ სტატიას აქვეყნებს.

გაზეთი აღნიშნავს, რომ ოთხი წლის წინ აშშ-ს პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა საქართველოს დემოკრატიის შუქურა უწოდა და მას შემდეგ, ქვეყანაში მედიის, სასამართლოს, საარჩევნო სისტემის და პოლიტიკური პარტიების მსხვერველა დაიწყო.

გამოცემის მტკიცებით, აშშ პრეზიდენტ სააკაშვილს მხოლოდ კერძო საუბრებში აკრიტიკებდა და სააკაშვილის მხარდაჭერა საქართველოში დემოკრატიის მხარდაჭერასთან იყო გაიგივებული.

„ურთიერთობები პერსონიფიცირებული იყო. სააკაშვილმა მაგისტრალს ბუშის სახელი დაარქვა და ერაყში ჯარისკაცები გაგზავნა. აშშ-ს ადმინისტრაციის იდეით, საქართველოს ინგლისურად მოსაუბრე ლიდერს პრობლემები არ უნდა შექმნოდა, რადგან ის რეგიონში ამერიკის მოკავშირე იყო“, - წერს „ვაშინგტონ პოსტი“.

გაზეთის მტკიცებით, დასავლური ოფიციალი თვალს ხუჭავდა სააკაშვილის ავტორიტეტულ გადასრულებზე და პარალელურად, საქართველოს სამოქალაქო ინსტიტუტები ფინანსურ შიმშილში მოექცნენ და ისინი ვერ ახერხებდნენ მთავრობის გაკონტროლებას.

„ვაშინგტონ პოსტს“ პრეზიდენტ სააკაშვილის ციტატაც მოჰყავს, რომლის მიხედვითაც, „როდესაც საზოგადოება მძიმე დღეშია, მისი რეფორმირება აკადემიურად ვერ წარმართება“.

გაზეთი იმასაც აღნიშნავს, რომ 2009 წელს საერთაშორისო ორგანიზაცია „ფრიდომ ჰაუსმა“ საქართველო ელექტორალური დემოკრატიების ქვეყნების სიიდან ამოშალა.

მედიაინუსი

დავით იაკობიძე:

ჩემი გათვლით, საქართველოს ერთი მილიარდი დოლარი აკლია

თბილისში დღეს ასეთ მთავარ ამბავს მოგიყვებიან, მთავარ თუ ნამდვილ ამბავს, ვერ გეტყვით, რადგან ჩაუქრალი ტელევიზორს კვლავი დონარა კინურაშვილი იფიცება — პირადად შევესწარიო.

ფაქტი (თუ მონაგონი) სოციალური დატვირთვითაა, არეული დროის მიზეზით ტვინარეულ ადამიანზეა: სამუშაო დღე დამთავრდა და სადგურიდან საბურთალოსკენ მგზავრებით სავსე „მარშრუტკაში“ სადღაც ვაჟა-ფშაველას შუა წელზე უკანა რიგიდან ქალის დაღლილი ხმა გაისმა:

- გამარჯობათ!
- რამდენიმე მგზავრი დაინტერესდა ამ მოულოდნელი მიტაცებით, შებრუნდა იმ ქალისკენ და საღამოთვე უპასუხა:
- გავიმარჯვოთ.
- პაუზა.
- კვლავ ქალი, ცოტა უფრო ხმა მაღლა:
- გამარჯობათ!
- ახლა ყველა შეტრიალდა:
- გავიმარჯვოთ...
- გამარჯობათ კი არა, გააჩერეთ, თორემ გავცდი ჩემს გაჩერებას!
- რომ ჩადიოდა, ბოდიში მოიხადა — იმდენი მაქვს საფიქრალი და სადარდებელი, თავგზა ამებნაო.

დღეს საქართველოში ყველაზე ხშირად ღირსების აყრახე ლაპარაკობენ, ეკონომიკური გაჭირვებით დათრგუნულ და ღირსებას მუდამ მოქალაქეებზე. ეკონომიკურად დათრგუნულია ხალხიცა და ქვეყანაც, თანაც, არა მარტო საქართველო. მიზეზი — მსოფლიო ეკონომიკის მაჩვენებლების გაუარესება, როგორც, როგორც ანალიტიკოსები ამტკიცებენ, ევროპაში პოლიტიკურ სიტუაციაზე დამანგრეველი გავლენა შეიძლება მოახდინოს.

ასეთი პერსპექტივა დღეს ყველას აშფოთებს, გარდა საქართველოს ხელისუფლებისა, რომელიც ლამის ყველა გზაჯვარედინზე ამტკიცებს, რომ როცა ევროპის ქალაქებში მსოფლიო ფინანსური და ეკონომიკური კრიზისის გამო ყველაფერი გაჩერებულია, თბილისში აღმშენებლობა გრძელდება(!) ეს ბრძნული დასკვნა კიდევ ერთხელ გავაგონეს გასულ კვირაში წყნეთის სიმაღლეებიდან წარმოთქმულ სატელევიზიო გამორჩეულად ვინმე კომპლემენტების მიერ აგებული გასართობი კომპლექსის სახეიმოდ გახსნისას.

დავუტოვოთ ეს სიტუაცია ძალიან მიაბიჭებს და უმრავლესობის თავგანისმცემლებს, სერიოზულ ხალხს სერიოზულ თემაზე ვესაუბროთ.

პრავმართლად მოაზროვნე „ძველი ევროპის“ სახელმწიფო მოღვაწენი კი სასწრაფო სამიტზე იკრიბებიან ბრიუსელში და უარს ამბობენ აღმოსავლეთ ევროპისა და ბალტიის ქვეყნების სახელმწიფოების დახმარების პროექტის მიღებაზე. ვერა და ვერ გამოიმუშავეს კრიზისიდან გამოსვლის ერთიანი სტრატეგია.

ამ სამიტს უარყოფითი ნიშნით წინ უსწრებდა პოლონეთის,

უნგრეთის, ჩეხეთის, სლოვაკეთის, ლატვიის, ლიტვის, ესტონეთის, ბულგარეთისა და რუმინეთის ლიდერების შეხვედრა. მათ მიიღეს უნგრეთის პრემიერ-მინისტრის ფერენც დრუშინის ექვსგვერდიანი წერილი ევროკავშირის ლიდერებისადმი, რომელშიც ეს პატიოსანი ხალხი ამტკიცებდა, დაგვეხმარეთ, მოგვეცით 190 მილიარდი ევრო, თორემ 5 მილიონი მიგრანტი აღმოსავლეთ ევროპიდან შემოგვსევთ და მტრისას, რა დღეშიც ჩავარდებითო.

არ გაჭრა. საქართველოსთვის იქ თავი არაფერს მოუკლავს.

გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა განაცხადა, რომ ვერ ხედავს მოცემულ საკითხში „დიდი რიცხვების“ განხილვის აუცილებლობას. ამიტომ კატეგორიულად არ მოუწონეს საქციელი იმ სახელმწიფოთა ლიდერებს, რომლებსაც გადანყვებილი ჰქონდათ, გაეღოთ დიდი თანხა საკუთარი მრეწველობის მხარდასაჭერად. მაგალითად, საფრანგეთის პრეზიდენტი ნიკოლა სარკოზი ჯერ კიდევ თებერვალში მზად იყო, გაეღო 3 მილიარდი ევრო ავტოკონცერნის — „პეუოსა“ და „სიტროენისთვის“, მხარი დაუჭირეს პოლიტიკას დიდი მოცულობით — „ცოტაცოტა — კი, მაგრამ „დიდი რიცხვები“ — არაო.

არადა, ყველაფრიდან ჩანს, რომ ჩვენი ხელისუფლება იყო და რჩება ფართომასშტაბიანი დახმარების იმედად. კი აღმოვთდნენ აღმოსავლეთ ევროპის ლიდერები, კი უძახა ჩეხეთის პრეზიდენტმა ვაცლავ კლაუსმა, საბჭოთა კავშირზე უარესი ბიუროკრატები ხართო, მაგრამ, მოგეხსენებათ, ძნელად თუ შეძრავს მიზეზში ქალის ფულის სიმებს ემოციური შეძახილებით.

ამ საკითხს ბევრი ნიუანსი და

მსოფლიო ფინანსური კრიზისის წარმოქმნის მიზეზებში.

— მსოფლიო კრიზისის მიზეზია ფულის კოლოსალური რაოდენობით დაგროვება ცალკეულ ქვეყანაში, განსაკუთრებით, კუნძულებსა და ოფშორებში, — განგვიმარტავს ბატონი დავითი, — ევროკავშირის მონაცემებით, მარტო ევროპიდან 240 მილიარდი ევრო არის გატანილი დამალული გადასახადებიდან. ეს რომ ასეა, ამას საქართველოს მაგალითებიც ადასტურებს. ავიღოთ, თუნდაც, ჩვენი ნყალსადენის პრივატიზების საკითხი, რომელიც მარშალის კუნძულებზე რეგისტრირებულმა ფირმამ შეიძინა, გადმოირიცხა 20 თუ 40 მილიონი დოლარი.

მეორე მხრივ, ფულის დიდი დევიაციითა მსოფლიოს მთელ რიგ ქვეყნებში. მაგალითად, ბრაზილიაში, ინდოეთში, ჩინეთში. საქართველოს, ჩემი გათვლით, ერთი მილიარდი დოლარი აკლია.

სწორედ ეს, კონცენტრაციისა და მოთხოვნილების დაუბალანსებლობა, არის კრიზისის ერთ-ერთი გამომწვევი მიზეზი.

მეორე მიზეზი რეალური სექტორია, რომელიც შეფასებული და კაპიტალიზებულია. ესე იგი, პატრონი აცხადებს, რომ მისი ქარხანა ღირს ამდენი და ამდენი აქციის რაოდენობა. სინამდვილეში, ვთქვათ, თუ ღირს 2 მილიარდი, შეფასებულია 20 მილიონად — ქალაქებში. აი, მაგალითი: ბადრი პატარკაციშვილმა სახელმწიფო ცირკის შენობაში გადაიხადა 300 ათასი დოლარი, აამუშავა, თავიდან შეაფასა და მისი ღირებულება ერთ წელიწადში 30 მილიონამდე გაზარდა. ესე იგი, მოხდა კაპიტალის 100-ჯერ გაზრდა.

ვინ იყიდის ამ ტორტს 30 მილიონად?

შოუბიზნესში ფული რომ იხარჯება, ეს კი არ არის ცუდი, არამედ ცუდია, რომ ეკონომიკას არ აქვს სტიმული: შირაქის ველი დაუნდავია, ჭიათურის მანგანუმის წარმოება მინიმუმამდეა შემცირებული...

— ალბათ, არც არავინ. — მაგრამ ეს ცირკი ჩადო, როგორც იპოთეკური უზრუნველყოფა „დოიჩბანკში“, და მიიღო 10 მილიონი კრედიტი, რომლითაც იყიდა... მნიშვნელობა არა აქვს, რაც იყიდა. ასე ჩვენც გავმდიდრდებით, საშუალება რომ მოეცათ,

მათხოვრები კი არ ვიქნებოდით. კიდევ ერთი მაგალითი. რუსეთის კაპიტალი, ამერიკელების მონაცემებით, აგვისტოს ომის შემდეგ 750 მილიარდი დოლარით გაუფასურდა.

— რატომ? — მოხდა ორი რამ: ერთი — კაპიტალის კოლოსალური რაოდენობით კონცენტრაცია იქ, სადაც შესაძლებელია ცხოვრობენ; მეორე მხარეს კი კაპიტალზე საშინელი შიმშილი დაიწყო — მოსახლეობის გადახდისუუნარობის გამო. ეს არის კრიზისის ძირითადი მიზეზი.

ამენდა სახლები საქართველოში და კაციშვილი იმ სახლებში არ ცხოვრობს. თბილისი და უმთავრებელ მშენებლობებში ჩემპიონი გახდა. რატომ, იცით? იმიტომ, რომ ჩვენ, ხალხი, იმისი მყიდველები არა ვართ და ვისზეა გათვლილი, ეშმაკმა იცის.

— ბატონო დავით, ამბობენ, რომ ამის პარალელურად კოლოსალური თანხები იხარჯება არამწარმოებულ სფეროში, მაგალითად, შოუბიზნესში, რაც კიდევ უფრო ართულებს მდგომარეობას.

— შოუბიზნესში ფული რომ იხარჯება, ეს კი არ არის ცუდი, არამედ ცუდია, რომ ეკონომიკას არ აქვს სტიმული: შირაქის ველი დაუნდავია, ჭიათურის მანგანუმის წარმოება მინიმუმამდეა შემცირებული... არ მუშაობს ჩვენთან არც ერთი ინდუსტრიული საწარმო, რომელსაც სამუშაო ადგილების შექმნა შეუძლია.

— ესე იგი, ლოგიკას მოკლებული არ არის მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის კრიტიკოსების მტკიცება, რომ წყნეთის გასართობი ცენტრის გახსნა (რაც ზემოთ ვახსენეთ) ხელს შეუშლის საქართველოს ეკონომიკის „ჩამოშლას“, რადგან ეკონომიკა, ფაქტობრივად, ჩვენთან არ არსებობს?

— ლოგიკა არის. — სპარსეთის ყურის ექვსმა ნავთობომომპოველებმა არაბულმა სახელმწიფომ — კუვეიტიმ, არაბეთის გაერთიანებულმა ემირატებმა, ბაჰრეინმა, კატარმა, საუდის არაბეთმა და ომანმა — გადაწყვიტა ევროს მსგავსად შექმნან რეგიონული ერთიანი ვალუტა „ჰალიჯი“, რომელიც თავდაპირველად მიზნული იქნება დოლარზე, შემდეგ შევა ერთიან სავალუტო კალათში, სადაც დოლარს ექნება 45 პროცენტი, ევროს — 30, იაპონურ იენს — 20 და ბრიტანულ ფუნტ სტერლინგს — 5 პროცენტი. ამის პარალელურად, ჩინეთი აპირებს „ოქროს იუანის“ შექმნას. ხომ არ ნიშნავს ეს ყოველივე, რომ დოლარი კარგავს თავის საერთაშორისო ფუნქციას, რომელიც აღმოსავლეთის ქვეყნების ამ ვალუტებში იქნება განივთებული?

— თანამედროვე მსოფლიო ფულადი სისტემით, მონეტარულ სისტემას შემდეგი პრინციპები უდევს საფუძვლად. პირველი, ერთი ქვეყანა — ერთი ვალუტა. მეორე, კაპიტალის გატანის ნაცვლად თავისუფალი გადარიცხვები ერთი ქვეყნიდან მეორეში. საგადადებლო ბალანსში სხვაობის დაფარვა ეკისრება საერთაშორისო მონეტარულ ფონდს, „სავალუტო ფონდს“ რომ ვეძახდით ჩვენ. საერთაშორისო მონეტარული ფონდი ხელს უწყობს ვალუტის რეგიონალიზაციას რომელიც ცენტრალური ვალუტის წინა პლანზე წამოწევით. ამიტომ იმ ექვსი ქვეყნის ინიციატივა — შექმნას ერთიანი სავალუტო სისტემა, ჯერ როგორც საბუღალტრო-საანგარიშსწორებო ერთეული, შემდეგ ამ ერთეულით შექმნას სავაჭრო ერთეული, ეს მისასაღმებელია, რადგან ამით ძალიან დიდი დატვირთვისგან გათავისუფლდება სხვადასხვა ფულადი ერთეული: დთვლის გაიოლებისთვის, ერთიანი პროგრამების სანარმოებლად, ერთიანი ბანკის ჩამოსაყალიბებლად და ა.შ. ამ ექვსი ქვეყნიდან ერთ-ერთმა — ბაჰრეინმა იცის, რომ სხვაზე უფრო ადრე მას ამოეწურება ნავთობის მარაგი, სადაც 30 წლის შემდეგ არც სხვა ქვეყნებს აქვთ ამოუწურავი რეზერვები. ამიტომ იწყებენ ერთიანი მტკიცე ფულადი ერთეულის შექმნას, საკუთარი რეზერვის ჩამოყალიბებას, რომლითაც თავანთი ეკონომიკის პროგრამულ განვითარებაზე იზრუნებენ, როცა დაშრება მათი ეკონომიკის ძირითადი წყარო. ხოლო ჩინეთის „ოქროს იუანი“ ნიშნავს იმას, რომ იგი ჩნდება ბაზარზე ორი ვალუტით. ამით, რა თქმა უნდა, არღვევს პრინციპს — ერთი ქვეყანა — ერთი ფული. გამოდის იუანით, როგორც ჩვეულებრივი „ჩინური“ ფული. ხოლო მეორე — „ოქროსი“ ექნება, როგორც სსრ კავშირში იყო, კონვერტირებადი. ამერიკელებსაც ხომ ჰქონდათ „ნიუელი“ და „მწვანე“ დოლარი — „რბილი“ და „მყარი“ დოლარი, პირველი — დახმარებისთვის, მეორე — თავიანთი გაანგარიშებისა და ვაჭრობისთვის. ეს მთელი მეცნიერებაა და ასე უცებ ვერ ავიხსნით. ჯერ „აქსაკალის“ წოდება უნდა მიიღოთ, — ხუმრობს ბატონი დავით იაკობიძე. ჰოდა, სანამ „აქსაკალის“ წოდება მომიბოვებია, უნდა მოვასწრო და ვეკითხო: — შეიძლება თუ არა ითქვას, რომ დოლარის, როგორც საერთაშორისო ვალუტის ფუნქცია, გადადის აქ დასახლებულ აღმოსავლურ ვალუტებზე? — არავითარ შემთხვევაში! ეს უდიდესი შეცდომა იქნება. სანამ ამერიკის შეერთებული შტატები არ გამოაქვეყნებს დოლარის მასას, მანამდე ჩვენ წარმოდგენა არა გვაქვს, რა ხდება.

რა შეიარაღება აქვს იმ ქვეყნის არმიას, რომელთანაც პრეზიდენტ სააკაშვილს ომი ჯერ არ დაუმთავრებია

ქართული სახელმწიფოებრიობის ათვლის წერტილად 2003 წლის 23 ნოემბრის გამოცხადებამ და წარსულის მწარე გაკვეთილების გაუთვალისწინებლობამ უმძიმეს ვითარებაში ჩააგდო ჩვენი ქვეყანა და პრეზიდენტი სააკაშვილი მხოლოდ ახლა, 25 თებერვალს, ოკუპაციის მუზეუმში ჩვეული ემოციური გამოსვლისას მიხვდა, რომ საჭიროა, „არასოდეს დავივიწყოთ ის მწარე გაკვეთილები, რაც ისტორიამ გვასწავლა“.

ნუ ვიქნებით გულუბრყვილონი და ნუ ვიფიქრებთ, რომ სააკაშვილსა და ნაცელიტას ისტორიამ რამე ასწავლა. მათ დღევანდლობა (ოღონდ არა პრინციპით — „აბა, დღეს მე ვის რა ვარგე“, არამედ იმპერატივით — აბა, დღეს მე რა შევირგე) იმდენად გათავისებული აქვთ, რომ არც წარსულს დაგვიდევნენ და მომავალიც მხოლოდ საკუთარი ადრეულობით, თორემ თავისი სამშობლოს მოყვარული ადამიანი ცოტა მეტად დაფიქრდება, როცა საჯაროდ შეურაცხყოფს მეზობელი ქვეყნის მეთაურს, როცა სიტყვას აწყვეტინებს ერთობლივი პრესკონფერენციის დროს მასპინძელ პრეზიდენტს. და ამას აკეთებს მხოლოდ ერთი მიზნით — თავი მოიწონოს პატრონების წინაშე და, ამავე დროს, ხალხს ათქმევინოს — „მიშა მაგარია!“

ჩვენ უკვე ვნახეთ, თუ რა შეიძლება მოჰყვას უსამართლო კვებნას. ჩვენ გვზარავს მამლის ყივილითა და ძაღლის ყეფით აშენებული გეტოსმაგვარი სოფლები ავტომაგისტრალის გასწვრივ, რომლებიც კიდევ ერთხელ მიგვითითებს იმ შეცდომებზე, ჩვენმა ხალხმა რომ დაუშვა ამ რამდენიმე წლის წინათ.

დღეს პრეზიდენტი, რომელსაც არც საზღვარგარეთ ეპატიება ვინმე და არც ქვეყნის შიგნით უზის კოჭი აღჩუზე, აცხადებს, რომ „საქართველოს ისევ უტყვის ჩრდილოეთიდან იმპერიის და ჩვენი ქვეყნის თავისუფლება ისევ საფრთხის წინაშე დგას“. მაგრამ მისი ამ სიტყვებით შემოთქმებას ვერ ასწრებ, რომ იქვე გამშვიდებს: „ჩვენ აღარ გვემუქრება ქაოსი და არაუფლობა“. ის-ის არის ნივანის იმეხ: „საერთაშორისო მხარდაჭერა, რომელიც დღეს აქვს ჩვენს ქვეყანას, გამოიცხადეს აგრესიის ესკალაციის შესაძლებლობას, არარეალურს ხდის ფიქრს ძალადობის განახლებაზე“. მაგრამ ამ განცხადებას გინელვს იმის გაგება, რომ საერთაშორისო მხარდაჭერასთან ერთად, ჩვენს უშფოთველ ძილს „რუსეთში დღეს შექმნილი მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობა“ განაპირობებს.

პრეზიდენტი სააკაშვილი თან გვამშვიდებს — კონფლიქტის ესკალაციისგან უფრო მეტად ვართ დაცული, ვიდრე ომამდეო, მაგრამ იქვე არ ავიწყდება, რომ „ჩვენ მზად ვართ, ვებრძოლოთ კრემლს, როდესაც ის ტანკებით გვიტყვს“.

დღეს კრემლთან ბრძოლა ისევე გვჭირდება, როგორც სააკაშვილის პრეზიდენტობა — 2013 წლამდე, ხოლო ბრძოლის ველზე როგორი დახვედრა იცის საქართველოს ხელისუფლებამ, ამაზე გორვლები, მიმდებარე სოფლების მცხოვრებნი და წითელი ხიდისკენ მქროლავი ავტოკოლონის თვითმხილველნი კიდევ დიდხანს ისაუბრებენ.

ქართველ მეომართა მაღალ საბრძოლო სულისკვეთებაზეც არაერთხელ თქმულა და დაწერილა. ისინი მართლა სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე იბრძოდნენ საქართველოს სახელმწიფო-

სახედრად წარმოიდგინო, ჯოხზე ბალახს რომ ჩამოუკიდებენ და ისიც თავდაუზოგავად ცდილობს, დაენიოს და მისწვდეს.

ეს „ბალახი“ კი ჩვენ შემთხვევაში არის მითი უძლეველი ქართული არმიის შესახებ. ჩვენ მართლაც მოტივირებული ჯარისკაცები გვყავს, არც საბრძოლო სულისკვეთებაა ვინმეს საქილიკო, მაგრამ სამხედრო მეთაურებსა და ქვეყნის პოლიტიკურ ხელმძღვანელებს სასურველი რომ რეალობად ეჩვენებათ, ეს არის საგანგაშო. როცა სამხედრო აღლუმზე გამოყვანილი ანდა ორფოლოს პოლიგონზე განფენილი სამხედრო ტექნიკის დანახვისას პარლამენტის წევრს ბავშვური აღტაცება შეგიპყრობს და ბრყვეულად აცხადებ, — ამ ჯარს ამ შეიარაღებით ყველა შემოტევის მოგერიება შეუძლია და „პირველად საქართველოში“ ასეთი ძლიერი ჯარი გვყავსო, თან მუშტს მოიდერებ და უკომპასოდ გაიშვებო მხოლოდ ერთი მიმართულებით, სულ მცირე, შენი მეზობლების შესაძლებლობებს მაინც უნდა იცნობდე, ბუშის მხარდაჭერის პარალელურად სპეცოპერაციებისთვის საჭირო „ბუმ-მასტერებს“ კი არა, ნამდვილ საბრძოლო იარაღს უნდა ყიდულობდე და ლურჯი მელასავით არ უნდა იტყუებოდე შეხვედრიდან შეხვედრამდე.

არც ის უნდა დაგვაინწყდეს, რომ ამიერკავკასიაში სამხედრო-პოლიტიკური ბალახის რამდენიმე წლის წინ რუსეთის მიერ სომხებისთვის გადაცემულმა ოპერატიულ-ტაქტიკური რაკეტების გასაშვებმა მობილურმა დანადგარმა და მისთვის განკუთვნილმა 32 ცალმა P-17 ტიპის რაკეტამ დაარღვია. ქართველ „სუფოროვებს“ იმა-საც შევასხენებთ, რომ P-17 რაკეტას ბირთვული ქობინის ტარება შეუძლია და მისი ფრენის სიშორე 300 კმ-ს აღწევს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ სომხეთის მიერ დღეისთვის კონტროლირებადი ტერიტორიებიდან ამ რაკეტების ფრენის რადიუსში თბილისიც ხვდება.

მაგალითისა და შედარებისთვის სომხეთის სამხედრო პოტენციალის მხოლოდ მცირე ნაწილს გაგაცნობთ (ჩვენი შესაძლებლობები ხელისუფლებამ ისედაც იცის!): 60000 — პირადი შემადგენლობა, 110 ტანკი (T-72 და T-80), 265 ჯავშანმანქანა, 238 საარტილერიო სისტემა, 8 — ტაქტიკური სარაკეტო სისტემა SKAD-B 32 რაკეტით, თვითმფრინავები, ჰაერსაწინააღმდეგო სისტემები (მათ შორის, C-300, რომლის რაოდენობას არ ამხელენ) და ა.შ.

უფრო მეტიც, შესაძლოა, ჩვენმა ხელისუფლებამ არც იცოდეს, რადგან იმ დროისათვის რევოლუციური ეიფორიაში იმყოფებოდა, მაგრამ არსებობს დაზუსტებული ინფორმაცია, რომ 2003 წლის დამლევს აშშ-ს ცენტრალურმა სადაზვერვო სამმარ-

თველომ მოამზადა 48-გვერდიანი მოხსენება პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშისათვის. ამ მოხსენებაში სომხეთი, ეროვნული უსაფრთხოების ინტერესებისა და ყარაბაღის მოვლენების გათვალისწინებით, რეგიონში აგრესორ ქვეყნად არის დასახელებული.

ჩვენი გაზეთი სამხედრო აღმანახი არ არის და არც რუსეთისა თუ სომხეთის რუსული შეიარაღება ჩვენს რეკლამას არ საჭიროებს, მაგრამ თითქმის ყოველდღე ვისმენთ ინფორმაციებს ევროპაში ამერიკის რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის სისტემებისა და საქართველოში რადარის განთავსების შესახებ, თუმცა ბევრს არც კი ნარმოუდგენია, რა სისტემებზეა ლაპარაკი. ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირის რღვევის წინ „ცივი ომის“ დამთავრების ერთ-ერთი აქტიური მონაწილე, საქართველოს ექს-პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე კატეგორიულად აცხადებს, რომ ევროპაში ამერიკული სისტემების განთავსებამ შესაძლოა ახალი „ცივი ომის“ დაწყება გამოიწვიოს. მას კარგად ესმის, ეს რასაც ნიშნავს, ჩვენი ხელისუფლებისთვის კი, რომელიც ამერიკულ სულს ღრმად ჩასწვდა, ყველაფერი ამერიკული, ღმერთო ნუ მინწყენ და, ღვთის სასწაულია...

აქვე ნაცელიტის გასაგონად ვიტყვი, რომ რუსეთთან ურთიერთობაში ყოველთვის ფრთხილ და მოზომილ ედუარდ შევარდნაძესაც კი უჭირდა ამერიკასთან სამხედრო ურთიერთობებით თავის მოწონება. ამის მაგალითად კი მხოლოდ ერთი ფაქტის გახსენებაც კმარა: როდესაც 2002 წელს „წვრთნისა და აღჭურვის“ პროგრამის დაწყების შესახებ გამოცხადდა და ამერიკული მხარე აქტიურად ჩაება ქართული სამხედრო ძალების მოზადებაში, პრეზიდენტმა პუტინმა პრეზიდენტ შევარდნაძეს უსაყვედურა: რა საჭირო იყო ამერიკელებისთვის დახმარების თხოვნა, ქართულ ჯარს ჩვენც გავწვრთნიდითო. შევარდნაძემ არ დააყოვნა და საპასუხოდ შეაგება: ჩვენი ჯარი მთლიანად გასაწვრთნელია და საშუალებას მოგცემთ, ამერიკელებთან ერთად თქვენც მოახლოდეთ საქართველოს შეიარაღებული ძალები. ვერ გეტყვით, რამდენად დაამშვიდა პრეზიდენტი პუტინი პრეზიდენტ შევარდნაძის ამ წინადადებაზე, მაგრამ ფაქტია, რომ 2002 წლიდან დაიწყო „წვრთნისა და აღჭურვის“ პროგრამა და რუსეთისთვის ხელი არ შეუშლია. დღეს კი, შარშანდელი მოთარეშების შემდეგ, როდესაც რუსეთის შეიარაღებულმა ძალებმა საქართველოს თითქმის ყველა სამხედრო ნაწილის ტერიტორია დაბომბა და ამერიკული სამხედრო ტექნიკაც ნადავლად წაიღო, პრეზიდენტი სააკაშვილი აცხადებს, რომ „ამერიკა დაეხმარება საქართველოს ამე-

რიკული სტანდარტის ქართული არმიის შექმნაში“. უნდა ვიმედოვნოთ, რომ პრეზიდენტმა სააკაშვილმა იმაზე მეტი იცის, ვიდრე ამბობს (თუმცა, ყოველთვის იმაზე მეტს ლაპარაკობს, ვიდრე იცის!) და ამ შემთხვევაში მაინც გამოიჩინოს პრეზიდენტისთვის შესაფერ სიფრთხილეს, რადგან რაც ჩვენმა მილიტარისტულმა ბაქიბუქმა დაგვმართა, ყველამ კარგად დავინახეთ შარშან, აგვისტოს მოვლენების დროს. ასევე კარგად ვნახეთ, რომ ამერიკელების მიერ ნაჩუქარი თუ მათი წყალობით შექმნილი შეიარაღებით ორი დღის მანძილზე ძლივს შევძელით აქტიური საბრძოლო მოქმედებების წარმოება.

ჩვენ დღეს გაძლევე შესაძლებლობას, ნახოთ თანამედროვე რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემა იმ ქვეყნისა, რომელთანაც, პრეზიდენტ სააკაშვილის სიტყვებით რომ ვთქვათ, „ომი ჯერ არ დამთავრებულა“ და რომელსაც სთავაზობს დიალოგს, მაგრამ „როდესაც ის ტანკებით გვიტყვს, ჩვენ მზად ვართ, ვებრძოლოთ კრემლს...“

სხვათა შორის, საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანისგან განსხვავებით, რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვითი სისტემა საერთოდ არ აქვს. რუსეთის ჯარების გასვლის დროს ქართულმა ხელისუფლებებმა დიდი უგუნურება გამოიჩინეს და იმის ნაცვლად, რომ რაღაც მაინც დაგვეტოვებინა ან ახალი შეგვექმნა, ერთი სული გვექონდა, როდის წავიდოდნენ და აპლოდისმენტებიც არ დაგვიშურებია.

სულ ახლახან ცნობილი გახდა, რომ რუსეთი და სომხეთი ქმნიან რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის ერთიან სისტემას კოლექტიური უსაფრთხოების ხელშეკრულების ფარგლებში. ამ ორგანიზაციას დაგვემილი აქვს რეგიონული ინტეგრირებული სამხედრო სისტემის რამდენიმე ტიპის შექმნა. არსებობს რუსეთ-ბელარუსის, რუსეთ-სომხეთის სამხედრო დაჯგუფებები, იქმნება სამხედრო დაჯგუფება ცენტრალურ აზიაში და მათი ფუნქციონირებისთვის მიმდინარეობს კავშირგაბმულობის, მართვის, დაზვერვის, აგრეთვე სხვა რეგიონული სისტემების ფორმირება.

ამ ფონზე საგანგაშოდ ჟღერს პრეზიდენტ სააკაშვილის სიტყვები, რომ „ომი ჯერ არ დამთავრებულა“... თუკი გავითვალისწინებთ რუსეთის სამხედრო პოტენციალს და მის სწრაფვას, მაქსიმალურად დაავიწროვოს მარყუჟი საქართველოს ირგვლივ, ამგვარი განცხადებებით მისი პროვოცირება, მაშინ, როცა მაქსიმალურად უნდა ვეცადოთ დაძაბული ვითარების დიპლომატიური არხებით განმუხტვას, სულ ცოტა — შეცდომაა. შესაძლოა, ეს „საშინაო მოხმარების“ ფრაზებია და რეალობასთან საერთო არაფერი აქვს, მაგრამ ამას ჩვენი

ქვეყნის არაკეთილმოსურნეები ისმენენ და მათ კარგ საფუძველს უქმნიან „ომის დასამთავრებლად“. მით უფრო, რომ თბილისის შემოგარენში სანგრების გათხრისა და თბილისში გვირაბების მომზადების შესახებ ინფორმაციები მხოლოდ ქართველების ყურს არ სწვდება და ჩვენი „თავდაცვითი ღონისძიებები“ მათაც არ დარჩებათ შეუმჩნეველი. საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ყურადღებით ნახავდნენ ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის მიერ ათიოდე დღის წინათ გადაცემულ სიუჟეტს დაბომბვის შემთხვევაში თავშესაფრების მომზადების შესახებ.

აქვე ჩვენს ხელისუფალთ შევახსენებთ, რომ ორიოდ დღის წინათ რფ-ს პრეზიდენტმა დიმიტრი მედვედევმა ავიამზიდი კრეისერების მშენებლობის განკარგულება გასცა და ასეთი ხომალდების შექმნას უახლოეს ორ წელიწადში დაიწყებენ. ეს გადაწყვეტილება მიიღეს იმ ფონზე, როცა აქვთ ავიამზიდი კრეისერი „ადმირალ კუზნეცოვი“, რომლიდანაც ავიაციის პორიზონტალურად ფრინდება. ამასთან, იგი აღჭურვილია დიდი ოდენობით საბრძოლო საშუალებებით, რაც მას უპირატესობას ანიჭებს ამერიკულ ავიამზიდებთან შედარებით, რომლებიც მხოლოდ თვითმფრინავების გადაზიდვას უზრუნველყოფს. ხომალდზე განთავსებულია მძლავრი რაკეტასანიანადმდეგო თავდაცვითი სისტემა, ხოლო გემბანის ქვეშაპირით რაკეტები, აგრეთვე ავტომატური სარაკეტო დანადგარები, რომლებიც ხომალდს საჰაერო თავდასხმისგან იცავს. სამი სტადიონის სიგრძის და 20-სართულიანი სახლის სიმაღლის ხომალდს 52 საფრენი აპარატის გადატანა შეუძლია, ხოლო მის ელექტროსადგურს — 30000-კაციანი ქალაქის ელექტროენერგიით უზრუნველყოფა.

ალბათ გადაგვალეთ ამდენი მონაცემებით. ამიტომ დავუბრუნდეთ ჩვენს გმირს და კიდევ ერთ ციტატას შემოგთავაზებთ ოკუპაციის მუზეუმში მისი გამოსვლიდან: „...ვერ ვატყებ ჩვენი ჯარი, რომელიც, ძალთა უთანასწორობის მიუხედავად, გამორულად იბრძოდა სამშობლოს დასაცავად, დაამარცხა 58-ე მთავარი ჩრდილოკავკასიური არმია, მოიგერია პირველი დიდი შეტევა და ვიდრე ამ შე-

ტვის მთავარი ინიციატორი პუტინი არ ჩამოვიდა ვლადიკავკაზში და მათი მთელი საბრძოლო ძალების 90 პროცენტი არ შემოასია საქართველოს, მათ პრაქტიკულად, ვერ მოახერხეს წინსვლა. რომ არა ჩვენი ჯარი, ისინი გააგრძელებდნენ სვლას ჩვენი ქვეყნის დედაქალაქის ასაღებად — ამის დამდასტურებელი ყველა მასალა და საბუთი გვაქვს. მათ ეს ვერ შეძლეს, რადგან პატარა საქართველოს მთელი მსოფლიო ამოუდგა მხარში“.

ახლა ცოტა დავიბენი: თბილისი ოკუპანტების შემოსვლას ჩვენი ჯარის გმირულმა ბრძოლამ გადაარჩინა თუ მთელი მსოფლიოს მხარში ამოდგომამ? ქართველი ჯარისკაცები მართლა თავდაუზოგავად იბრძოდნენ, სანამ მეთაურობამ „შედი-გამოდი“ ბრძანებებით არ აურიო თავგზა. ამ ბრძოლებში მართლა ორგანიზებული იყო მსს დანაყოფები, რადგან მათ ხელმძღვანელებს სრული ინფორმაცია ჰქონდათ. ამის შესახებ ჩვენი გაზეთი უკვე წერდა და კიდევ ერთხელ თანაფუგრძობით 170 ჯარისკაცს, 14 პოლიციელსა და 228 მშვიდობიანი მოქალაქის ოჯახის წევრებს. ვწერდით „ღამის მთვლების“ დასასურებაზეც. მაგრამ მხოლოდ ეს ფაქტორები რომ ვერ შეაჩერებდა იგოთთან მომდგარ რუსულ არმიას, ფაქტია.

გავისხენოთ ის დღეები — 2008 წლის აგვისტო.

7 აგვისტოს, საღამოს, ტელემიმართვით გამოსვლისას, მიხეილ სააკაშვილმა განაცხადა, რომ ოსური პოზიციების მიმართულებით ცეცხლის შეწყვეტის ბრძანება გასცა. გვიან ღამით კი ქართული სამშვიდობო ბატალიონის მეთაურმა მამუკა ყურაშვილმა განაცხადა, რომ ოსური მხრიდან სროლის განახლების გამო მიღებულია გადაწყვეტილება (ვინ მიიღო ეს გადაწყვეტილება?) ცხინვალის რეგიონში „კონსტიტუციური ნესრიგის აღდგენის“ შესახებ.

8 აგვისტოს, გამთენიისას, ცხინვალის მისადგომებთან სამხედრო შეტაკებები დაიწყო. მიხეილ სააკაშვილმა განაცხადა, რომ სამხრეთ ოსეთის ძირითად ტერიტორიას, მათ შორის, ცხინვალის დიდ ნაწილს, საქართველოს ძალები აკონტროლებენ. გამოცხადდა რეზერვისტთა საყოველთაო მობილიზაცია. თბილისის მერმა გიგი უგულავამ (სამოქალაქო პირმა!) 15-დან 18 საათამ-

დე ცეცხლი შეწყვეტილად გამოაცხადა. რუსეთის პრემიერმა ვლადიმერ პუტინმა საქართველო საომარი მოქმედებების დაწყებაში დაადანაშაულა და განაცხადა, რომ ამას სათანადო რეაქცია მოჰყვება. რეაქციამაც არ დაყოვნა — რუსეთის ავიაციამ დაბომბა მარნეულის სამხედრო აეროდრომი, ვაზიანის სამხედრო ბაზა, ქარელის რაიონი და გორი. აშშ-ს სახელმწიფო მდივანმა კონდოლიზა რაისმა ცეცხლის დაწყებამდე შეწყვეტა მოითხოვა და რუსეთს მოუწოდა, საქართველოდან გაეყვანა თავისი შეიარაღებული ძალები. რუსეთმა კი განაცხადა, რომ მისი 58-ე არმიის ნაწილები ცხინვალის სიახლოვეს იმყოფებიან. საღამოს 9 საათისთვის შს მინისტრმა ვანო მერაბიშვილმა განაცხადა, რომ ცხინვალის ყველა ძირითად ადმინისტრაციულ შენობაზე საქართველოს სახელმწიფო დროშა ფრიალებს. დღის ბოლოს საქართველოს პრეზიდენტმა გამოაცხადა, რომ ცხინვალის რეგიონს, ჯავის რაიონის გარდა, თბილისი სრულად აკონტროლებს.

9 აგვისტოს, გამთენიისას, სენაკის სამხედრო ბაზისა და ფოთის პორტის დაბომბვისას დაიღუპა სულ ცოტა 30 ადამიანი. რუსეთის ავიაციამ დაბომბა ქალაქი გორი და კოდორის ხეობა. საქართველოში საომარი მდგომარეობა და სრული მობილიზაცია გამოცხადდა. მიხეილ სააკაშვილმა განაცხადა, რომ საქართველო რუსეთთან ომის მდგომარეობაში იმყოფება და მოსკოვს ცეცხლის შეწყვეტისა და მოლაპარაკებისკენ მოუწოდა (სწორედ ამ დღეს ჩავიდა მიხეილ სააკაშვილი გორში და ყველამ კარგად ვნახეთ, როგორ უშიშრად და სამაგალითოდ მოიქცა უამრავი ყურნალისტისა და ტელეკამერის წინაშე). საქართველოს ხელისუფლებამ გადაწყვიტა ერაყიდან თავისი სამხედროების გამოყვანა საბრძოლო მოქმედებებში მათი ჩართვის მიზნით.

10 აგვისტოს საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით სამთავრობო ძალებმა ცეცხლი შეწყვიტეს და კონფლიქტის ზონა დატოვეს. მიხეილ სააკაშვილმა რუსეთს ცეცხლის შეწყვეტისა და მოლაპარაკებისკენ მოუწოდა. რუსეთის ავიაციამ დაბომბვა გააგრძელა, რუსეთის შავი ზღვის ფლოტის სამხედრო გემები კი ოჩამჩირის პორტში შევიდნენ.

11 აგვისტოს, გამთენიისას, რუსეთის ავიაციამ დაბომბა სე-

ნაკის სამხედრო აეროდრომი და გორი, ხელვაჩაურისა და დედოფლისწყაროს რაიონები. რუსმა სამხედროებმა დაიკავეს ქალაქ ზუგდიდისა და სენაკის სამხედრო ბაზები, შევიდნენ ქალაქებში — ფოთსა და გორში. მიხეილ სააკაშვილმა ხელი მოაწერა ბერნარ კუშნერისა და ალექსანდრ სტუბის მიერ შეთავაზებულ შეთანხმებას ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ. რუსმა სამხედროებმა გორის ცენტრალური ავტომაგისტრალი დაიკავეს და საქართველოს დასავლეთი და აღმოსავლეთ ნაწილები ერთმანეთს მოსწყვიტეს.

12 აგვისტოს ფოთის პორტში საქართველოს კუთვნილი რამდენიმე ხომალდის ჩაძირვის შემდეგ რუსმა სამხედროებმა ქალაქი დატოვეს. კოდორის ხეობაზე აფხაზეთისა და რუსეთის კონტროლი დამყარდა. თბილისში, პარლამენტის შენობის წინ შეკრებილი რამდენიმე ათასი ადამიანის წინაშე გამოსვლისას მიხეილ სააკაშვილმა განაცხადა, რომ საქართველოზე თავდასხმაში დამნაშავეა ვლადიმერ პუტინი. პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ საქართველო ტოვებს დსთ-ს. სოლიდარობის გამოსახატავად თბილისში ჩამოვიდნენ ესტონეთის, ლიტვის, უკრაინის პრეზიდენტები და ლატვიის პრემიერ-მინისტრი. საფრანგეთისა და რუსეთის პრეზიდენტებმაც — ნიკოლა სარკოზიმ და დიმიტრი მედვედევმა მოსკოვში ხელი მოაწერეს ექვსპუნქტიან შეთანხმებას ომის დასრულების (აკი არ დამთავრებულაო?) შესახებ, რომლის ტექსტიც გვიან საღამოს სარკოზიმ თბილისში ჩამოიტანა.

15 აგვისტოს, საფრანგეთის პრეზიდენტთან მოლაპარაკების შემდეგ, თბილისში ჩამოვიდა აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი კონდოლიზა რაისი. მიხეილ სააკაშვილისა და კონდოლიზა რაისის შეხვედრა ხუთ საათს გაგრძელდა, რის შემდეგაც საქართველოს პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ ხელი მოაწერა საფრანგეთის მიერ შეთავაზებულ ექვსპუნქტიან შეთანხმებას.

16 აგვისტოს საქართველოსა და საფრანგეთის პრეზიდენტების მიერ ხელმოწერილ შეთანხმებას ხელი მოაწერა რუსეთის პრეზიდენტმაც.

შევისვენოთ. კიდევ ერთხელ თვალი გადავავლოთ ამ ქრონოლოგიას და დავსვათ შეკითხვა, რომელიც ქართულ საზოგადოებას უკვე რამდენიმე თვეა, აწუ-

ხებს: — რატომ შეიკავეს თავი თბილისში შემოსვლისგან რუსეთის ჯარებმა 10-დან 15 აგვისტომდე, ანუ სანამ სააკაშვილი ექვსპუნქტიან შეთანხმებას ხელს მოაწერდა? რატომ დასჭირდა ხელმოწერის შესახებ გადაწყვეტილებას სააკაშვილისა და რაისის 5-საათიანი საუბარი? კიდევ რაზე შეუთანხმდა რუსეთი სააკაშვილს? დავტოვოთ ეს შეკითხვები ღიად. მით უმეტეს, რომ სააკაშვილის თქმისა არ იყოს, „ამას ისტორია შეაფასებს. რა წავაგეთ და რა მოვიგეთ, ამასაც ისტორია შეაფასებს“. დავეთანხმეთ პრეზიდენტ სააკაშვილს იმას, რომ, „რა თქმა უნდა, ამ ომით ბევრი რამ დავკარგეთ“.

რატომ დავკარგეთ, ამის შესახებ ამ წერილშიც ვისაუბრეთ და სამომავლოდაც გავაგრძელებთ მსჯელობას. მთავარი ის არის, რომ, როცა გულზე მჯიდის ცემას დაიწყებთ, ნუ დავაგვიწყდება — ჩვენი ჩრდილოელი მეზობელი ისე არასოდეს დაძაბუნდება, რომ საქართველოსხელა რამდენიმე პატარა ქვეყნის გადაყლაპვა ვერ შეძლოს. ხოლო „განსაკუთრებულად დასუსტებული რუსეთი“ რომ ჩვენთვის ვერ მოიცლის, როგორც ამას პრეზიდენტი სააკაშვილი სიახრულით გვამცნობს ჩვენც და „ელ პაისის“ მკითხველსაც, ამის იმ ევროპასაც არ სჯერა, ამ ზამთარს რუსეთისკენ მავდრებელ მზერას რომ მიაპყრობდა, იმ ევროპას, რომელთან ინტეგრაციასაც ასე ვესწრაფვით და რომელიც ნატოსკენ მიმავალ გზაზე შემწედ და მეოხად გვესახება.

რაც შეეხება რუსეთს და იმას, რომ კვლავაც გრძელდება ომი, რომელიც ექვსპუნქტიანი შეთანხმების (და კიდევ ღმერთმა უწყის, რამდენპუნქტიანი ფარული შეთანხმების!) თანახმად, უკვე 16 აგვისტოს დასრულებულა, კარგად დააკვირდით ამ ფოტოებს — მადლობა ღმერთს, რომ რასაც აქ ხედავთ, არ გამოიყენეს შარშან აგვისტოში და ჩვენთან ორდღიანი ომის მოსაგებად მათ მხოლოდ „ჟანგის ტანკები“ და „პენსიონერი მფრინავები“ იკმარეს.

კარგად დააკვირდით ამ ფოტოებს და დასკვნები თავად გამოიტანეთ... ჩვენ მხოლოდ ბანალური პროფესიული კომენტარით შემოვიფარგლებით: „უკომენტაროდ!“

ზონდო მინარაჰვილი

საზენიტო სარაკეტო სისტემა C-400 „ფავორიტი“, რომელიც ახლა ავსებს რუსეთის არმიის შეიარაღებას.

საზენიტო სარაკეტო კომპლექსი Top M-1.

უახლესი საზენიტო სარაკეტო სისტემა „ტრიუმფი“, მართვის საშუალება 83M6E2 და საზენიტო სარაკეტო სისტემა C-300.

საზენიტო სარაკეტო კომპლექსი „Pechora-2M“. უზრუნველყოფს ყველა აეროდინამიკური თავდასხმის საშუალების გან დაცვას. შეუძლია მინისზედა სამიზნეების განადგურება.

ციმბირის სამხედრო ოლქის საარტილერიო დანადგარი „შილკა“ სწავლებების დროს ალაპინოს პოლიგონზე, სადაც მუშავდებოდა საბრძოლო ამოცანები მონიანალმდევის მიერ მალალი სიზუსტის იარაღის და ავიაციის გამოყენების პირობებში.

საზენიტო სარაკეტო კომპლექსი Top M-1.

ჰიპოქრიზი

უკანასკნელი სამი კვირის მანძილზე სახელისუფლებო ელექტრონული მედია საზოგადოებას მიზანმიმართულად უნერგავს აზრს, რომ, შესაძლებელია, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე საომარო მოქმედებები განახლდეს. შემთხვევით არ ვიყენებ სიტყვას მიზანმიმართულად, რადგან ექვსივე სახელისუფლებო ტელე-არხის (რუსთავი-2, იმედი, ალანია, აჭარის ტელევიზია, პირველი არხი, საქართველო) ეთერში საომარო რიტორიკას სწორედ გეგმაზომიერი კამპანიის სახე აქვს, რაც ყოველდღიურად თრგუნავს და ძაბავს მათს. დაახლოებით ორი კვირის წინ, თითქმის ყველას სახელისუფლებო არხმა გვამცნო, რომ რუსები, თურმე, ვაზიანის აეროდრომის, ასევე, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტისა და სხვადასხვა სტრატეგიული მავისტრატების აღებას აპირებენ, რაც, საბოლოო ჯამში, დედაქალაქის დაპყრობას ისახავს მიზნად. დროის ამავე მონაკვეთში სახელისუფლებო არხებიდან შევიტყვეთ, რომ სეპარატისტებმა ვალში ბავშვებით სავსე ავტობუსი დაცხრილეს და არის მსხვერპლი.

2009 წლის 9 მარტს გავრცელდა ინფორმაცია ახალგორში რუსების სამხედრო არსენალის აფეთქების თაობაზე, რასაც (თურმე) წინ უძღვოდა ცხინვალის რეგიონში ქართული ორიენტაციის პედაგოგების დაპატიმრება!

მოდით, თავს უფლება მივცეთ იუმორით შევხედოთ შექმნილ ვითარებას: ორ სხვადასხვა ეზოში ორი მეზობელი ცხოვრობს, რომლებსაც ერთმანეთი საშინლად სძულთ... (იმ ლოზის გამო, რომელიც ბოლო 20 წელიწადია ვერ გაუფიქრიათ). ვანკას და გოგიას ძალღებუი ჰყავთ. გაზაფხულის მზიან დღეს ვანკამ გოგიას ძალი მოუკლა. რატომ?... იმიტომ, რომ მეზობელი გაემწარებინა... მაგრამ განვიხილოთ სხვა ვარიანტი: ვანკამ გოგიას კი არ მოუკლა ძალი, არამედ საკუთარი ძალი მოკლა და კვლავ დავსვათ კითხვა: რატომ?... იმიტომ, რომ ძალის მოკლა უდანაშაულო გოგიასთვის დაებრალეზინა და მეზობელთან ჩხუბისა და სკანდალისათვის ახალი საბაბი გასჩენდა. მოკლედ, ვი-აზროვნოთ სიმბოლურად: სახელისუფლებო ტელეარხები ვანკასგან არა უბრალოდ მტერის (რომელიც ისედაც მტერია!), არამედ პროფოკატორი მტერის სახეს ქმნიან. შესაბამისად, ქართველების მოთმინების ფილა ვანკასადმი ზიზღით დღითიდღე ივსება. კეთილი გოგია, ანუ ქართველი მასურბელი მზადაა, ვანკას თავი ნაჯახით გაუშოს.

ამ პათოსის გაღვივების მცდელობას სინამდვილეში ხარვეზი არ ექნებოდა, რომ არა მთავარი გარემოება — რადიო „თავისუფლების“ ეთერიდან ირკვევა, რომ ბოროტ ვანკას გალში, ქართველი ბავშვებით სავსე ავტობუსი არა თუ არ აუფეთქებია, არამედ, სკოლის ქართველი პედაგოგის განმარტებით, იმ დღეს ავტობუსს საერთოდ არ უმუშავია(!). 2009 წლის 9 მარტს კი, როცა ახალგორში ვანკას იარაღის საწყობი აფეთქდა, გაირკვა, რომ გოგიასთვის ეს არავის დაუბრალდება, ევროპელმა ექსპერტებმა კი დადასტურეს, რომ ქართულ მხარესთან (საწყობის აფეთქების გამო) პრეტენზია არავის გამოუხატავს.

მაშ, რა ხდება ვანკასა და გოგიას თავს?..

პასუხი მარტივია: ქართველებისთვის ცნობილია, რომ რუსეთს ჩვენი ქვეყნისადმი კეთილი მიზნები არ მოძრავებს, მაგრამ საგულისხმო ის გახლავთ, რომ მიხეილ ნიკოლოზის ძე სააკაშვილს მრავალი წლის მანძილზე ვანკაზე დაბოღმილი და გაბრა-

ზებული გოგიას (ქართველი ხალხის) გამოყენება საკუთარი, ფეხმომძვრალი სავარძლის გასამყარებლად სურს. ფიარტაქტიკაც პრიმიტიულია: სახელგატყეხილ ვანკას რაც უნდა დააბრალო, გოგია ყველაფერს დაიჯერებს!

ჰოდა, დასდენენ ლევან რამიშვილი და გიგა ბოკერია და შეიმუშავეს სააკაშვილის სავარძლის რესტავრაციის გეგმა, რომელიც ერთდროულად რამდენიმე ამოცანას წყვეტს:

1. ოპოზიციის საპროტესტო აქციებიდან და 9 აპრილთან დაკავშირებული დიდი ეროვნული მოლოდინიდან, მაყურებლის ყურადღება ბოროტი რუსეთის, ანუ ვანკას მიერ დაგეგმილ პროვოკაციებზე ხელოვნურად უნდა გადაიტანონ!

2. ცნობილია, რომ საგარეო და განსაკუთრებით, ომის საფრთხის არსებობის შემთხვევაში საზოგადოება (ნებისა თუ უნებლიეთ) ყველაზე საძულველი ხელისუფლების ირგვლივაც კი ერთიანდება. ქვეტექსტი, — რა თქმა უნდა, სამხედრო აგრესიის საფრთხე უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე 9 აპრილის საპროტესტო აქცია. ასეთ შემთხვევაში მიმიკოს გადაყენების პროცესი მსუბუქად გადავიადდება!

3. არსებობს მერკანტილური მიზანიც — იმიჯის შელახვის მიზნით, ოპოზიციურ ძალებს ბოროტი ვანკასგან დაფინანსების მიღება უნდა დაბრალებდეს!

ახლა, ვფიქრობ, მკითხველისთვის გასაგებია, რატომ უთმობენ ნაციონალური ახალი ამბები საეთერო დროის არაადექვატურ მოცულობას ოკუპანტის ყოველდღიური ცხოვრების ასახვას...

მაგალითად, სულ არ გვინტერესებდა, მაგრამ 2009 წლის 9 მარტს ისიც გავიგეთ, რომ რუსები ევროვიზიის კონკურსზე ეროვნებით უკრაინელი მომღერლის გამოყენება ძალზედ გააღიზიანა. ამ არაფრისმომცემი ისტორიით ჩვენი დადებითი ტვინიების გადატვირთვა არც ღირდა, მაგრამ გვაიძულეს მოგვესმინა, რა იაღლიში მოუვიდა რუსეთს. საქმე ისაა, რომ ვანკას წარუმატებლობა, შეცდომები და დანაშაული მაქსიმალური დოზით უნდა გამოუქვდეს, — ეს ერთი!

მეორე, — თუ ვანკა არაფერს დააშავებს, გოგიამ ახალგორის სამხედრო არსენალის აფეთქების თემაც კი, მიხეილ ნიკოლოზის ძის სავარძლის გასამყარებლად უნდა გამოიყენოს. ამ ტელეისტერიას ემატება ბოკერია-რამიშვილის გაცვეთილი მაჟორული მესიჯის გაცოცხლების მცდელობა, — ოპოზიციის რუსე-

წერილი მეორე

თის ავტენტად, რუსეთი — პროვოკატორ მტრად, სააკაშვილის მთავრობის მინისტრები კი, მოფუსფუსე ფუტკრებად უნდა წარმოჩნდნენ!

2009 წლის 8 მარტს, პირველი არხის გადაცემაში „პოლიტიკური კვირა“ ინგა გრიგოლიამ გარემოს დაცვის მინისტრი გოგა ხაჩიძე მოიწვია, რომელიც (როგორც ჩანს) ბოკერია-რამიშვილის ტანდემმა კარგ მოლაპარაკე ფუტკრად შეაფასა და ხელისუფლების ადვოკატობის მაღალი ფუნქცია მიანიჭა. ამ გადაცემიდან შევიტყვეთ, რომ... თურმე, სააკაშვილის მთავრობის მინისტრები მთელ ქვეყანაში არიან მოფენილი. დღეებსა და ღამეებს ხალხზე ზრუნვაში ატარებენ და ოპოზიციის, ხელმძღვანელებს ნაციონალურ ფუტკრებს ფიჭის გაკეთების საშუალებას არ აძლევს, სკების დანგრევისა და ფრთების შეტრუსვით ემუქრება. გარდა ამისა, მოფუსფუსე ფუტკრებს ხელს ბოროტი ვანკა უშლის, რომელიც მუდმივად პროვოკაციებს გეგმავს და ქართული ნაციონალური თავფლით მშვიერი რუსული დავის გამოკვებას აპირებს.

რუსთავი-2-ის „კურიერი“, იმედის „ქრონიკა“, აჭარის ტელევიზიის „დღე“, პირველი არხის „მომამბე“ და სხვა სახელისუფლებო არხების საინფორმაციო პროგრამები ხელოვნურად ქმნიან სურათს, თითქოს სააკაშვილის მთავრობა ხელმძღვანელებული შრომობს, ხოლო რუსეთი და ქართული ოპოზიციის მიხედვით ნიკოლოზის ძეს სოფლის მენეჯერი ხელს უშლის.

დააკვირდით, ტელეარხები რა საგულდაგულოდ აახლოებენ ერთმანეთთან რუსეთისა და ოპოზიციის საგაზაფხულო აქციების თემას (ორ სრულიად განსხვავებულ პოლუსს!).

გაგახსენებთ, რომ 2004-2005 წლებში სააკაშვილის რეჟიმმა საზოგადოება, ძირითადად, პოზიტივის გარშემო გააერთიანა. იმის მიუხედავად, რომ ადამიანებს ქუჩაში კლავდნენ და საკუთრებას ართმევდნენ, საპროტესტო მუხტი მხოლოდ ცალკეული მედია თუ პოლიტიკური ჯგუფების ფარგლებში ფეთქავდა. ვაცადოთ! — ასეთი იყო საზოგადოების დამოკიდებულება სააკაშვილის ხელისუფლებისადმი.

ქართველ ხალხს სააკაშვილის რეჟიმის ბოროტებებზე თვალის მთელი ორი წლის შემდეგ, 2006 წლიდან ახელია. პოლიტიკური ოპოზიციისა და ხალხის ხედვა ერთმანეთს დაემთხვა. დაიწყო საპროტესტო აქციების პირველი სერიოზული ტალღა. ბოკერია-რამიშვილის ჯგუფმა სწორედ მაშინ დაიხსნა მიზნად პოლიტიკური ოპოზიციის გაიგივება ბუნებრივ მტერთან და ამ ილუზიის ტელეეკრანზე გადატანა, როგორც დადასტურებული სიმართლისა და ჭეშმარიტებისა.

2004-2009 წლებში ქართული ტელევიზიები იმდენ ტყუილს ავრცელებდნენ და ისეთი ფორმით ხდებოდა სიცრუის სიმართლედ წარმოსახვა, რომ ბოკერია-რამიშვილის TV-ექსპერიმენტმა შედეგი უკუმიმართულებით გამოიღო: დღეს ქართული მასშტაბილი მასშტაბილი არც ერთი სახელისუფლებო ტელე-

არხით გაპრცელებულ ინფორმაციას აღარ ენდობა. ბოკერია-რამიშვილის გუნდი ტრადიციული პრობლემის წინაშე დადგა. ახალ პოლიტიკურ რეალობაში როგორ დაერწმუნებინათ ქართული საზოგადოება ტელევიზიით გადაცემული ცრუ ინფორმაციის ობიექტურობაში? თანაც, იმ ფონზე, როცა მასურულად, არამედ „ღამის შოუს“ რეჟიმში აღიქვამდა. ასე დადგა დღის წესრიგში სამხედრო ავანტიურის განაღების თემა, რაც ხმა და ღირსებაწარმეული, იმედგაცრუებული საზოგადოების ყურადღებას ქვეყნის მთლიანობაზე გადაიტანდა. ბოკერია-რამიშვილის იმედები აქაც გაცრუვდა. აგვისტოს ომის შემდეგ მსოფლიოში რუსეთს ოკუპანტი, ხოლო სააკაშვილს-ავანტიურისტი უნდა. ნაბუქო ჩავარდა, — ეს არის დანაშაული, რომელსაც სააკაშვილს ქართველი კაცი შინაგანად ვეღარ პატიობს.

ხიდი სააკაშვილის ხელისუფლებასა და ხალხის გულს შორის საბოლოოდ ჩატყეხილია. სამაგიეროდ, განწირული სულისკვეთებით აქტიურობენ ტელეარხები. პირველი თემა ყველგან რუსეთია, მეორე — რუსეთი, მესამე — რუსეთი... შემდეგ გვარწმუნე-

ბენ, რომ სამაჩაბლოსა და აფხაზეთში ომი კვლავ იწყება და ბოლოს, ხელმძღვანელებული მინისტრები სახელდახელოდ დაგებულ ასფალტზე შარვლის ანეული ტოტებით პოზირებენ და ბუღდოზერის გარშემო შეკრებილ მშვიერ ადამიანებზე გულში ფიქრობენ: დაახვიეთ, რა, სახლებში... ამ ტიპის კადრებს თითქმის ყოველდღე ვადევნებთ თვალს.

ბოკერია-რამიშვილის ინსტრუქციით, სააკაშვილის მინისტრების სახეზე, ხალხთან ურთიერთობისას, სასურველია, მეტი სიტბო და მზრუნველობა იკითხებოდეს. სწორედ ასეთ კობა სუბელიანს და რუსუდან კერვალიშვილს ვხედავთ ცისფერ ეკრანებზე... უკვე გამაღიზიანებელი ინტენსივობით.

ქართულ ელექტრონულ მედიაში დღეს შექმნილი ვითარება იმაზე მიგვანიშნებს, რომ საინფორმაციო საშუალებებით ხელისუფლება ვეღარ ახერხებს მდგრადობისა და სტაბილურობის შენარჩუნებას. პროცესები სულ მალე ქუჩაში გადაინაცვლებს.

როცა ქვეყანაში საინფორმაციო საშუალების გამოყენების პირობები ქრება, დღის წესრიგში დგება ხელისუფლების მხრიდან ძალისმიერი რესურსის ამოქმედების ალბათობა. სამწუხაროდ, ეს ალბათობა სულ უფრო და უფრო რეალისტურ შტრიხებს იძენს. მითი — მიშა მაგარიანი! — იმსხვერვა. სპეცრაზმებისა და პატრულის შენაერთების ერთგულეების იმედს სააკაშვილის რეჟიმის ამაოდ ებლაუტება. უახლესი ისტორიის არც ერთ ეტაპზე პოლიცია და ჯარი არ წასულა საკუთარი ხალხის ნების წინააღმდეგ. არც ახლა წავა.

სულ მალე საზოგადოებას საშუალება მიეცემა ნახოს, როგორ უფქვდება მაგარი მიშა და რა მშინარაა სინამდვილეში მისი რაზმი.

როდესაც საინფორმაციო უემოქმედების ბერკეტის მწყობრიდან გამოსვლაზე ვსაუბრობ, იმას ვგულისხმობ, რომ გადაცემაში „პოზიციის“ (2009 წლის 7 მარტს) ივანე მერაბიშვილის გამოყენებას და საზოგადოებისათვის ინფორმაციის მიწოდებას, თითქოს სათანადო სტრუქტურები კონსტიტუციურ წესრიგს დაიცავდნენ, აზრი აღარ აქვს... მერაბიშვილს, ასეთი უხეიმი ფიარერების ეფექტურობა ნულის ტოლფასია! ბავშვიც კი ხვდება, რომ მშვიდი და განწონასწორებული ივანე მერაბიშვილის ტელეეთერს საპროტესტოდ განწყობილი საზოგადოების დაშინების მიზანი აქვს. საზოგადოებას კი, დიდი ხანია აღარ ეშინია...

საქართველოში მეფესთან ერთად, შიშველია ის პიარ-სტრატეგია, რომელიც საინფორმაციო უემოქმედების თეორიაში ცნობილია, როგორც ჩვეულებრივი დანაშაული, რადგან 5 წლის მანძილზე საქართველოს ტელემაყურებელი იყო ტყუილის მსხვერპლი და მძევალი... თანამედროვე საინფორმაციო უემოქმედების საშუალებების ბოროტად გამოყენება (ანუ მავნე უემოქმედება საზოგადოების ცნობიერებაზე) კი, დასჯადი ქმედებაა.

ეთერ არევაძე: გამოშტერებული ბერიკასი, როგორ პამპერსებს ვუსვლიდი, საქსუალურ პარტნიორობას მთავაზობდა

ქართველთა სული ოდითგანვე მწუხარება უცხოობაში, თუნდაც დიდ წარმატებას მიაღწიოს, დღემდე მისტირის გაყიდულ მამულს. ვერ ურიგდება მცირე ერის დაშლასა და მსოფლიო რუკაზე დანაწევრებას. „ქართველთა სევდას ემიგრაციაში წასულთა გამო საფუძვლად უდევს მტკივნეული შეგნება იმისა, რომ ქართველად დაბადებულმა პიროვნებამ სამშობლოში ვერ პოვა თავისი პოტენციის რეალიზება, უფრო მეტიც — ვერ შეძლო არსებობის შენარჩუნება. ეს კი, ყველა ჩვენგანის დანაშაულია. ამდენი განუკითხობისა და ძალადობის მნახველი ქართველი კაცი სულაც არაა გულგრილი უცხოობაში გადახვეწილი თვისტომის მიმართ, რადგან ერის ხასიათი, ზნე, მორალი, ტრადიციები და რელიგიურობაც სულგრძელობისკენაა მიმართული.

გავა წლები და... ძვირად, ძალიან ძვირად დაუფლება ქართველთა ამგვარი გადინება როგორც ერს, ისე ქვეყანას, მის სახელმწიფოებრიობასაც. დროა, ამას ნამდვილი ომი გამოუფუცხადოთ: ვინ გვაიძულა, ვინ გაგვყარა საშოვარზე ჩვენი მიწიდან, ვინ გაგვაქეზა დასაკარგავად, საით მივყავართ თავსმომხვეულ ცხოვრების მდინარეებს, რატომ გავგვარეს მაცხოვრის გვერდით უცხოობის ჯვარზე? ამასობაში კი სასონარკვეთილი, შეძრწუნებული, შეკუმშული გულგრილი მინა-წყალს მონყევტილი, დედასამშობლოდან განტოლოვილი, გაუცხოებულ ქართველ ქალთა ქარავანი მსოფლიო მეგაპოლისებს მოსდებია... აი, რას გვიამბობს ერთი იმათგანი — ეთერ არევაძე.

— ქალბატონო ეთერ, როგორ და რატომ ნახვედით ამერიკაში?

— თბილისში ვცხოვრობდი, ვაკეში, ორთახიანი ბინა მქონდა. არც ქალური ბედნიერება მაკლდა ჩემს ქმარსა და ქალ-ვაჟთან ერთად. არქეოლოგიის ინსტიტუტში მეცნიერ-თანამშრომლად ვმუშაობდი. მეუღლე ქიმიკოსი გახლდათ და „მიონში“ პროფილით მუშაობდა. სისხლსავსე ცხოვრებით ვცხოვრობდი... ძველი გზა დაინგრა, ახალი — არ ჩანდა. ძალიან გავგიჟივარდი, ულუკმაპუროდ დავრჩით. რაციონალური ლოგიკით, რაღაც გზას უნდა დავდგომოდი. 1993 წელს პროცენტბანი ვალი ავიღე და ჩინეთში, შობტურში გავემგზავრე. მოსკოვში ჩამოსულეხს თბილისის რეისები გაუქმებული დავგვხვდა, დოლარის კურსი კი — ანუელი. ერთი კვირა „ვენუკოვას“ აეროპორტში ვათენებდით და თბილისში დაბრუნებას ვცდილობდით. განმკითხავი არავინ იყო. მაშინდელმა ჩინოსნებმა ჩვენი უბედურებით ხელი კარგად მოითბეს. ჩამოვალნიეთ... პროცენტბანს გადახდა დოლარის კურსის ავარდის გამო ძალიან გამიჭირდა. ჩემი კრედიტორი ყოველდღე მაყარალებდა და შეურაცხმყოფდა მცირეწლოვანი ბავშვებისა და ქმრის თვალწინ, რის გამოც ქმართან ურთიერთობა დამეძაბა. მდგომარეობით დათრგუნულს სიცოცხლე სანყველად გამიხდა. მალე ქმარს ოფიციალურად გავცილდი და ბავშვებით მშობლებთან გადავედი. მოხუცი მშობლებისა და მცირეწლოვანი ბავშვების სარჩენად ემიგრაციაში წასვლა გადავწყვიტე. ვიპოვე ქალი, რომელიც ხალხს თავისი სახსრებით ორგანიზებულად აგზავნიდა ამერიკაში, ხოლო შემდეგ ამ თანხას გაგზავნიდნენ სარჩევით იღებდა. კონსულთან სამი ვიზიტის შემდეგ მოვახერხე ნდობის მოპოვება და ტურისტად აშშ-ში გავემგზავრე. ჩემი „ტურისტო-

ბა“ უკვე 15 წელია, გრძელდება, დღესაც ნიუ-იორკში ვცხოვრობ.

— ნიუ-იორკში რა პირობები დაგხვდათ, სამუშაო მალე იშოვეთ?

— ერთ ამერიკულ ოჯახში მოვხვდი, საკმაოდ მძიმე პირობებშია და მიხერული ანაზღაურებით. ჩემს მდგომარეობას ისიც ართულებდა, რომ თან ვალს ვიხდიდი, თან ბავშვებსა და მშობლებს თავის სარჩენად ფულს ვუვზავნიდი. შურიანი არასოდეს ვყოფილვარ, მაგრამ საღამოს, როდესაც მთელი ოჯახი გაჩახჩახებულ ოთახში ერთად ვახშობდა, ჩუმად, ზურგმუქვეული ვტიროდი. ჩემების ძლიერ მონატრებას ვგრძნობდი. გამუდმებით მეძახდა ჩემი მინა-წყალი, სახლ-კარი, შვილებზე იმდენს ვდარდობდი, რომ ხშირად ნონას-ნორობასაც ვკარგავდი. ცვდილობდი, დარდი ჩამეხშო, რათა სასონარკვეთით მოცულ გონებას წამიერი დაბნელებით რამე არ შემლოდა და სამსახური არ დამეკარგა. როგორც იქნა, ვალი გადავიხადე და სამუშაოს გამოცვლაც შევიქველი. შემდეგში ვუვლიდი მარტოხელა ცნობილ ამერიკელ მეცნიერს (გვარს შეგნებულად არ ვასახელებ). ის უკვე მოხუცებულობის მარაზში იყო ჩავარდნილი. ყოველდღე ვზავდი, ვასუფთავებდი, ვაჭირდი ფრჩხილებს, პამპერსებს ვუცვლიდი, ეტლით სუფთა ჰაერზე ვასეირნებდი და ხელით ვაჭმევდი. მისი ძმისშვილები სოლიდურ თანხას თვეში 3000 დოლარს მიხდიდნენ, მაგრამ იქ ნაშოვნი ფული არ იქმნება. უხერხულია, გითხრათ, მაგრამ გამომტყველებული ბერიკაცი, რომელსაც პამპერსებს ვუცვლიდი სექსუალურ პარტნიორობას მთავაზობდა. თურმე, რამდენის ატანა შესძლებია ადამიანს. შვილების მოვლას დანატრებული ამ უზნეო, ბავშვად ქცეულ ბერიკაცს მუხლწაუხერხელად ვემსახურებოდი. მისი ძმისშვილები თავს მოვალედ თვლიდნენ, ყოველ საღამოს ჩემი გულმოდ-

გინება შემომწმენინათ. კრიტიკულად განწყობილებს სხვაობა ზუსტად ჰქონდათ განსაზღვრული. მე მათთვის მუშა მანქანა ვიყავი და მეტი არაფერი. სანინა-ალმდეგო პოზიციაზე მდგარი, ამპარტაველი მანერებით მადლობას არ იმეტებდნენ, რადგან ფულს მიხდიდნენ. გიხდიან, ე.ი. კმაყოფილი უნდა იყო. სამშობლოდან გადახვეწილი ადამიანისთვის კონტაქტი უშუალო მოთხოვნებიდან, მითუმეტეს ინგლისური კარგად ვიცოდი, მაგრამ ჩემს ყველა მცდელობას — შევხმინებოდი, მათი მხრიდან ფარული ირონია და განზე გადავლი მოჰყვებოდა ხოლმე. მათი უსტიკულობა კი ბევრ გადატანით აზრსაც შეიცავდა, ისე მექცოდნენ, როგორც კეთროვანს. მოხუცი მეცნიერი გარდაიცვალა და კვლავ უმუშევარი დავრჩი.

— შემდეგ რა გზით წარმოართა თქვენი ცხოვრება?

— ინგლისურს კარგად ვფლობდი... 80 წლის ქალს ვემსახურებოდი, რომელიც მალალ წრეს ეკუთვნოდა, მისი გარდაცვალებით მეუღლე ბენეველის მავნატი გახლდათ და დიდძალი ქონება დაუტოვა. ამერიკაში 80 წლის ქალები სიღამაზის სალონებში დადიან, თავს უვლიან, უამრავ პლასტიკურ ოპერაციას იკეთებენ. თითოეულს საკუთარი მასაჟისტი, ვიზაჟისტი და სტილისტი ჰყავს. თქვენ წარმოიდგინეთ, ბოიფრენდებსაც არ იკლებენ, სიცოცხლით ტკებებიან... ჩვენი მუდმივი სულიერი აფორიაქებისა და მძიმე შრომის ხარჯზე. ვამპირებით სისხლს გვწოვენ, არაქათს კაპრიზებით გვაცვლიან და გროშებს გვიხდიან. ამგვარ ყოფაში გადაიკვეთება პოლუსური უკიდურესობანი. მათი ყოფა ღვთის ნებებითა ნეტარგანცხრომაა, ჩვენი კი — ჯოჯოხეთი. ძალიან ძნელი ასატანია ეს განსხვავება. შევიწროვება, თავსმომხვეული ახალი ჩვევები, ქვეშევრდომული თვინიერება უმძიმესი ხვედრია, დიდი სასჯელი, რომელიც ახალმა ყოფამ მოგვიტანა. ენის ცოდნაც დამეხმარა, წლების განმავლობაში „გრინ ქარდის“ — მწვანე ბარათის ალემს მომხერხებინა. ამ ბარათის წყალობით მომაკვდავ დედას ჩამოვუსწარი, მდულარე ცრემლით დავიტრე და საფლავამდე მივა-

ცილე. დავბრუნდი და უფრო მტკივნეულად მივხვდი, რომ ემიგრანტთა ჭირსა თუ ლხინს ცალკე ლოზე აქვს შემოვლებული, სადაც ერთადერთი ოაზისი ქართველთა პატარა სათვისტომოა. ემიგრანტს ყოველთვის თან სდევს მძიმე შეგრძნება იმისა, რომ ვისაც ემსახურები, ის თავის მშობლიურ, შინაურ გარემოცვაშია, იქ ყველაფერი მისია, შენ კი ფსიქოლოგიურად თავს ეულად გრძნობ.

— ქალბატონო ეთერ, მაინც როგორია ემიგრანტის თვლით დანახული ნიუ-იორკი და ამერიკელები?

— ნიუ-იორკი ბაბილონის გოდოლს მაგონებს. უნარის ამგვარი ნიველირების, იდეათა უსახურობის ფაქტებს მხოლოდ ამერიკაში თუ შეხვდებით. ამერიკაში ყოფნამ საბოლოოდ გამიქარწყლა ოლეზია, რომ ის ზესახელმწიფოა, ადამიანთა უფლებებს პატივს სცემს და იცავს დემოკრატიულ პრინციპებს. იქნებ ეს ჩემი სუბიექტური, დამონებული ქვეყნის შვილის აზრია, რომელსაც ნაციონალური სახის დაკარგვა ემუქრება. ბევრ ემიგრანტში (განსაკუთრებით, ახალგაზრდებში) ნელ-ნელა ქრება ეროვნული ელემენტები და ის ადგილს უთმობს პრაქტიკოსს კოსმოპოლიტური აზროვნებით. ამერიკაში მანქანაზე დაჩაგრული ადამიანი, ის მანქანებთან მიჯაჭვული დარჩა. ამერიკელთა აზროვნება არაა ზემოხედი, ანუ მასშტაბური, მათ ვინრო, პროფესიული ხედეა აქეთ. დანარჩენი ან არ აინტერესებთ, ან ნაკლებად ირწუნებ ინტერესს. წყვილთა შერჩევა ქორწინებისთვის კომპიუტერით ხდება. ავტომატიკისა და ტელემექანიკების ბუმში ამერიკელები გადაავარა. კომუნიკაციების ზრდის მიუხედავად, ამერიკელები მარტონი და მარტოსულები არიან. ირგვლივ ყველაფერი განკრიალებული, სტერილიზებულია და ნეილონის პარკებში დალუქულები, მაგრამ უფემური.

ქალბატონო ლალი, მომეცით უფლება, თქვენი გაზუთის საშუალებით ბოდიში მოვუხადო დედასამშობლოს მიტოვების გამო, რადგან მისმა ხელისუფლებამ დედინაცვლის სიჭუნითაც არ გაიმეტა ლუკმა ჩემთვის და ამ მძიმე ჯვრით გამწირა. მე, ქართველი დედა, შვილებს უცხო ქვეყანას ვუზრდი, რადგან კაცი იქაურია, სადაც იზრდება, სადაც სიცოცხლის საუკეთესო წლებს ატარებს და ვისაც ემსახურება. ჩემი გულწრფელი სინანული და მობოდიშება ჩემი სულის რეკვიემია. დიდი, ენით უთქმელი დარდი გულს მიღრღნის: რატომ ვარ აქ? სად დავუშვით შეცდომა ყველამ ერთად, რატომ მოვუხუჭეთ თვალი მკაცრ სინამდვილეს, რატომ მოხდა ასე? როდემდე იქნება თითქმის განავიერებული ჩემი ქვეყანა განვითარების გზების მტკივნეულ ძიებაში?

ესაუბრა ლალი გაშიაზვილი

რუსეთი ინვესტიციების წელიწადში ტრილიონ რუბლზე მეტს დახარჯავს

2009 წელს რუსეთი ინვესტიციებზე 1,1 ტრილიონ რუბლს დახარჯავს. ამის შესახებ პრემიერ-მინისტრმა ვლადიმერ პუტინმა განაცხადა. შედარებისთვის, გასულ წელს ეს მაჩვენებელი 858 მილიარდ რუბლს შეადგენდა.

პუტინმა აღნიშნა, რომ შარშანდელთან შედარებით ინვესტიციების ზრდა უმნიშვნელოა, თუმცა პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა, რომ კრიზისის მიუხედავად, ინვესტიციების მოცულობა მაინც გაიზარდა.

უკვე ცნობილია, რომ ადრე დაგეგმილთან შედარებით ქვეყნის შემოსავალი 42 პროცენტით შემცირდება, ხოლო ხარჯი 9,5 ტრილიონ რუბლამდე გაიზრდება. ამგვარად, ინვესტიციები ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის დაახლოებით მეცხრედს შეადგენს.

ინვესტორები რისკებს გადაჭარბებით აფასებენ, რაც აშშ-ის ეკონომიკას კიდევ უფრო სახიფათო სიტუაციას უქმნის, — მიაჩნია ინვესტიციების „გურუს“, კომპანია Berkshire Hathaway-ს უცვლელ მფლობელს უორენ ბაფეტს, რომელიც ჟურნალ „ფორბსის“ ვერსიით 2008 წლის დასაწყისში მსოფლიოს უმდიდრესი ადამიანი გახლდათ.

გასულმა წელმა Berkshire Hathaway-ს საინვესტიციო პორტფელს დრამატული დანაკარგები მოუტანა. კომპანიის სუფთა ნაგებამ 11,5 მილიარდ დოლარს შეადგინა. მიუხედავად ამისა, მან წელი 4, 994 მილიარდი დოლარის მოგებით დაამთავრა, რაც 62,2 პროცენტით ნაკლებია, ვიდრე 2007 წელს.

ბაფეტი 25 მილიარდ დოლარს ნაღდი ფულით ინახავს და ამჟამად აპირებს ინვესტიციების შედარებით.

„2009 წელს აშშ-ის ეკონომიკა დაინგრევა, მაგრამ ეს საფონდო ბაზრის ალმა ან დაღმასვლას არ ნიშნავს“, — აღნიშნავს ბაფეტი, რომლის გარიგებებს ბაზარი ყურადღებით აკვირდება.

მისი აზრით, აშშ-ის ისტორიაში უარესი გამოწვევებიც ყოფილა — 80-იანი წლების კრიზისი და დიდი დეპრესია, ომები — რომლებიც ქვეყანამ მაინც დაძლია.

„ამერიკისთვის საუკეთესო დღეები ჯერ არ დამდგარა“, — არწმუნებს ბაფეტი ინვესტორებს.

ამჟამინდელი კრიზისის სათავეს ის მსესხებელთა შემოსავალზე აღმატებული კრედიტების ხარჯზე ბინების შეძენის სტიმულირებაში ხედავს. მილიარდერი ვარაუდობს, რომ ბანკებში გაუფასურებული აქტივების გამოსყიდვა იძულებითი აუცილებელი ლონისძიება იყო.

„მოგვწონს ეს თუ არა, უოლ-სტრიტის, მეინ-სტრიტის და ყველა სხვა ამერიკული სტრიტის მკვიდრნი ერთ ნავეში სხედან“, — განაცხადა ბაფეტმა. თუმცა მანვე აღნიშნა, რომ პროტექციონიზმის შედეგად კონკურენტული გარემო მახინჯდება, რადგან აკოტრების პირას მყოფი გიგანტები იაფ სამთავრობო რესურსებს იღებენ, ხოლო ჩაძირვას გადარჩენილი კომპანიები სესხისთვის მალალ პროცენტს იხდიან.

„გადააჩვენეს თუ არა „ბავშვს“ სამთავრობო ფინანსების წოვას, ეს ახალი ხელისუფლების პოლიტიკური გამოცდა იქნება“, — ნინასწარმეტყველებს ბაფეტი.

ვის და რატომ სურს 1990 წლის კონსტიტუციის აღდგენა?

საქართველოს მოქმედი პრეზიდენტის მზარდმა არაპოპულარობამ ექვევებ დააყენა არა მხოლოდ მისი პიროვნება, არამედ, ზოგადად, პრეზიდენტის ინსტიტუტი. საზოგადოების დიდი ნაწილისათვის უკვე ტერმინი „პრეზიდენტი“ კი ისევე მიუღებელია, როგორც მიხეილ სააკაშვილი და მისი ხელისუფლება.

7 ნოემბრის პერიპეტიების შემდეგ აქტიურად საუბრობდნენ სახელმწიფოს მოწყობის სხვადასხვა მოდელზე, მათ შორის, მონარქიის აღდგენაზე. სახელმწიფოს მონარქიულ მოწყობაზე ერთ-ერთ ეპისტოლეში საქართველოს პატრიარქმაც ისაუბრა. ეს თემა იმდენად სერიოზული განხილვის საგანი გახდა, რომ სააკაშვილიც კი შეაშფოთა და ტელეეთერით „ახუმრა“ — ბეზიჩემი ბაგრატიონი იყო და პრეზიდენტად თუ აღარ მოგონვართ, მეფედ მიმიღეთო...

მიუხედავად განსხვავებული მოსაზრებებისა, პრეზიდენტის ინსტიტუტის შეფასებისას საზოგადოებაში ერთსულოვანი აზრი ჩამოყალიბდა: ამ ინსტიტუტმა საქართველოში ვერ გაამართლა. მეტიც: სწორედ ამ ინსტიტუტის „დამსახურება“ ის, რომ 21-ე საუკუნეში ტოტალიტარიზმის კარგებელ ვაკაკუნებო.

ამ მოსაზრებას მონინააღმდეგეებიც ჰყავს. მათ მიაჩნიათ, რომ საქართველოში კრახი განიცადა და არ გაამართლა არა პრეზიდენტის ინსტიტუტმა, არამედ კონკრეტულმა პრეზიდენტებმა. „საქართველო და მსოფლიო“ გათავაზობთ მკითხველის წერილს, რომელიც ქვეყნის სახელმწიფოებრივი მოწყობის საჭირობოტო საკითხს ეხება.

არის თუ არა მონარქია გამოსავალი შექმნილი ვითარებიდან? უშველის კი მეფე ბელადებით თავგებურებულ საზოგადოებას? გამოიყვანს კი მონარქი ქვეყანას იმ ჩიხიდან, რომელშიც ხელისუფალთა „მონდომებით“ აღმოვჩნდით? ამ შეკითხვებზე პასუხისაგან, ისევე როგორც სხვა სახის კომენტარებისაგან, რედაქცია თავს იკავებს, თუმცა სიამოვნებით დაუთმობს ადგილს ქვეყნის სახელმწიფოებრივი მოწყობის გარშემო პოლემიკაში ჩაბმულებს.

პოლიტიკოსთა ერთი ნაწილი საქართველოს უმძიმესი მდგომარეობიდან გამოყვანის ერთ-ერთ აუცილებელ პირობად საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის კონსტიტუციის იმ მუხლების ძალმოსილების აღდგენას მოითხოვს, რომლითაც დადგენილია საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ტერიტორიის ერთიანობა და განუყოფლობა.

„საქართველო და მსოფლიო“ იწყებს დისკუსიას სახელმწიფოებრივი მოწყობისა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის თემებზე და მომავალშიც დაუთმობს გაზეთის ფურცლებს ნებისმიერ დასაბუთებულ და სათანადოდ არგუმენტირებულ მოსაზრებას.

ამჯერად კი გათავაზობთ ინტერვიუს საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის მონვევის უზენაესი საბჭოს წევრთან, დეპუტატთა კლუბ „28 ოქტომბრის“ გამგეობის თავმჯდომარესთან, ბატონ გელა ჩორგოლაშვილთან, აგრეთვე უზენაესი საბჭოს დეპუტატების მიმართვას და ჩვენი ერთ-ერთი მკითხველის წერილს, რომელიც მონარქიის უპირატესობაზე საუბრობს.

— ბატონო გელა, როგორც შევითქვით, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის I მონვევის დეპუტატები, და მათ შორის თქვენც, ახალი ინიციატივით მიმართავთ საზოგადოებას და „მოქმედ პარლამენტს“ — აღდგეს საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის კონსტიტუციის იმ მუხლების ძალმოსილება, რომლითაც დადგენილია საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ტერიტორიის ერთიანობა და განუყოფლობა. რატომ გადაწყვიტეთ ახლა, ამ ურთულეს დროს, ასეთი ინიციატივის გამოჩენა?

— ეს „ურთულესი დრო“ საქართველოს 1991 წლის 22 დეკემბრის დილიდან უდგას... რაც უფრო ვცილდებით ამ თარიღს, მით უფრო ღრმავდება კრიზისი. და ასე გაგრძელდება მანამ, ვიდრე არ მოხდება არსებული პოლიტიკური სისტემის არსის საამკარაოზე გამოტანა და მისი დემონტაჟის სამართლებრივი კონსტრუქციის განსაზღვრა. ამ მიზნით ვითხოვთ, დაიწყოს მოლაპარაკებები ავტორიტეტულ ევროპულ ინსტიტუტებთან „სახელმწიფო და სამართლის საერთაშორისო ექსპერტთა კოლეგიის“ შექმნასთან დაკავშირებით.

რებით. საქართველოში არა მხოლოდ კანონიერი ხელისუფლება დაამხეს, არამედ სახელმწიფო „საქართველოს რესპუბლიკის“ ლიკვიდაციაც მოახდინეს. ფორმალურად, ეს აქტი თითქოსდა „საბჭოთა საქართველოს“ წინააღმდეგ, „ნეოსაბჭოთა“ ხელისუფლების მიმართ განხორციელდა. ასე მივიღეთ „ახალი სახელმწიფო“ — „სახელმწიფო საქართველო“ როგორც სსრ კავშირის დაშლის შედეგი. ამ მოვლენის იურიდიული გაფორმება 1995 წლის 24 აგვისტოს ე.წ. კონსტიტუციის მიღებით დაიწყო და 2004 წელს საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სიმბოლოების (დროშა, გერბი, ჰიმნი) შეცვლით დაასრულეს. მაგრამ „ახალი სახელმწიფოს“ შესაბამისი საზღვრების დადგენა დღემდე მიმდინარეობს. ვფიქრობ, საკამათო არავისთვისაა, რომ არსებული სისტემის შენარჩუნების შემთხვევაში არა მხოლოდ საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიის 20%-ის დაკარგვა, არამედ საქართველოს დანაწევრების შემდგომი ეტაპები გვემუქება. ჩვენი ინიციატივის დედააზრია საქართველოში ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობითობის პრინციპის რეალური უზრუნველყოფა და ძალაუფლების მიტაცების მანიკერ პრაქტიკაზე უარის თქმა. ამ კონსტიტუციის ხედავ საქართველოს სახელმწიფოებრივი სამართალმემკვიდრეობის გარკვევასაც. ვფიქრობ, დღეს არსებული სისტემის „გაკეთილშობილების“ მცდელობები ძალაუფლებისთვის ბრძოლის ჩარჩოებს ვერ გასცდება. რეალურ ალტერნატივას სახელმწიფო საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციური სივრცე და მისი სახელმწიფო ინსტიტუტები წარმოადგენენ. „საერთაშორისო ექსპერტთა კოლეგიის“ შექმნა სისტემური ცვლილების არაძალადობრივ, მშვიდობიან, სამართლებრივ მექანიზმად გვესახება, რაც საქართველოს ხალხისა და ქართული სახელმწიფოს კონსტიტუციურ, ქვემარტივად დემოკრატიულ წესწყობილებაში დაბრუნების აუცილებლობით არის ნაკარნახევი.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს I მონვევის (1990 წ.) დეპუტატების მიმართვა საქართველოს რესპუბლიკის ხალხს, საქართველოს არსებულ პარლამენტს

ჩვენს ქვეყანაში შექმნილი სამართლებრივ-პოლიტიკური მდგომარეობა გვაკლდეულებს, მივმართოთ საქართველოს არსებულ პარლამენტს:

სახელმწიფო „საქართველომ“ (საქართველოს კონსტიტუცია, 24.08.1995წ., თავი პირველი, მუხლი 1.3), ვიდრე დადგინდება, თუ როგორი ტერიტორიული სახელმწიფოებრივი მოწყობა ექნება მას: — „ქვეყნის მთელი ტერიტორიაზე საქართველოს იურისდიქციის სრულად აღდგენის შემდეგ“ (საქართველოს კონსტიტუცია, 24.08.1995წ., მუხლი 2.3) დღეს მოქმედ ძირითად კანონში დაადასტუროს აფხაზეთის საბჭოთა სოციალისტური ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციური სტატუსი (აფხაზეთის ასსრ კონსტიტუცია, მიღებულია 1978 წლის 6 ივნისს, 1990 წლის 4 დეკემბრის, 1991 წლის 28 თებერვლის და 9 ივლისის აფხაზეთის ასსრ კანონებით შეტანილი შესწორებებით და დამატებებით, თავი პირველი, მუხლი 1.), როგორც საქართველოს იურისდიქციიდან გასულ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ სუბიექტთან სახელმწიფო-სამართლებრივი კავშირის აღდგენის პოლიტიკური ნება.

აღდგეს საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის იმ მუხლების ძალმოსილება, რომლითაც დადგენილია საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ტერიტორიის ერთიანობა და განუყოფლობა (69,7 ათასი კვ.კმ., 1991 წლის 9 აპრილის მდგომარეობით), საქართველოს რესპუბლიკის შემადგენლობაში აფხაზეთის საბჭოთა სოციალისტური ავტონომიური რესპუბლიკისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამართლებრივ-პოლიტიკური სტატუსის გათვალისწინებით. საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის ეს მუხლებია: 1, 2, 71, 72, 75, 79, 80, 81, 82, 85, 86, 92, 97, 102, 104, 108, 110, 111, 112, 113, 118, 121-1, 123, 125, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 140, 141, 146, 150, 159, 160, 161, 163, 164, 171, 175-5, 175-6, 177 (სა-

ქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუცია /ძირითადი კანონი/, მიღებულია 1978 წლის 15 აპრილს, საქართველოს სსრ 1984 წლის 7 იანვრის, 1986 წლის 5 ივლისის, 1989 წლის 18 ნოემბრის, 1990 წლის 20 მარტისა და 18 აგვისტოს, საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 14, 15, 22 ნოემბრის, 11, 28 დეკემბრის, 1991 წლის 29 იანვრის, 27, 28 თებერვლის, 20 მარტის, 14, 23, 27 აპრილის, 23 მაისის, 14 ივნისის, 25 ივლისის, 2, 10, 26 აგვისტოს, 11 და 30 ოქტომბრის კანონებით შეტანილი ცვლილებებითა და დამატებებით);

დაიწყოს მოლაპარაკება პოლიტიკურ დასავლეთთან, საერთაშორისო ინსტიტუ-

ტების მიერ საქართველოსათვის დახმარების განცხადების მიზნით მიღებული გადაწყვეტილების ფორმატში, „სახელმწიფო და სამართლის საერთაშორისო ექსპერტთა კოლეგიის“ შექმნის წინადადებით. აღნიშნული ინიციატივის მიზანს წარმოადგენს ჩვენს ქვეყანაში ხელისუფლების სამართალმემკვიდრეობითობის პრინციპის უარყოფისა და ძალაუფლების დანაშაულებრივი გზით მიტაცების პრაქტიკის აღსაქვეთად აუცილებელი პოლიტიკურ-სამართლებრივი სისტემის შემუშავება და სამართლებრივი ქართული სახელმწიფოს აღმშენებლობის უფლების აღდგენა.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს I მონვევის (1990 წ.) დეპუტატები:

აბზიანიძე შალვა, ასათიანი აკაკი, ახმეტელი ლევან, ბარამიძე თენგიზ, ბარათაშვილი პაატა, ბოკუჩავა ზვიად, ბურკაძე იური, გაბაშვილი მანანა, გაფრინდაშვილი შოთა, გვანცელაძე თეიმურაზ, გველესიანი თამაზ, გვერდინთელი გურამ, გოგაძე დავით, გოგუაძე ემზარ, გოლეთიანი გივი, გურგენიძე ვაჟა, გუგუშვილი თამაზ, დიხაშვილი თენგიზ, ვარძელაშვილი ალექსანდრე, ზვიადაძე ხალაომ, იმნაძე ავთანდილ, ინასარიძე ხვედრი, იონათამაშვილი ჯემალ, ისაკაძე გრიგოლ (გურამ), კავსაძე ალექსანდრე, კასრაძე იოსებ, კემულარია რევაზ, კვანჭილაშვილი მალხაზ, კვაჭაძე ნუგზარ, კოსტავა ზაურ, კოლუაშვილი პაატა, კუდბა ანზორ, კუპრეიშვილი დავით, ლორთქიფანიძე თეიმურაზ, მარგიანი გრიგოლ, მაყაშვილი მიხეილ, მასხარაშვილი ირაკლი, მაჭავარიანი არჩილ, მგალობლიშვილი ნუგზარ, მეუნარგია ვახტანგ, მოლოდინაშვილი ნუგზარ, მყავია თემურ, ნათაძე მაია, ნათაძე ნოდარ, ნონიაშვილი ნოდარ, პაატაშვილი თედო, პაპუნიაძე გურამ, რცხილაძე ავთანდილ, საკანდელიძე ანზორ, სანებლიძე ნიკოლოზ, საყვარელიძე მერაბ, საჯაია ჯემალ, სილაგაძე აპოლონ, სიჭინავა ანზორ, სუბელიანი გია, ტაბიძე დავით, ურიდია მერაბ, ფაცაცია გერმანე, ფირცხალიაშვილი გია, ფუტყარაძე ტარიელ, ქავთარაძე გიორგი, ქებურია დიმიტრი, ქორიძე თეიმურაზ, ყაველაშვილი ეთერ, ყრუაშვილი ანრი, ყურაშვილი თამაზ, შარიქაძე ვალერიან, ჩორგოლაშვილი გელა, ცოფურაშვილი ვლადიმერ, ცხომელიძე რომან, ნიქორიძე ზურაბ, ძონენიძე ზურაბ, ხანიშვილი ტრისტან, ჯანელიძე ელენად, ჯანჯალაია ედიშერ.

2009 წლის 25 თებერვალი
თბილისი

საქართველო

ბსუტო, გაზვიანობა თქვენი მოსაზრებები? დაგვირეკეთ: 92-37-58, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

ნისტრაციულ-ტერიტორიული მონაცემები ითვალისწინებდა ორ ავტონომიურ რესპუბლიკას, 53 რაიონსა და 10 რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქს. რესპუბლიკის კონსტიტუციის 79-ე მუხლით განმარტებული იყო, რომ „ავტონომიური რესპუბლიკა სახელმწიფოა, რომელიც არის საქართველოს რესპუბლიკის შემადგენლობაში. ავტონომიურ რესპუბლიკას აქვს თავისი კონსტიტუცია, რომელიც საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის შეესაბამება და ითვალისწინებს ავტონომიური რესპუბლიკის თავისებურებებს“, ხოლო 81-ე მუხლით: „ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორია არ შეიძლება შეიცვალოს მათი თანხმობის გარეშე“. საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის ეს და სხვა, შესაბამისი მუხლები, მიუთითებს საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნულ-სახელმწიფო მონაცემების ფედერაციულ ხასიათზე. როდესაც 1991 წლის 9 აპრილს უზენაესი საბჭო საქართველოს სახელმწიფოებრიობის დამოუკიდებლობის აღდგენის დეკლარაციას აფორმებს, ამავ დროს, იღებს დადგენილებას საქართველოს რესპუბლიკის ახალი კონსტიტუციის შემუშავებელი სახელმწიფო კომისიის ფორმირების თაობაზე. კომისიაში ავტონომიური რესპუბლიკების წარმომადგენლებიც იყვნენ ჩართულნი, ვინაიდან კონსტიტუციური ნორმით იყო განსაზღვრული ავტონომიური რესპუბლიკის მოწინააღმდეგე საქართველოს რესპუბლიკის გამგეობას მიკუთვნებულ საკითხთა გადაწყვეტაში. „საკონსტიტუციო სახელმწიფო კომისია“ 1921 წლისა და მოქმედ კონსტიტუციების საფუძველზე სამართლის ექსპერტებისა და კონსტიტუციის სპეციალისტთა მონაწილეობით საქართველოს რესპუბლიკის ახალი კონსტიტუციის შემუშავებისთვის იწყებდა მუშაობას. ავტონომიურ რესპუბლიკებთან მიმდინარეობდა პოლიტიკური კონსულტაციები. ახალი კონსტიტუცია, როგორც სახელმწიფოს ძირითადი კანონი, სახელმწიფოს ერთიანი ინტელექტუალური გონის გაბრწყინების დემონსტრაციად უნდა ქცეულიყო. ვფიქრობ, სახელმწიფოს პოლიტიკური და ტერიტორიული მონაცემების შესაძლო მოდელი ამგვარ პირობებში და ამგვარი მიდგომებით უნდა იშვას. ძალზე სამწუხაროა, რომ საქართველოს ამის შესაძლებლობა არ მიეცა.

— რამდენად მიზანშეწონილი იყო აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ჩატარება 1991 წელს მიღებული კანონმდებლობით, რომლის საფუძველზეც ამ რესპუბლიკის მოსახლეობის 18%-ს, ანუ აფხაზებს, უპირატესობა ენიჭებოდათ ამავე რესპუბლიკაში მცხოვრებ ქართველებთან, ანუ 47%-თან შედარებით და უმაღლეს საბჭოში უმრავლესობაც ჰქონდათ?

— მიაქციეთ ყურადღება იმ გარემოებას, რომ არჩევნები აფხაზეთში გაიმართა მაშინ, როდესაც საქართველოს რესპუბლიკას უკვე მიღებული აქვს სახელმწიფოებრიობის აღდგენის დეკლარაცია, აღარ იწოდება საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკად, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს საკუთარ კონსტიტუციაში უკვე შეტანილი აქვს შესაბამისი მესწორება, რითაც აფხაზეთის ასსრ საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციურ სუბიექტად არის აღიარებული და არჩევნები ტარდება სახელმწიფო საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის საფუძველზე. ეროვნული ხელისუფლების მიერ არჩეული პოლიტიკა

იყო დემონსტრირება იმისა, რომ საქართველოს ესმის აფხაზეთა რეალური მდგომარეობა, მათი „ფობიების“. ჩვენთვის „საბჭოთა პროპაგანდის“ წნეხი ყურმოკრული ამბავი არ ყოფილა. საქართველოს, არსებითად, დამოუკიდებელი და ერთიანი სახელმწიფო უკანასკნელი ხუთი საუკუნე არ ჰქონია და ჩვენთვისაც ბევრი რამ თავიდან შესაქმნელი და ასაღორძინებელი იყო. ვფიქრობ, აქ 18%-სა და 47%-ს შორის რიცხვით განსხვავებაზე კი არ უნდა ვსაუბრობდეთ, არამედ ქართველთა და აფხაზეთა შორის ჭეშმარიტი ნდობის აღდგენაზე. აფხაზები ითხოვდნენ გარკვეულ გარანტიებს და მათი მოთხოვნა სრულიად გასაგები იყო. ჩვენ ხელი ვავუნოდეთ მათაც, გარკვეული სიფრთხილით, მაგრამ ეს განვადილი ხელი მიიღეს. სამწუხაროდ, ამ ურთიერთობას მრავალი მტერი გამოუჩნდა და არა მხოლოდ შინ. დიხს, აფხაზებთან მეგობრობის ენა იყო არა თუ გამართლებული, არამედ ერთადერთი სწორი პოლიტიკური არჩევანი, რომელიც საქართველოს ეროვნულმა ხელისუფლებამ აირჩია და ამ პოლიტიკას დაუბრუნდება საქართველოს ყოველი მომდევნო, ჭეშმარიტად ეროვნული ხელისუფლება.

— საქართველოს ხელისუფლება აცხადებს, რომ ძალისხმევას არ დაიშურებს ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად, მაგრამ არაინც იცის, როგორ, რა გზებით აპირებს იგი ამის განხორციელებას...

— ჩვენ ვხედავთ, რომ დამარცხებას გამარჯვებას უწოდებენ. ვფიქრობ, მოცემულ სისტემაში სახელმწიფო „საქართველოს“ ტერიტორიის შენარჩუნება 69,7 ათასი კვადრატული კილომეტრის, ე.ი. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიის ფარგლებში, გათვალისწინებული არც არის. ნებისმიერი პოლიტიკური დაჯგუფება, რომელიც ამ სისტემაში ძალაუფლებას „მიიღებს“, ვერ გააგრძელებს „საკუთარ იურისდიქციას“ საქართველოს რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე. მათ ამის საკმარისი სამართლებრივი რესურსი არ აქვთ, ძალით კი, ეს პრობლემა ვერ გადაიჭრება.

— თქვენი აზრით, რა უნდა გაკეთდეს იმისთვის, რომ 1991 წლის სტატუს-კვო აღდგეს?

— მინდა, გაგიმეგობრო, რომ ჩვენ არ ვაკეთებთ განცხადებას როგორც სახელმწიფო საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოებრივი ინსტიტუტის ოფიციალური წარმომადგენლები. საბედნიეროდ, საქართველოს რესპუბლიკას, მრავალი მცდელობის მიუხედავად, შესაბამისი სახელმწიფო ინსტიტუტები დღემდე ჰყავს. „მიმართვას“ ხელს აწერენ ის ადამიანები, რომლებმაც „საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის დეკლარაცია“ 1991 წლის 9 აპრილს მოაწერეს ხელი და დღემდე ინარჩუნებენ საკუთარ პასუხისმგებლობას ქვეყნისა და ერის წინაშე. რაც შეეხება „1991 წლის სტატუს-კვოს აღდგენას“ — ფაქტია, ქართველმა ერმა უნდა დაიბრუნოს საკუთარი სახელმწიფო და რეალური ძალაუფლება, რომელიც მას ასე მზაკვრულად გამოსტაცეს და XXI საუკუნის გლობალურ გამოწვევებთან პირისპირ სრულიად დაუცველი დატოვეს. სწორედ ამ მიზნით ვითხოვთ ექსპერტთა საერთაშორისო კოლეგიას. მექანიზმი განისაზღვრება ექსპერტების მიერ საერთაშორისო უნივერსალურ ინსტიტუტებსა და მსოფლიო თანამეგობრობის ქვეყნების ლიდერთა მიერ გამჟღავნებული თავისუფალი პოლიტიკური ნების პირობებში.

მხოლოდ მონარქია!

ტრისტან დანელია: მეფე სუან-კარლოსა თავისი მოსვლით დაასრულა ფრანსისკო ფრანკოს დიქტატურის პრა და დაიწყო ქვეყნის დემოკრატიზაცია

მოდი, ბოლოს მაინც გავაკეთოთ ის, რითაც უნდა დაგვეწყოს დამოუკიდებელი საქართველოს მშენებლობა — აღვადგინოთ მონარქია, აღვადგინოთ მეფობა, აღვადგინოთ ის, რისი გაუქმებითაც დაკარგა საქართველო თავისი დამოუკიდებლობა! რამდენი წელია, ვერა და ვერ ახერხებ ჩვენი ქვეყანაში ნორმალური ცხოვრება, წესრიგი, იმასაც ვერ მოვუარეთ, რაც ამდენი ქართველის შემდეგ შემოგვრჩა. ვერ მოვაბით თავი ვერც საშინაო და ვერც საგარეო პოლიტიკას. როდესაც მტერი შიგნიდან გყავს, რომელსაც უყურებ და ვერ გაგიგია, მტერია თუ მოყვარე, როდესაც ვერ გაგიჩვენია, ვინ ვინ არის, რა რა არის, არ იცი, როდის რა თქვა და რა გააკეთო, შეუძლებელია, რაიმე რიგიანი გამოგივიდეს.

საქართველოს პატრიარქმა მოგვიწოდებდა მონარქიის აღდგენისაკენ. უნდა ვთქვათ, რომ საქართველოს მონარქისტული პარტია არსებობს 1989 წლის 10 აპრილიდან. მის გარდა რამდენიმე პარტიაც დადგა ამ თვალსაზრისზე, ხოლო პატრიარქის მოწოდების შემდეგ ძალიან ბევრმა გაიზიარა ეს აზრი და მონარქიზმისკენ გადაიხარა, მაგრამ ეს ძალიან მძიმე და რთული საკითხია — დაიკარგა ტრადიცია, როდესაც მეფე განასახიერებდა თავის ქვეყანას, თავის ერს, მის სუვერენიტეტს, თვითმყოფადობას, ისტორიას, კულტურას. გადაეჩინა იმ აზრს, რომ მეფე იყო ქვეყანაში სამართლიანობისა და წესრიგის გარანტი.

მაგრამ დღევანდელ საქართველოში ყველას მეფობა და თავადობა გვინდა (იმას არ ვუფიქრებთ — გვეკუთვნის თუ არა, შეგვიძლია თუ არა), აზნაურობაზე ან დავთანხმდებით, ან არა, გლეხად ყოფნა არავის უნდა. კი, ვგრძობთ, რომ არ შეიძლება ასე, მაგრამ მაინც ჩვენსაც ცვდილობა — რა იცი, ეგებ გამოგივიდეს! და ასეთი მიდგომით რაც მივიღეთ, ის შეგვრჩა ხელთ. ჩვენი პოლიტიკოსები დღესაც ბრტყელ-ბრტყელად ლაპარაკობენ, მაგრამ კონკრეტულ გზას ვერაფერს ვგვიჩვენებს. და სწორედ რომ კონკრეტულ გზას გვისახავს ჩვენი პატრიარქი — ეს არის მეფობის აღდგენა საქართველოში!

რით არის მიუღებელი მეფობა?

რას აშავეებს მონარქიზმი როგორც ინსტიტუტი?

მეფის ინსტიტუტის დამკვიდრებით ბოლო მოეღება ამდენ ქიშპობას, ორომტრიალს, უნელობასა და უწესრიგობას, ურთიერთდაპირისპირებასა და მტრობას. ხოლო ჩვენთვის, უბრალო ხალხისთვის, თუ ღმერთი გნამთ, განა სულ ერთი არ არის, ვინ იქნება მმართველი — მეფე თუ პრეზიდენტი? მთავარი, ქვეყანაში იყოს წესრიგი და სამართლიანობა, რომ ადამიანს შეეძლოს მშვიდობიანად ცხოვრება და შრომა, არ ჰქონდეს შიში, რომ ხვალ ისევ აირევა ქვეყანა. მარტო ის რად ღირს, რომ მეფეს არ ყოვლიანობა რომელიმე გამორჩეული ფავორიტი პარტია — ის არ იქნება რომელიმე პარტიის ლიდერი ან წევრი. მისთვის ყველა პოლიტიკური პარტია, საერთო ჯამში, იქნება საზოგადოე-

ბის სხვადასხვა ნაწილის ნების გამოხატველი. და თუ დღეს პარტიები საზოგადოების გამომწვევი ფაქტორის როლს თამაშობენ, სწორედ მეფე იქნება ერისა და ქვეყნის გამაერთიანებელი.

რაც შეეხება ქვეყნის მართვა-გამგეობას, როგორც ყველა სხვა კონსტიტუციური მონარქიაში, ქვეყანას უნდა მართავდეს პარლამენტის მიერ დანიშნული მთავრობა პრემიერ-მინისტრის მეთაურობით.

მეფე გახლავთ ქვეყანაში პოლიტიკური სტაბილურობის უპირველესი გარანტი!

1975 წლის ივნისში ესპანეთში გახლდით. ტელევიზიით აჩვენებდნენ ესპანეთის მეფე სუან-კარლოსისა და დედოფალი სოფიის ჩასვლას ქალაქ სევილიაში. ხალხი უდიდესი აღფრთოვანებით ესალმებოდა თავის მეფეს. მართალი გითხრათ, შემშურდა ესპანელების. მეფე სუან-კარლოსმა თავისი მოსვლით დაასრულა ფრანსისკო ფრანკოს დიქტატურის ერა და დაიწყო ქვეყნის დემოკრატიზაცია.

გავისხენოთ, როდის იყო სამართლიანი გაუყალბებელი პრეზიდენტის არჩევნები. ეგებ ისიც გავისხენოთ, რამდენი მილიონი ჯდება ეს სიამოვნება. როგორ ფიქრობთ, არ არის შეღავათი ხალხისთვის, ქვეყნის ბიუჯეტისათვის?

ადამიანის აზროვნებას მთლიანად წარმართავს მიღებული ინფორმაცია: აზროვნების მიმართულია დამოკიდებულია ინფორმაციის ხარისხზე, ხოლო აზროვნების სიღრმე — ინფორმაციის რაოდენობაზე.

და რამდენადაც სწორად არის ადამიანი ინფორმირებული, იმდენად სწორი გადაწყვეტილებების მიღების შანსი აქვს მას (პირადი თვისებების გათვალისწინებით). ამიტომ საჭიროა, ჩვენს ხალხს მივაწოდოთ უფრო მეტი ინფორმაცია ინგლისის, ნორვეგიის, შვედეთის, დანიის, ნორვეგიის, ესპანეთის მონარქიებზე. ის მასალები, რაც დღესდღეობით ხვდება პრესაში, არ არის საკმარისი. ყველა საჭირო ბოროტო საკითხზე უნდა გაიყვას ამომწურავი პასუხი. მაგალითად, საუბარში ხშირად წამოჭრილა საკითხი სამეფო ტახტზე პრეტენდენტის ვინაობის შესახებ. გამოთქმულია აზრი როგორც „ესპანელი“ ბაგრატიონების, ასევე „თბილისელი“ ბაგრა-

ტიონების სასარგებლოდ. ჩემი აზრით კი, ეს საკითხი უნდა გადაწყვიტონ ქართულმა ეკლესიამ და ქართველმა ისტორიკოსებმა. ზოგიერთებს იმის შიშიც აქვთ (ბევრჯერ გამოუთქვამთ საუბარში), რომ მეფობა ბევრი ზედმეტი ხარჯის მომტანი იქნება. ტყუილბრალად შიშობენ: ჯერ ერთი, ამ ხარჯებს დაადგენს პარლამენტი; მეორე, ახლანდელ, ანუ პრეზიდენტის ინსტიტუტზე განულ ხარჯებზე მეტი მაინც არ იქნება. შემძლია ვთქვა, რომ ყოველ მოქალაქეს მეფის შენახვა თვეში 1 (ერთ) ლარზე მეტი არ დაუჯდება.

ასეთი შიშიც ივარაუდეს — თავადაზნაურობა თავის ქონებას და მიწებს მოითხოვსო. 21-ე საუკუნეში თავადაზნაურთა ტიტული იქნება უფრო სიმბოლური, ვიდრე რაიმე პრივილეგიების გამოხატველი ან რაიმე მატერიალური პრეტენზიების მატარებელი. ბოლოს და ბოლოს, მსოფლიოში ყველაზე ძველ დინასტიას რატომ არ უნდა უმშვენებდეს მხარს ასევე ძველი თავადების შთამომავლობა? მე ამაში რაიმე სათავისუფლო ვერ ვხედავ. პირიქით! ჩვენ ძველი ერი ვართ და უნდა ვიამაყოთ ჩვენი ძველი სამეფო დინასტიითა და არისტოკრატით. ეს არის ერის სილამაზე! მე იმასაც ვიტყვი, რომ ქვეყნისა და ერის წინაშე განსაკუთრებული დამსახურებისათვის გარკვეულ პიროვნებას მიენიჭოს აზნაურობა ან თავადობა. ოღონდ პიროვნულად და არა შთამომავლობით. ცალკეული პიროვნების (რა დიდხანსაც უნდა იდგენდნენ ისინი) რაღაც აუხსნელი მოქმედებების გამო არ უნდა დაიწინაღებინათ მონარქიზმის სუფთა იდეა. მონარქისტი რომ იყო, ამისათვის არ არის აუცილებელი, იყო ბაგრატიონების ან თავადების შთამომავალი.

ამისათვის საჭიროა, იყო შენი ქვეყნის პატრიოტი!

მე მწამს, რომ საქართველოში მეფობის აღდგენითა და მონარქიზმის ინსტიტუტის განახლებით ჩვენი ქვეყანა ნამდვილად გახდება დამოუკიდებელი, გამოვა იმ ქვეყნების ზეგავლენიდან, ვინც ცდილობს ჩვენზე თავისი ბატონობის დამკვიდრებას. ვინც დაუვირდება, დაუფიქრდება, აწონდაწონის, ის ნათლად დაინახავს იმას, რომ მონარქიზმი, როგორც ინსტიტუტს, გაცილებით მეტი დადებითი მხარე აქვს, ვიდრე ერთი შეხედვით ჩანს. თანაც ამ პატარა სტატიაში შეუძლებელია ყველაფრის თქმა. იმედი მაქვს, რომ სხვა მონარქისტებიც იტყვიან თავის სიტყვას. კატონ-უფროსის ცნობილი გამოთქმის პერიფრაზი რომ მოვიშველიოთ: — მონარქია უნდა აღდგეს!!!

P.S. ეს სტატია დაწერილი იყო 2007 წლის 7 ნოემბრის მოვლენებამდე, მაგრამ ზოგიერთი მიზეზის გამო არ გამოქვეყნებულა.

იოსებ სტალინი:

ჩვენ არა ვართ ქალიან კარბი ქრისტიანები, მებრამ ქრისტიანობის პროგრესული როლის უარყოფა არ შეიძლება

1953 წლის მარტში, მსოფლიოს უდიდესი სახელმწიფოს მოსახლეობა თავს ობლად გრძნობდა... ბელადი აღარ იყო... იოსებ ჯუღაშვილის სახელს, როგორც აჩრდილს წარსული დიდებისა, ებრძვიან და ლაფში სვრიან... დაუზარელი მცდელობის მიუხედავად, სტალინი ბევრისათვის დღემდე რჩება XX საუკუნის უდიდეს ადამიანად. მას უამრავი ბრალდება წაუყენეს, მათ შორის, ხელოვანთა საქმიანობაში უხეში ჩარევა და მართლმადიდებლობის წინააღმდეგ გააფთრებული ბრძოლა. „საქართველო და მსოფლიო“ უცვლელად გთავაზობთ სტალინისა და გამოჩენილი რეჟისორის სერგეი ეიზენშტეინის საუბარს კინოფილმ „ივანე მრისხანესთან“ დაკავშირებით. ამ საუბრიდან თავად დაასკვნით, როგორ „ებრძოდა“ ბელადი მართლმადიდებლობას და რა დამოკიდებულება ჰქონდა მას ზოგადად ხელოვნებისადმი.

ხანე ლუდოვიკოსთან შედარებით მეათე ცაზუა. ივანე მრისხანეს სიბრძნე ის იყო, რომ ის იდგა ეროვნულ თვალსაზრისზე და უცხოელებს თავის ქვეყანაში არ უშვებდა, იცავდა ქვეყანას უცხოური გავლენის შეღწევისაგან. ივანე მრისხანეს ამ თვალსაზრისით ჩვენებში დაშვებული იქნა გადახრები და უზუსტობანი. პეტრე პირველიც დიდი ხელმწიფე იყო, მაგრამ ის ზედმეტად ლიბერალურად ეკიდებოდა უცხოელებს, ფართოდ გაუღო კარები და დაუშვა ქვეყანაში უცხოური გავლენა, რუსეთის გაგერმანელება. ის კიდევ უფრო მეტად დაუშვა ეკატერინემ. და შემდეგ, განა ალექსანდრე პირველის კარი რუსული კარი იყო? განა ნიკოლოზ პირველის კარი რუსული კარი იყო? არა. ეს იყო გაგერმანული სახსხის კარები. ივანე მრისხანეს შესანიშნავი ღონისძიება იყო ის, რომ პირველმა შემოიღო საგარეო ვაჭრობის სახელმწიფო მონოპოლია. ივანე მრისხანე იყო პირველი, ვინც ის შემოიღო, ლენინი — მეორე.

ჩვენ (ს.მ. ეიზენშტეინი და ნ.კ. ჩერკასოვი — რედ.) გამოგვიძახეს კრემლში 11 საათისათვის. 10 საათსა და 50 წუთზე მივედით მისაღებში. ზუსტად 11 საათზე გამოვიდა პოსკრებიშვილი და შეგვიძღვა კაბინეტი. კაბინეტის სიღრმეში არიან სტალინი, მოლოტოვი, უდაზოვი. ვესალმებით, ვუსხდებით მაგიდას.

გადავიღოთ, ძირითადად, ლივონის ლაშქრობა.

სტალინი: თქვენ ისტორიის გისწავლიათ?

ეიზენშტეინი: ასე თუ ისე...

სტალინი: ასე თუ ისე? მეც ცოტათი ვიცნობ ისტორიას. თქვენ არასწორად გაქვთ ნაჩვენები ოპრინინა. ოპრინინა — ესაა მეფის არმია. ფეოდალური არმიისაგან განსხვავებით, რომელსაც ნებისმიერ მომენტში შეეძლო დაეკეცა დროშები და წასულიყო ომიდან — შეიქმნა რეგულარული არმია, პროგრესული არმია. თქვენთან ოპრინინები ნაჩვენებია როგორც კუ-კლუქს-კლანი.

ეიზენშტეინმა თქვა, რომ იმათ აცვიათ თეთრი ჩაჩები, ჩვენთან კი ისინი შავებში არიან.

მოლოტოვი: ეს არ არის პრინციპული განსხვავება.

სტალინი: მეფე თქვენ გამოგივიდათ გაუბედავი, ჰამლეტს ჰგავს. ყველა მას უკარნახებს, თუ რა უნდა გააკეთოს, და არა იმას, რომ თვითონ მიიღოს გადაწყვეტილება... ივანე მეფე იყო დიდი და ბრძენი მმართველი, და თუ მას შევადარებთ ლუდოვიკო XI (გაქვთ ნაკითხული ლუდოვიკო XI შესახებ, რომელიც ლუდოვიკო მეოთხემეტესათვის ამზადებდა აბსოლუტიზმს?), მაშინ ივანე მრის-

ამონყვიტა ხუთი დიდი ფეოდალური ოჯახი. მას რომ ბოიარების ის ხუთი ოჯახი გაენადგურებინა, მაშინ აღარც შოთთან დრო იქნებოდა. ივანე მრისხანე კი სჯიდა ვინმეს სიკვდილით, შემდეგ კი დიდხანს ნანობდა და ლოცულობდა. ამ შემთხვევაში მას ღმერთი ხელს უშლიდა. უნდა დაცხო კიდევ უფრო გაბედულად.

მოლოტოვი: ისტორიული მოვლენები უნდა ვაჩვენოთ სწორი გააზრებით. აი, მაგალითად, იყო შემთხვევა დემიან ბედნის პიესა „დევემირთან“ დაკავშირებით. დემიან ბედნი იქ დასცინოდა რუსეთის ნათვლას, საქმე კი ის იყო, რომ ქრისტიანობის მიღება თავისი ისტორიული ეტაპისათვის პროგრესულ მოვლენას წარმოადგენდა.

სტალინი: რასაკვირველია, ჩვენ არა ვართ ძალიან კარგი ქრისტიანები, მაგრამ ქრისტიანობის პროგრესული როლის უარყოფა გარკვეულ ეტაპზე არ შეიძლება. ამ მოვლენას ჰქონდა ძალიან დიდი მნიშვნელობა, ვინაიდან ეს იყო რუსეთის სახელმწიფოს შემობრუნება დასავლეთთან დაახლოებაში და არა — აღმოსავლეთზე ორიენტაცია.

აღმოსავლეთთან ორიენტაცია ასთან დაკავშირებით სტალინი ამბობს, რომ თათრების უღლისაგან გათავისუფლების შემდეგ ივანე მრისხანე ჩქარობდა, გაერთიანებულიყო მათთან, რათა საიმედო ბურჯი ყოფილიყო თათართა შესაძლო შემოსევების დროს. ასტრახანი დამორჩილებული იყო, მაგრამ ნებისმიერ დროს შეეძლო თავს დასხმოდ მოსკოვს. ყირიმელ თათრებსაც შეეძლოთ ამის გაკეთება.

სტალინი: დემიან ბედნი ისტორიულ პერსპექტივებს სწორად ვერ წარმოიდგენდა. როდესაც მინინისა და პოჟარსკის ძეგლი გადაგვიქონდა ვასილ ნეტარის ტაძრის მახლობლად, დემიან ბედნი პროტესტს აცხადებდა და წერდა იმის შესახებ, რომ ძეგლი საერთოდ უნდა გადაეადგოთ და საერთოდ დაევიწყოთ მინინი და პოჟარსკი. ამის პასუხად მე მას ვუწოდე „ივანი, რომელსაც არ ახსოვს თავისი წარმომავლობა“. ისტორიის გადაგება ჩვენ არ შეგვიძლია...

შემდეგ სტალინიმა გააკეთა რამდენიმე შენიშვნა ივანე მრისხანეს სახის განმარტების შესახებ და აღნიშნა, რომ მალეუტა სკურატოვი იყო დიდი მხედართმთავარი და გმირულად დაიღუპა ლივონიასთან ომში.

ამის პასუხად ჩერკასოვმა აღნიშნა, რომ კრიტიკა გვეხმარება და რომ პუდოვიკინმა კრიტიკის შემდეგ კარგი ფილმი „ადმირალი ნახიშვი“ გააკეთა და დაუმატა: „დარწმუნებული ვართ, რომ ჩვენც არ გავაკეთებთ უარესად, ვინაიდან მე ვმუშაობ ივანე მრისხანეს სახეზე არა მხოლოდ კინოში, არამედ თეატრშიც, შემეყვარდა ეს სახე და მიმაჩნია, რომ ჩვენი

მუშაობა სცენარის გადაკეთებაზე შეიძლება აღმოჩნდეს სწორი და სამართლიანი“.

რაზეც სტალინიმა უპასუხა (მიმართა მოლოტოვსა და უდაზოვს): „ვნახოთ, ვცადოთ“.

ჩერკასოვი: დარწმუნებული ვარ, რომ გადაკეთება გამოგვივა.

სტალინი: ღმერთმა ხელი მოგიმართოთ, ყოველი დღე ახალი წელია (იციინის).

ეიზენშტეინი: ჩვენ ვამბობთ, რომ პირველ სერიაში კარგი გამოგვივიდა ზოგიერთი მომენტი, ეს კი გვაძლევს იმის რწმენას, რომ მეორე სერიასაც გავაკეთებთ.

სტალინი: იმაზე, რაც კარგი გამოგვივიდა, ჩვენ ახლა არ ვსაუბრობთ. ჩვენ ახლა ვლაპარაკობთ მხოლოდ ნაკლოვანებებზე. ეიზენშტეინი ეკითხება, ხომ არ იქნება რაიმე სპეციალური მითითება სურათთან დაკავშირებით.

სტალინი: მე თქვენ მითითებას კი არ გაძლევთ, არამედ გამოვთქვამ მათთვის შენიშვნებს. საჭიროა, ისტორიული სახეები წარმოვჩინოთ სწორად. აი, მაგალითად, გვიჩვენეს გლინკა. ეს რა გლინკაა? ეს ხომ მაქსიმია და არა გლინკა. მსახიობ ჩიკოვს არ შეუძლია გარდაიქმნას სხვა სახედ, არტისტისთვის კი მთავარია ხარისხი — შეეძლოს გარდასახვა (მიმართავს ჩერკასოვს). აი, თქვენ გარდასახვა შეგიძლიათ.

ამაზე დუხნოვი შენიშნავს, რომ ჩერკასოვს არ გაუმართლა ივანე მრისხანესთან დაკავშირებით, აქ იყო აგრეთვე პანიკა „გაზაფხულთან“ მიმართებაში, და მან დაიწყო მეზოვის თამაში — სურათში „სიცოცხლის სახელით“ ის მეზოვს როლს ასახიერებს.

უდაზოვი: მემკვიდრეობითი ხაზით. მემკვიდრეობით გადმოდიოდა...

სტალინი: საჭიროა, ისტორიული ფიგურები ვაჩვენოთ სწორად და ძლიერად (ეიზენშტეინს). აი, ალექსანდრე ნეველი თქვენ შეადგინეთ? შესანიშნავი გამოვიდა. რაც მთავარია — დავიცვათ ისტორიული ეპოქის სტილი. რეჟისორს შეუძლია გადაუხვიოს ისტორიიდან: არ არის სწორი, თუ იგი უბრალოდ გადმოიწერს დეტალებს ისტორიული მასალიდან, ის უნდა მუშაობდეს თავისი წარმოდგენით, მაგრამ დარჩეს სტილის ფარგლებში. რეჟისორს შეუძლია ვარიანტი ისტორიული ეპოქის სტილის ფარგლებში.

უდაზოვი ამბობს, რომ ეიზენშტეინი გატაცებულია მრისხანეს ჩრდილებით (რაც მაყურებლის ყურადღებას აზორობს მოქმედებას) და წვერით, რომ მრისხანე ძალიან ხშირად სწევს თავს მაღლა, რომ გამოაჩინოს თავისი წვერი.

ეიზენშტეინი ჰპირდება, რომ მომავალში დაამოკლებს მრისხანეს წვერს.

სტალინი (იხსენებს ცალკეულ შემსრულებელს „ივანე მრისხანეს“ პირველი სერიიდან). კურბსკი ჩინებულია. ძალიან კარგია

კადრი ფილმიდან „ივანე მრისხანე“

საქართველო

ბსუბრთ, გაზაფხულის თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირეთ: 92-37-58, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საერბო პიკეტაჟი

სტარტი (არტისტი კადონი-კოვი). ის ძალიან კარგად იჭერს ბუზებს. კიდევ: მომავალი მეფეა და ბუზებს იჭერს ხელით!

ასეთი დეტალები უნდა მიეცეთ. ისინი ავლენს ადამიანის არსს.

საუბარი გადადის ვითარებაზე ჩეხოსლოვაკიაში ჩერკასოვის გამგზავრებასთან დაკავშირებით გადაღებაზე და მის მონაწილეობაზე საბჭოთა კინოფესტივალში. ჩერკასოვი საუბრობს საბჭოთა ქვეყნის პოპულარობაზე ჩეხოსლოვაკიაში.

საუბარი შეეხება ნგრევებს, რაც ამერიკელებმა ჩეხოსლოვაკიის ქალაქებს მიაყენეს.

სტალინი: ჩვენს ამოცანაში შედიოდა, ამერიკელებზე ადრე შეესაუბრებოდათ პრალში. ამერიკელები ძალიან ჩქარობდნენ, მაგრამ კონკრეტული რეიდის წყალობით შევძელით, დაგვესწრო მათთვის, პრალის დაცემის წინ. ამერიკელები ბომბავდნენ ჩეხოსლოვაკიის მრეწველობას. ამ ხაზს ამერიკელები მხარს უჭერდნენ ყველგან ევროპაში. მათთვის მნიშვნელოვანი იყო, გაენადგურებინათ მათთან კონკურენციაში მყოფი მრეწველობა. ბომბავდნენ ისინი გემოვნებით!

ჩერკასოვი საუბრობს ალბომზე ფრანკოსა და გებელსის ფოტოებით, რომელიც იყო ელჩი ზორინის ვილაში.

სტალინი: კარგია, რომ ამ არამზადებს ბოლო მოვლეთ. და ამ გარეგნებს რომ გაემარჯვებოთ, სამინისტროსა, იფიქრო, რა იქნებოდა...

ჩერკასოვი საუბრობს პრალში საბჭოთა კოლონიის საბჭოთა სკოლის გამოშვებაზე. ყველა ემიგრანტთა შვილებზე, რომლებიც იქ სწავლობდნენ. ცოდვები არიან ბავშვები, რომლებიც თავიანთ სამშობლოდ რუსეთს მიიჩნევენ, ის თავისი სახლი ჰგონიან, მაგრამ იქ დაიბადნენ და არასოდეს ყოფილან რუსეთში.

სტალინი: ბავშვები ცოდვები არიან, ისინი ხომ არაფერში არ არიან დამნაშავეები.

მოლოტოვი: ჩვენ ახლა დიდ შესაძლებლობას ვიძლევი, რომ ბავშვები დაბრუნდნენ რუსეთში.

სტალინი ჩერკასოვს ეუბნება, რომ მას შეუძლია გარდასახვა და რომ ჩვენთან კარგად შეძლო გარდასახვა არტისტ ხმელისთვის.

ჩერკასოვი თქვა, რომ მან ბევრი რამ ისწავლა, როდესაც მარინის თეატრში ლენინგრადში მუშაობდა სტატისტიად იმ დროს, როდესაც იქ თამაშობდა და გამოდიოდა შლიაპინი — გარდასახვის უდიდესი ოსტატი.

სტალინი: ეს იყო დიდი მსახიობი.

მოლოტოვიმ დასვა შეკითხვა: როგორ იღებენ „გაზაფხულს“?

ჩერკასოვი: მალე დავამთავრებთ. „გაზაფხულს“ გაზაფხულისთვის გამოვუშვებთ. ჟღანოვი ამბობს, რომ მას „გაზაფხულს“ მასალა ძალიან მოეწონა. ძალიან კარგად თამაშობს მსახიობი ორლოვა.

ჩერკასოვი: ძალიან კარგად თამაშობს პლიატი.

ჟღანოვი: აბა, როგორ თამაშობს რანეცკაია (და ხელები აიქნია)?

ჩერკასოვი: მე პირველად მივეცი ჩემს თავს უფლება, გამოვსულიყავი სურათში უწვევრად, უფლავაოდ, უმანტიოდ, უგრძობად. რეჟისორის თამაშის დროს ცოტა მრცხვენია ჩემი სახისა და მინდა, ეს სახითი დავფარო. როლი მეტად პასუხსაგებია, ვინაიდან უნდა ვაჩვენო საბჭოთა რეჟისორი და ყველა ჩვენი რეჟისორი ღელავს: როგორი იქნება საბჭოთა რეჟისორი?

მოლოტოვი: აი, აქ ჩერკასოვი ანგარიშს უსწორებს თავის რეჟისორებს.

მაშინ ჯერ კიდევ გადაღების პროცესში მყოფი „გაზაფხული“ დააყენეს დიდ ეჭვქვეშ. ჩერკასოვიმ გაზეთ „სოვეტსკოე ისკუსტვოში“ წაიკითხა სარედაქციო სტატია „გაზაფხულის“ შესახებ. გადაწყვიტა, რომ სურათი უკვე აკრძალულია. და მაშინ ჟღანოვიმ თქვა: ჩერკასოვი ხედავს, რომ „გაზაფხულის“ მზადება დაიღუპა და დაიწყო მეეზოვეების თამაში! შემდეგ ჟღანოვი უკმაყოფილოდ საუბრობს კრიტიკულ აურზაურზე „გაზაფხულთან“ დაკავშირებით.

სტალინი დაინტერესდა, თუ როგორ თამაშობს მსახიობი ორლოვა. ის მონონებით ლაპარაკობს მასზე, როგორც არტისტზე.

ჩერკასოვი ამბობს, რომ ესაა დიდი შრომის უნარისა და ნიჭის მსახიობი.

ჟღანოვი: ორლოვა კარგად თამაშობს.

და ყველამ გაიხსენა „ვოლგა-ვოლგა“ და ფოსტალიონ სტრელკას როლი ორლოვას შესრულებით.

ჩერკასოვი: თქვენ ნახეთ „სიცოცხლის სახელი“?

სტალინი: არა, არ მინახავს, მაგრამ გვაქვს კლიმენტ ეფრემის ძის კარგი კომპიუტერება. ვოროშილოვს სურათი მოეწონა.

მაშასადამე, საკითხი გადაწყვეტილია. როგორ მიგაჩნიათ, ამხანაგებო (მიმართავს მოლოტოვსა და ჟღანოვს), — მივცეთ ამხანაგებს ჩერკასოვსა და ეიზენშტეინს შესაძლებლობა, გადაამუშაონ ფილმი? — და უმატებს: გადაეცით ამის შესახებ ამხანაგ ბოლშაკოვს.

ჩერკასოვი კითხულობს სურათის ცალკეულ ნაწილსა და ივანე მრისხანეს გარეგნულ იერზე.

სტალინი: იერი სწორია, მისი შეცვლა არ არის საჭირო. კარგია ივანე მრისხანეს გარეგნული იერი.

ჩერკასოვი: სტარტიკის მკვლელობის სცენა შეიძლება დავტოვოთ. მკვლელობები ხდება.

სტალინი: შეიძლება დავტოვოთ. მკვლელობები ხდება.

ჩერკასოვი: სცენარში გვაქვს სცენა, სადაც მალუტა სკურატოვი ახრჩობს მიტროპოლიტ ფილიპს.

ჟღანოვი: ეს იყო ტვერის ოტროჩ-მონასტერში?

ჩერკასოვი: დიახ. საჭიროა თუ არა ამ სცენის დატოვება? სტალინიმა თქვა, რომ ეს სცენა უნდა დარჩეს, რომ ეს იქნება ისტორიულად სწორი.

მოლოტოვის აზრით, რეჟრესიების ჩვენება საერთოდ შეიძლება და საჭიროა. ამისთვის აუცილებელია, უფრო ფართოდ ვაჩვენოთ, თუ რატომ ხდებოდა ეს, რისი სახელით. ამიტომ საჭიროა, უფრო ფართოდ ვაჩვენოთ სახელმწიფო საქმიანობა, არ შემოვიზღუდოთ სარდაფისა და დახურული სათავსოების ჩვენებით, არამედ ვაჩვენოთ ფართო სახელმწიფო საქმიანობა.

ჩერკასოვი გამოთქვამს თავის მოსაზრებას მომავალი გადაკეთებული სცენარის, მომავალი მეორე სერიის შესახებ.

სტალინი: რით დამთავრდება სურათი? როგორ უნდა გაკეთდეს კიდევ ორი სცენარი, ესე იგი მე-2 და მე-3 სერიები? როგორ ფიქრობთ საერთოდ მათ გაკეთებას?

ეიზენშტეინი ამბობს, რომ უკეთესი იქნებოდა, მეორე სერიის გადაღებული მასალა შეგვეერთებინა იმასთან, რაც სცენარში დარჩა ერთ დიდ სურათად. ამას ყველა დაეთანხმა.

სტალინი: რით დამთავრდება ფილმი?

ჩერკასოვი ამბობს, რომ ფილმი დამთავრდება ლიკონის განადგურებით, მალუტა სკურატოვის სიკვდილით, ზღვისკენ ლაშქრობით, სადაც ივანე მრისხანე დგას ზღვასთან ჯარის გარემოცვაში და ამბობს: „ვდგავართ ზღვებზე და კვლავაც ვიდგებით!“

სტალინი: ასეც გამოვიდა, ცოტა უკეთესადაც კი.

ჩერკასოვი კითხულობს, საჭიროა თუ არა, ფილმის მომავალი სცენარის მონახაზები და სამტკიცებლად ვუჩვენოთ პოლიტიკოსებს?

სტალინი: სცენარის წარმოდგენა არაა საჭირო, თავად გაეკრევი. საერთოდ, სცენარის მიხედვით მსჯელობა ძნელია, უკეთესია, ვისაუბროთ მზანანარმოებზე (მოლოტოვს). თქვენ, ალბათ, ძალიან გინდათ სცენარის წაკითხვა?

მოლოტოვი: არა, მე ცოტა სხვა სპეცილობით ვმუშაობ. დაე, ბოლშაკოვმა წაიკითხო. ეიზენშტეინი ლაპარაკობს იმის შესახებ, რომ კარგი იქნებოდა, თუ ამ სურათის დადგმას არ დააჩქარებინებენ.

ეს შენიშვნა ყველას გაცხოველებულ გამოხმაურებას იწვევს.

სტალინი: არავითარ შემთხვევაში არ იჩქაროთ, საერთოდ კი, ნაჩქარევი სურათები დაიხურება და არ გამოვუშვებთ. რეჟინი „ზაპოროჟიელებზე“ 11 წელი მუშაობდა.

მოლოტოვი: 13 წელი.

სტალინი: (დაბეჯითებით) 11 წელი.

ყველა მიდის დასკვნამდე, რომ მხოლოდ ხანგრძლივი მუშაობით შეიძლება შევასრულოთ კარგი სურათები.

ფილმი „ივანე მრისხანესთან დაკავშირებით სტალინი ამბობდა, რომ თუ საჭიროა წელიწადნახევარი-ორი წელი, სამი წელიც კი ფილმის დასადგმელად, გააკეთეთ ამ ვადაში, მაგრამ რომ სურათი გაკეთდეს კარგად, რომ ის იყოს გაკეთებული „ქანდაკებასათვის“. საერთოდ

ჩვენ ახლა უნდა ავამაღლოთ ხარისხი. ჩვენი მასშტაბი უნდა იზარდა და ჩვენ მას კარგი პროდუქცია უნდა ვუჩვენოთ.

ამბობდნენ, რომ ცელიკოვსკაია კარგია სხვა როლებში. ის კარგად თამაშობს, მაგრამ ის ბალერინაა.

ჩვენ ვუპასუხებთ, რომ ალმა-ატაში შეუძლებელი იყო სხვა არტისტის გამოძახება.

სტალინი ამბობს, რომ რეჟისორი უნდა იყოს შეუვალი და მოითხოვდეს იმას, რაც მას სჭირდება. ჩვენი რეჟისორები კი ძალიან იოლად თმობენ თავიანთ მოთხოვნებს. ზოგჯერ ხდება, რომ საჭიროა დიდი მსახიობი, მაგრამ არ შეეფერება ამა თუ იმ როლს იმიტომ, რომ ის ამას მოითხოვს და მას აძლევენ ამ როლს სათამაშოდ, რეჟისორი კი ეთანხმება.

ეიზენშტეინი: არტისტი გომეგას გამეგება სამხატვრო თეატრიდან ალმა-ატაში გადაღებისათვის ვერ შეძლეს. ანასტასიას ჩვენ ორი წელი ვეძებდით.

სტალინი: არტისტი ჟაროვი არასწორად, არასერიოზულად მოეკიდა თავის როლს ფილმში „ივანე მრისხანე“. ეს არ არის სერიოზული მხედართუფროსი.

ჟღანოვი: ეს მალუტა სკურატოვი კი არა, რაღაც „უცნაურობაა“!

სტალინი: ივანე მრისხანე იყო უფრო ეროვნული მეფე, უფრო წინდახედული, ის არ უშვებდა რუსეთში უცხოურ გავლენას, აი, პეტრემ კი გახსნა ევროპის კარი და შემოუშვა ძალიან ბევრი უცხოელი.

ჩერკასოვი ლაპარაკობს იმაზე, რომ, სამწუხაროდ და თავისი თავის სასიცრხვილოდ, მას არ უნახავს ფილმი „ივანე მრისხანეს“ მეორე სურათი. როცა სურათი დამონტაჟებული იყო და ნაჩვენები, ის ამ დროს ლენინგრადში იმყოფებოდა.

ეიზენშტეინმა დაუმატა, რომ მასაც საბოლოო სახით სურათი არ უნახავს, ვინაიდან მისი დამთავრებისთანავე ავად გახდა.

ეს ინვეს დიდ გამოცოცხლებას და გაკვირვებას.

საუბარი დამთავრდა იმით, რომ სტალინი წარმატებას უსურვებს და ამბობს: „ღმერთო, შენეი“.

ვართმევთ ერთმანეთს ხელს და მივდივართ. 0.10 ნუთზე საუბარი მთავრდება.

ჟღანოვიმ თქვა კიდევ, რომ „ფილმში არის რელიგიური წესჩვეულებების ბოროტად გამოყენება“.

მოლოტოვიმ თქვა, რომ „ეს იძლევა მისტიკის შემოტევა, რასაც ასე ძლიერად არ უნდა გავუსვათ ხაზი“.

სტალინი ამბობს, რომ ოპრინიკები ცეკვის დროს კანიბალებს ჰგვანან და გვაგონებენ ვიღაც ფინიკიელებსა და რაღაც ბაბილონელებს.

როდესაც ჩერკასოვი ამბობდა, რომ იგი დიდი ხანია მუშაობს ივანე მრისხანეს როლზე კინოსა და თეატრში, ჟღანოვიმ თქვა: „უკვე ექვსი წელია, მშენადაც ვმუშავებ“.

გამომშვიდობებისას სტალინი დაინტერესდა ეიზენშტეინის ჯანმრთელობით.

ჩანერლია
ნ.ნ. აბაშვილი მიქარ
ს.მ. ეიზენშტეინისა და
ნ.კ. ჩერკასოვის
სიტყვებიდან.

გაზრდილება იქნება

ოზაპას რუსეთთან შეკავება შესაძლებელია

რამდენიმე ცნობილმა ამერიკელმა პოლიტიკოსმა აშშ-ის პრეზიდენტის ადმინისტრაციას რეკომენდაციებით მიმართა, რომლებიც რუსეთთან ორმხრივი ურთიერთობის განახლებისა და განმტკიცებისკენ არის მიმართული.

თავდაცვის ექს-მინისტრი უილიამ პერი, სახელმწიფო მდივნის ყოფილი მოადგილე ტომას პიკერინგი და რიგი გამოჩენილი პოლიტიკოსები ამტკიცებენ, რომ ორ ქვეყანას შორის ეფექტიან დიალოგს ფუძემდებლური მნიშვნელობა აქვს აშშ-სთვის, რომელსაც რუსეთთან არა ერთი კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ინტერესი აერთიანებს — მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების აღკვეთიდან საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლამდე.

რეკომენდაციებს შორის დოკუმენტში შეტანილია რუსეთი-ნატოს საბჭოს როლის გაძლიერება, რუსეთის მინგვა სრული მოცულობით მონაწილეობისათვის კოლექტიური უსაფრთხოების და თანამშრომლობის სტრატეგიულ პროექტებში სარაკეტო დარტყმებისაგან ევროპის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.

რუსეთი სომხეთს 500 მილიონ დოლარს ასესხებს

რუსეთი სომხეთს 500 მილიონი დოლარის კრედიტს გამოუყოფს, ეს სომხეთის პრემიერ-მინისტრ ტიგრან სარქისიანთან შეხვედრისას რუსეთის ფედერაციის მთავრობის თავმჯდომარემ ვლადიმერ პუტინმა განაცხადა.

„ჩვენ ფაქტობრივად დავამთავრეთ 500 მილიონი დოლარის მოცულობის კრედიტის გამოყოფის საკითხის დამუშავება“, — თქვა მან.

სარქისიანმა მადლობა გადაუხადა რუსეთს ფინანსური დახმარებისთვის.

„ეს ჩვენი მთავარი მეტად სერიოზული თანხაა, ამ დახმარების წყალობით მსოფლიო კრიზისის ნეგატიური ზეგავლენის დაძლევა შევძლებთ“, — თქვა მან.

სარქისიანმა რწმენა გამოთქვა, რომ „ეს ფული მოხმარდება იმას, რომ ათასობით სანარმო რუსული კაპიტალით სომხეთის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებას შეძლებს. ჩვენ მათთვის სასურველ მაკროეკონომიკურ გარემოს შევქმნით“.

რუსეთი შავი ზღვის ფლოტსა და ჯარის სამხრეთ კონტინენტს აქლიჩებს

რუსეთის თავდაცვის სამინისტრომ სამხრეთ რეგიონში ჯარების კონტინგენტისა და შავი ზღვის ფლოტის გაძლიერების თაობაზე გადაწყვეტილება მიიღო. ამის შესახებ თავდაცვის მინისტრის მოადგილემ, არმის გენერალმა ვლადიმერ პოპოვიჩინმა განაცხადა.

მისი თქმით, სამინისტრომ დეტალურად გააანალიზა სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტის შედეგები და ჩამოაყალიბა ლონისძიებათა კომპლექსი, რომელთა განხორციელება აუცილებელია სამხრეთ რეგიონში ჯარების კონტინგენტისა და შავი ზღვის ფლოტის გაძლიერებისთვის. პოპოვიჩინის ინფორმაციით, სამხრეთით ჯარებში უცილებელია ზალაური ცეცხლის სისტემების მოდერნიზაცია, ტაქტიკური დაზვერვის ახალი საშუალებების შემუშავება. საჭიროა ძალებში დაჩქარებული ტემპით დასრულებული არსებული თვითმფრინავებისა და ვერტმფრენების მოდერნიზაცია, განხორციელებული მათი დამატებითი შესყიდვა. სამხედრო-საზღვაო ფლოტში იგეგმება „ლადას“ ტიპის წყალქვეშა ნავის ფორსირებულად დასრულება, „ვარშავიანკას“ ტიპის წყალქვეშა ნავების მოდერნიზაცია, ახალი პროექტის დიდი სადესანტო ხომალდის შექმნის დაჩქარება, ასევე სანაპირო სარაკეტო კომპლექს „ბასტიონის“ დივიზიების ჩამოყალიბება.

ეს საფრთხე ყველას გვეუქრება

შარშან ყველაფერი დავკარგე და უსახლკაროდ დავრჩი. ეს საკუთარ უბედურებად აღვიქვი. ყველაფერში ბრალს ვდებდი მკაცრ პედსა და საკუთარ უგუნურობას. როგორც ახლა — ეკონომიკის ნგრევის დროს — ირკვევა, მაშინ მე ვიყავი ერთგვარი გამომცდელი, ვინც თავის თავზე იწვინა და შეისწავლა სიღარიბის ყველა სირთულე, რათა უძვირფასესი გამოცდილება გაეუზიარო მილიონობით ამერიკელს, ვისაც ეს ჩემი გამოცდილება კიდევ გამოადგება.

მაგრამ მე ნამდვილ სიღარიბეზე ვლაპარაკობ. ჩვენ სოციალურ კიბეზე რამდენიმე თვის განმავლობაში თავივე მივექანებოდით, სიღარიბის რამდენიმე საფეხურის ჩავლით. ჯერ მოგვიხდა ღარიბული სტუდენტური ნიღბის გახსენება, როცა განუხებლადამის კომპარული სიზმრები ბინის ქირის გადახდასთან დაკავშირებით, ყოველი თვის ბოლოს კი იწყებდა მარტოვანი, ჯანსაღი დიეტის დრო. მაგრამ სულ მალე ამას მოჰყვა დიკენსისეული გაჭირვება, როგორც ვერ წარმოუდგენიათ ცხოვრებაში კეთილდღეობით განებივრებულ დასავლელ ობიექტებს. სწორედ ასეთ სიძნელეებს შეიგრძნობს ძალიან ბევრი უახლოეს მომავალში. აქ კი მე იმიტომ ვარ, რომ გაცნობოთ — ეს ნებისმიერს შეიძლება შეემთხვეს.

და ეს უკიდურესად უსიამოვნო რამაა. თქვენ შეგიძლიათ, თქვით: — კარგი, რა?! გაგვაკვირებს! — მაგრამ ეს უბრალოდ იმიტომ, რომ თქვენ ბოლომდე დეტალებში ვერ წარმოგიდგენიათ ამ უსიამოვნებათა ხასიათი. ამიტომ შევეცდები, მოკლედ აღვწერო, რისთვის უნდა ვიყოთ მზად და როგორ მოვიქცეთ სიტუაციაში, როცა საკითხი ხარჯების შემცირებას ან მკორე ავტომობილის გაყიდვას კი არ ეხება, არამედ იმას, რომ საერთოდ უავტომობილოდ და უფულოდ რჩები ელემენტარულ გამოკვებასა და საკითხაზე ფიქრის აშარა.

ყველა ჭეშმარიტება, რასაც შევიცნობთ სიღარიბეში, შეიძლება აღმოჩნდეს ტრივიალური. მაგრამ არ უნდა დავგავიწყდეს, რომ ადამიანს ძალიან უჭირს გაცნობიერების შემდგომ ზუტად გაიხაროს, როცა ცხოვრება თვალწინ ენგრევა. აი, ეს გულუბრყვილი ძველი აღთქმები, რომლებიც მართავდა მსოფლიოს საშუალო კლასის ეპოქის დადგომამდე და კვლავაც შედის საკითხი უფლებებისში.

სიბრძნე. პირველ რიგში, თქვენ გჭირდებათ მშრალი, თბილი ადგილი ღამის გასათევად. მე და ჩემს ცოლს გვექონდა მხოლოდ პატარა იახტა გათბობის გარეშე და ეს საკმარისი არ აღმოჩნდა. ვიღვიძებდი ზღვის ყინულიანი ტალღების ხმაზე, ჩვენს ნავს რომ ეხეთქებოდა და ვხვდებოდით, რომ „განწირულთა“ (პიუგოს რომანი, — რედ.) დრო არსად წასულა. როცა ნათესავებს შევეფარეთ, კვირების განმავლობაში ვისხედით გაზის ბუხართან საბნებში შეფუთვლებში. სიცივეში არსებობისას ჭამაც კი გავიწყდება. მხოლოდ სითბო გინდა, რომელიც ასე გაკლია. მხოლოდ მაშინ ხვდები, რომ დედამინაზე ყველაზე საშინელი რამ სიცივისგან გათოშვაა. თქვენ კიდევ გაიგებთ, რატომ.

ღარიბი ხართ? — ამერიკის პოლიციელები თქვენი მტრები არიან. ისინი შეეცდებიან, ავიყვანონ სწორედ თქვენი მანქანის საშუალებით. ასე რომ, გირჩევნიათ, გაყიდოთ იგი, თუ გაქვთ საშუალება — მხედველობაში მაქვს ნაკლებად სავარაუდო შემთხვევა, თუ თქვენს მიდამოებში მოქმედებს რომელიმე საზოგადოებრივი ტრანსპორტი.

სირცხვილი. მის შესახებ მალევე დაივიწყეთ. სირცხვილი — ეს ახირებაა. ამის შესახებ, შეიძლება, არც ილაპარაკოთ: საკმარისია, გამოიაროთ ნამდვილი შიმშილი და სიცივე, რომ ძველმა კეთილმა ძუძუმწოვარმა არსებამ გაიღვიძოს თქვენში, რათა გადაარჩეთ. და სირცხვილი უკვე აღარაფერს ნიშნავს.

რეობდა მეგობრულ ლათიებსა და ყბედობებს. ისე, როგორც საშუალო კლასის სამყაროში, დეზოდორანტის გამოკლებით.

სასურსათო ზანკები. ესაა საქველმოქმედო პუნქტები, სადაც კვირაში ერთხელ (უფრო ხშირად კი — ორ კვირაში ერთხელ) იძლევიან უფასო პროდუქტების შეკვრას. ჩვეულებრივად, ისინი ეკლესიების სარდაფებში განთავსდებიან, უბრალოდ, იმიტომ, რომ ეკლესიები — ეს ამერიკის შეერთებული შტატების დასავლეთში ახალ საცხოვრებელ მასივებში საზოგადოებრივი დაწესებულებების ერთადერთი ტიპია. იქ დიდხანს გინევთ ცეცხლს, ვინაიდან ითვისებთ ლტოლვილის ჩვევებს — მიდხარტ დილიდანვე ადრე, უმაღლეს ენერჯით სიაში და იღებთ ნომერს. უნდა იყოთ კეთილგანწყობილი, მაგრამ შემტყვი. ამ ორი თვისების შეხამება ადვილი როდია, მაგრამ მალე ისწავლით. კეთილგანწყობა გამოგადგებათ, მიმართოთ უცხო ხალხს დახმარებისა და რჩევისათვის: უფულოდ თქვენ უკვე ვეღარ შეძლებთ, მისცეთ თავს ნება, იყოთ ეული. შემტყვობა კი აუცილებელია, უბრალოდ, რომ არ უგულვებულდგეთ. ასე რომ, ყოველთვის ნადით ურთიერთობაზე, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არ აჩვენოთ ფული (თუ ის გაქვთ) და არც ახსენოთ იგი.

ლარიბთა კლინიკა, ნუ ითაკლებთ რიგში დგომით დერეფნის გაუღწეოთილ სუნს. სიმყრალე საერთოდ იქნება თვენთვის პრობლემა, მაგრამ მხოლოდ პირველი ორი კვირის განმავლობაში; შემდეგ ყურადღებასაც აღარ მიაქცევთ. თავადაც უკვე ყარხართ, გარშემომყოფნიც. თუ მოისურვებთ, თავი დააღწიოთ სიმყრალეს, თან რომ გდევთ დიდი ხნის დაუბანლობის გამო, როგორმე მწველს მიუჯექით. სხვათა შორის, ეს მოწვევის ერთ-ერთი უპირატესობაა და, შეიძლება იმის მიზეზიც, რომ ყველა ღარიბი ენევა. მაგრამ მხოლოდ ამის გამო მოწვევას არ გირჩევთ. სიგარეტი უსაშველოდ ძვირია, და არა ერთი საცოდავი ვინმე ქცეულა მის გამო აბეზარ მათხოვრად.

შეგიძლიათ თქვენი ისტორიის მოყოლა? ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს, რადგან წუწუნი თქვენი სიღარიბის გამო განუწყვეტილ მოგონებებში მთელი 24 საათის განმავლობაში, გინდათ ეს თქვენ თუ არა. და აღმოაჩენთ, რომ საკუთარი დაცემის ისტორიის თხრობა განწირულთა მეტად არსებითი ჩვევაა, ასევე არც მომავლურებელი ხერხი დროის გაყვანისათვის. ამას მივყავართ სიცოცხლისათვის ისეთ მნიშვნელოვან და თანაც არასწორად გაგებულ მექანიზმამდე, როგორც უარყოფა. შინის შესახებ (რომანი „წყვიდაის გულიდან“) პოლკოვნიკ კურტის სიტყვების პერიფრაზირება რომ მოვხადინოთ, უარყოფა შეიძლება შენი მეგობარი იყოს... მაგრამ არც გამოწაკლისია, აღმოჩნდეს მტერიც, რომლისაც უნდა გემინოდეს. უარყოფა, გარკვეულწილად, დაგჭირდებათ, რომ თავიდან აიცილოთ თვითშეფასების სრული მსხვერვა. ჩვენი თვითშეფასება ძალზე სერიოზულად დაზიანდება, როცა გახდებით არავინ. ადვილია, იყო ზრდილობიანი და თავმდაბალი, როცა ყველაფერი გაქვს, — მე სწორედ ასეთი ვიყავი. მაგრამ როცა ჩემი ცხოვრება იშლება, თვითგანადგურება — ეს ფუფუნებაა, რომლის ნებასაც თავს ვერ მისცემ. როგორც „მეკაბელეს“ პერსონაჟი ჯიმ კერი ამბობს, „ვთამაშობთ ციხის წესებით“: თუ პატივისცემის იმედი გაქვს, მზად იყავი, მოითხოვო იგი. წინააღმდეგ შემთხვევაში

უნდა გარდაიქმნა და გაქრე. აი, ასე — ანტიდეპრესანტები დაგეხმარებათ ფაქტების უარყოფაში, მაგრამ დროდადრო თქვენთვის აუცილებელია, უარი თქვათ თავმდაბლობაზე და დაიმშვიდოთ თავი, ნაწილობრივით ტრაბახში, რომ საკუთარ თავში ბავშვური თავდაჯერებულობა გააღვიძოთ, რომელმაც მოასწრო ატროფირება საშუალო კლასის ზრდილობიან ადამიანთა მნიშვნელოვან ნაწილში. იგი თქვენ გამოგადგებათ.

პრაქტიკულ მხარეზე თუ ვილაპარაკებთ, ყველაფერი თავს იყრის საკითხში — რა მოვიშორეთ თავიდან. და მე ვსაუბრობ არა მხოლოდ ქონებაზე. თუ გყავთ ბავშვები... ღმერთმა გიშველოთ. ამ დროს ვერაფრის რჩევას შევძლებ, ვინაიდან მე და ჩემს ცოლს, საბედნიეროდ, ბავშვები არ გყავს. მაგრამ, სამწუხაროდ, გყავს ძალი. ეს დიდი მოუქველი ბომბორა ჩვენი ცხოვრების უქვეყნამდე ცოტა ხნით ადრე გაგვიჩნდა. ალბათ, ღირდა, მაშინვე მიგვეცა ვინმესთვის. ჩვენთან შიშის, სიცივისა და საკუთარი თავისადმი ზიზღის ატმოსფეროში ლეკვი მეტად უცნაურ, უბედურ ძალად გაიზარდა. ადრე, როცა ჯერ კიდევ მქონდა კეთილდღეობა, ბევრი სხვადასხვა ჯიშის ძალი მყავდა. და ყველა მათგანი იყო მხიარული, ოჯახური, მოთამაშე. ეს ძალი კი აბსოლუტურად ველურია, თანაც, უცნაური თვისებებით. ამჟამად, როცა, როგორც იქნა, გველისა სახურავი თავზე და სითბო, ზოგჯერ კიდევ გვართობს მისი ქცევა — შიშით შეხტება ხოლმე და ყურს უგდებს ნებისმიერ ხმაურს, რეაგირებს სუნსა თუ მოძრაობაზე. მაგრამ ვიცი, რომ ეს ძალი უფრო ბედნიერი იქნებოდა, რომელიმე ოჯახში რომ მოხვედრილიყო, სადაც ბედნიერ ცხოვრებად სულ მოხსადინებლიანი ქონება მიჩნეული.

ამას გარდა, ძალის ყოლა ამცირებს ჩვენს შანსებს, ვიშოვოთ ახალი სამუშაო. ის ზოგჯერ ყმუილს იწყებს (მისი ძნელი „ბავშვობის“ კიდევ ერთი შედეგი), ამიტომ ერთ-ერთ ჩვენგანს გვიწევს მასთან სახლში დარჩენა. არსებითად, მივეჯაჭვებთ გაუთბობელ და დანგრეულ იახტას, სადაც ჩვენ ვცხოვრობდით.

მანქანა. თუ გყავთ ავტომობილი, მისი უმალ გაყიდვა, ალბათ, ღირს. მანქანა თავის მფლობელს უკანასკნელ დოლარებს სწოვს. მაგრამ არის უარესიც: პოლიციელები გრძნობენ ქუჩებში სხვის გაჭირვებას და ვერ იტანენ ღარიბებს. ადრე პოლიციელთა მიმართ არ განვიციდით განსაკუთრებულ უპატივცემულობას (ნარკოკონტროლის გამოკლებით), მაგრამ ახლა მათ პირდაპირ ვეღარ ვიტან. პოლიციის მთავარი დანიშნულებაა ის, რომ ტრასებზე არ გაუშვან ღარიბები. ერთხელ გასაუბრებაზე მივეგზავნებოდი სამუშაოსთან დაკავშირებით (ეს შეიძლება ჩვენთვის შიმშილისაგან თავის დაღწევის საშუალება ყოფილიყო) და მე გამაჩერა ქალმა პოლიციელმა. ჩემი ავტოდაზღვევა ორი კვირით ვადაგადა-

და თქვენ აღმოაჩენთ აგრეთვე, რომ ურთიერთობა ფსკერზე უფრო იოლია, ვიდრე წარმოგედგინათ. იქ მცხოვრები ხალხი განუწყვეტილად ჩაბმულია ერთგვარ შოუბიზნესში. ეს აუცილებელია მათთვის, რომ გადარჩნენ. საზოგადოებრიობა აცოცხლებს მათ. და როგორც ჩემი გამოცდილება მკარნახობს (თუმცა ეს, შეიძლება, დამოკიდებული იყოს იმაზე, თუ რა გაგაჩნდა ყველაფრის დაკარგვამდე), მათ ძალიან არ უყვართ ძალადობა. ქვედა ფენების მცხოვრებნი, ძირითადად, გულგანწყალბული ხალხია, მათ დიდხანს უწევთ ყველაფრის გამო ლოდინი, ხოლო როცა რაღაცას დიდი ხნის განმავლობაში ელოდები, ბოროტდები, თუმცა, ამავე დროს, გეშინია, არაფერი ივნო. ამიტომაც არიან ისინი ნერვიულები, გულლია, გესლიანი და ვერაგი ჭორიკანები — მე მათი უკვე აღარ მემშინია. ისინი არ დაიწყებენ თქვენს ძარცვას. დიხ, ისინი შეეცდებიან, მაქსიმალურად წაგგლიჯონ ფული — ღმერთმა მოწმი, მათ დარჩათ ჩვენი უკანასკნელი დანაზოგების სოლიდური ნაწილი, მაგრამ ეს იყო მსუბუქი გამოძალვა, რომელიც ემყა-

ანტიდეპრესანტები. დაიწყეთ მათი მიღება უმაღლეს, თუ ჯერ კიდევ არ მიგიმართავთ. იმიტომ, რომ ძალიან ცუდად გახდებით. არ აქვს მნიშვნელობა, რომ თქვენ ბევრი იკითხეთ მარქსი; არ აქვს მნიშვნელობა, რომ შეგიძლიათ ანალიზი გაუკეთოთ თქვენს გაღატაკებას გლობალურ ეკონომიკურ კონტექსტში — მთელი ეს კომპარი უშუალოდ თქვენს თავსაა და მას წარმოუდგენლად განიცდით. თქვენ ხომ ამერიკელი ხართ, მაშასადამე, მოგწონთ ეს თუ არა, იზიარებთ ამ კულტურაში მიღებულ ფასეულობებს: თავადაც აფასებთ თქვენს თავს, სამუშაოს, მანქანისა და ბინის შესაბამისად. იტყოდით უარს ქურქზე ციმბირში? ტომ კრუზი წყალსაც წაუღია თავისი ქადაგებით. მთავარია, თავი გადარჩიოთ. არ შეგაწყენთ თავს უსარგებლო დეტალებით, მაგრამ პატიოსნად გეტყვი — არ ვფიქრობ, რომ ჩვენ ყველაფერს გადავიტანდით, წმინდა პროზაიკი რომ არ მოგვევლინებოდა ღვთიური სიკეთით.

ამიტომ როგორც კი დაიწყებთ ჩამოცურებას ფაქიზი სიღარიბიდან ქუჩაში ცხოვრებისაკენ, დაუყოვნებლივ მოახებთ უახლოესი

ეს ნავი იყო ჩვენი გაყინვის კიდევ ერთი ფაქტორი; ისიც თავიდანვე უნდა გაგვეყიდა, თუნდაც მისი ღირებულების 90% დაგვეკარგა. ამ წყეული ნავის შექმნის ჩანაფიქრი ის იყო, რომ მასზე მუქთად გვეცხოვრა, იმის ნაცვლად, რომ სადმე დაგვექირავებინა ბინა თუნდაც საშინელი ფასით, რაც დამახასიათებელია შეერთებული შტატების დასავლეთი სანაპიროსათვის. ეს იყო მეტად წარუმატებელი აზრი. თუ გვექნება შემთხვევა, გადაზარდვით რომელიმე ასკეტურ და უფასო საცხოვრებელში, მოეპყარით ამ იდეას მაქსიმალური სკეფისისით. მთელი ნავის საქმის არსი ისაა, რომ ამგვარი თავშესაფრიდან პრაქტიკულად შეუძლებელია ნორმალურ, თბილ და კომფორტულ სამყაროში დაბრუნება. იქ არაა ინტერნეტი. თუ თავის დაძვრება გინდათ, ინტერნეტი თქვენთვის აუცილებელია ისევე, როგორც ნორმალურად გამართული შხაპი, რაც არც ჩვენ გვექონია იახტაზე. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისეთ სახეს მიიღებ და ისე აქოთადები, როგორც — იმ რიგში ღარიბების კლინიკაში. ეს კი არაა საუკეთესო სახე შრომითი მოწყობის პერსპექტივის თვალსაზრისით. ძალის თავიდან მოშორების შემთხვევაში რაღაც შანსი გვექნებოდა.

მაგრამ ეს ყველაფერი როდია: კარგავ რაღაც უფრო მეტს, სრულიად იცვლება უფრო მეტად, ვიდრე შეგიძლია ეს გაითვითცნობიერო. იცვლება ისე, რომ როცა, ბოლოს და ბოლოს, გეძღვება შესაძლებლობა, აღარ შეგიძლია ჩასჭიდო მას ხელი.

მრავალი თვის განმავლობაში ვცდილობდი მუშაობის დაწყებას მასწავლებლად ისე, რომ პასუხიც არ მიმიღია საკუთარ რეზიუმეზე. და ერთხელ მოულოდნელად ადგილობრივ კოლეჯში გამიჩინა იდეალური ვაკანსია. მათ სჭარდებოდათ ლიტერატურის მასწავლებელი, რომელიც შეასწავლიდა აგრეთვე თხზულებათა დაწერას და წაიყვანდა მწერლურ სახელოსნოს — სწორედ ჩემი სპეციალობა იყო.

მაგრამ გასაუბრებლად მისულმა მოულოდნელად შევიკრძინე, რომ მე უკვე აღარა ვარ ის წყნარი და ზრდილობიანი კაცი, რომელსაც შეეძლო მშვიდად, აუღელვებლად და მომხიბვლელად წარმოეჩინა საკუთარი თავი პედაგოგიური საბჭოს წინაშე. ჩემში ძალიან ძლიერი იყო შიში იმ პირობების წინაშე, რომლებშიც გვინევდა ცხოვრება. ყველაფერი ჩემში იყო არასწორი, და თავად მეც არ ვიყავი სწორი და სრულიად არ ვეძებდებარებოდი სამუშაოზე დაქირავებას. კატარ-ღაზე არ გვექონდა ცხელი წყალი, მე კი უნდა თავი მომეწესრიგებინა და გამეპარსა მეჩხერი ჭაღარა თმა დიდ თავზე; არადა, სიტუაციიდან გამომდინარე, ვისარგებლე იაფი ერთჯერადი ჩარხით „მაკაონალდსის“ ტუალეტში. შედეგი ადვილად წარმოიდგენთ: გამოვიყურებოდი ისე, თითქოს თავს დამესხა აფთარი და მხოლოდ მძიმე ბრძოლის შემდეგ მომშორდა. საკრედიტო ბარათზე დარჩენილ უკანასკნელ 20 დოლარად ნაყიდი სპორტული ქურთუკი შესაფერისად მეჩვენებოდა, სანამ არ მოეხვდით უხადოდ სუფთა, მოგუგუნე აუდიტორიის წინაშე, სადაც მიმდინარეობდა გასაუბრება. და, რაც მთავარია, თავად გავხვდი უფრო მყვარალა, იმპულსური, ტანჯული ადამიანი. თუ შევეცდებოდი, მელაპარაკა ფხიზლად, გაისმოდა ეს გაცხარებულად. როცა მკითხეს (ამ შეკითხვას ველოდი), — რა აზრი აქვს, მასწავლებელს, რომელიც დიდ უნივერსიტეტებში მუშაობდა, აღმოჩნდეს სოფლის პატარა დაქირავებულ კოლეჯში, — მე გულწრფელად ვუ-

პასუხე: — „ჯობს, აქ ვასწავლიდე, სიღრმეში, ვიდრე სტენფორდში“. მაგრამ აღფრთოვანებით ნათქვამის ნაცვლად, წუწუნე გამომივიდა. ბომჟობის (რუს. *без определенной местожительства* — გარკვეული საცხოვრებელი ადგილის უქონელი) პირდაპირ ვგრძნობდი, თუ როგორ მეცვლებოდა ხელიდან სამუშაო, და შედეგად — მათ სამუშაოზე ადგილობრივი პიროვნება აიყვანეს, რომელიც იყო დირექტორის მეგობარი. და ეს მაშინ, როცა სამსახურო სიით მე ერთი თავით მაღალი ვიყავი მასზე.

წყნარ, ზრდილობიან და ნორმალური სურნელის სამყაროში დაბრუნებისათვის დაგჭირდებათ, მონყოთ ფსიქოლოგიური განტვირთვის პროცედურები რამდენიმე თვით. ჩვენ შემთხვევაში, გამოვიდა, რომ გამოვიქცეით ნავიდან, ვნახეთ, სადაც შეიძლებოდა სესხის აღება, ამ ფულით დავიქირავეთ ბინა სახლის სარდაფში და იქ მოვთავსდით, ჩავრთეთ გათბობა მაქსიმუმზე. მხოლოდ ამის შემდეგ ვიყავი მზად კიდევ ერთხელ მეცადა მუშაობის დაწყება.

რამდენიმე თვე დამჭირდა, რომ დავმშვიდებულიყავი, ოდნავ მაინც განვთავისუფლებულიყავი გესლისაგან. დიახ, თქვენ ხომ გახდებით ძალიან გესლიანი. ხომ არ შეიძლება მუდმივად გეჯავრებოდეს საკუთარი თავი; დროდადრო მოგინევთ, გადაერთოთ სხვა რამეზე და ყველაფერში ვიღაც სხვას დასდოთ ბრალი. მით უმეტეს, როცა თქვენს გაჭირვებას მართლაც ჰყავს ვინმე კონკრეტული დამნაშავე. მთავარია, არ მისცე ნება გესლს, წაგართვას ძილი. უკეთ რომ დაგეძინოთ, ისეირნეთ ხანგრძლივად შეგიძლიათ იყვიროთ, იწყველოთ მთელი მსოფლიოს მისამართით, თუ მოთმინება არ გყოფნით, განაგრძეთ სიარული. და რაც უნდა მოხდეს, არ გაყიდოთ ძილის ტომარა. მე ჩემი ბენჯიანი საძინებელი ამ ხნის ხეტი-ალის შემდეგ გაცილებით უფრო ძლიერ შევიყვარე, ვიდრე საკუთარი თავი.

ძილი, თავისთავად, ანტიდეპრესანტია, თითქმის ისეთივე ქმედითი, როგორც უკვდავების წყალი, თანაც — უფასო. უნდა აღელდე მაშინ, თუ ყოველი რამდენიმე საათის შემდეგ ყვირილით გეღვიძება. მე ეს ბომჟური ცხოვრების მექვეს თვეს დამშენდა.

სწორედ მაშინ გავბედე და ვთხოვე სესხი ძმას. ამ ადგილზე ჩვენი ისტორია განსხვავდება ნამდვილი ქუჩის ბედისაგან: მე მქონდა სათადარიგო თამოსავალი. და მე ის გამოვიყენე, თანაც როგორ? ეჰ, ადრე გამეკეთებინა!

თუ თქვენ გაქვთ სათადარიგო გამოსავალი — მეგობარი ან ნათესავი, ვინც მზადაა გასესხოთ ფული, რომ დაიქირაოთ საცხოვრებელი — მიმართეთ მას დაუყოვნებლივ. და როცა რომელიმე საერთო მეგობარი შეგთავაზებთ საცხოვრებლად გამოუყენებელ ფარდულს თავის მონაკვეთზე ან ცარიელ სათიხლაშურო ქოხს, — დაეთანხმეთ, ოღონდ იმ შემთხვევაში, თუ ის თბება.

მკაცრი ძველი სამყარო, განწირულთა სამყარო — არსად წავა, ის მოუთმენლად გელით თქვენ. გააკეთეთ ეს ისე, რომ ხელსაყრელი იყოს თქვენთვის, რომ ამ სამყაროში ბოლო არ მოგიდოთ. და თუ მთელი ამ ხნის განმავლობაში მე ხელი არ მომიკიდია რაიმე უკანონო წარმოებისათვის, მხოლოდ იმიტომ, რომ, ჩემი დაკვირვებით, ღარიბები ამისათვის არახელსაყრელ პირობებში არიან, ისევე, როგორც ბევრი რამ ცხოვრებაში — ეს შეძლებული ბატონების სიამოვნებაა.

„რუსი ობოზრეპატალი“

თემურ ჭყონიამ სამეზის ტაძარს ათასი, სოლო ნასმომკარობას 30 ათასი ლარი შესწირა

სად მოღვაწეობენ თბილისის პოლიციის სპეცრაზმის ყოფილი უფროსი თემურ მღებრიშვილი და ჯაბა იოსელიანის დაცვის უფროსი „წესრიგა“?

„კოკა-კოლა ბოთლერს ჯორჯიას“ მეპატრონე თემურ ჭყონია აცხადებს, რომ გასული წელი მისი კომპანიისთვის მომგებიანი იყო, გაყიდვები 2007 წელთან შედარებით 27%-ით გაიზარდა და ბაზარზე ახალ პროდუქტს „შევისს“ უშვებს. თუმცა როგორი იქნება მიმდინარე წელი ჭყონიასა და მისი ბიზნესისთვის, ძნელად პროგნოზირებადია. ჯერ ერთი, იმიტომ, რომ „კოკა-კოლა“ ფინანსური კრიზისის დასაძლევად მეორადი ბოთლების მოხმარებაზე გადადის, რაც ნიშნავს, რომ შესაძლოა, შარდის ანალიზისთვის გამოყენებული ბოთლით მოგვიხდეს გამაგრებული სასმელის მირთმევა (დამეთანხმებით, სასიამოვნო შეგრძნებებს ნამდვილად არ იწვევს). და კიდევ, ბოლო დროს ბევრს საუბრობენ „კოკა-კოლაში“ ატეხილ სკანდალზე. იმასაც ამბობდნენ, „კოკა-კოლას“ სამშობლოში ჭყონიას ამერიკაში შავი გზებით შეტანილი ქართული „კოკა-კოლა“ მიაღწევს... უკანონო ექსპორტის გამო ცენტრალურმა ოფისმა ჭყონიას „კოკა-კოლას“ სასმელის სიროფის მიწოდებაზე უარი განუცხადა და ლიცენზია ჩამოართვა. თუ ბოროტ ხმებს დაუჯერებთ, ახალი გამაგრებული სასმელის გამოშვება ამ ფინანსური კრიზისის ფაზს და მასში 1000 000 დოლარის ინვესტიცია მართლაც საეჭვოდ გამოიყურება.

ჭყონიას პიროვნება ქართული საზოგადოებისთვის უცხო არ გავლავთ, ყველას კარგად ახსოვს შეკადრდაძის პრეზიდენტობის მინერულს ჭყონიას პათოსი და ფრთიანი იდეა — იქნებ შევარდნაძე მესამე ვადით ავირჩიოთო. როგორც ექსპერტი ნიკო ორველაშვილი აცხადებს, სწორედ ამიტომ იყო ჭყონია რევოლუციის შემდეგ თურქეთში გაქცეული და იქიდან უთვლიდა ახალ ხელისუფლებას — რამდენი გადავიხადოთ, რომ არ დამიჭიროთო. ჭყონია ახლა წარმატებით ახორციელებს თავის ბიზნესსაქმიანობას საქართველოში, ხელისუფლება კი უმადობას არ უჩივის. რაც იმას ნიშნავს, რომ მას საქართველოში დაბრუნება იაფი ნამდვილად არ დაუჯდებოდა და გასული წლის არჩევნებში ნაჩვენებ შემონიშნულობას — 30 ათას ლარს, ნამდვილად აღემატება. დიახ, ოფიციალური ინფორმაციით, ჭყონიას საარჩევნოდ 30 ათასი ლარი შეუწირავს ნაციონალურ საარჩევნო კამპანიისთვის, მაშინ, როცა სამეზის ტაძრის მშენებლობის ფონდში მას 1000 ლარი აქვს ჩარიცხული. ბიზნესმენისგან, რომელიც წლიურ ბრუნვად 45 მილიონს აჩვენებს, სამეზის მშენებლობისთვის ამ თანხის შეწირვა, მსუბუქად რომ ვთქვათ, სამარცხვინოა.

ეტყობა, ჭყონიამ იფიქრა, სამეზის საკათედრო ტაძრის მშენებლობაში 1000 ლარის შეწირვისთვისაც მომისენიებენ ლოცვებშიო და პროექტს „იდეა, ფული და ერთი შანსი“ მიმდინარეობისას უამრავი მონაწილე გაამწარა. ზოგს წილად მისი უკმეხი და ცინიკური საუბარი ერგო, ზოგი უფრო მეტად დაზარალდა და რომ ეგონა, ბიზნესი ანაყოფი აღმოჩნდა, რომ ჭყონია პიარზე მუშაობდა და რეალურად ამ პროექტში მონაწილე ხალხის ბიზნესის აწყობისთვის არც იტკივებდა თავს. წლებისწინანდელ პროექტს ფორუმზე დღესაც უძღვნიან თემურს. ერთ-ერთი „გადაგდებული“ მერაბ ხერგიანი წერს: „მე მერაბ ხერგიანი მქვია. 2006 წელს ცრუ შოუში „იდეა, ფული და ერთი შანსი“ წარვადგინე ძველ სვანურ საცხოვრებელ კომპლექსში მცირე სასტუმროს მოდერნიზებული მონყობის იდეა, რომელიც თითქოს ბატონმა ჭყონიამ მოიწონა და ხელის ჩამორთმევით დამპირ-

და ინვესტირებას. ამის შემდეგ მისი მშენებელ-მენეჯერი ჩაერთო დაპირებებში და მიპრდებოდა: ორიოდ თვეში ქობულეთში დავასრულებთ სასტუმროს მშენებლობას და მაშინვე მოვაშურებთ მესტიას. მერე სიღნაღში დავამთავრებთ სხვა სასტუმროს და იმნამსვე დაიწყებთ სვანეთის პროექტის განხორციელებას... მერე „მაკდონალდსის“ ახალ ობიექტს დავამთავრებთ და თქვენთან გვივულოთო. ახლა გვირავი გაჰყავთ თბილისიდან გულანშარომდე და ახი დაუხრებლად... ჭყონიამ პუბლიკის თვალში დიდი ინვესტორისა და მეცენატის იმიჯი შეიქმნა, მე და, ალბათ, სხვა მრავალი კი მოგვატყუა. ვეძებ სხვა მოტყუებულებს და „გადაგდებულებს“.

ხერგიანის მიერ მოხსენიებულ სასტუმროზე გამახსენდა. ადამიანის უფლებათა ცენტრის „ჰუმანრაიზის“ გამოძიება, რომელმაც გაარკვია, რომ ჭყონიას სუთვარსკელავიანი სასტუმრო „ჯორჯიან ჰოუმტელ პალასი“, რომელშიც ბიზნესმენმა 760 ათასი დოლარი გადაიხადა, ისე აშენდა, რომ მშენებლობის ნებართვა არ იყო გაცემული. მოგესხენებათ, უკანონო მშენებლებზე უფროსად ამბებიცაა, ხალხს ამენებულ ავტოსადგომებს უნგრევენ და საინტერესოა, როგორ მოხდა, რომ 150-ნომრიანი სასტუმრო ასე „შეუმწვევლად“ ააშენეს ქობულეთის ფიჭვნარში? „ადამიანის უფლებათა ცენტრის“ იურისტის ლალი იშხნელიძის განცხადებით, უნებართვოდ აშენებული სასტუმროს მიმართ სანქციები უნდა გა-

ტარდეს: „საქართველოს არქიტექტურულ-სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის შესახებ განსაკუთრებული სამშენებლო რეგულირების ზოლში უნებართვო მშენებლობა 20 000 ლარის ოდენობით უნდა დაჯარიმდეს. გადაუხდელობის შემთხვევაში ჯარიმა სამმაგდება. თუმცა, სასტუმრო „ჯორჯიან ჰოუმტელ პალასის“ მიმართ რატომღაც კანონი ლმობიერი, უფრო მეტიც, უმოქმედოა.“ (www.humanrights.ge)

თემურ ჭყონიას სახელმა გაიფურა „განკულაკებული“ ქიბარ ხალვაშის კომპანიის „არტი ჯგუფთან“ დაკავშირებითაც და გამოირიცხული არ არის, რომ „პროტექტრენდ გემბელის“ დისტრიბუტორი საქართველოში სწორედ ჭყონია გახდეს. ამ ბიზნესმენის სახელს უკავშირებდნენ „ტაოპრივატბანკსაც“, რომელსაც პრობლემური სესხების ამოღებაზე ყველასთვის კარგად ნაცნობი, თბილისის პოლიციის სპეცრაზმის ყოფილი უფროსი თემურ მღებრიშვილი მიუმაგრებია. იმ შემთხვევაში, როცა, კლინტი სესხს ვერ ფარავს, მისი საქმე პრობლემური სესხების განყოფილებას გადაეცემა და თუ იგი ბანკში აღარ ცხადდება, მერე ბანკის პრობლემური სესხების თანამშრომელი მიდის მასთან. თემურ მღებრიშვილის ხელკეტის გემო ბევრმა ქართველმა იცის, ჰოდა, მხოლოდ მტერს თუ ვუსურვებ, მღებრიშვილმა სახლში მოგაკითხოთო. ფინანსური უსაფრთხოება თუ მღებრიშვილი უზრუნველყოფს, საკუთარი ქონებისა და სიცოცხლის დაცვა ჭყონიას ისეთი ადამიანისთვის მიუხდვია, რომელიც ქართულ საზოგადოებაში მღებრიშვილზე ნაკლებ შიშს არ იწვევს. ჭყონიასა და „კოკა-კოლას“ დაცვის უფროსი, ყოფილი მხედრიონელი, „ნესრიგას“ მეტსახელით ცნობილი, ირაკლი ბათიაშვილის ცოლის ძმა — ფანჩულიძე გახლავთ.

სესხებს რაც შეეხება, თავად ჭყონიას ვალს დღესაც საქართველოს მოსახლეობა იხდის. მან ჯერ კიდევ 1993 წელს აიღო თურქული კრედიტი, რომელიც დღემდე არ დაუბრუნებია და რომლის გამოც, ხელისუფლება ხელს რომ არ აფარებდეს, მასაც და ანზო ბურჯანაძესაც ციხეში გაისტუმრებდნენ. თურქული კრედიტის გარდა, ჭყონიას მხრებზე „ლალიძის წყლებიც“ მძიმედ აწევს. საქართველოს ეს სიმდიდრე რომ წარსულს ჩაბარდა, ამაში მისი დიდი წვლილია, რადგან თუ ხელისუფლებამ „ლალიძის წყლებს“ ტერიტორია წაართვა, თავად ჭყონიამ მიტროფანე ლალიძის შვილიშვილი „გადაიბირა“ და „კოკა-კოლაში“ წაიყვანა.

„საქართველო და მსოფლიომ“ კომენტარისთვის ბიზნესმენ თემურ ჭყონიასთან დაკავშირება სცადა, თუმცა, უშედეგოდ. თუ ბატონი ჭყონია მასალის გამოქვეყნების შემდეგ თავისი პოზიციის დაფიქსირების სურვილს გამოთქვამს, მზად ვართ, მისი კომენტარი გამოვაცქევინოთ.

ანანა ჭელიძე

დოქსოკულო, უნ დედა გყავს?!

მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში თავისებური დამოკიდებულებაა ქალისა და დედის მიმართ. საქართველოში ყოველთვის იყო დედის კულტი. გალაკტიონის თანამედროვენი იხსენებენ, რომ, როცა უზომოდ დამწუხრებულ დიდ პოეტს მწერალთა კავშირში უსამძიმებდნენ დედის გარდაცვალების გამო, ერთმა მოპოეტო პროზაიკოსმა რამდენჯერმე ჰკითხა განსვენებულის ასაკი. გალაკტიონმა ჯერ წაუყრუა, მერე კი, თავი რომ მოაბეზრა, მიუბრუნდა და გაოცებულმა მიმართა: „ასაკს რა მნიშვნელობა აქვს, ძამიკო, დედა იყო ჩემი!..“ ამ გახსენებით ჩვენ მხოლოდ ერთი პოეტის (გენიალური პოეტის!) დედისადმი დამოკიდებულება გიჩვენეთ, საქართველოში კი დედისადმი მონივნების ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითი „ქართლის დედას“ ქანდაკებაა, რომელიც 1958 წელს სოლოლაკის ქედზე აღიმართა თბილისის 1500 წლის იუბილესთან დაკავშირებით. ცნობილი მოქანდაკის — ელგუჯა აბაშუკელის 20-მეტრიანი სკულპტურა ხისგან დამზადდა, მოგვიანებით, 1963 წელს კი, ალუმინით დაიფარა, რათა ქანდაკება არ დაზიანებულიყო.

სკულპტურა მრგვალი ქანდაკების პრინციპითაა შექმნილი, მაგრამ მისი სრულად აღქმა ფრონტალურად ყველაზე უკეთაა შესაძლებელი. ქართულ ეროვნულ სამოსში გამოწყობილი ახალგაზრდა ქალის გამოსახულებას ხელში ხმალი და ღვინის თასი უჭირავს. ხმალი მტრის დასახვედრად მუდმივად მზადყოფნის, ხოლო თასი ქართული სტუმართმოყვარეობის სიმბოლოა.

კომუნისტების გაგანია მშენებლობის ფერხულში ჩაბმულმა ქართველებმა „ქართლის დედა“ სწორედ ასეთი წარმოდგინეს და ამგვარი ძეგლი დაუდგეს. მაშინ ვერავინ იფიქრებდა, რომ საქართველოს დედა ამ დროისათვის ჯერ არ დაბადებული (თუ არ დასაბადებელი!), დედაქალაქის ერთ-ერთი და, გადაუჭარბებლად თუ ვიტყვით, ყველაზე სამარცხვინო მტრის „ფალოსოფიური ტრაქტატი“ პერსონაჟი გახდებოდა და ზურაბ ჭიაბერაშვილის განსაქიქებელი შეიქნებოდა. მოულოდნელი არც საზოგადოების აღშფოთება იყო მისი ფსიქოესქულური წარმოდგენების მიმართ. როგორც მანიაკური აზრები უნდა გიტრიალებდეს არცთუ ისე დიდ თავში ადამიანს, რომ „ქართლის დედას“ ხელში ხმლის ნაცვლად ფალოსი, თასის ნაცვლად კი საშო წარმოდგინო.

მანიაკური წარმოდგენების „ფალოსოფოსი“ მერი დედაქალაქს მოამორეს და ევროსაბჭოში გაამწესეს საქართველოს მუდმივ წარმომადგენლად თუ, როგორც ერთ იუმორისტულ გადაცემაში იხუმრეს, „ევროპის დედის სატირებლად“. ასეთი სექსუალური ფანტაზიების ადამიანს რომ ევროპაში საქართველოს წარმომადგენლად გაუშვებ, არც შენი ქვეყანა გიყვარს და, უფრო მეტიც, შენთვის უცხოა „სამშობლოს გრძნობა გასაკვირველი“, თორემ, რა გონებრივი თუ ვიზუალური მონაცემებით გამოირჩეოდა ეს გადიპლომატიკული პათოლოგი, საქართველოს სახელით მთელ ევროპას რომ ელაპარაკება.

მსოფლიოს მასშტაბის ტურისტ-ხელისუფალთ შეგახსენებთ, რომ მარნეულში მეორე მსოფლიო ომში გამარჯვების 30 წლისთავთან დაკავშირებით 1975 წელს აღმართულ მერაბ ბერძენიშვილის სკულპტურაში — „კიდევაც დაიზრდებიან“ — გამოსახულია ქართული დედა, რომლის წინ მდგომ ორ ბოკვერს ხელში ხმალი (ზოგიერთის გასაგონად — ხმალი!) უჭირავს, ფილარმონიასთან 1972 წელს აღმართულ „მუზას“ ნიღბები ამშვენებს, ხოლო ბიჭვინთაში

1967-70 წლებში დადგმული „მედეა“ მედიცინის დედას განასახიერებს. როგორც ჩანს, ჩვენი ქვეყნის ხელისუფალნი ფიქრობენ, რომ ბიჭვინთა საქართველოს აღარ ეკუთვნის და მედეას ქანდაკების დადგმა ბათუმშიც მოინდომეს. რა ვნებათაღელვა მოჰყვა ამ ინიციატივას, კარგად გახსოვთ. აი, თბილისში, ცისფერ გალერეასთან, მოწყვნილად გულხელდაკრეფილი ქალის ძეგლს კი თბილისელმა ენაკვიმატებმა „ჭიაბერაშვილის დედა“ უწოდეს. არ ვიცი, რამდენად ეთიკურია ამის თქმა, მაგრამ „ქართლის დედას“ აუგად მომხსენიებული მერის მიმართ რა ლოცვა-კურთხევას გაგზავნიდნენ შეურაცხყოფილი ქართველები, ძნელი მისახვედრი არ უნდა იყოს.

გთავაზობთ რეალური და გამოგონილი საოცარი ქალების 12 ძეგლის შესახებ ინფორმაციებსა და ფოტოსურათებს და თავად განსაჯეთ, რა საერთო და მსგავსებაა ქართულ, ამერიკულ და ევროპულ ლირებულებებს შორის.

1. 1803 წლის დეკემბერში მაღალმთიანი ბერძნული სოფლის ზალონგოს მცხოვრებმა ქალებმა, ალი ფაშას თურქ მეორებს ხელში რომ არ ჩაეარდნოდნენ, საკუთარი შვილები მთიდან გადაყარეს, მერე კი ფერხულში ჩაეხრეს და ერთმანეთის მიყოლებით გადაეშენენ უფსკრულში. ისინი 57-ნი იყვნენ. ბერძენი მოქანდაკის ზოგოლოპულოსის მიერ მათ პატივსაცემად შექმნილი მონუმენტი სწორედ ამ საშინელ სიკვდილის როკვას ასახავს.

2. მონუმენტი „ვანთქული ხუთეული“, ანუ „ქალებიც ადამიანები არიან“, ოტავაში (კანადა) პარლამენტის ბორცვზეა განლაგებული და 5 ალბერტულ ქალს ეძღვნება, რომლებმაც ქალთა თანასწორუფლებიანობის შესახებ კანონი და სენატში არჩევის შესაძლებლობა მოიპოვეს. მანამდე კანონი მკაფიოდ განსაზღვრავდა, რომ ქალების, როგორც ნაკლებად კვალიფიციურებისა და განათლებულების, სენატში არჩევა არ შეიძლება. ემილი მერფი, ირენ მარიატ პარბლიმ, ნელი მუნი მაკლანგან, ლუიზა კრამ მაკკინნა და ჰენრიეტა მური ედვარდსმა სახელი მას შემდეგ გაითქვეს, რაც კანადის უზენაეს სასამართლოში შეკითხვა დასვეს: „შედიან თუ არა 1867 წლის ბრიტანული ჩრდილოამერიკული აქტის (დოკუმენტი, რომელმაც კანადის სახელმწიფოს დაუდო სათავე) 24-ე თავში ნახსენებ ცნებაში „ადამიანები“ მდედრობითი სქესის წარმომადგენლები?“

3. დედოფალი ვიქტორიას ძეგლი იქვე, პარლამენტის ბორცვზეა აღმართული, იმის აღსანიშნავად, რომ მან პირადად აირჩია ოტავა კანადის დედაქალაქად. ძეგლი 1807 წელს დაპროექტეს და დადგეს, დედაქალაქად ოტავის გამოცხადებიდან 40 წლის შემდეგ. თუმცა ბოროტი ენები ამბობდნენ, რომ დედოფალმა მომავალი სახელმწიფოს დედაქალაქი ალალებზე, რუკაში თმის სარჭის ჩასობით აირჩია.

4. უცნობი მუშა ქალების ძეგლი ბელფასტში — სიმბოლური და მწუხარე ქანდაკება, რომელიც ქალის პროფესიულ და ოჯახურ, მძიმე და ხშირად დაბალანზალურებად შრომას განასახიერებს. ქალის ფიგურები პირდაპირ ტროტუარზე დგანან, მათ სხვადასხვა პროფესიის აღმნიშვნელი ატრიბუტები ამშვენებს — ბაზრის მოვაჭრის კალათა, ტელეფონი, თმის ჯაგრისი და ა.შ.

5. ჟანა დ'არკი — ფრანგი გმირი ქალი, რომელიც ინგლისსა და საფრანგეთს შორის ასწლოვან ომში მონაწილეობდა და ქვეყანა ინგლისელი ოკუპანტებისგან გაათავისუფლა. მოგვიანებით ერტიკოსობაში დასდეს ბრალი და 1431 წელს კოცონზე დაწვეს. 1909 წელს პაპმა პიუს X ჟანა ნეტარად გამოაცხადა, ხოლო 1920 წლის 16 მაისს პაპმა ბენედიქტ XV ის წმინდანად შერაცხა. ამჟამად საფრანგეთის თითქმის ყველა კათოლიკურ ეკლესიაში დგას წმინდა ჟანას ქანდაკება (ორლანელი ქალწული მამაკაცის კოსტიუმში, მახვილით ხელშია გამოსახული). მე-19 საუკუნის მიწურულს საფრანგეთში ჟანა დ'არკის ძეგლები მომრავლდა. ყველა ფრანგულ ქალაქს სურდა, ჟანას სკულპტურა ჰქონოდა. 1875 წელს პარიზში, პირამიდების მოედანზე, ფრემიეს შექმნილი სტატუა აღმართეს. ვეებერთელა ცხენზე ამხედრებული ორლანელი ქალწული მალა შემართული დროით — ასე გამოიყურება ქვეყნის ერთადერთი ქალიწმინდანის ეს ძეგლი.

6. ქალთა მემორიალი — ქვიშაქვისაგან ნაგები 36,5 მ სიმაღლის თვალწარმატაცი ობელისკი, რომელიც ინგლისელებისა და ბურების ომის დროს საკონცენტრაციო ბანაკებში დაღუპულ 26 ათას ბურ ქალსა და ბავშვს ეძღვნება.

7. 1943 წლის მარტის პირველ დღეებში ბერლინში ისეთი რამ მოხდა, რისი დაჯერება ახლაც ეი ჩირს. სიკვდილის ბანაკებში გასაგზავნად როზენშტრასაზე შეკრებილი რამდენიმე ათასი ებრაელი გაათავისუფლეს. მეტსაც გეტყვით, ოცდახუთი ებრაელი, რომლებიც უკვე ოსვენციმში იყვნენ დეპორტირებული, ნაცისტებმა ორ კვირაში ბერლინი დააბრუნეს და ასევე გაათავისუფლეს. ეს იატაკქვეშა საიდუმლო ოპერაციის შედეგი არ ყოფილა. ყველა ებრაელი ლეგალურად გაათავისუფლდა და შესაბამისი მოწმობაც მიიღო. განდგურების საათივით აწყობილი მანქანა პირველად გაფუჭდა, სიკვდილმისჯილები ცოცხლები გადარჩნენ. ბევრი მათგანი მოესწრო ჰიტლერიზმის აღსასრულს, ზოგიერთი კი ახლაც

ცოცხალია. თავიანთ სასწაულებრივ ხსნას ისინი გერმანელ ქალებს უნდა უმადლოდნენ, რომლებიც ებრაელებზე გათხოვდნენ. ორი კვირის განმავლობაში ისინი როზენშტრასეზე გამოდიოდნენ და ქმრების, მამებისა და შვილების დაბრუნებას მოითხოვდნენ. გერმანელი მოქანდაკის ინგებორგ ხუნციგერის ნამუშევარი 1995 წელს ბერლინის პარკში დაიდგა.

8. დულსინეა ტობოსელის — სერვანტესის „დონ კიხოტის“ პერსონაჟის ძეგლი მადრიდში 1957 წელს დაიდგა. უმშვენიერესი მანდილოსანი მასზე გამიჯნურებული მწუხარე სახის რაინდის წარმოსახვის ნაყოფი გახლდათ.

9. სიბილ ლანდინგტონმა, ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურის ქალიშვილმა, სახელი იმით გაითქვა, რომ 1777 წლის 26 აპრილს, როგორც კი შეიტყო, რომ ბრიტანელი ჯარისკაცები ამერიკის არმიის სამხედრო საწყობებს წვავენ, ცხენს მოახტა, 40 მილი ჭენებით გაიარა და ვოლონტიორები და ჩვეულებრივი მოქალაქეები შეაგროვა, რათა ინგლისელთა შეტევა მოეგერიებინათ. მის პატივსაცემად ძეგლი 1961 წელს აღიმართა.

10. დამოუკიდებლობისათვის ომის ერთ-ერთი უკანასკნელი ბრძოლის დროს ამერიკელ მოლი პიტჩერს (ნამდვილი სახელი — მერი ჰეისი) მეომრებისთვის წყალი დაჰქონდა. სხვათა შორის, ეს მეტსახელი („პიტჩერი“ ინგლისურად დოქს ნიშნავს) მან იმით დაიმსახურა, რომ გამუდმებით უზიდავდა ჯარისკაცებს დოქით წყაროს წყალს. როდესაც მისი არტილერიისტი მეუღლე მძიმედ დაიჭრა, ქალმა ხელიდან ზუმბა გამოსტაცა და ბრძოლაში ჩაება. მოლის სახელი ლეგენდად იქცა, ჯორჯ ვაშინგტონმა კი მას პირადად მიანიჭა სერჟანტის წოდება. მოლის საფლავთან ფლაგ-შტოკზე დროშაა აღმართული და ზარბაზნი დგას.

11. მედისონ-ავენიუზე ნიუ-იორკის შტატის ქალთა მემორიალია განლაგებული. ის ყველა ქალს ეძღვნება, ვინც ბოლო 200 წლის განმავლობაში სამხედრო სამსახური მოიხადა.

12. მონუმენტი „დედა სამშობლო გვიხმობს“ ვოლგოგრადში მამაის ყორღანზე განლაგებული სკულპტურული ანსამბლის — „სტალინგრადის ბრძოლის გმირებს“ — კომპოზიციური ცენტრია. მოქანდაკე ე. ვუჩეტიჩის და ინიენერი ნ. ნიკიტინის ნამუშევარი — მახვილშემართული ქალის მრავალმეტრიანი ფიგურა წინ მიაბიჯებს. ეს სამშობლოს ალევორიული სახეა, რომელიც თავის შვილებს მტერთან საბრძოლველად მოუხმობს. მხატვრული თვალსაზრისით, ქანდაკება გამარჯვების ანტიკური ქალღმერთის ნიკეს თანამედროვე ინტერპრეტაციას წარმოადგენს, რომელიც თავის შვილებს შეტევის გაგრძელებისკენ მოუწოდებს. მონუმენტის მშენებლობა 1959 წლის მაისში დაიწყო და 1967 წლის ოქტომბერში დამთავრდა და იმ დროისათვის მსოფლიოში ყველაზე მაღალი ქანდაკება გახლდათ.

ქართლის დედა

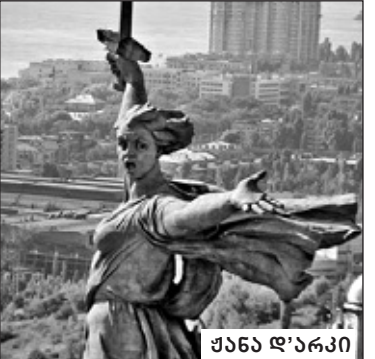
„კიდევაც დაიზრდებიან“

მუშა ქალები ბელფასტში

მოლი პიტჩერი

ჟანა დ'არკი

მიუხსნეული მისტიკა ანუ 2+3=5

ნუმეროლოგია ბედისწერის შენობის გასაღებია. იგი მრავალი საუკუნის წინ შექმნეს საბერძნეთისა და იუდეის ფილოსოფოსებმა. ამ ცოდნაზე დაფუძნდა პითაგორამ რიცხვთა მისტიკა, რომლის მიხედვით არსებობს მაგიური, პოზიტიური და შავი ძალამოსილების რიცხვები:

1 ყველაზე წმინდა და ღვთიური ციფრია. მას ღვთაებრივი და პოზიტიური ძალა აქვს. 3, 7, 9 ბედნიერების მომტანია, რადგან საკრალური ციფრებია. თვით უფალი მე-9 ცაზეა. რიცხვი 12 პროპორციის, თანასწორობისა და ჰარმონიის მატარებელია და უმაღლესი ძლევა მოსილების მქონეა. რიცხვი 13 თარსია და შავი ენერჯის მატარებელია, რომელსაც 12-ის ჰარმონიაში ყოველთვის დისონანსი შეაქვს. 12 პოზიტიურ რიცხვთა მწვერულზეა. მის საფუძველზე შეიქმნა ხოლიაქოს 12 სისტემა. ყველა სახის სერვისში 12 ნაკეთობა შედის. პოზიტიურ და ნარმატების მომტან ციფრებს ჯერ კიდევ ბიბლიაში ვხვდებით: ადამიდან მათე თაობაში დაიბადა ნოე, ხოლო სემიდან მათე თაობაში — აბრაამი. იაკობს 12 შვილი ჰყავდა, ხოლო უფალ იესოს — 12 მოწაფე. აბრაამი 100 წლის იყო, როდესაც ისააკი შეეძინა, იაკობიც 100 წლის იყო, როდესაც იოსებ დაიბადა. ნოეს კიდობნის სიგრძე 300 წერთა იყო, სივანე — 50. ნოემ წარდგინა შემდეგ ზუსტად 350 წელი იცოცხლა. ჯვარცმის დროს იესო 33 წლის იყო, ხოლო ჯვარცმისა და აღდგომამდე ზუსტად 33 საათი გავიდა.

ძველმა ეგვიპტელებმა აღმოაჩინეს საინტერესო კანონზომიერება: მზის დაბნელება თანამიმდევრობით მეორდება ყოველ 18 წელსა და 10 დღეში, რასაც ეგვიპტელები „საროსი“ ეწოდებოდა. ვნახოთ, რა ხდება ამ ციკლური დაბნელების დროს: 1818 წელს, მზის დაბნელებისას, დაიბადა კარლ მარქსი, რომელზედაც ბისმარკმა თქვა: — „აცალეთ ამ ბულალტერს და იგი ევროპას ცხარე ცრემლებით აატირებს“. 1944 წელს დაიბადა საროსის დღეს, 1944 წლის 20 ივლისს, მოხდა თავდასხმა ადოლფ ჰიტლერზე, შემდეგში ზუსტად მზის დაბნელებისას ხდება კარიბის კრიზისი, რომელმაც მსოფლიო ომის საშიშროება შექმნა. გასაოცარია, ჯვაროსნებმა 1096-1099 წელს იერუსალიმი პარასკევ დღეს, 3 საათზე, აიღეს. ეს დღე და საათი ქრისტეს ჯვარცმის დღეა. არანაკლებ ყურადღებას იქცევს ციფრული დამთხვევები: 1664 წელს უელსის ჩრდილოეთ სანაპიროსთან დაიღუპა გემი, 81 მგზავრიდან მხოლოდ ერთი გადარჩა, 1785 წელს ამავე ადგილზე კვლავ დაიღუპა გემი, ამჯერად 60 მგზავრიდან კვლავ ერთი გადარჩა, 1860 ამავე ადგილზე ხდება ტრაგიკული შემთხვევა და კვლავ ერთი რჩება ცოცხალი.

ნოემბრის თვე ისტორიაში ცნობილია რევოლუციების, გადატრიალებების თარიღად: 1799 წლის 9 ნოემბერს ნაპოლეონმა გადატრიალება მოახდინა საფრანგეთში, 1917 წლის 7 ნოემბერს — რუსეთში ბოლშევიკებმა, 1918 წლის 8 ნოემბერს — გერმანიაში. 1923 წლის 8 ნოემბერს ჰიტლერმა მიუნხენში

ლუდის პუტჩი მოაწყო. ნოემბრის პოლიტიკურ ტემპერატურას არც იენის ჩამოყვარდება: 1989 წლის 22 ივნისს ბერლინის კედელი დაინგრა, 1815 წლის 22 ივნისს ნაპოლეონმა უკანასკნელად უარი თქვა ტახტზე, 1941 წლის 22 ივნისს ფაშისტური გერმანია თავს დაესხა საბჭოთა კავშირს... ციფრთა ზემოქმედების, ანუ პოლიტიკურ პროცესებზე მათი გავლენის შესახებ, უამრავი ფაქტი მოიპოვება. სწორად შერჩეული რიცხვს შეუძლია მოვლენების წარმატებით წარმართვა, პითაგორის მის მიხედვით — ნებისმიერი პროცესის სტაბილურობა, აქცენტირებაც და შეცვლაც.

არსებობს ფაქტობრივი მასალა, რომ დიდი პოლიტიკოსები ყოველთვის ითვალისწინებდნენ მნიშვნელოვანი ისტორიული პროცესების დროს საწყის რიცხვთა მაგიურ ზეგავლენას, რომელიც ემყარებოდა პითაგორის მიხედვით კაბალისტურ რიცხვთა სისტემას.

სტალინი დაიბადა 21 დეკემბერს. რიცხვთა თეორიის თანახმად, ამ პერიოდში დაბადებულები იმპერიის ამშენებლები უნდა ყოფილიყვნენ. თუ მთვარის დღეებიც დაემთხვეოდა, ამ რიცხვში დაბადებულებს წარმატება გარანტირებული ჰქონდათ. სტალინი მთვარის მესამე დღეს, ანუ საკრალური ციფრის გარემოცვაში დაიბადა. თეორიის მიხედვით, 21 არის 2+1=3. ამ შემთხვევაში, გორში, ხელმოკლე ოჯახის ქოხში დაბადებულ ბიჭუნას ორმაგი დამთხვევა ხვდა წილად, მისი მაგიური ციფრი 3 გახდა. ეს მაგიურობა ბელადის ცხოვრებაში სიძლიერითაა გამოხატული. საქმე ის არის, რომ სტალინს სჯეროდა ნუმეროლოგიის, რასაც მოწმობს მისი დამოკიდებულება რიცხვ სამთან. გერმანიასთან ომის დაწყებისას საინფორმაციო წყაროებს არ ეკარგოდა და მხოლოდ 3 ივლისს გამოვიდა რადიოთი. ფინეთთან ომი 30 ნოემბერს დაიწყო (3+0=3). ამჯერად მან ეს ციფრი მთვარის დღეს არ დამთხვია და შედეგად არასასურველი მიიღო.

სტალინი გარდაიცვალა 1953 წლის 5 მარტს. ეს — ოფიციალურად, მაგრამ მაგიური რიცხვის მცოდნენი თვლიან, რომ იგი გარდაიცვალა 3 მარტს, რადგან აპოკალიფსიური შეტევა 3 მარტს დაემართა. ნუმეროლოგების გამოთვლით, 1953 არის 1+9+5+3=18-ს, ხოლო 1+8=9-ს. 9 კი 3-ის ჯერადია. პითაგორის მიხედვით, 9 და 3 მეგობარი ციფრებია.

სტალინი სახელმწიფოს 28 წელი მართავდა. 28 მაგიურ რიცხვად არის მიჩნეული, ამიტომაც ძველ სპარტაში უმაღლესი ორგანო — სენატი 28 კაცით განისაზღვრა.

სტალინს მაგიური ციფრების სჯეროდა, რასაც მოწმობს მისი მიმოხერვა მოსკოვში მცხოვრებ ნათელმზილველ ვოლფ მესინგთან. მესინგმა 1940 წელს, ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ომამდე, რამდენიმე თვით ადრე განაცხადა: — „მე ვხედავ ნითელვარსკვლავიან ტანკებს ბერლინის ქუჩებში“. ეს მაშინ, როდესაც ჯერ მოქმედებდა მოლოტოვ-რიბენტროპის პაქტი ორ სახელმწიფოს შორის მეგობრო-

ბისა და თავდაუსხმელობის შესახებ. 1943 წელს მესინგს ნოვოსიბირსკის თეატრის სცენაზე ბარათი აუტანეს — „როდის დამთავრდება ომი?“ მესინგმა უპასუხა — 8 მაისს. სულ ერთი დღით შეცდა, მაგრამ სტალინმა მისი წინასწარმეტყველური გათვლა გამარჯვებად ჩათვალა. როდესაც გერმანიამ კაპიტულაცია ხელი მოაწერა, სტალინმა მესინგს მისალოცი დეპეშა გაუგზავნა, სადაც გამარჯვების თარიღის წინასწარმეტყველებას ულოცავდა.

სტალინს მისტიკაში არც ჩერჩილი ჩამორჩებოდა. განსაკუთრებით ინდოელების ნუმეროლოგია აინტერესებდა. მისი მაგიური ციფრი 7 გახლდათ — ციური ნეტარების მატარებელი. 7 ათეულში სიძლიერით მხოლოდ პირველს ჩამოუვარდებოდა. თუ პიროვნების ბედის ციფრი 7-ია, მისი მფლობელები ილბლიანები არიან და კარიერის კიბეებზე სოლიდურად ადგებიან. 7 ციფრის დამსახურებაა, რომ 1934 წლის 13 იანვარს ავარიამი მოყოლილი ხუთი სერიოზული ქრილობით ჩერჩილი ისე სწრაფად გამოჯანმრთელდა, ექიმები გაოცდნენ. ომის წლებში ჩერჩილის თვითმფრინავს ჩამოსაგდებად ექვსი გერმანული ბომბდამშენი დაედევნა. მოხდა სასწაული, მისი ჩამოგდება ვერ შეძლეს. რომ იტყვიან, 7-იანის გავლენით, ბედი მასთან მეგობრობდა.

ამჟამად ლონდონში, პარლამენტის შესასვლელში, დგას ჩერჩილის ძეგლი, რომლის გარშემო მტრედების გუნდები დაფრინავენ, მათი სკორეთი ყველაფერი მოსვრილია, მხოლოდ ჩერჩილის ძეგლი დგას სუფთად.

მისტიკურ მოძღვრებას დიდ პატივს სცემდა ქართველთა საყვარელი მეფე დავით აღმაშენებელი. მსოფლიო ბრძოლების ისტორიაში 300 მაგიურ ძლევა მოხდა რიცხვად მიჩნეული. მასში იდუმალი და მისტიკური ძალა გაცხადებულია. ამას მოწმობს 300 არაგველი და 300 სპარტელის გმირობა უთანასწორო ბრძოლაში. ორივე შემთხვევაში რომ ბრძოლა სპარსელებთან წარმოებდა, ეს ცალკე საკითხია. ერთი კი ცხადია, მათი დამარცხება მაგიური რიცხვის წყალობით გამარჯვებად და უკვდავებად იქცა. ცნობილი ფაქტია, რომ დიდგორის ბრძოლის წინ დავით აღმაშენებელმა 1200-კაციანი ლაშ-

ქარი 300-კაციან ნაწილებად დაშალა და ჰქმნა „ძლევაი საკვირველი“.

ისტორიის საფუძვლებზე არაერთი პოლიტიკოსი ხელმძღვანელობდა ნუმეროლოგიის პრინციპებით. თანამედროვე სახელმწიფო ხელმძღვანელთაგან მისტიკურ გათვლებს დიდ ყურადღებას უთმობდა ფრანსუა მიტერანი.

1981 წელს თეთრი სახლის აპარატის ხელმძღვანელმა რეიგანს სამი ასტროლოგი მიუყვანა. პოლიტიკაში მათი ჩართვის შედეგად მრავალწლიანი დაპირისპირებისა და საგაზეთო პრესის ლანძღვა-გინების შემდეგ პირველად ლევენა ყინული თეთრ სახლსა და რუსულ კრემლს შორის. ისიც ცნობილია, რომ რეიგანს სწორედ ასტროლოგი მრჩევლები ურჩევდნენ პირველად, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ვერ გამოიხატეს საერთო ენა, სასურველ შედეგს მალე მიიღწევდა, რაც გამართლდა კიდევ.

გაზეთი „მოსკოვსკიე ნოვოსტი“ იტყობინებოდა, რომ ბორის ელცინის პრეზიდენტობის უამს დღის წესრიგში აუცილებელი რეკომენდაციები ეკავა ასტროლოგთა რჩევებს.

საქართველოს პრეზიდენტს ჰყავს თუ არა ასტროლოგი — ნუმეროლოგიაში გათვითცნობიერებული მრჩეველი, ცნობილი არაა. პრეზიდენტის მოღვაწეობის მნიშვნელოვან მოვლენათა თარიღებს თვალს თუ გადავავლებთ, დავრწმუნდებით, რომ მოვლენების შედეგები დასაწყისიდანვე გათვლილია პოზიტიურ თარიღთა გათვალისწინებით. პრეზიდენტის ასტროლოგი ცნობილი მიხეილ ცაგარელი რომ არაა, ამას მოწმობს თვით მიხეილის სატელევიზიო გამოსვლა, სადაც მან დანახებითა და გულწრფელობით აღიარა, რომ პრეზიდენტს რჩევისთვის მისთვის არასოდეს მიუშარბათეს.

ყველაფერს 2003 წლის „ვარდების რევოლუცია“. ამ ამერიკული პროექტის წარმატებისთვის გათვალისწინებული იყო რიცხვითი მოძღვრებითა და ისტორიული გამოცდილებით სახელმწიფო გადატრიალებებისა და რევოლუციებისთვის ყველაზე ხელსაყრელი თვე — ნოემბერი (23). ხშირად გაიგონებთ, რომ მიშამ ეს თარიღი ქრისტიანული რელიგიის ერთ-ერთი ყველაზე ძლევა მოხდა წმინდანის დღეს — გიორგობას დაუკავშირა. ქრისტიანულ წმინდანთა პანთეონში გიორგი ერთადერთი წმინდანია, რომელიც იარაღითაა აღჭურვილი. ეს დამთხვევა ძირითადად აღებულია რიცხვის გასაძლიერებლად და დაშვებული. რიცხვს 23-ს თუ პითაგორის მიხედვით გავეყოფთ და დავაჯამებთ, 2+3=5. დაიხ, რიცხვი ხუთი პრეზიდენტის მოღვაწეობის მოვლენებში მუდმივად წამყვან პოზიციაზეა. პრეზიდენტმა სააკაშვილმა, როგორც ეგვიპტელთა ფარაონმა ეხნატონმა, პირველად რაც მოიმოქმედა, ეს იყო სახელმწიფოს სიმბოლოების შეცვლა. მან ხელის ერთი მოსმით, პერალდოქოსების ცხარე სჯა-ბაასის მიუხედავად, ახალი დროით ქართულ ცნობიერებას არქაულ ფესვებში გადახლართული ეროვნულ ფერთა სიმბოლოური გამა „ააგლი-

ჯა“ და ერის ნების გამოხატულების იგნორირებით 5-ჯვრიანი დროშა შემოგვთავაზა. მის დასამკვიდრებლად ქაქუცა ჩოლოყაშვილს სამების ტაძარში, ხუთ-ჯვრიანი დროშა გადააფარა იმ დროის შემოდან, რომლისთვისაც იბრძოდა. მის ყოველ ნაბიჯს, ყოველ გამოსვლას ამ დროშათა სიმრავლე უძღვის. დაკვირვებული კაცისთვის, თუ მისტიკაშია ჩახედული, ახალი 5-ჯვრიანი დროშა რიცხვითი მნიშვნელობით 5-ია. ჩნდება კითხვა: პრეზიდენტისთვის რიცხვი 5 დატვირთული ხომ არაა მისტიკური შინაარსით? ინტუიცია და სინთეზი ფილოსოფიაზე დაყრდნობით, დაკვირვება და შეგუქნება, კონცენტრაცია და შინაგანი ხედვა გვეუბნება, რომ ზატონი პრეზიდენტის მაგიური ციფრი არის 5.

მიეცემა ბატონი მიხეილის მიერ განხორციელებული მნიშვნელოვანი ფაქტების მწკრივს, რომელიც მისი მაგიური რიცხვის ფარულ დედაარსს გაგვაცნობს. აჭარის შემოერთება ისევე წმინდა გიორგის დღეს — 6 მაისს მოხდა. ის ჩოლოქს მხარდამჭერთა არმიით მე-5 თვის 5 რიცხვში მიადგა, რითაც გიორგობის ორმაგი თანხედრით გამარჯვების შანსს ძლევა მოსილება შემატა.

პრეზიდენტი საარჩევნო სიაში ირჩევს თავის მაგიურ რიცხვს — 5-ს. გახსოვთ, ალბათ, 5 იანვრის არჩევნები უდიდესი ხელმოცარულობის ფაშს. ციფრი 5-ის ძლევა მოსილებით შესაძლებელი გახდა მის გარშემო არსებული ნევატიური აურის ჩახშობა. მან საპარლამენტო არჩევნებში ნაციონალური მოძრაობაც 5-ით დანომრა.

5 საკრალური რიცხვი არაა, მაგრამ სუბიექტურად მისთვის წარმატების მომტანია. ის პრეზიდენტი 35 წლის ასაკში გახდა. საკრალური ციფრს 3-ს დაემატა მისი მაგიური ციფრი 5, ამით კი წარმატების შანსი გააორმაგა, რასაც ხმათა 90%-იც ადასტურებს.

ხელისუფლებაში სააკაშვილის მოსვლიდან 5 წელი უკვე გავიდა. 5-მა მის ბედისწერაში თუ არა, კარიერაში თავისი მისტიკური ზეგავლენა ამოწურა. რიცხვთა თეორიის მიხედვით, მოკვდავთა ცხოვრებას თან სდევს რიცხვთა მაგიური ზეგავლენა. თუმცა ყველამ როდი იცის მისი მფარველობის პრაქტიკაში გამოყენება. საუკუნეთა მანძილზე ამ ცოდნის დაფარვა-გასაიდუმლოება თვითონ ხელისუფალთა მიერ ხდებოდა, რათა შეენარჩუნებინათ ძალაუფლება. ისტორიამ შემოგვჩვენა ფაქტები: თუ ვინმე ამ ცოდნის გამოყენებას შეეცდებოდა, მას ყურში გამდნარ ტყვიას ასხამდნენ და კლავენდნენ.

2009 წელია. 9 სამიანთა ჯამური შედეგია, რითაც მისი ძალამოსილება მაგიურ ზენიტშია. ის ბევრად აღემატება 5-იანის მისტიკურ შესაძლებლობებს. ამის გამო პრეზიდენტის შეცვლის ალბათობა მეტ სიმყარეს იძენს. სამი სამიანის შეერთებული ძალა, ანუ 9, უპირატესობას ანიჭებს სიბრძნეს, სამართლიანობისა და სიმამაცის ზემოთ გამარჯვებას. ვნახოთ, რა მოხდება.

რა არის დიდგარსის აზრი?

არაერთხელ მოგვისმენია დიდი მარხვის აზრის განმარტება... თავად ცნება „მარხვა“ უბრალოდ საკვებისაგან თავის შეკავება ან ვეგეტარიანელობა როდია. როდესაც არმიაში ვმსახურობდი, პარასკეობით ხორცს არ გვაჭმევდნენ და ამას „ვეგეტარიანული დღე“ ერქვა. ჰოდა, დღევანდელ მართლმადიდებლებს სწორება არმიაზე აქვთ და ფიქრობენ, როგორც მუსლიმანი: თუ საღამომდე ცხვრის ხორცს არ მივირთმევ და არაყს არ დავლევ, ესე იგი, ვიმარხულე. მაგრამ ასე არ არის. დიდ მარხვას სულის გადარჩენისათვის მისი ზნეობრივი მნიშვნელობის გამო ჰქვია დიდი. ამ დროს თავშეკავების დახმარებით ჩვენი სული გარდაიქმნება, რათა შემდეგ, აღდგომას, შეძლოს, სიხარულით მიიღოს სულიწმიდის მადლი.

დასახლისი სამზარეულოში კერძების მომზადების შემდეგ ჭურჭელს რეცხავს. ასევე ჩვენც, რათა ჩვენს გულს ზეციური საკვები მოეწოდოს, ეს ჭურჭელი ბოროტებისაგან უნდა გავწმინდოთ და გავასუფთაოთ. მარხვის დასასრულს უბრალოდ გამხდრები და დამშუღლები კი არა, უბოროტოც უნდა ვიყოთ. ჩვენ არასწორად გვესმის სიტყვა „მარხვა“. ეს მხოლოდ შიმშილობა, სახსნილო საკვებზე ან სასუნავზე უარის თქმა არ არის. თავადაც იცით, რომ ეშმაკები საერთოდ არ იკვებებიან. ისინი უფლის მიერ ხილული სამყაროს შექმნამდე დიდი ხნით ადრე არსებობდნენ, არასოდეს არაფერი უჭამიათ და დაუღვიათ, ჩვენ კი გვიმასპინძლებიან — ხორცი-თაც და ვნებებითაც — მიირთვი, დალიე, ოღონდაც ზეციურ საუფლოში არ მოხვდე. ასე რომ, თავისთავად, სახსნილო საკვებზე უარის თქმა ან შიმშილობა წმინდანებად არ გვაქცევს. ეს მხოლოდ საშუალებაა, ერთ-ერთი პირობა, რომ უბოროტონი გავხდეთ და ანგელოზებს ვემსგავსოთ. ჩვენს თავშეკავებლობაში ხორცი და ქონი კი არა, ჩვენივე საზიზღარი ნებაა დამნაშავე. ამიტომ არა შიმშილი, არამედ სულიერი განახლება მოგვეთხოვება. კეთილნი, მოსიყვარულენი, მორწმუნენი უნდა ვიყოთ.

მთავარი რწმენაა, დანარჩენი ყველაფერი თავისით მოვა. სახსნილო საკვებზე უარის თქმა დამხმარე საშუალებაა, რომლითაც საცეცხლეში ნახშირისა და შუშის შეკეთებას ვწყვეტთ, ანუ საკუთარ ხორცს ვთრგუნავთ, რადგან ეს საცეცხლეშია ჩვენი ვნებებისა და მანკიერებების მშობელი. რადგან სხეულის საკვები მცირდება, სულის საკვები უნდა გაიზარდოს! როგორ? ნაკლებს მივირთმევთ და მეტს ვლოცულობთ. განუწყვეტლივ ვლოცულობთ დილის 6-დან დღის 12 საათამდე. და მწყურვალ სული მოზრდილი ჩამჩით ენაფება სულიწმიდის მადლს მარხვის, მორჩილების, ლოცვის გზით. და ასე ყოველდღე; ოთხშაბათსა და პარასკევს კი სწეულთა და უძლურთ ციური საკვები მიეწოდებათ — ზიარება. თავგამოდებულ ქრისტიანებს შეუძლიათ პირველ კვირას საერთოდ არ მიიღონ საკვები. მაგრამ ამ დროს ძალიან ბევრი წყალი უნდა სვან, დღეში ლიტრი-ლიტრნახევარი, და ხშირად მიიღონ აბაზანა კანიდან გამოყოფილი ტოქსინებისა და ნივთიერებათა ცვლის პროდუქტების ჩამოსარეცხად. წინააღმდეგ შემთხვევაში ისინი ისევ ორგანიზმში შეინიჭება, ადამიანი დასუსტდება და შეუძლოდ შეიქნება. ადამიანის ორგანიზმში საკვების გარეშე დიდხანს ძლებს. მაგრამ

თავადაც უნდა გესმოდეთ, რომ გარეგნულ გმირობაზე მნიშვნელოვანია შინაგანი გმირობა — საკუთარ ვნებებთან ბრძოლა. თუ რამდენიმე დღე არაფერი გიჭამიათ, შიმშილობდით, მარხვიდან ძალიან ფრთხილად უნდა გამოხვიდეთ, რათა ჯანმრთელობას ზიანი არ მიაყენოთ. პირველ დღეს ნაკურთხი წყალი, ერთი სეფისკვერი, მეორე დღეს — ორი სეფისკვერი, მესამე დღეს შეიძლება ჩაი, ხოლო მეოთხე დღეს — მანანის ფაფა ან თხელი ბულიონი. მარხვიდან თანდათან უნდა გამოხვიდეთ, აუცილებლად — ლოცვით, და მაშინ ყველაფერი კარგად იქნება. დიდი მარხვისას ცოდვები ძალიან მკაფიოდ მუდგანდება. ისინი ჩანს როგორც წყლის ზედაპირზე მოტივიტივე ნაგავი. უნდა მოვიწინიოთ! როგორც კი მოყვასისადმი ბრაზი და წყენა გაჩნდება, მყისვე ამოძირკვე ისინი გულიდან. თუ გთხოვენ — გაეცი, შეურაცხყოფენ — მიუტევე, არ განაწყენდე... მონანიებისათვის განსაკუთრებით სასარგებლო საგარჯიმოებია სიკეთის ქმნა, ლოცვა და საკვებისაგან თავის შეკავება. დანო და ძმანო, დამნაშავეა არა საკვები, არამედ ჩვენი ყოფიერების ყველა შემთხვევაში ვნებების დაკმაყოფილება. დიდი მარხვის აზრი თავშეკავებაშია. და დიდი იმითომ ჰქვია, რომ ყველაფერს მოიცავს, რაც უფალს შეუქმნია — ჩვენ და ჩვენს სიცოცხლეს. ამიტომ მარხვის პროცესში ვინმინდებით და ვკეთილშობილდებით. საკუთარი სულის ხსნისაკენ შეიდეკვირიათ მოგზაურობის შემდეგ, აღდგომის ღამეს, ჩვენ ისევე უნდა განვიცადოთ ფერისცვალება, როგორც იესომ. **არამიანდრიტი კატრა (კუჩერი)**

ეკლესიის გასაღები — რუსეთის პრეზიდენტს

პრეზიდენტმა დიმიტრი მედევემ, რომელიც ოფიციალურ ვიზიტად იმყოფებოდა იტალიაში, თავისი იტალიელი კოლეგისაგან ჯორჯო ნეაპოლიტანოსაგან მიიღო რუსული მართლმადიდებლური ეკლესიის გასაღები, რომელიც ქალაქ ბარიშია. ეკლესიის მოძღვარმა ვლადიმერ კუჩუმიშვილმა თავისი საჩუქარი მოამზადა — ესაა წმიდა ნიკოლოზის ხატი და სურათი. — „მე მაქვს საჩუქარი. ესაა ხატი და სურათი. რასაკვირველია, მათზე გამოსახულია წმიდა ნიკოლოზი, ტაძარი ხომ მის სახელს ატარებს“, — აცნობა „ლაიფ.რუს“ ვლადიმერ კუჩუმიშვილმა. მისი სიტყვებით, მრევლს მიანიჭეს შესაძლებლობა — თვალყური ედევნებინა გასაღების გადაცემის ცერემონიისათვის. — „ეს გასაღები სიმბოლოურია. იგი გადასცა იტალიის პრეზიდენტმა ჯორჯო ნეაპოლიტანომ რუსეთის პრეზიდენტს“, — იტყობინება მოძღვარი. ვლადიმერ კუჩუმიშვილი უკვე

ათი წელია, ტაძარს ემსახურება ბარიში. ის აღნიშნავს, რომ რუსეთის ლიდერები დიდ ყურადღებას უთმობენ ამ სალოცავს. — „დიმიტრი მედევემ ჩვენ შევხვდით საერთო ღონისძიებებში. აი, ვლადიმერ პუტინი კი იყო ჩვენთან და მასთან ერთად ვიმოგზაურეთ კიდეც“, — ამბობს ვლადიმერ კუჩუმიშვილი. „ლაიფ.რუს“ ცნობით, წმიდა ნიკოლოზი იცავს უკანონოდ დასჯილებს, ჭორის მსხვერპლთ. ის ცნობილია აგრეთვე თავისი ლოცვებით მეზღვაურებისა და მოგზაურებისთვის. წმიდა ნიკოლოზის პატივს მიაგებენ შედარებით ადრე პერიოდში. რუსეთში იგი ერთ-ერთი ყველაზე პატივსაცემი წმინდანია. თავდაპირველად იგი დაიმარხა ქალაქ დემრეს ეკლესიაში, რომელიც თანამედროვე თურქეთის ტერიტორიაზეა. 1087 წლის მაისში იტალიელმა ვაჭრებმა წმინდანის ნაწილები გადაიტანეს იტალიაში. ამჟამად იგი ქალაქ ბარის ეკლესიის განკარგულებაშია.

საერთო რელიგია — უნივერსალოვანისი გაგებარებისათვის ფაქტორი რუსეთისა და საქართველოსთვის

კვლევითმა ცენტრმა „რომი-მირმა“ და „გორბიმ“ ერთობლივი საერთაშორისო გამოკვლევა ჩატარეს, რომლითაც ცდადეს, გამოერკვირა, რა აერთიანებს დღეს ორი ქვეყნის ხალხებს და რა შეიძლება იქცეს ორ სახელმწიფოს შორის ახალი ურთიერთობის შენების საფუძვლად. როგორც „რომი-მირმა“ იუწყება, გამოკითხვამ აჩვენა, რომ რუსებს შორის აზრები გაიყო. რუსეთის მოქალაქეთა მესამედზე მეტი მიიჩნევს, რომ ორი ხალხის კულტურები ერთმანეთთან ახლოს არის.

გამოკითხულთა თითქმის მეოთხედი ფიქრობს, რომ ჩვენი ქვეყნის კულტურებს საერთოც აქვთ და განსხვავებაც. რუსების 17,2%-ის აზრით, რუსეთისა და საქართველოს კულტურები ერთმანეთისგან შორს უფროა, ვიდრე ახლოს. თითქმის ყოველი მეათე რესპონდენტი (9,4%) დარწმუნებულია, რომ ჩვენი ქვეყნები კულტურული თვალსაზრისით ერთმანეთისგან ძალზე შორს დგანან. 14%-მა შეფასებისგან თავი შეიკავა. 1 მილიონზე მეტი მოსახლეობის მქონე ქალაქებში იმათი ხვედრითი წილი, ვინც ფიქრობს, რომ რუსეთისა და საქართველოს კულტურები ერთმანეთთან ახლოს არის, გაცილებით მაღალია (32,7%), ვიდრე მთლიან გამოკითხვაში (26,4%). საქართველოში გამოკითხვის მონაწილეებს უფრო მეტად, ვიდრე რუსებს, მიაჩნიათ, რომ ჩვენი კულტურები ერთმანეთთან ძალიან ახლოს არის (20,3% და 8,9% შესაბამისად). გამოკითხვის შედეგებმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ რუსეთისა და საქართველოს ურთიერთობათა ისტორიული ფუნდამენტის სათანადოდ დაუფასებლობა შეუძლებელია, — აღნიშნავენ მკვლევარები.

რუსების თითქმის ნახევარს მიანიჩნია, რომ წარსულში რუსეთსა და საქართველოს საერთო ისტორია აერთიანებდა, მათ ქართველი რესპონდენტების მხოლოდ 16, 4% ეთანხმება. ამავდროს, საქართველოდან გამოკითხვაში მონაწილეთათვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ფაქტორი, რომელიც წარსულში ორ ხალხს აერთიანებდა, საერთო რელიგია გახლავთ (75,8%). გარდა ამისა, ქართველი რესპონდენტებისთვის წარსულსა და მომავალში რუსეთისა და საქართველოს ხალხების გამართიანებელი ერთ-ერთი უძლიერესი ფაქტორია ნათესაური კავშირები ქვეყნებში (38, 3 და 24% შესაბამისად), ხოლო რუსეთში მიაჩნიათ, რომ ეს ამჟამად არის გამაერთიანებელი ფაქტორი (29, 5 და 29, 15% შესაბამისად). გასული წლების განმავლობაში ერთგვარი განსხვავება გაჩნდა იმაში, რაც ორ სახელმწიფოს წარსულში აერთიანებდა და ახლა აერთიანებს; მაგრამ საერთო ისტორია, რელიგია, კულტურა — ეს ის არის, რაც დროს არ ექვემდებარება და რაც შესაძლოა, ორ ქვეყანას შორის ახალი ფორმატის ურთიერთობათა დამყარების ბაზად იქცეს.

ბარაკ ობამამ ჯორჯ ბუში გამოაფიქრა

აშშ-ის იუსტიციის სამინისტრომ საჯაროდ მისაწვდომი გახადა ცხრა იურიდიული დასკვნა, რომლებიც 2001-2003 წლებში ჯორჯ ბუშისთვის მოამზადა. რეკომენდაციების მთავარი აზრი ის გახლავთ, რომ „ომის პირობებში“ (11 სექტემბრის ტერაქტის შემდეგ კი აშშ მიიჩნევს, რომ ტერორიზმთან ომის მდგომარეობაშია) პრეზიდენტს სრული უფლება აქვს, კონსტიტუციით გარანტირებული ნებისმიერი ძირითადი სამოქალაქო უფლება უგულვებელყოს. აშშ-ის ამჟამინდელმა ადმინისტრაციამ, რომელიც ცდილობს, დაამტკიცოს, რომ „ბუშის ეპოქა“ წარსულში დარჩა, ამ რეკომენდაციებს ერთმნიშვნელოვანი შეფასება მისცა: ისინი ძირეულ ამერიკულ ფასეულობებს ეწინააღმდეგება.

შეუძლია საერთაშორისო შეთანხმებათა მოქმედების შეჩერება. დოკუმენტების გამომზეურებასთან ერთად იუსტიციის სამინისტრომ გაამჟღავნა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ „ცეცხრუმ“ 92 ვიდეოკასეტა გაანადგურა, რომლებზეც დაკავებულთა ნაშევა იყო აღბეჭდილი. ბატონი ბუშისა და მისი ადმინისტრაციისთვის ჩრდილის მიმცენებელი დოკუმენტების გამომჟღავნება უკავშირდება ბარაკ ობამას მისწრაფებას, მაქსიმალურად შორს დაიჭიროს თავი წინამორბედისა და მისი პოლიტიკისგან. თეთრი სახლის ახალმა ბინადრმა თანამდებობაზე მისვლისთანავე აკრძალა „ინტენსიური დაკითხვა“ სადაზვერვო სამმართველოში და ბრძანა, ერთი წლის განმავლობაში დაიხროს გუანტანამოს ბაზაზე მდებარე ყბადაღებული ციხე, რომელშიც ტერორიზმში ეჭვმიტანილებს ამყოფებენ. იქაური 200 პატიმრის საქმეები, სახელმწიფოს მეთაურის განკარგულებით, სამოქალაქო სასამართლოებს გადაეცემა.

თავიანთ დასკვნებში იურისტები ამართლებენ სატელეფონო საუბრების არასანქცირებული მოსმენის კანონიერებას, აგრეთვე სთავაზობენ, სავარაუდო ტერორისტებს ისე მოეპყრან, როგორც მტრის კომბატანტებს. ამასთან, უშიშროების საბჭოს მაშინდელი მრჩეველის ჯონ ბელინჯერის მომზადებულ ბარათში მითითებულია, რომ პრეზიდენტს საკუთარი შეხედულებისამებრ

ნატო რუსეთთან ურთიერთობა აღადგინა

ნატოს წევრი ქვეყნების საგარეო საქმეთა მინისტრებმა ბრიუსელში გამართულ მინისტრიალზე რუსეთთან სრულფორმატიანი ურთიერთობის აღდგენა გადაწყვიტეს. ამის შესახებ ალიანსის გენერალურმა მდივანმა იაპ დე ჰოოპ სხეფერმა განაცხადა. აპრილში განახლება ნატო-რუსეთის საბჭოს მუშაობა, რომელიც ალიანსმა 2008 წლის სექტემბერში შეაჩერა სამხრეთ ოსეთში სამხედრო კონფლიქტის შემდეგ.

სხეფერის განცხადებით, რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენა საშუალებას მისცემს ნატოს, ის საკითხები განიხილოს, რომლებშიც მათი აზრები „ფუნდამენტურად განსხვავებულია“.

ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ვიკაუდას უშაცკასმა შეხვედრის შემდეგ ჟურნალისტებს აუწყა, რომ ეჭვი ეპარება ნატო-რუსეთის საბჭოს მოქმედების განახლების დროულობაში. „მაგრამ ჩვენ შევთანხმდით, რომ ეს საბჭო უნდა გამოვიყენოთ, როგორც ყველა, მათ შორის, პრობლემურ საკითხზე რუსეთთან დიალოგის ფორმა. იმისათვის, რომ გავლენა მოახდინო, უნდა ელაპარაკო“, — განაცხადა უშაცკასმა.

აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა ჰილარი კლინტონმა განაცხადა, რომ რუსეთთან ურთიერთობას „გადატვირთვა“ სჭირდება. „ჩვენ შეგვიძლია და ვალდებული ვართ, გამოვინახოთ რუსეთთან კონსტრუქციული მუშაობის საშუალება იქ, სადაც საერთო ინტერესები გვაქვს“, — თქვა მან.

ბაზუხა.რუ

რა მოუვა ამერიკის ეკონომიკას, როდესაც ამოიწურება ამერიკის სამთავრობო სახსრები

ამერიკის შეერთებული შტატების უდიდესი კომპანიები და მომხმარებლები, როგორც ჩანს, უკვე შეეჩვივნენ იმას, რომ ხელისუფლება ეხმარება მათ, თავი გაართვან კრიზისს. ვაშინგტონი უზარმაზარ თანხებს ხარჯავს ეროვნული ეკონომიკის მხარდასაჭერად და დიდ საფინანსო ინსტიტუტებს სთავაზობს მრავალმილიარდობის კრედიტს. ზოგიერთი მათგანი გაკოტრების პირასაა.

მაგრამ ამას წინათ ეკონომისტებს გაუჩნდათ ერთი კითხვა: რა მოუვა ამერიკის ეკონომიკას მას შემდეგ, რაც ამოიწურება მთავრობის ფულის ნაკადი? ექსპერტების უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ სახელმწიფო სახსრების დახარჯვის შემდეგ, რაც კრიზისთან ბრძოლას უნდა მოხმარდეს, ამერიკის ეკონომიკას შეიძლება გადაეფაროს რეცესიის მეორე

ტალღა, რომელიც შეიძლება პირველზე უფრო მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს. იგი, სავარაუდოდ, წარმოიქმნება 2010 წელს.

ამას ადასტურებს ახალი მოვლენები. ამერიკის შეერთებული შტატების ახალმა ადმინისტრაციამ (უკვე მესამედ) მიიღო გადაწყვეტილება, გამოეყოფა ფული გადასარჩენად უდიდეს ეროვნულ სადაზღვევო ჯგუფ „AIG“-ს. მაგრამ ამ ზომამ რწმენა როდი განუმტკიცა ბაზრის მონაწილეებს: სავაჭრო სესიის შედეგების მიხედვით, ამერიკის საფონდო ინდექსებმა დაკარგეს დაახლოებით 5%, ხოლო დოუ ჯონსის ინდექსი უკვე დაეშვა 7000 პუნქტს ქვევით.

ამასთან, ექსპერტები აღნიშნავენ, რომ რაც მეტ დროს წაიღებს საფინანსო სექტორის სტაბილიზაცია, მით მეტი ზიანი მიადგება ამერიკის ეკონომიკას.

„დღევანდელი მომენტისათვის ფეხზე დგება მხოლოდ ის დარგები, რომლებმაც ხელისუფლების დახმარება მიიღო. ყველა დანარჩენ დარგში სიტუაცია უკეთ როდია“, — აღნიშნავს „ვოშინგტონის“ ნამყვანი ეკონომისტი ჯონ სილვია. ამ აზრისა არიან სხვა ექსპერტებიც. ვარაუდობენ, რომ უმუშევრობა უკვე 2009 წლის ბოლომდე გაიზრდება 10%-ით, იქნება სხვა „უსიამოვნებანიც“. და ეს ყველაფერი ამერიკელებს დაუჯდებათ სულ ცოტა 6,5 ტრილიონი დოლარი, მხედველობაში რომ არ მივიღოთ 12 ტრილიონი, რაც ამერიკის სახლის მეურნეობებმა შარშან დაკარგეს.

სწორედ ეს დანაკარგები გახდა ღრმა რეცესიის ძირითადი მიზეზი, ვინაიდან ამერიკის ეკონომიკა მთლიანად და სრულიად დამოკიდებულია მათ მომხმარებელზე. მიმდინარეობს მომჭირ-

ნეობის გზების ძიება, მაგრამ, როგორც ეკონომისტი სტივენ ვიტინგი აღნიშნავს, ჯერჯერობით ვერავინ შეძლო, დაძლიოს რეცესია მკაცრი ეკონომიის რეჟიმის დახმარებით. „ქვეყანა განიცდის გაჭიანურებული რეცესიის პერიოდს. ვფიქრობ, კრიზისის მალე დამთავრებას არ უნდა ველოდეთ“, — აღნიშნავს სავალუტო ანალიტიკოსი მეტიუ შტრაუსი.

ამერიკის შეერთებული შტატების ფედერალური სარეზერვო სისტემის ხელმძღვანელის ბენ ბერნანკეს სიტყვებით, ამერიკის ეკონომიკის რეცესია შეიძლება დამთავრდეს ამ წელს, აღდგენა კი დაიწყება 2010 წელს, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობის ძალისხმევა საქმიანი აქტიურობის აღდგენასთან დაკავშირებით ნაყოფს გამოიღებს.

როიტარი

რუსეთი მოსახლეობას საბჭოთა ანაბრებს უბრუნებს

რუსეთის ფედერაციის მთავრობამ დაამტკიცა გადახდის წესები შემნახველ ბანკში ანაბრების კომპენსაციასთან დაკავშირებით 1991 წლის 20 ივნისის მდგომარეობით. 2009 წელს კომპენსაციებს გადაუხდინა რუსეთის 1966 წლამდე დაბადებულ მოქალაქეებს, აგრეთვე I ჯგუფის ინვალიდებს ან ინვალიდებს, რომლებსაც აქვთ შრომითი საქმიანობის უნარის შეზღუდვის III ხარისხი, ასევე II ჯგუფის ინვალიდებს.

კომპენსაციებს გადაუხდინა აგრეთვე ინვალიდი ბავშვებისა და ბავშვობიდან ინვალიდების მშობლებსა და მზრუნველებს, მშობლებს, რომელთა შვილები გადიოდნენ სამხედრო სამსახურს

და დაიღუპნენ სამსახურის დროს მშვიდობიან პერიოდში და სხვა.

კომპენსაციების გადახდა ხორციელდებოდა 1991 წლის 20 ივნისის მდგომარეობით რუსეთის ფედერაციის შემნახველ ბანკში ანაბრის ნაშთის ოდენობის შესაბამისად (1991 წელს ფუ-

ლადი ნიშნების ნომინალური ღირებულების შესაბამისად) და იმავე ოდენობის დამატებითი კომპენსაციით.

ამასთან, კომპენსაციისა და დამატებითი კომპენსაციის ოდენობა დამოკიდებულია ანაბრების შენახვის ვადაზე.

გათვალისწინებულია აგრეთვე სხვა სათანადო ღონისძიებანი. მთავრობამ დაავალა ფინანსთა სამინისტროს, აუნაზღაუროს შემნახველ ბანკს დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია კომპენსაციასთან — ფაქტობრივად განხორციელებული ანაზღაურების თანხის 2,5%-ის ოდენობით.

ინტერფაქსი

მაიკლ ჯექსონი ოლეგ დეარკიპასს უმღერებს

ამერიკელი მომღერალი და თანხმდა, იმღეროს რუსი მილიარდერის ოლეგ დეარკიპასს კერძო საღამოს წვეულებაზე აპრილში 2.900 ათას დოლარად.

ამის შესახებ განაცხადა პოპმუსიკის ყოფილი მეფის ბიოგრაფმა იან გალპერინმა. კონტრაქტის თანახმად, ჯექსონის გამოსვლის დროს კულისებს მიღმა უნდა იყოს მობილიზებული ცხრა ექიმი 50 წლის პოპმუსიკის შემთხვევაში. ჯექსონსა და მის გუნდს უნდა მოემსახუროს 11 საუკეთესო მზარეული და ექვსი მასაჟისტი. კონცერტის დამკვეთმა უნდა წარმოადგინოს აგრეთვე 1200 ბოთლი სოდა ბლენდი H2O. როგორც გალპერინი აღნიშნავს, ამ კერძო კონცერტმა უნდა შეამომოს მაიკლის სიმტკიცე. თუ ყველაფერი ნორმალურად ჩაივლის, ჯექსონი აპირებს, ლონდონში გამართოს 30 კონცერტი.

კონტრაქტში უზიარო

ანტიკრიზისული რეზერვების დათვალიერება აპრილის ბოლოს გაიმართება

უსათუოდ აისახება გლობალური ეკონომიკური კრიზისი. უფრო მეტიც, ფორუმი გამოხატავს ანტიკრიზისულ საინოვაციო მიმართულებას.

კრიზისი — ეს მსოფლიოს საფინანსო სისტემის წარმოქმნა. იგი დაპროექტდა და შეიქმნა რუსეთის საზღვრებს გარეთ.

ეკონომიკის მთავარი ამოცანაა ადამიანების საბაზო მოთხოვნათა უზრუნველყოფა. ამჟამად, როცა ყველგან შეინიშნება რეცესია, საჭიროა, ვეძებოთ სურსათის, ენერგეტიკის, ტექნოლოგიის უსაფრთხოების ამოცანათა გადაწყვეტა. ვეძებოთ ინოვაციებში. სწორედ რუსეთის საინოვაციო რეზერვის დათვალიერებად უნდა იქცეს X საერთაშორისო ფორუმი. მისი ამოცანაა, შეიმუშაოს საქმის ვითარების კომპლექსური, ერთიანი პანორამა არა ეკონომიკის ცალკეულ დარგებში, არამედ ქვეყანაში მთლიანად. ასეთია კრიზისის საპირისპიროდ წარმატებული მოქმედების ლოგიკა, რომელსაც ყოვლისმომცველი ხასიათი აქვს.

27 მაისს აბუ-დაბის ემირატში საფრანგეთი გახსნის სამხედრო ბაზას, სადაც განთავსდება ქვეითი ჯარის, საზღვაო და საჰაერო ქვედანაყოფები.

საფრანგეთს ინდოეთის ოკეანეში უკვე აქვს ორი ბაზა — კუნძულ რეიუნიონზე და ჯიბუტიში. მესამე ბაზის გახსნა მოწმობს ქვეყნის სტრატეგიული პარტნიორების შეცვლას, რაც აღნიშნულია „თეთრ ნიგნში“ — ეროვნული უშიშროების დოქტრინაში, რომელიც წარმოადგინა საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ შარშან, ზაფხულში.

საფრანგეთი აბუ-დაბიში სამხედრო ბაზას გახსნის

ბაზა იქმნება თავდაცვისა და სტრატეგიული თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმების ფარგლებში, რომელსაც 1995 წელს ხელი მოაწერეს საფრანგეთმა და არაბთა გაერთიანებულმა საემიროებმა.

საემიროების ხელისუფლება დიდი ხანია, გამოდიოდა საფრანგეთის ბაზის გახსნის წინადადებით თავის ტერიტორიაზე, მაგრამ წინა პრეზიდენტის ჟაკ შირაკის საგარეო პოლიტიკა ორიენტირებული იყო, პირველ რიგში, აფრიკის ფრანგულენოვან ქვეყნებზე.

აღნიშნავენ, რომ არაბთა საემიროები „დიდი ხანია, განიცდის მოთხოვნას, გამოიჩინოვდეს თავისი მეზობლებისაგან და არ იყოს დამოკიდებული მხოლოდ ამერიკის შეერთებულ შტატებზე. ამას გარდა, აბუ-დაბის უნდა, რომ საფრანგეთმა მონაწილეობა მიიღოს რეგიონში სიტუაციის სტაბილიზებაში. ბაზაზე სამსახურს გაივლის შეიარაღებული ძალების 450-მდე სამხედრო მოსამსახურე, მათგან 30% იქ ოჯახთან ერთად იცხოვრებს.

რია-ნოვოსტი

MISHA, NO PASARAN!*

*** ვიშა, აქარა გეგრივს!**